

پوستان

۱۰۰

بیست سال سپخوری له نیرو ایسرائل

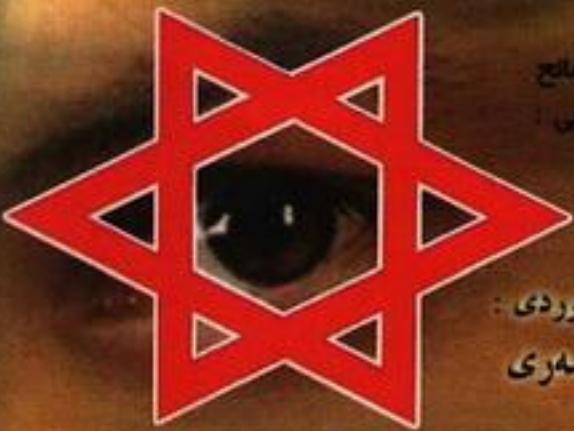
www.idra.almontada.com

نویسنده: صدای مدرس صدای
له عذری ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰
عبدالصاحب سعیدی

وهر گز این بتو سدر زمانی کوردی
هیرش هم جود سه لگه سه ری

به رگن یاه که م

2009

بودابەرگاندى جۆرمەن كتىپ سەردانى: (مۇندىرى إقرا الثقافى)

لەھىل انواع الكتب راجع: (مۇندىرى إقرا الثقافى)

پەزىز داللۇد كتابىيەن مختىلس مراجىھە: (مۇندىرى إقرا الثقافى)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

لەكتىب (كوردى . عربى . فارسى)

بىست سال سىخورى

لە نىو ئىسرائيل

نوسىنى

صالح مرسى صالح

لە عەرەبى يەوه بۇ فارسى

عبدالصاحب سەعىدى

وەركىزانى بۇ سەر زمانى كوردى

ھىرىش مەحمود سەنگەسەرى

بەرگى يەكەم

٢٠٠٩

ناوی کتبی : بیست سال سیخوری له نیو نیسراپل
و درگیرانی : هیرش مه حمود سهندگه سه ری
تایپ : هونه ری محمد مهد سوپنی
دیزاین و بذرگ : شه پولسی خوشنوش
نهرکی چاپ : کتبخانه‌ی (مه حوى) له دانیه
سوپاس بو : وینه‌گری سیماه دیجیتان / ساپیر ته‌ها نیبراهیم
تیراژ : ۱۰۰۰ :
چاپی یده‌کده ۲۰۰۹
چاپخانه‌ی شه‌هاب – هدوئیر

له به رویده رایه‌تی گشتی کتبخانه گشتیمه‌کان ژماره‌ی سپاردنی
(۳۲) ای سالی ۲۰۰۹ یی پندراده

بەشە کان

لایپھرە

بەشى يەكەم :	
نامەيەكى پېر لە نېيىنى ٤	
بەشى دووەم :	
عەودالى راستە قىيەنە ٢٢	
بەشى سى يەم :	
سەفەرييکى نېيىنى بۇقاھىزە ٤٤	
بەشى چوارم :	
خۇيەخت كىردىن گۈنجاو نىيە ٦٤	
بەشى پىنجم :	
بە شوين ئاسوئىيەكى تازە تردا ٨٢	
بەشى شەشم :	
دۇستىيکى گىيانى بە گىيانى بەلام ھەتا بلىرى بىن بەخت ١٠٣	
بەشى حەوتەم :	
خەم نامەيەكى تىشكاو ١٢٠	
بەشى ھەشتەم :	
ياكوب بنىامين خانىيا ١٢٨	
بە شى نوپەم :	
نيستانابيلوس ١٤٨	
بەشى دەپەم :	
دويد شارل سمحون دوبارە زىندىوو دەبىتەوە ١٦٦	
بەشى يازدەھەم :	
كۈج ١٨٣	

بهشی یه گهه

نامه یه گی پر له نهینی

پیاویتک له ئەلمانیای رۆز ئاواوه هاتبوو ، وايانکرد دەستبەجى له گەل سەرھەنگ
ا محمد سعید ماحى سەرۋەتكىرىخراوى ئاسايىشى ئەوكاتەمىيىسىر ، يەكدى بىيىن ،
لەبەر ئەمەن ھەر ئەم سەھىارە كە ئەھرى ھەل گەر تىپوو كاتىڭ دەشىتە بەر دەم دەرگای
چۈونە ژۇورى رېكخراوه كە ئاشكرا بۇو كەمپوانى سەرۋەتكىرىخراوه كە يە ، پاسھوانان
دەرگایيان بۇ خىستە سەر پىشت ، سەمعات ۱۱ ئى بەيانى يەكىن لەر قۇزە كاتى كانۇنى
دەۋەمى سالى ۱۹۷۹ بۇو

پیاویتک گەنجى لەبار لەسەيارە كە دابەزى جانتايەك كەپىم بۇو لەكاغەز
بەدەستىھەو بۇو جانتاكە به تقلۇ مەھكەم داخرا بۇو كە نىشانەي سورى بۇونى بۇو
لەسەر پاراستىنى نىيەر و كە كانيان پاشان يەكىن لەپياوه كان كەچاوهرىنى ئەم بۇو
پىئۇينى كەر دەن نوسىنگە بەرپىوه بەر گەنچە كە لەبارو گەنم رەنگ بۇو ، بەچاوه
شىنە كاتى ھەر بەميسىرى يەكى كۆچەر يان رۆز ئاوايى دەچوو ، بائىزىكى لەسەر مۇدى
رۆز ئاوابىن لەسەر جله كاتى دەبەركەربوو كەلە تەۋەزمى شەپولە كاتى سەرما دەم
پاراست ، ئەم دەورى نىوان دەرگای ئاتەنە ژۇورۇ كۆشكى بىنھەرتى يەپىن ھەبىرى ،
دېدارى گەنچە كە لەگەل بەرپىوه بەر رېكخراوى ئاسايىش دۆستەقە دەھاتە بەرچاوه ،
لەبەر ئەمەن بەرپىوه بەر لەپىشت مىزە كە قىت بۇوه لە پەنا مىۋانە كە لەسالۇنىكى
دلەپىن كەلە تەننېشىت نوسىنگە كارە كە بۇو دانىشىت و لەراستى دا سەرھەنگ ماحى
تا ساتى دېدارە كەش لەبارە چاوه بى كەوتىنى ئەم گەنچە شىتىكى نەدمازانى ، ئەم پياوه
گەنچە بازىگانىكى ميسىرى بۇو ، ناوى ئەناد كامىل بۇو ، ھەلگىرى نامە يەكى زۇر نېتىنى و
حەشار دراوه بۇو لەلايەن كەسەتىكەوە كەنەدە كرا ناوه كە يە تەملەقۇن بەر كەپىن و
دەيەوېست نامە كە بەدەست بگەيەنەت بەرپىوه بەر اېھتى ئاسايىش گىشتى نەك كەسەتىكى
تەر ، ھەنگاوه سەرەتايى يەكاني چاوه بى كەوتىنى كە هەر لەناساندىن نىوان بەرپىوه بەر و
میوانە كە وەك گەلەتكەنلىكى باسىتكى گىرتىك دەڭەتە بەرچاوه ، لە دواي دوو خولەك دوو
پەرداخ شەرەتى ئاوى ليمۇ لەسەر مىزە كە لەنۇوان بەرپىوه بەر و میوانە كە دانزان ، ھەر

کامیکیان قومیکیان خوارده‌وه ناسینه که کوتایی هات و بو چهند ساتینک بی دنگ بعون
دوای و چانیک بهریوه بهر قهدو بالای گنجه‌کهی خسته زیر سمرجه‌وه
نه دیمه‌نه وه ک شنیکی جوان و سمرنج راکیش دههاته بهر چاوه لمناوه‌رگیشداد
پیناسه‌یان له پاکی و راستگزی ده‌کرد ، بهه‌مان شنوه له چاوه شنینه‌کانیدا وا دهاته
به‌چاوه که‌چالاک بی ، بهریوه بهر له‌بهر خویه‌وه که‌وته بیرکردنه‌وه ! خو نهوه هه‌مان
نهاد کامل ا)

نهاد کامل زهرده‌خنه‌یه له‌سمر لیو بیو ، بؤیه نه و زمرده‌خنه‌یه بو بهریوه بهر
ببو مایه‌ی سمر سورمان پاشان له‌جیگه‌ی خوی دانیشت و پرسی نهاد کامل ناووه‌رگی
نامه‌که چی يه ؟

پیاوه گنجه‌که له‌کاتینکدا که قفلی جانتاکه‌ی ده‌کرده‌وه گوتی :

- قوربان نامه‌که بهسے بو و‌لام دانهوه

پاشان دنگی کردنوه‌ی قتله‌کانی جانتاکه بی دنگی به‌کهی شکاند
گنجه‌که له‌کاتینکدا که جانتاکه‌ی ده‌کرده‌وه ، نامه‌یه کن جوانی له جوئی نه نامانه‌ی که
خیزانه شکوه‌نده‌کان له تهروپیای روزگاروا به‌کاریان ده‌هینا ده‌رهینا .

بهریوه بهری ئاسایش بهوردینی خوی له‌گوشیه‌که‌وه دوو پیتی ا د س ا
بینی ، پاشان نامه‌که‌ی لی و‌مرگرت بـلام بـ ماوه‌یه ک تووشی دله‌راوکی بـو ، گـنجـهـکـه
گـوتـی :

- ده‌توانیت بـیـکـهـیـتـهـوه

بهریوه بهر سـیـلـهـ چـاوـیـکـیـ بهـمـانـاـوـهـیـ تـیـ بـرـیـ وـ گـنجـهـکـهـ درـیـزـهـیـ پـیـداـ

- ئـهـگـهـرـ بـیـوـیـسـتـیـ بهـرـوـونـ کـرـدـنـهـوـهـ هـهـبـیـ ، ئـامـادـهـمـ زـیـاتـرـ شـیـ بـکـهـمـهـوـهـ

بهریوه بهر به سووک و ئاسانی نامه‌که‌ی کرده‌وه له‌زمرفه‌که‌ی ده‌رینا
نامه‌که به‌پیتی لاتینی چاپ کرابوو ، چاویکی تی بـرـیـ پـاشـانـ لـهـبـهـرـدـمـ اـ نـهـادـ کـاملـ اـی
دانـاـ

دقق نامه‌که ، له‌یه ک دـیـرـ زـیـاتـرـ نـهـبـوـ

- گـورـمـ لـهـرـوـزـیـ ۱۷ـیـ تـشـرـیـفـ دـوـوـمـیـ سـانـیـ ۱۹۷۸ـ بهـرـیـزـ دـیـوـیدـ شـارـلـ
سمـحـونـ مرـدـ واـرـڈـ هـیـلـنـ سـمـحـونـ نـاوـیـ نـیـرـدـراـوـهـ کـهـ وـاـرـڈـکـهـشـیـ چـاـپـ کـرـابـوـوـ

له پیش ئوهی که به ریوه بهر قسه يه کت بکات نهاد کامل توئینه و هو
لیکدانه و هی دهست پی کرد چونکه هزری به ریوه بهری به خویه و سه رقال کرد بدو
هاوکات له گهل ئاماژه کردن به نامه که گوتی
- من چاوه روانیم لهو ا نامه بمر ا ئوه بیو که په یامه که به زمانی ئینگلیزی
نو سرابن چونکه به رواله ت له میسردا زمانی ئینگلیزی له زمانی ئهلمانی زیاتر برهوی
هه یه
به ریوه بهر به هیمای پیم خوش سه ری بؤ له قاند گهنجه که جانتاکه داشت
و پاشان شهربه تیکی ئاوی لمیمی پیدا کردو بؤ مال ئاوایی ههستا پی
به ریوه بده که ش ههستا پی و تا ده ره و هی سالونه که له گهليدا رویشت و
له کاتنکدا که غملبغمبلی سوپاس کردن له زیر لیویمه هم لدقوقلی که ئهمه ش ئوهی
ده گهیاند که سه رقالی کردو و بؤ باستی زور به ناخ و گرئک مشور خور که و هری
که ئونی ئهوانی له دووره و ههست پی کرد له جیگه خوی ههستا ، به ریوه بهر ریوی له
مشور خور کردو گوتی بد پیز نهاد کامل تا ده ره و پیویتی بکهن
به ریوه بهر لهو ساتهدا له ببری سازدانی دانیشتنیکی کت و پرو نائیسانی دابوو
له گهل یه کیک له یاریده ده رانی خوی بؤیه به پهله تاده ره و له خزمت میوانه که یدا
رویشت

چاویکه و ئونی ئمو دوو پیاوه تنهما ٧,٥ خوله کی خایاند

* * *

له سه عات ٥ ی دواي نیوه رؤی ههمان رؤز امانگی حوزه بیرانی سالی ١٩٧٩ ا دوو که سی
گهنج گهیشته فریوه که خانه قاهیره ، ئهوان کاریان سه فه ر کردنی یه که له دواي یه که
بوو ، همروا خووبیان پیوه گرت بwoo و پاسپورت کانیان پی بیوون له موزی هاتن و دمرچوون له
ولاته جوزراو جوزره کانی رؤزه للات و رؤزناوا له یابانه و بکره تا نه ته و
یه کگر تووه کانی ئه مریکا و یه کینکیان ددم و چاویکی گهشاوه هه بwoo و به جل و
بهرگی خاوین و پوشته و په رداغی وی ده جوو که سه ره ما یه دار یکی به توانابی ، کاره که ش

له پاسپورته کمیدا ئاوا نوسرا بورو خاوهنى بازرگانى خانه يه كه له يه لىك له كمەرە كە بازركانى قاهىرە

ئەوهى تريان پياويكى رووخوش بۇو جل و بەرگىكى سادەو ناسايىن لەبەردا بۇو
بەلام جوان پۇشىيە كەسى سەرنجى پياوى رادە كېشى ، له پاسپورته كەنى نوسرا بورو ، كار
ئەندازىيارى پلەي گەرمى لە كمەرە كى گەورە بازرگانى قاهىرە
دىار بۇو ئەوانە بۇ بەلىن نامەي گرى بەستى كېپىن دەزگا ئاو سارد
كمەرە وە كان و جۈرەھا بەفرىگر ا ثلاجە 1 دەچۈونە ئەلمانىيە رۆزئاوا ھەروەھا
دەر كەوتۇن كە به شىيە كى كىت و پېر لە ئىۋارەي ھەمان رۇزدا بېرىياريان داوه بچەنە
ئەلمانىا بەرىيارىكى گىرەنگ كەددىيى سېھىنى بەيان بگەنە ھامپۇرگ بلىتە كانىن
پېوهىندى بە كۆپىانىيە فېرۇڭھوانى پاكستانەوە ھەبۇو كە لە دووانىيەرۇي ھەمان رۇزدا
لەقاھىرە وە بەمە بەستى پاريس كەھتۈرونەرەي ھۆنە كەشى نەبۇونى ھەلغەرىنى راستەخۇ
بۇو لەقاھىرە وە بۇ ئەلمانىا ، لەھەمان رۇزدا كەواي پىۋىست دەكىرد كەلە پارىسە وە بۇ
ھامپۇرگ بېرۇن تا سېھىنى لە كانى دىيارى كراودا بگەنە وى
لەپىش ھەلغەرىنى فېرۇڭ كە ئەندازىيارە كە جانتاڭەي كردووھ و كاغەزىكى دەرىننا ،
دىياربۇو كە بىرسكە يە كە وردا كارىيەكانى بۇ ھاۋېرېكە بەررۇون و ئاشكرايى خۇيندەوە ،
پاشان دەمەنگ خۆى بە بلىتە كانەوە خالقىلەن دواي ساتىكى كەم مشتومر دەستى بى كىد ،
بېرۇ رايان لەمەر ئە كاغەزە كە تەلۈتكانە ئالۇگۇر دەكىرد كە بېرىتى بۇون لەۋىنە ئاو
سارد كەرە وە بەفر گەرە جۇراو جۈرە كانى كۆمپانىا گەورە كانى ئەلمانىا تا كار بى
سېپەردرابى ئەلەنە كە ھەۋالى ھەلغەرىنى فېرۇڭ كە كە راگەياند

* * *

لەھەمان كاندا لەنوسىنگەي بەرپۇھەرە خزمەتگۈزارىيە نېبىنى يە كانى دەزگاي
ئاسايىشى گىشى مىسر دانىشتىك بە سەرۋە كايەتى بەرپۇھەر ايدەتى ھەمان بەش پىكى
هات ، لە دانىشتىندا دوو پياوى چوار شانەي سەر زل و مۇو دان و ماشى چاو گەورە
كە گوايە لەمەر شىتىكى شارراوە گفت و گۇ دەكەن ، لەسەر كورسى زۇر كۇن و بەنرخ
، پىكى لەبەرددەم مىزى بەرپۇھەر دانىشتن ، لەلاي راستى بەرپۇھەر چوارەم كەس

له سهر کورسی يه كەھى پال كەوتبوو و دەستە كانى له سەر سىنگى دەبەرىك بەزاندبوون ،
لېۋە كانى لەرقان وشك هەلاتبوون كەپىناسەيان له شەلمىزان و نىڭەرانى يەكى دەررونى
ئەو دەكىرد ، نامەيەكى سەرسۈرەتىنەر بەدەستى ئەو پياوهە بۇو كەمەپىشى مېزە كەھو
دانىشتىبوو ، ئەو نامەيە بەيانى ھەمان رۆز لەلایەن خانم سەمحۇن بەدەستى بەرپۇھەبرى
پېڭخراوى ئاسايىش گەيشتىبوو ، ئەو نامەيە لەگەل ئەۋەش دا كەكورت بۇو بۇ ئەو
پياوانە نىۋەرەتلىق قۇولى ھەبۇو و نىازى بەشى كەردىنەمەو لېڭدانەمەو يەكى ورد ھەبۇو ؛
چ جاي ئەۋە كە شىۋەھى نوسىنە كەھى بەلكەيە كە بۇو له سەر توانا و بەھەرە نوسەرە كە ،
لەپىش ھەر شتىك لەچەمكى نامە كەدا ئەۋە دەفامرايەوە كەخانم سەمحۇن راستى
قەرمانە كەھى ھەست پى كەربىدوو بەلام بۈچى لەو ماۋەيدا دوو ماتىك بىن دەنگىلى
كەردىبوو ؟

بەھەر حال ئەو پرسىيارە نىازى بەۋەلەمكى دەليا كەر ھەمەيە ، ئەگەر سەرنخ
لەشىۋەھى نامە كەھى شىۋازى ناردەنە كەھى بەدەين لەوانەيە دەستمان بەۋەلەمكى رابگات ،
شىۋەھى نوسىنى نامە كەھى ناواھەر و كىن ناردەنە كەھى جۆرە سەر سامى يەكى پېۋە دىبار بۇو ،
كاغزى نامەيە كە ئەنلىك كەنلىك كەنلىك دەپەن ئەپەن ئەپەن ئەپەن ئەپەن ئەپەن ئەپەن ئەپەن
دەدا كە ئەو نامەيە دەبى لەلایەن خانم سەمحۇنەمەو ھاتىنى ، بەلام له سەر كاغزى نامە كە
ناونىشانى زېردرادوھە كە نەنسىرايىبوو ، ھەممۇ كەسىكى دەمى توانى ئەو كاغزى نامەيە
لەنوسىنە كارى دىپىد سەمحۇن يان ھەتا لەچاخانەيە كىشىدا پەيدا بىكەت نامە كە
لە سەر كاغزى كىن ئەلەم جىاواز لەجۆرى كاغزى ئاسايىي نۇوسىرايىبوو ، رەمىزىكى
كۇرت كەراوەي ناوى دىپىد سەمحۇن لەسەرەمە دەيىنرا ، ناوا و اۋەزى ھەلىن سەمحۇن
لەزىزەمە تايپ كەرابۇو ھەممۇ دىمەنە كان وايان پېشان دەدا كە خانم سەمحۇن
ترسماھو دەھەۋىت تا ئەو شوبىئى كەدە كەزى خۇي لەو كەپىزىلە قوتار بىكەت
مەترسىيە كە خۇي لەخۇپىدا وەلام بۇو كە ئابا ناكىرى ئەۋىش بىترسى ؟

خانم سەمحۇن چەندەھا ھەفتە چاوهەۋانى كەردا تا كەسىكى حىڭەي مەتمانە
بەدۈزىتەھو تا بەر پرسىيارەتى ئەو نامەيە بەتكەن ئەستى ، بەھەر حال ئەۋە ھەمان ئەو
شىن بۇو كەئەندامانى دانىشتىنە كە لە ھەمان رۆزدە بۇيى دانىشتىبوون بەو ھۆپىدە ھەممۇ
خالىكان بەگۈنگە ھەزىمار دەكران و بۇ زانىنى نىۋەرەتلىق كەشى دەبوايە بەزۈزۈتىن كەت
پەيوەندى بەخانم سەمحۇنەمەو بکەرىت بەرىرسىيارەتى ئەو كارە دەست بەھى بە دوو

گهنجی حاملاؤو راهاتوو سپردرارا کاغزو ناسنامه‌ی پاسپورت‌هه کانیان دهست به‌جهی
ثاماده‌کرا ، یه‌کیک له پیاووه کان لمبردم سهروکی پرۆزه نهینی يه کان دانیشتبو گوتی
- ئهو دوو گهنجه همتا ئیستا هەر له فرۆکەخانەن ، ئەوان دونینی سبەی فرۆکەی
ھلەفرینیان بەرەو ھامبۈزگە دهست نەکەوتوو و ئەورۇ بەناچارى بەفرۆکەیەكى
پاکستانى بەرەو پاریس كەوتونەن رې تاسېبىنى بەيانى لەپارىسەو بەرەو ھامبۈزگە
ھەلەفرن ، ھەر چەندە ئهو سەفەرەيان زۇر شەكەتى كردن بەلام نەيان تووانى سبەي
بەيانى چاویان بە خاتم سەمحون بەمۇيى ، دواي نیوھەرۇ چاو پى كەوتون ئەنجام درا
لەبەرئەوە دەيان توانى پشۇويەك بەدەن و بەخەبائىكى ئاسودەوە وەلەمەكەي بىسىن ،
ئهو پیاووه درېزەپىدا دوو گهنجە كە توانیان دەستیان بەزانیيارى و ھەوالى پىویست
رایگات

عەزىز چەبالي ۱ ئهو پیاووه كە لەلای راستى سەرۆكى پرۆزه نهینی يه کان
دانیشتبىو ۱ تەواوى گومانە ئەگەرىيەكايى بۇ ھەممۇوان باس كردوو بەرەي لەسەر
ھەتيوان ھەلدابو
لەگفت و گۇي ئەو كەسانەي كەله دانیشتنەكەدا ئاماده بۇون دەركەوت
كەھەوالى مردى دويد شەرلى سەمحون ھەۋاڭى كەت و پى نەبوو و ئەوانە ماوەيەك
لەممۇبەر ئاڭدار بۇونلى

پیاوېك لەلای راستى سەرۆكى پرۆزه نهینی يه کان دەستى بەسنىگىيەوە رەق بۇو
بۇون و كزۇلەو غەمگىين دانیشتبۇو ، زۇر سوور بۇو لەسەر ئەمە كەدەبى لەنانشتنى
تەرمى دويد سەمحون دا بەشدارى بکرېت ، ئەو باوەرەي وابوو كە دەبى لەپېش ئەھەي
كە سەمحون بخىتە ئېر گۆر ، يەكىك لەوان لەپەنا تەرمەكەپىدا دابىنىشى ، قىسمەو پېش
نیازەكانى زۇر قۇرۇخ كراوو بەنەبىر بۇون ، بەلام ئەمەي زىاتر ئەندامانى ناجارى ېزى
بۇون و دان پىنداخان كردو بېپارى كوتايىلى لەسەر درا قىسەكەي عەزىز چەبالي بۇو كە
گوتى

- پېيوىستە لەپېش رې و رەسمى ناشتن نوېڭىز مەردەو لەسەر جەنازەكەي
بخۇيىندرېت ، لەراستى دا ئەمە شتەمى كە عەزىز چەبالي دەي وېست ، دېزى ھەممۇو
پاساو بەنەمای دەزگاكانى ئاساپىشى جىپان بۇو بەلام ئەگەرى بەشدارى كردنى
كەسایەتىيە ناودارەكانى ئىسرائىل لەرې و رەسمى بەخاڭ سپاردى ئەو لە ئەلمانىي زۇر

بوو چونکه دوید شارل سمعون کمیتی ده گمن بwoo له نیسراشیدا دا و به گیک بوو له بازرگانه همه شکومهند کانی نیسراشیدا

مامه لمهو چالاک بونی ئهو له بواری بازرگانی به تایپه تی له م سالانه دوایدا گرنگی يه کی ته اویان بوئه دمستانه بمر کردى بولو ئهو جگه له موهي که له بواری کومه لاپهتی و رامیارىشدا شوین دهستن دیار بولو له لایه کی تر هر کمیتی تر جگه له عزیز چه بالیش خو دهی تواني تهرمن هاوهله کهی به خاک بسپیری و نوبتی مردووی له سمر بنهمای ياسای ئیسلام له سمر بخوینی، به لام شیوازی کاره کهی چه بالي ئهو مؤله تهی بین نهددا که بتوانی له حاست کاریکی وادا خوی بو له گنلى بادات، بوبه سور بولو له سمر ئهو كده بعیت و ئهو کانهش دبوا دهزگای ئاسایش له بەردەم خواسته کانیدا به چوک دابىن و هەممۇ ورده کارى و لاینه کانی بخاتە زېر تویزىنە وهو هەنگاوی ئاسایشى توندۇ تۈل بگىرىتە بمر

بەشىوه يه کى سروشى عزیز چە بالى له خوی رادە دىت کاكلەي باسه کە له تۈيکل دەرىپىنى، له بەر ئهو پېش هەلاتنى خۆر لەرۋىزى ۱۷ ي تىرىپىنى دوومنى ۱۹۷۸ و له پېش ئوهى كە بە فەركە بەرە ئەلمانىيە رۈزگاوا بىكە وېتە ھى كاتى وەرى كەوتىنە كە و چارەنوسى نادىارو دەرەنچامى كاره کهی خرابە زېر باس و لېكۈلەنە وهو هەواله نېشى و بە دزىيە کەي ئهو گەيشتە شارى دوسلدقۇرف كە وېستەي مەبەستى عزیز بولو

ئهو لە فەركە كەي لە فەركە خانە دوسلدقۇرف دابەزى تاسوارى فەركەي هيلى ناوخۇ بىن و بېگى شارى ھامبۈرگ بگىرىنە بەر كە نزىك بولو له شارى بېرمن چونکه دوید شارل سمعون له وي دەزىيا

عزیز لەر وو قەدو بالا و رولەتەوە هىچ گۈزانتىارى يه کى بە سمر خۇيدا نەھىيە تەنها چاولىكە يه کى بېزىشكى كرده چاوه كە خوی و كە بېزىشكىك پېشان دەدا و كە ئهو كە ۲۵ سال بىن له بوارەدا پېشى لە خزمەتى نەخۇشان دا چە مايىتەوە، لە فەركە خانەدا چاوى كەوت بەھاوهلىكى كە چاوه روانى ئهو دە كردى تا سېھىنى بەيانى بېكەوە له شارى بېرمن اوه لە پېش گەيشتنى ئیسرايلیه کان، بۇ دواجار لە گەل دوستى مردووی خۇيان مال ئاوابىن بىكەن و له سمر بنهمای ياسای ئیسلام نوبتى مردوو له سمر تەرمە كەي بخوين

له بەر ئەو ھەموو خەفەتەی كەلەبەر مەدەنی ھاۋىرىكەي دلە بىرىندارە كەي
ئازار دەدا نەي توانى ئەو سەرسامىيە خۇي لە ھاۋىرىكەن مەردووە كە بشارىنەوە
كەتowanىيوبانە لە ماوەيە كى كورت دا ھەممۇ ووردى كارىيە كانى پىيۆسلى بۇ رېك بخەن ،
لە بەرەبەريانى بىزى ۱۸ يى تىشىرىنى دووھمى ۱۹۷۸ لە شۇقۇنى دىيارى كراو ئاماھە بۇزۇ
عەزىز ھەر چەندە كەرەشپۇش بۇو ، بەلام جەڭە كانى لە جۆزى ئەو پۇشاكانە بۇون كە
ئەورە كانى مەزھەبى جۈولە كە لە بەريان دەكىرد

كىتىپىك كە بە راستەقىنە قورئانى پىرۇز بۇو ، خىستبۇويە بن ھەنگلى و لەپېشىن
ئەوهى كە شۇقۇنى بىيىنى خۇي بەجى بىللى دەست نوپىزىكى ھەلتىرت و دوو رېكات نوپىزى
بۇ شادى چەنچەن ھاۋىرى مەردووە كە خۇيند ، لە كاتىكىدا كە سەبارە كان لە جادە كانى شارى
بىرمن وەك شارە مېرەپولە دەمۈرۈزان پىياوېك كەلەسەر كورسى پىشەوهى
سەبارەيە كە دانىشتبۇو چەند ئايەتىكى لە قورئانى پىرۇز لەزىز لېيھە دەگۇتەوە
بەھەمان شىۋو كە سەبارە كە لەمآلى شارلى سەمحۇن نزىك كەمۆتەوە لە دەمۈرۈپەرە
پاوجەستا ، عەزىز دابەزى

شاگىرىدى دوکاندارىك كەھەلگىرتى تەرمە كەي وەئەستە گرتىبوو لەپەنا عەزىز
بۇو ، بى خەم دەھاتە بەرچاو ، دىيارە نەك لە بەر ماركە ئەلمانىيە كان كەمۆرە گرتىبوو
بەنکو لە بەر ئەوە كەتowanى بۇوي كارىتى مەربىن ئايىن ئەنچام بىدات لە بەر ئەوە دوپىنى
پىن گۇوترا بۇو كە دىبۈيد شارلى سەمحۇن رېبازىكى تايىھتى لە جۈولە كايىھتى دا ھەيە ،
لە بەر ئەوە پىيۆسلى بەرلى وەسمىتى ئايىنى لى وەشماوهە تايىھتى ھەيە و ئەو كابرايەي
كەخەفت بارو خەمۇك دەھاتە بەرچاو و كىتىپىكى لە بن ھەنگلى گرتىبوو يەكىن بۇو
لە ھاۋىرىكەن ئەو خوالى خوش بۇوە ئەويش بايابىيە كى ئايىنى بۇو بۇيە سەبارە كە
لەپەنامالە كەي ئەو براوجەستا پېرىمەيدە كە دەرگاڭە كەرددە خاۋىن و پۇشتە
پەرداخ بۇو ، شاگىرىدى دووگانە كە لە گەل چاوى پى كەوت سلاۋى كەرد

- بەيانىت باش فراتىس !

- بەيانىت باش يوهان !

- حالى خانم سەمحۇن ئەمەرە چۈنە ؟

- ھېشىتتا ھەر لەزۈورە كە دايىھە نزىكە لە خەفەتان دېق دەكت

- ھەوالى وردىلە كان چى يە ؟

- هممو کاره کان ریک خراون ؟

فرانتس رینویں کردن و گوتی

- فرمومون لام لایوهه تکایه

- هیوادارم که خانم سمحون دنگران نهی

- گرنگ نیه هاورپنهام ، فرمومون ، فرمومون

فرانتس پیر که گورهی خزمت کاران بوو زووتن لهوانی تر کهوته خوو
لهوانی بو لای ژووریک که تهرمه کهی تیدا بوو ، رینوینی کرد لهنریک دمرگای

ژووره که شاگردی دووکانداره که به ئارامى بەبن گوئی فرانتس دا چرباندو گوتى

« بوجى به فنجانیک قاوە به خېرھاتىيان ناكە ؟ »

فرانتس هاتەوە هوش خوی و دەست بەجى دمرگای لەو بیاوه كردهو ، پاشان

دمرگای لەسەر داخستىن

لهوانەبە ئەو سەخت ترین سات بوبى کە عەزىز چەبالى ئەفسەرى ئاسايىشى

ميسىر لەممو ژيانى دا تۇوشى بوبى ، عەزىز چەبالى كەسىكى ئاسايىن نەبوبو ئەو ۲۵

سال ئەمەنى خوی خىتبى مەترىسى يەوه ھەر كاتى رابىر دووچى خوی و بېر دەھاتەوە ،

رەدەچەلىكى و لەخۇي دەپرسى مەرۆچ چۈن دەتوانى ھەممو ئەو رووداوانە ھەنگىرى ؟

بەلام لەراستى دا ئەو بۇ خوی خۇوى بە نەھامەتىيە كەنەوە گىرىبوو و وەك ھەر

ئەفسەرىكى تىرى ئاسايىش خوی بۇ ئەگەرى ھەر رەوداد و بېشەباتىك ئامادە كردىبوو

بەلام لەو كاتىدا کە هاتە ئەو ژوورهی كەتەرمى ھاورپەكى لى بوبو و

تەرمەكەي لەناو سندوقىكى جوان كەمە دارى بەندرخ دروست كرابىبو چاپى كەوت ،

خوی بۇ ھەر رەوداۋىكى ئاسايىش ئامادە كرد ، لە كاتىدا خوی لە بەرددەم تەرمى دويد دا

دىتمەوە كە ۲۰ سال بەسەر ھاورپەتىاندا تى دەپرسى ، ۲۰ سال بەسەر وتۇرۇ دەرددە

دىلى ، بۆيە ئىستا دويد بوبو بۇ بەشىك لەزىيانى ئەو ، بەشىك ھەم گرنگ ھەم مەترىسى

دار

كاتى كە عەزىز چۇ ژوورهە و او گومانى دەبرىد كەلە بەرددەم سندوقىكى قەپات

كراوو داخراودا خوی دەپىنتەوە ، بەلام لەپىدا سەرى سندوقە كەي بە كراوهەن دىيت

دىتى وا دويد بەجل و بەرگى خېبەوە لەۋىدا بە ئارامى راڭشاوه ، ئەو تەممەنلىكى لە گەمن

دويد دا بەرى كرد بوبو بەن ئەوهى كە هەتا يەك جاريش چاوى بى كەوتى ، چەند

حجزی ده گرد کهنه و دیدارهی لهمه و بهردا کردیا و چهند دوای لهدوید گرد کهله و
ماوه دورو و دریزهدا بیبینی بهلام نیستا که ئه و دیداره سهربی گرتووه بهداخوه
یه کیک لهوان مردووه و مال ئاوایی له خاک و ئازیزانی کردووه
عهزیز به کت و ماتی له دم و چاوی دمروانی که له بمرده میدا دانرا بوو
پیک وه کو همان ئه و پینه بچوکه بوو که له دوئسیه کهی درابوو ، ۲۰ سال لهمه و بدر له
یه کیک لهشهوه گه رمه کانی قاهیرهدا بینی بووی ، پیک همان ئه و زمرده خنه بیه بوو
که مروقہ کهنه ند کیش ده بکات بو متمانه بوون به هاوریهه تی ، دوید هیشتا رو و خساره
گه شاوه کهی له دهست نه دابوو

فرمیستک له چاوه کانی عهزیز ریچکه بیان بهست ، بملی ... ریچکه بیان بهست ،
بهلام به خیاری به سهرب غم و خمفتی خویدا زال بوو ، چاویلکه پیشکی یه کهی له چاوه
کردو قورئانی پیدؤزی کردووه و پیندا گمرا تا سوره تی ایس ا بخوبی ، له دوای ئه وه
که خویندنه وهی قورئانی پیرفوز تهواو بوو ، قورئانه کهی نایه وه لاوه و پاشان الله اکبر ا
ی کردو بو نویز را و هستا ، کاتی که نویز مردووی تهواو کرد ، هستی کرد ئوخن و
ئوقره بیه کی سهبر سهرب تاپای داگرتووه ، و هک ئه وه که باریکی قورسی له کوئی هینا بینته
خوار ، له کاتیکدا که سهبری سمعانه کهی دهستی کرد ، به پیویستی زانی که بروات ،
پاشان به لای دوید دا چه مايه وه و بهثارامي ورتە ورتیکی کرد : « مال ئاوا ره ثفت ! »

* * *

وت و ویزو گفت و گزو بؤ ماوه بیه که له نوسینگه سهربوکی لقی بدرزه وندیه
نبین یه کان پیدا بوو ، لم راستی دا دوو بابهت بوو بونه چیگای لیکولینه و قسد و
باس ، یه کمم ئه گهر خانم سمحون دمرباره که سایه تی راسته قینه میرده کهی
پرسیار بکات ؟ چی بی بلین له بهر ئه وه نازانن خانم سمحون چنهنده لم راستی یه کان
دمزانی ؟ پاشان بپیار له سمر ئه وه درا کهوا باشتره راستیه کهی بھاشکاوی بؤ باس
بکریت ، چونکه مافی منداله کانیهه تی که بزانن دیود شارل سمحون کی بووه ، بهلام
مسسله دوووم ناوه رکی خزمتیکه کمده وله تی میسر دهی پیشکهشی هاوسمرو
منداله کانی سمحولی بکات ، سروشتنی یه که هاوسمره کهی پیویستی بھاره نیه ، له بهر

ئەوھى دیوبىد ملیونەها مارك و دۆلارى بۇ بەجي ھېشىتىبۈون ، لەلايەكى تر خودى خانم سەعۇنىش لەخىزانىكى سەرمایەدار بۇو و سامان و مائەكمى ئەوبىش لەسامانى دیوبىد كەمتر نەبۇو ، بەلام بېرىار لەسىر ئەممە درا كەمدىن لەگەل خانم سەمحۇن و مەندالەكاني بەشىۋەيەك رەفتار بىكەن كەئەگەر دیوبىدىش مابايە ھەر ناوا رەفتارى لەگەلدا دەكىدىن و دانىشتنە كە بەممە كۆتاينى هات

رېنگ لەسەھات ٩ ي بەيانى رۆزى دووھم كەنامەمى سەمحۇن گەيشتە قاھىرە ، زەنگى تەملەقۇنى مائى دیوبىد شازىل سەمحۇن كەناسنامە ئىسراىيلى ھەبۇو - لېنى دا ئەو لەشارى بېرىمنى ئەلمانىدا نىيىشەجى بۇو ، ٥ سال لەمەوبەر لەگەل خانمىكى ئەلمانى كەسەرو كارى لەگەل بازىرگانى دا ھەبۇو ھاوسمىرىيىرى كرد بۇو خانمەكمى ئەو لەپېش شۇوكىرىدىدا نازنانى بەرەبايان رېشتەر بۇو و ئىستا خاونى دوو مەندالە لە دويىد بەناوهگانى يوسف و سليمان كەئەو ناوانە لەفەرەمەنگى ئەلمانىدا نامۇن بەلام ھەندىكىيان كەڭاشنایەتىان لەم بارەوە ھەبۇو رېشە ئەو ناوانەيان بەعىبرى دەزانى خانۇوى دويىد سەمحۇن كۆشك نەبۇو بەلام شوقەيەكى بچۈكىش نەبۇو و بەسادەيى و شىۋازاپىكى تايىھەت دروست كرابۇو ، ھەر كەس دەي بىنى واي بۇ دەچۈو كەخاونەكمى لەوانەيە سەرمایەداربىن و ئەو شەتە كەخاونەكمى ئەۋى لەخاونەكاني تر جىيا دەكىدەوە ، ئەو دەرتختان بۇون كەبەشىۋەيەكى سەرسوشتى لەسەر ئەرەزى رۆزەلات رۇوابۇون و سەمحۇن چىزىتكى زۆرىلى وەردەگىرتن ، بەشىۋەيەك كەمە قۇناغەكاني كۆتاينى تەمەننى دا سەرنجى تھواوى دەدانى

لەناؤ مائەكەيدا ، ھەيوانىكى فراوان بەرچاۋ دەكەوت كەمە دووبەش پېتكەتابۇو و ھەر بەشەش بەكەل و پەل و دىكۈرى گۈنچاۋ رازابۇوه خولياو سەليقەي خاونى ماڭەكمى پېشان دەدا ، كەل و پەلەكان نىومال ، شىتى بەنرخ بۇون ، پەرددەسپ بەسەر پەنجھەرەكەندا ھاتبۇونە خوار يېنگە لە دەلاققەيەك كەررووه باخچەكە دەكرايەوە - ئەو شوينە كە خانم سەمحۇن ھەمېشە لەۋى دادەنىشت - ھېچ پەنجھەرەيەك نەدەبۇونە لەمپەر لەپەرە دەپەنم دېتىن دېمەنە جوانەكاني باخچەكە لەقەدەي دیوارەكاندا ، ژمارەيەك تاپلۇي وېنە كېشىراو دەيىندىران ، ئەو وېنائە وابى دەچۈو كەبەنرخ بن ، لەپېشى پېشەوھى ھەبوانەكە پېانۇيەكى سېي دانرابۇو كەزىياتر لەھەمەو شەكاني تر سەرنجى ھەر میوانىكى تازەي راەدەكىشا و ھەر لەدۇورەوە

دهیندرا ئەوه جىه لە دوو كورسى كەدرۆسپ كىردىنەكەيان دەگەرابەو بۇ سەددەي ١٥
ى زايىنى

كاتى كەزەنلىق تەلەفۇنەكە لىيى دا ، خانم سمحون تازە لەخۇيندەنەوەي گوتارىتكە دەبۈوه لەگۇقارە ئابوري يە ناسراوهەكان گوتارەكەي بەورەدەكارىيەكى زۇرەوە دەخۇيندەوە ، جار جارە قاوهىيەكى لەگەل نوش دەكەر ، گوتارەكە پېپۇو لەئەمارەو پېنۇس و وېنە ، وېنەكىشى لە بازىرگانانى عەرەب تىندابۇو ، گوتارەكەمش دەرىبارەي نەوت بۇو

نزيكەي دوو مانڭ بەسمى مردىنى شارلى سمحون دا تى پەرييوه ئەو كويىرەوەرى زۇرى لەگەل خۇيدا بىرە گۇزۇر خانم سمحۇنىش ئەو رۇزانەي بەشلەزان و نىڭەرانى بەرپى كەد بەتايىھەتى كاتىتكە دەستى بە نوسېنى ئەو نامە سەرسور ھېنەرە كەد ئەو واي گومان دەبىرد كەبەو كارەي سېبۈورى دلى دى و ئاسودە دەبى بەلام نىڭەرانىكەي تىنى سەند

ئەو شتەي گەدىيۈد لە دواسانەكانى مردىنى دا پېنى دەگوت ، زۇر سەرسور ھېنەرە ترسناك بۇو و لەھمان گاتىشدا پېر بايەخ ، ھەممۇ باسەكە بەلايدۇو تىڭەل و پېڭەل بۇو بەلام كاتى غەم و خەفتى لەخۇى دور دەخستەوەو گۇئى خۇى لەئەندىشەكانى ئەم ژيانە دەئاخىن پېڭايەكى چاوهروان نەكراوى دۈزۈۋەوە ئەوەش زياتر دەبۇ مايەي ترس و توقين و شەمەزان و دەلمەراوکىش زياتر بەرىيىنى دەگرت دەلە ڑاۋىكىيەك كەچەندەها ھەفتە درېزەمى كىشا بەشىۋەيەك كەھورو و تواناكانى پوكاندەوە

ئەو واي بۇ دەچۈو كە قىسىكاني ھاوسمەركەي لە دوارۋۇزەكانى تەممەنى دا وېنە بۇون ، وېنەكە كە مەگەر ھەر لەنەخۇشىك تادار چاومەروان بىكىيەت ، بەلام تى روانييەكانى دويد و ئەو ئۆقەرىي يەي كەرەخساري داپۇشى بۇو بىناسەيان لەوە دەكەدەت گۈوت ئەركىتكى قورسى لەشانە ، دەستى لەنان دەستى ھېلىن ھاوېشت ، لەچاوهكائىدا ھەستى سوباس و پېزاپىن دەخۇيندرايەوە نىڭاكان ھەستى خۇشەۋىستىان بۇ ھېلىن لى دەبارى ، بەلام ھېلىن لەبەر قۇپىن گربانىتكى بەكۈل ھېچىن بۇ نەدەدرەكىندرە چەندەها جار ھەمۆلى دا وېنە وېنە گوتۇ دويد لەزەپىن خۇى دوورخاتەوە بەلام سەرگەتوو نەدەبۇو

ئەو نزىكەی دوو مانگ لە مردى دويد تى دەپەرى بەلام ناکرى خاتى سەمحون
ئەو رازە لەلای كەس نەدر كىن ، ئەو چاڭ دەي زانى كە ئیسراىل يە كان چ لەگەل
مندالەكانى دا دەكەن !

كاتى كەئو 7 سال لەمەوبەر ناسياوهنى لەگەل دويد دا پەيدا كرد ، دەي زانى
دەوچارى پەيوەندى يەكى سەير بۇوە واى بۇ دەچوو كەتۈوشى شىتىك بۇوە كە
ھەمېشە لېي دەترسى ، ئەويش ھۆگر بۇونە بەپياوېكى ئیسراىل و شوو پى كەدنى
ئەو ھەركاتى قەوانى بىزەوەريي رايىردووەكانى لى دەدابەوە ، زىاتىر تووشى
دەر اوکى دەبۇو ، گەل و نەژادى ئەو ھەر لەكۈن دا بەدۇوزىمنى جوولەكان دادەنران
بەلام ھەستىكى سەير نامۇ ھەمە كە ئۆقەرى پى دەبەخشىت
رۇزىك بەرىيەبەرى نوسىنگەمە ھاۋىرى گيانى بەگيانىھەمى - لىندا - پىن گوت

- ھېلىن ئايا دەزانى ؟

- واى بۇ دەچم كەئو ھۆش بوى

لىندا ، ئەوي بەئاشكرايى بۇ ھاوسەرگىرى بەر كەنار دەكەن

- لەبىرت نەچىت خۇ ئەو جوولەكەمە

ھېلىن لە كاتىكىدا كە بەدەست ئامازەي دەكەن بەغەمبارىيەو گوتى

- نەفرىن

- بەلام ئەو ئیسراىل يە

لىندا قىزىاندى

- ئايا تۇرە گەز پەرسىنى ؟

لىندا لە كاتىكىدا كەسەرى بۇ دەلەقاند و پى دەكەن بەوردى ھەستى پى كەن
كە بە مشتوم و دم بەدمە كارە كە پىنك نايىت ، بەكينا يە ا دركە گوتى

- قوربان گرنگ نىيە گرنگ نىيە

پاشان ھېلىن شۇوى پى كردو ناوه كەي بۇو بە ھېلىن سەمحون ، ئەو چىزى لەو
ھاوسەرگىرىيە و مردەگرت و لەگەل ئەو تەمەن و بېرىيە كەھەش بۇو دوو مندالى لېي
بۇو ، ھېلىن لە دواي ھاوسەرئىتىش لە دەلەمە ھاوسەرە كە خۇش دەۋىسىت ، دويد دەي
زانى كەچۈن رەفتارى لەگەلدا بات ، كەي و چۈن و لەكۈپىدا رېزى لى بىكىر و چۈن

له کاتی گونجاو دا له خوی دوورخانهوه ؟ کمه خوشهویستن خوی بُو ده رخات و چون سه رمه ستی و شه کانی خوی بکات ؟ دوید ئاوا بُو ، به لام نهودی کمه سه برو سه مرده بُو له لای هیلن ئه ووه بُو کمه هیشتا به ته واوی دویدی نه ناسی بُو ، بُو نمونه له کاتی گالته و گئپ دا پیش ده گووت ناکری تو ئیسرايلی بی یان جووله که بی و هیچ نیشانه کی رق و کینهش له نیو چه وانت دا دهنده که وی

به لام ئه و رویشت ههمو خمسله ته سه برو ره سه ن و هاور بیهی و بیاوه تی ووه ک زیو هریک له گهل خویدا برد دوید له پیش ئه ووه دا کمبیریت بهره هلستکاریکی به هیز بُو له برد هم شه بولی خه و په زاره دا ئای خویزگه رازه کانی له گهل خویدا ده برد ئای خویزگه ئه و رازه که نده بیست به لام چون ؟ چون ؟ له ده اوی مردنی دوید هیلن هیچ کات چیزی لمزیان و هرنمده گرت ، تمماشای دوو منداله کمه ده کرد و قورسایی بمرپرسیاریقی هه است پی ده کرد له بمر خویه و ده که وته بیر کردن ووه ئه گمر باسه که به لای دویده وه گرنگ نه با له دوایین ساته کانی ژیانی دا به وی نه ده گووت و ئه و راسپارده بیهی به و نه ده سپارد به لام کاتی ده که وته ووه بیری ئیسرايلی يه کان که بهمه بزانن چی پی ده کهن ئه ووه له خویه ترس و دلمراوکنی له دلدا په دا ده بُو ، ئه وهش نه ک له بمر خوی به لکو له بمر منداله کانی

نزيکه ۵ رُوز لعمردنی دوید تی ده پهري و هیلن هیشتا مات و سه ر سامه ، دنیای لی ویک هاتووه ، هه تا شه ویک باز رگانیکی میسری به ناوی نهاد کامل چاوی پی که وت

نهاد کامل دوستیکی کونی بُو و له پیش ئه ووه که دوید بناسی ئه وی ده ناسی ، ههمیشه ما ویه که بزر ده بُو ، دیسان ما ویه کی تر په دیدا ده بُو هه روه که ئه وهی که ههمیشه لیده بُوبن ، چمنده ها سال بُو ئاگای لی نه ما بُو به لام لیده له وی دهی بیست که گوابه له ئو سترالیا ده زیست پاشان بیست بُوی که گهراوه وته وه میسر دوايه گووتبیویان که له که نهادیه ، هه خوش رازی ئه و دووری بھی دهزانی له سه رده می هاو سه ریتی هیلن له گهل دوید دا ، ئه و هوکاری ئه و دووری بھی دهزانی چونکه ژینگه بکی سیاسی زور ئالوز له وختی لمدایک بُونی ئیسرايل لخوره لاتی ناوہ راست دا به سه ر باز رگانانی رُوز ئاوا دا سه پیندرا بُو

نهاد کامل ئەو جارهيان خۆي ئاشكرا كرد و ويستى بۇ بهستى گىرى بهستى
كېپىنى چەند فېرۇكەيەك كە ژمارهيان كەم نەبۇو ، ھەولى خۆي بخاتە گەر گفت و
گۆئى سادەو ساكارى نیوانيان دەستى پى كرد لەسەرەو حەدى بهستى گىرى
بهستەكەدا بۇ كە هېلىن بۇ خواردنى نانى ئۇوارە باڭيېشىتى كرد
لەپاستى دا نەhad کامل بۇ باڭيېشىتىك سەرى دەخورا ، زۇر جار ھەولى دەدا
دلى ھېلىن نەرم بىكەت بەلەم سەرى نەدەگرت چوتىكە ھېلىن دەي توانى کامل ھەرچەندە
سالەھا ئەقسىز سەپايە ، بەلەم بەيەندىيەكەي لەگەن بەرپىسانى ولات دا پى
توندو تۈلتۈر بىكەت .

ھېلىن ورددىي دابەرخۆي و لېپ پرسى :

- ئەرى دەتوانىت نامەيەكەم بۇ ميسىر بۇ بىبەيت ؟

نهاد کامل گوتى

- لەھەفتەي داھاتوودا دەچم بۇ قاھىرە بەلەم پۇستەچى عەرەبستانى سعودىم
- بەلەم بەلەيىم پى بەدە

پاشان بى دەتك بۇو ، بەلەم ھەر بەئاسانى دەتوانرا لەگىنچەكاني نیو چەوانىيەوە
ھەست بە نېڭەرانى بىرىت .

بەلەم نەhad سىلە چاۋىتكى تى بېرى و پرسى

- خانم سەمحون ... هىچ بۇوه ؟

ھېلىن لەكەتىكدا كەدەنگى نۇوسابۇو گوتى

- وەرە بىرۇين

ئەوهى گوت و لە شۇينى خۆي ھەستا رېتك وە كو ئەوهە كەبىھەوي خۆي بىزىتەوە
، نەhad کامل قىسەكەي پەسند كرد ، تى كەپىشت كەھۆى نېڭەرانىيەكەي چى يە
نیو سەبارەكە ، كەشۇقىرىدەكەي گەنجىكى ميسىرى بۇو ، كىش و مات بۇو تا
ھېلىن ساماناكىيەكەي شىكەند گوتى :

- نامەيەك دەنۇسم و بەتۈش دەملىم ، بەلەم يەك شىم لە تۈ دەھو ئەمەن

- ج شقى ؟

- ئەوهە كە ھەتا يەك پەرسىيارىش دەربارەي نامەكە لەمن نەكەي تەنبا مەگەر
خۇم شىتىكى لى بىدر كېيىم

- به‌دلمنه

- ئەووش لاي هيچ كەس نەدر كىنىيەتىدا ئەگەر مەمانەشت پىنى بى

- به‌دلمنه

- زۇزۇ باشە ، بېرىجۇونى تۆ مىسىرى يەكان گەنگى بەكام زمانى بىانى دەدەن ؟

- زمانى ئىتتىلىزى ، زمانىكى بىانى يەو زۇرتىرىن قىسى پى دەكتى
لەسەر ئەو بنەمايدى رېتكە كەمۇتن كە رېزى دووھم ھەيلىن سەحون لەگەل نەباد
كەمەن بەو پەرى مەمانەوە لەسەر مىزى نان خواردىن لەو چىشتىخانەيەي كە لە بالەخانەي
كۈمپانياكەدا بۇو دانىشىن و وت و وېڭ بەن

ھەيلىن لەكتىندا كە دۆسیەكەي دەدایە - كە ھەندىتكە نوسراوى سەبارەت
بەگرى بەستى فېۋەكە كان تىدا بۇو - گوتى

« نامەيەك كە لە دۆسیەكەدا دانەخرايى دەتوانىت بىخۇنىتەوەو پاشان

لەزەرفەكەي بەناوبىتەوە »

- ئەى بىدەم بەكى ؟

ھەيلىن ساتىك بىن دەنگ بۇو ، خۇى بەتىكە گۇشتىكى ماسى كە لەبىن قاپەكەدا
مابۇوه خافللاند ، بەلام ھەر كە بەخۇيدا ھاتەوە گوتى

- بىدە بەسەرۋەكى رېتكخراوى ئاسماشى مىسىرا

ئەوهى گوت و چاوه كانى لەرروخساري نەباد كەمەن بېرى تا كاردانەوە ئەو بىيىن
، بەلام بەرۋالەت گەنچە كە هيپۇرولەسەر خۇ دىيار بۇو ، پاشان بەدلىيابىن يەوە دوبارەي
كىردىوھ

- بەسەرۋەكى رېتكخراوى مىسىرولەپەن تىر نا

ئېچەوانى نەباد ساردو سەر بۇو ، چاوه شىنەكانى تى بېرى و بەثارامى و سادەبىن
گوتى

- ئەوهيان بەدەستى خۆم دەدەم بەسەرۋەك ، نىڭەران مەبە

ھەر ئەوهەندە كە نەباد كامىل جىنى ھېنىت ، خەباڭى سەپىرولەپەن سەممەرەي بەدەندا
دەھات و لەبەر خۇيەوە دەكتە بېرگەنەوە كى گەرەنتى دەدا كەئەن ناكەۋىتە
دەستى ئىسرائىللى يەكان !

سهرهای ئەوه کە هەمموو لاینه کانى لىتك دابۇوه ، بەلام ھېشتا لە دلەر او كىندا دەزى ، نامەكەي لەدەرمەسى كۆمپانىا لەسەر يەك كاغەزى ئاسابىن چاپ كرد ، واژۋى خۆى لە خوارمەن نەنسى لەبئر ئەوه جىڭە لەزمەرفىتى بەتال شىتىكى تى نەبۇو كەبەئاسانى دەتوانرا خۆى لەزىز بارى بەرىپسىار ئېتىيەكەي دەرىپىنى بەلام نەناد كامىل تا ھەفتەيەكى تى لەئەلمانىا نەگەرمىايەو ، ئەى خۆزگە رېۋېتك لەپىش سەفەر كەردىن نامەكەي پى دەدا ، يان دروست لەو رۆزەي كەمسەفەرى دەكەرد بەم شىيەت خاتىن ھەيلەن سەحون بۇماوهى ۴ سەعات لەشلىخان و دلە رەۋېتك مايەوه ھەتا زەتنى تەلەفۇن لە سەعات ۹ يە بىيانى لەمالەوە لەيەكىكە لەرۆزە کانى كانۇنى دووھى سالى ۱۹۷۹ لىنى دا ، تەلەفۇنەكە زەتنى لىندا ، ھەيلەن ئاپرى دايەوه بەبىن ئەوهى كەلە چىتكەي خۆى بجولى .

ھەستى بەممە ترسىيەك كەرد بەلام خۆى بەخواردىنەوەي فنجانىتك قاوه خەرىك كەرد ، لە كاتىندا كە داستانىتك لەرۆزىنامە فەرەنسى يە كان لەبئر دەست دابۇو لەو كاتىدا ئۆتكى ۱ قەرەواش پەيدا بۇو ، ھەرچەندە خشپەي پى يە كانىشى نەدەبىستىرا ھەيلەن لەپىدا سەرسام ما ، ھەولى دەدا بەھەمموو تونانىيەو بەسەر خۇيدا زالى بىن ، دەت گۈوت دەيھۆي گۇڭارەكە بدرېتى بەلام نىڭا ئەفسۇنوايەكەي ئۆتكى كە بە چىرىھ دەدوا سەرسامى كەرد بۇو و تەواو حەپەساندبوو ، رەق راوهستا بەلام چەند سانىتك لەپىش ئەوهى كە تەلەفۇنەكە زەتك لى بىدا لەخۆى دەپرسى ئەڭىر نەناد كامىل نامەكەي تەسلیم كەردىن چ رۇو دەدات ؟ وەلامى قاھىرە چ دەبىن ؟ بەلام زۇو ھاتەوه خۇۋ پېكەننى بەخۆى دەھات لەبئر ئەوه نەناد كامىل ۳۶ سەعات لەممە بىردا ئەلمانىيابەھىن ھېشىتىوو ، نەدەكرا كەكارەكە بەو خىرايىن يە لەۋلاتىتكى وەك مىسردا ئەنچام درابى .

ئۆتكى گۇنى لەسەر مىزە خىجىلانەكەي . پەنا تەلەفۇنەكە ھەلخىست ، ھەيلەن بەسەر گەردانى لەخۆى دەپرسى :

« ئايا ئەو تەلەفۇنە پەيوەندى بەنامەكەوە ھەيە ؟ »

ئۆتكى گۇنى

- خاتىن لەپشت ھەيلەكەوە كاپرايەك دەلى ، من دۆستى دېرىپىنى كاڭك

سەحون

هیلن به نارامن فنجانی قاوهی له سهر عیزه که دانا سه رنجی بر پیه
قهره واشه که خوی ، پاشان قدره واش دریزه هی پیدا
- ده نتی بهزار اووهی روزه هلاتی ده چوو
چاوه کانی هیلن چه خماغه بیان دا : قهره واش دریزه هی پیدا :
- له وانه یه هر له ئیسرا یلیشوه بی
ئمو قسمه یه وه کو گولله بیوه نین سنگ نازار دا و بستن دله راوکی و
سهر گه ردانیه که هی بشمار ینه وه ، پاشان هستاو ثاماژه هی به قهره واشه که هی کرد که بروات
، کچه جوانه که به چین هیشت
هیلن بُوا لای تمله یونه که رویشت و ده سکه که همگرت :
- خانم سمحون ؟
- بمهی ا
- من دوستی دیرینی کاک سمحونم ، دوئن نامه تُو گه بشه ده ستم .
به منته یه کی ناره زابن و خود زینه ووه گوتی :
- کام نامه یه ؟
پرسیاره که زور به بمهله بُوو ، بُن ده نتی ساتیک بالی کیشا ، پاشان ده نتیکی
پر له نوقدره و قایم به رگوئی که ووت .
- دهمه وی پاک ترین سه ره خوش خومنت ئاراسته بکمم
ترس و همرسانی به سه ریدا زال بُوو ، پاشان بمه نتیکی سورور ههل گه راووه
گوتی
- به لام نه وه ج نامه یه ک بُوو نارد ببووت ؟
پیاوه که زور له سهر خوو بهزمانیکی ساده وه کو که سیک کمه نه به ردیکدا
سهر گه وتنی ، ده دوا
له وانه یه همله یه ک له کاره که دا برووی دابی ، به لام من با ورم وایه که هم و
همه یه به قازانجی تُو ته واو بُن ، همروه که ده بیش که وتووه گرنگی یه کی بُوا من نیه
هیلن هیشتا همراه بمه داگری و نکوئی لی کردنده وه لامی ده دایه وه
- کومپانیای یئمه ؟ !

- واى بۇ دەچۈو لەم بارەوە لهوانەيە لهەنگەن نەھاد كامەل دا گفت و گۆزى كىرىدى
- واى دەزانى گەمارقى دراوه ، خۇى لەباسە كە لاداو گوتى
- بەلام بەلام من تاڭوتايى لەسەر كارى خۇم لەھامبۇرگ نازرۇم
گەر بەلاتەوە ئەرك نەبى ، ئىمە ئامادەين لە يېرمن پېشوازىتلىكىدەين
- ئىبو ؟
- بەلى من و ھاوېھىشەكەم دىيىن تا چاومان بە دوو چەم گۇشە
خۇشەۋىستەكەي تو بىکەوى
- جەڭەر گۇشەكان ؟
- ھاوېھىشەكەي من دۆستىتى زۇر گىانى بە ئىيانى كاك سەمحۇن بۇو
- بەلام مەندالە كامىن لەقوتابخانە ئاگەرىنەمەوە تەنبا پېشۈمى ھەفتە نەبى .
- ئاوا ؟ ئەمە ئىتىر لە شانسىخە خراپەكەي ئىمەيد
ئەمە ئۆت و بى دەتك بۇوە ، كوتا وته ئەمە دەگەياند كەھىلەن سەرىشىكە
چى ھەلەدەبىزىرى ، بەلام ئەم دوو دل و شېرپە بۇو
ھەلەن زانى كەرىيگەك بۇ دەرباز بۇون نىيە
- زۇر باشە كاكە دەتوانى ئەمە سەھات ٥ ئى دوواي نىوەرە چاوم بە ئىبو
بىكەوى
- سوباستان دەگەم
- ئايا ناونىشانى ئىمە دەزانى ؟
- باوەر ناكەم پېپۇيسىتم پىنى بى
- بەئومىدى دىدار
پاشان بى ئەمە كەچاوجەرىنى وەلامە كە بى لەپىاوه كە ، دەسلى تەلەفۇنەكەي
لەشۈنى خۇى دانايمو

بہشی دوووم

خانم هیلن سمحون لمو زنانه نهبوو که دهسته و مستان و ساويلکه بى و زوو
خوي بهدهست ترس و توقانهوه بذات بهلکو سهرهزاي تهومش ئهو شانازى
بهبارهينانه خۇرماگىدو بەھەۋەسلىمې يە ئەلمانىيەكەمى خۆپەوە دەكرد ، ئەو لمبای ئان و
ئازارە كاندا له دايىك بwoo بwoo لەسەردەمەيىندا كە پۈستەلەكانى پەلامار دەران ، شارە
بچوکە كانيان بەملىپىرى و لەخۇباين بۇونەوه دەخستە زىر ركىقى خۇباينەوه
لەو هيىشتا مندال بwoo كەملەگەن سەختى و گرفتەكانى ۋىيان دا ئاشنا بwoo بwoo ،
نەھامەتىيەكەى ئەوه بwoo كەچەند مانگىك بەر لەدەستپىتى جەنگى جىيانى دووەم
لەدايىك بwoo بwoo ، لەپەنا قەبىران و گرفتەكانى دا گەورە بwoo بwoo ئەو بەچاوى
مندالىي ئەو رەزانەي بىنېبىو كە ولاتەكەى وېران كرابىو و چۈن نەوهە كان سەر لەنۇي
رایپەرنەھە

سهمات له ۵ ی دوای نیوهرپ نزیک دهبؤوه و خزمت کاران بهرهو مائی خؤيان
ده گەر انهوه ، جگە لە خانم فرا و سمحون و فرانتس پېر
ئەمەم خزمت کارو قەرمواشەكانى خۇي مؤەمت داو كەسى لەمماھە و ۱۹۵۱
نەھىللايدەوە جگە لە مشورخۇرى مال و مەحرەمى رازە كانى و دۆستى وەفادارى ۲۵ سالەي

هیلن داوای لمفرانس کرد تا لای بمینیتهوه ، فرانس لهدوای ئەوھ کە ئەو
ھەمۆ پەشیبۇ و دلە راواکىيە لى بىنى بەو پەرى تواناوه رازى بۇو ، بەلام نەرىت و
شەرم و شکۆ رېڭىھى بىن نەدا كەپرسىyar لە ھۆتكارى نىڭەرانىيە بىكات ، ھەركە مالەمە
چۈل بۇو ، ئامادە بىن خۇئى پىشان دا تا دەست بەجى و بەدلنیابى يەوە داواكانى هیلن جى
بەجى بىكات

هرچند میلی سه عاته که ۵ نزیک تر ده بیووه، په شیوی و دله راوکین خانم فراو سمحون زیاتر ده بیووه، هدیوانه گهوره که مالیان به هنگاهه کانی خوبیان ده بري و

له پشتی شووشەی پەنچەرەوە سەیرى بەفریان دەکرد كەچۈن وە كۇ خورى شانە كىراو
بەسەرىيەكدا كەوتۈوه

ئاي كە دوبىد چەند حەزى بەو بەفرە دەھات ، كاتى كەبەفرى دەبىنى داواي
لەھىن دەکرد كەبىن يېڭىھەو سەيرى كەن بەفرە كان بەن ، دوبىد مەۋقىتى رۆزەلەتى

بۇو

ھەرچەندە لەبەفرە كە دەفکىرى زىاتى سەرسام دەبۇو ، دەكەوتە بىر كەردنەوە ،
بەرى كەدىنى تەمەن چەند سەختە و چەند درېزخایەنە لەۋىۋە لەدۇورتىرىن خالى
باشۇرى ئەلمانىا دەستى پى كرد لەدۇورتىرىن خالى باشۇرى رۆزەلەتى ئەلمانىا ا
ھېلىن شىپۇر الدايىك بۇو و ئەمۇش نازنانى باھرە باين بۇو : لەشارىتى بچۈوك بەناوى
خام باوکى زېر فروش بۇو شارە كە زۇر بېچۈلە بۇو خەتكە كەي ھەممۇ يەكتىريان
دەناسى بەلام كارل شىپۇر باوکى هېلىن لەرىزى بەھەرمەندە كاتى شارو لادى
دەزمىردرە ، دىارە نەك لەبەر ئەو كەدەلەمەند بۇو بەلكۇ پياويتى تىكۈشەر بۇو
قەيدرانە كان زىاتى كاريان تى نەدەكەر و چۈكى لەبەر دەم گرفتە كاندا دانەدەنا
لەوەختى جەتكە دا چەندەھا شار كەتتۈونە ژېر رېكىف و تابلووقەدان بەلام ئەو
ھېشىتا بەلى ھاتۇوبى و دلە گەورە كە خۆيەوە جوامىرى و رەسمەنایەتى خۆي لەدەست
نەدابۇو و يېڭىدا لېكىدا دەستى ھاوکارى و كۆمەك و بەخشىنى بۇ خەلکى شارە كەي درېز
دەکرد بۇيە لەدىلى ھەر خىزانىيەكدا جىڭىھە تابىيەتى خۆي كرد بۇو بەلام نەي دەتوانى
قەيدرانى تى شىكان قبول بکات و گوبى خۆي لەئاقار ئەشكەنچەي پۇستالە رەش و
رەزاگەرانە كاتى سەربازانى داگىركەر بىاخىن ، كاتى كەخاكى نىشتمانە خۆشمۇيىتە كەي
داگىركەر ئەو لەمەراقان مرد هېلىن لەۋاتەدا حەوت سالان بۇو

ھېلىن ئەو بۇزىانەي لە دواي ۳۶ سال دەھىنایەوە بېر خۆي كە ئەو خوشكە كەي
ناچار كرابۇون لە گۆشەي مالھەدا بىننەنەو چونكە هات و چۈز بەھەممۇ شىۋىيەك
قەددەغە بۇو ، نەيان دەتوانى لەشۈيى خۇپان جوولە بەن يان نزىكى دەرگا و پەنچەرە
بىكەونەو دويىنى دوا سەربازى ئەلمانى شاريان بەغەم و فەرمىسىك و چاودەۋانى و
دلە راۋىكىيە بۇ داگىركەران بەجى ھېشىت بەيانى زوو ھەستا ، دەنتى سەيارەو
تائىكە كان لە دۇورەوە گۈنچەكەيان كاس دەکرد بەترس و لەرزو ئاخ و ئۆفەوە دايىك
و باوک لەپشتى پەنچەرەوە چاوابان بېرىپۇ ئەو تەپولكەيە كەدەنگى سەيارەو تائىكە كان

ورده ورده لهویوه نزیک دهبووه دایک رهنتی ههل بزرکابوو له گریانی خوشکیش همرگمپی شار تمواو ئایلوقه درابوو ، شهوبیک لەمەوبەر دواي ئەمەھى كە سەربازانى يىشىمانە كەمى پاشە كىشەيان كرد ، شەكەتى بىرىتى لى بېرى بولو ، پیاوان له كلىسا كۆ دەبۈونەھەوە ھەممۇيان لەسەر ئەھە يەك دەنگ بۈون كەدەپى لە كاتى هاننى ئەمەرىكى يەكان بۇ ناو شار لەمآلە كانى خۇياندا بىمېنەھە خەلکى شار ھەممۇ پېنەھەو پەيمانيان دا كەجادە كان بۇ داڭىر كەران چۈل بىكەن لەدەرەھە دەنگىك لەسەر بلندگۈكەن بەرز بۇۋە كەباش لىي حالى نەدەبۈو بەلام دېتى كەباوكى بەموردى گۈپى بۇ دەگرى ، دەنگە كە پەچىرا ، دايکىشى سەبارەت بەھەوە كەله بلندگۈكەن دەگۇترا لە باوکى پېسى ، باوک لە كاتىندا كەله رقان بەگىز خۇيدا دەچۈۋە گوتى :

- ئەھە ج شېتى يە كە ؟

- كارل ! ئەمەرىكى يەكان چىان دەھى ؟

- ئەوان ھېچىيان ناوى بەنکو دەپرسن كەئاپا ئىمە خۇ بەدەستەھە دەدەين يان بەرھەستىيان دەكەين

دایك ھەۋلى دا كەمېردىكە كەھى ھېئەر كاتەھە بۇيە بەسۇزەھە گوتى :

- ئاپا ھەقپىان ئىيە ؟

- ج ھەقپىك ؟ جادە كان چۈل و مآلە كان داخراون

رۇق و قىن بىنە قاقايى گرت و دەستى بەدەم و چاۋىھەو گرت و كردى بەگالە ئەھەو سەر شۇزىرى يە ئەوانە دەيانەھە ئىمە بەسەر شۇزىرى و چۈك دادانەھەو

دووبارە لەناخى شاردا دەنگ لە بلندگۈكەن بەرز بۇۋە باوک ھاوارى دەكەن

ئەۋىش بەپرسىيار گىزى كىردىبۇو

دایك بەگرىيەو زارىيەو قىيىاندى :

- بۇچى ئەھە شەھى كەدەيانەھە ئەيان دەين ؟

كارل تەماشىا ھاوسەرە كەمى كەن ، ئىن لە چاوانى دەبارى ، دايک لە كاتىندا كەسەرە ھەل بېرى ھاوارى كردى

بۇ خاتىرى مندالە كان بۇ خاتىرى ھەممۇ مندالانى شار ، كارل !

باوک ویستی و هامی بدانهوه بهلام لهبر پهنجهره که لیٽ دیار نبجو پاشان
 وشك ههلاٽ هرهوک ئهوه که کارهبا لیٽ دابی ، چاوه کانی سور هملکه‌را بعون
 ره‌نگی ههل بزرک بجو لهرزو تا دای گرتبیو
 هاوسره کهی بهسهر سامی بو لای پهنجهره که رویشت
 - کارل چیت لی قهوماوه ?

خوی گه یانده پهنجمره که
نه ماشای دهره ووه کرد ، لهناکاو قیزاندی و
که وته سدر زهوي ، ئهوان ئالاى سپیان له سهر بانی کلیسا هملا
دووباره ئه و ده تگه نازار دهره له ناخی بلندگوکان دا بهرز بیوه ، دایك چیتر
خوی بیوه گیراو به ده تگه نوساوه که کی گوتى - تو خوا ئه و سهربازه ده لیت چى ؟
کارل واقی ورما بیوه ، بیوه لای کورسیه که کی رؤیشت و خوی هاویشته سهر
ده سکه که کی و گوتى :

ڙڻي ڪلارٽ زور بهتوندي بو لاي بُوقيه که رُويشت کمله گوشئيه کي مالموه
دانرابوو و گوچي :

- ههرچی دهیانه‌هوي دهیان دهمي .
باوک لهزير ليوهوه لهرقان گوتى :
- سهر شترى و بى دەستەللاتى سهر دانه‌واندن و مل كەچى دايىك
بەسەر سامى لهبۈقىيەكەدا بەدوای شىتىك دا دەگەرا سەرچەفىيەكى سېن لهبۈقىيەكە
دەرىنناو لهپىش مىرددەكەي راھىسىت ، باوک چاوه‌كانى سورەتگەر بۇون ، تکاي لى

کرد، نه که له بیر تیمه به ملکو له بیر خاتزی منداله کان
پیاووه هله لچووه که سهری خویی داشست
هفین نهی ده تواني نه و ساته له بیر بکات باوگی هاته وه ياد که سه ری
داخستبوو و فرمیسکی هله لده و هر اندن و شانه کانی هله لده بېرین دایکیشی
سهر چمە کەی بەداریکەه نالاند بیو تاکاتی کە دەرگای ماله وه یان کرده وه ئالای سپى
بە سەر دەرگای ماله وه هەلبواسىن
باھە کەت له و ساتە دە گە با

هممو شتیک کوتایی هات هممو شتیک کوتایی هات لهو روزهدا هیلن
شهبیوری ۱۷ ساله سویندی خوارد که نابی نالای سپی بهمه بهستی خو بهدهسته و دان
بهه رانبر دووزمن دا بهرز کاته وه

خانم خانم

هیلن به سمر سامی بو لای فرانسس گهرا بیه وه و نهونده لی نزیک که وته وه
که خهربیک بوو خوی پیدا کیشی

- فرانسس چ ربوی داوه ؟

- خانم نیوه باشن ؟

- بملی بو دپرسی ؟

فرانسس به سوزه وه گوتی :

ببوره خانم بهلام بانگتان ده کم به بن نهونه که قسسه کهی ببری و قی
گهیشت که چ ربوی داوه ، نه و به ته اوی لهورهی هیلن حائی بوو

- دهمه ویست روژی همل کردنی نالای سپی بینمه وه باد

بیچمی فرانسس نیک قویا بوو چونکه دهی زانی که کام ببره و هری تال هیلن

نازار دهدا

- نایا نیوه ترساون ؟

- لهوانه يه

هیلن نهونه گوت و لهتی رهوانینه کهی تو قی بوو پیره میزدہ که له کاتیکدا
کمله ئامانجه کهی نزیک ده که وته وه پرسی پی کرد

چات بو بینم ؟

هیلن ته ماشای سمعانه کهی دهستی کرد و به رخوبیه وه که وته ورت ورت :

- کات نیه ، چهند خوله کیتی تر میوانمان دین

پیره میزدہ که زیاتر له ئامانجه کهی نزیک که وته وه پرسی

- نایا ئهوان نامؤن ؟

- فرانسس ! نازانم لمراستی دا به ته اوی نازانم

- نایا ئیسرا ئیلین ؟

ربوی بو لای پیره میزدہ که وه رکیراو به پینه نینه وه گوتی

- حمز ده کم بدم شیوه یه نه بی

پیره میرد هولن دا دیسان پیرسینه و به لام هه یوانی پیشوازی به شوقی
سه یاره کان رونوک بؤوه که ورده وردہ له مال نزیک ده که وتنه وه ، همردووکیان بو لای
پنهنجره که بايان دایه وه کاتی سه یاره که ده یه ویست له بدردم دهرگای ده ره وی
با خچه که دا پابووه ست

هیلن گوتی : هاتن هاتن ...

فرانتس تی گه باند که ده بی به پهله به پیشوازیانه وه بچن
نه میوانانه که گه بیشته مائی بیووزن دیوید شارل ، هه مان دوو گه نجه که
بوو که ۲۴ سمعات لممهوبه له فریه که خانه نیو دهوله تی قاهره وه که توونه ری
هه وای ده ره وه ، زور ساردو ته زینه بوو ، کاتی دوو گه نجه که له با خچه که تی
پهربن و گه بیشته بدردم ده رگای هاتنه ژوو ره وه ، فرانتس پیر هاته پیشوازیان ، دوو
گه نجه که با تزوی گرانیان له بدر دابوو ، همروهها هه رکامیکیشیان کلاویکی له سمر نابوو
که سه رو سه گوتی ده شاردن وه وه ، یه کیک له وان به فرانتس گوت :

- ئیمه له گهل خانم سمحون دا بریاری دیدارمان هه بوو

پیره میرد بریگه خوش کردو گوتی :

- ئه وانیش جاوه روانقان ده کمن

دوو پیاوه گه نجه که ده ست به جی هاتنه ناو هه یوانی ماله وه ، فرانتس
ده رگا که دا خست و بال تزو کلاوه کانیانی لی و هرگرتن و بؤ ژوو ره وه رینمایی کردن ،
له پهنا پیانو سپیه که خانم سمحون له پیشوازیان دا راوه ستا بوو ، له یه کم سات دا ئه و
شنه که خانم سمحونی سه رسام کرد ، زال بونی ئه وان بوو به سه زمانی ئه لمانی دا
، ئه وان زور به ئاسانی و همروه که زمانی زگماکی خویان به ئه لمانی قیسه یان ده کرد
له بدر ئوهی هیلن بانگیشتنی دانیشتنی کرد بونون ، فرانتس سینی یه چایه که می
له بدره میان دان او پاشان گوتی

- شتیکیک ترت پیویست نیه ؟

هیلن پیکه نی و به چاویکی سوباس گوزاره وه ته ماشای کردو گوتی :

- سوباست ده کم ، ئه گه ر بیت خوش ده تو ایت برؤیت

- ده مینمه وه

قسه‌کهی زور بنه بربوو له سهر ئهو شته خانم سمحون رهخنه‌ی لی نه گرت ،
پیره‌میزد بهریزه‌وه سمری دا خست و نیسانه‌ی واق ورمان له سیمايان دا بهدی ده کرا ،
له‌دواي پی ناساندن گوتی
- حمه‌نهن پیویستت به خواردن‌هه‌وهی گهرم هه‌یه چونکه هه‌واي ده‌ره‌وه زور
سارد

یه‌کیک له دوو گه‌نجه‌کان زمرده‌خنه گرتی هه‌رجه‌نده که‌خه‌مباريش دیار بوو

گه‌نجه‌که گوتی :

- جله له گهرم و گوری پیشوازی نیووه هیچ شتیک ناتوانی ساردي هه‌واي
شارمان له ببر بباته‌وه

ناسینی بیاوه گه‌نجه‌که سمرسامی هیلنی کهم کردوه

هیلن له کاتیکدا که‌چایه‌کهی لمزبر پیانه‌که ده‌کرد گوتی :

له‌ئه‌وینداری به‌ولاده شتیکی تر نیه که‌تو زال کات به‌سمز زمانی ئەلمانی دا

گه‌نجه‌کهی دوووم گوتی :

هه‌روايه خانم هیلن دهزانی که گه‌لی میسر چنده ریز له‌ئه‌لما‌نیا‌کان ده‌گرن و
شانازیان پیوه ده‌کهن

به‌چنده‌ها شیواز گه‌نجه‌که ژنه‌ی لی حائی کرد که‌ئه‌وان له میسررا هاتوون

ساتیک هیور بؤوه ، پاشان که‌وتله بیرکرن‌ههوه ، کی دهزانی که ئه‌وان

بهراست میسرین ؟ ا ئو بمسه‌فهه ئیسراچیل دیبوو ، به‌هه‌مان شیوه له‌مهم‌و به‌ریش

چوو بو میسر ، دهی زانی که‌ئه‌دوانه زور له‌یه‌کنرى نزیکن ببری که‌وتله‌وه که

دوید پین نه‌کوتبوو که‌له میسر له‌دایک بوووه تا همراه‌تی لاوی له‌وی زیاوه !

له‌گمل ئه‌وه‌دا که‌ئه‌و خه‌سله‌تە ناحجه‌هی به‌ثارامی پشت گوی خست ، دوو

ئیستیکان چای بؤهینان و پرسی پی کردن :

- حزتان له کیکه ؟

دوویباوه که بی وچان سوپاسیان کردو ئه‌ویش له‌شونی خۆی کترومات دانیشست

ئائمه‌وه که يه‌کیک له‌وان راسته‌و خۆ گوتی - خانم مؤلهت بده تا سه‌ره خوشی

خەلک و حکومەت و دمزگای ناسابشی میسرستان بی را بگەیه‌نین .

- خانم هیلن سمحون سهری بهمه بهستی سوپاس کردن بو لهقاند پیاوه
گهنجه که دریزه‌ی پیدا
- ئوه له چاکه‌ی بیروکه‌ی تزووه بوو که نامه‌ت به نهاد کامل دا نارد
 - شلەزان و نیگەرانیه‌کی لهناكاو جهسته‌ی ژنه‌ی داگرت ، دهیه‌ویست سهره داوه‌که بو وان بەھى بیللى بەبى ئوهوهی بتوانى بەسهر خۆیدا زال بى بهده‌نگىكى لەرزۆکه‌و گوتى :
 - ئایا مافى خۆم نيه ناوی ئەو کەسانه‌ی کە گفت و گۆيان له گەلدا دەگەم ، بىزان ؟
 - گەنجه‌که ھەولۇ دا دریزه بهقسە‌کانى بدان ، خانم سمحون فنجانه چايدەكمى وەلاناو دریزه‌ی پیدا
 - پیاوە‌کان خۆيان بەمن نەناساند ، بەھەر حال برازيمە تا دەربارە‌ی کاروبارى كۆمپانيا قسە بکەين
 - گەنجه‌که پېنەنى و گوتى
 - لەشۈپتىكى وادا ناوی راستەقینەئىمە ج بايدەختى بۇ تو ھەيە ؟
قسە‌کانى زياتر خافلاندىن بۇون بەلام دەت توانى كەھەر ناوىكى تر لەخۆى بىنى
 - خانم سمحون ديسان نىگەران بۇوه بەلام گەنجه‌که دریزه‌ی بهقسە‌کانى دا
 - ئەدى خانم ! ئىمە لەبەر ناردىن نامەيەكى چەناباتان كەبەچاپ نووسرا بوو و
وازۆکەشى هەر چاپ كرابىو بەبى ئوهوهى كەناوى وەرگەرە‌کە تىدابى نەگەشتۈۋەنەتە ئىرە ؟
 - ئوه نىشانانه ژنه‌يان وا حائل كرد كە نامە‌کەی رېتك گەشتۈتە شوپىنى خۆى
بەلام ئەو گەنجه کى يە ؟ خانم سمحون لەسەر كورسييە‌کە خۆى ، خۆى
وېتك ھىنابىووه و دەستە‌کانى رېتك دەخشاندىن گەنجه‌کە بەلايدا چەمايە‌و گوتى
 - واباشترە باسە‌کە تمواو بکەين و بچىنە ناو بنج و بناوانى كارە‌کە
ژنه چاوه پىر لە پرسىيارە‌کانى بېرىھ گەنجه‌کەو گوتى :

مهبهستی ئهو چی يه ؟ گەنجەكە ئىستىكانه چايدىكەي وەلانو پاشان جانتا
پارەكەي دەرىپناو بە هوشىيارى يەو باقە چايدىكەي وەلانو پاشان جانتا
خانم سمعونيان بکات و گوتى

- ئەو نېو باقەي ۱۰ ماركى كۈنە
دله ھاوكى و پەريشانى يەكى سەخىن ئەنەكەي ئازار دەدا پرسىيارى لەخۇزى
دەكىد ئاي كەچەند لەو مەسىلەيە بىن ئاكا بۇوە
لەنالاۋ بىرەوەرەيە راپىدووەكەنلىك بەمىشىك دا ھاتەوە
ئەنەكە دەستى درىز كەنلىك باقە چايدىكەي وەرگرى دەنگى گەنجەكە
وەھۆش خۇى ھىنایەوە :

- لمىراستى دا ئهو پارەيە كاتىك كەتۇ مندال بۇوى و لەشارى خام نىشتەجى
بۇوى بەتال كرايدىوە بۇزىن ئەنەنەدە بەس بۇو كەچاوىك بەباقە چايدىكەن دا بىكىرى و
ھەممۇ شىتىك يەكلايىتەوە ، قىسەكەنلىك گەنجەكە دەبۈونە مايەي ئەوە كە خانم سمعون
بەخۇدا بىتەوە ، ئەنە خۇى بەتەنلەپى لە شارپىكەيە كى دوورو بىن دەرىتەن دا دەدىتەوە
بىرەوەرەيە دوور و ھەنۈوكەيى بەكەن ئاۋىتەي شەلمىزان و پەريشانى بۇو بۇون ،
خانم سمعون لەخۇى بىرسى ئەو گەنجە كى يە كە ھەممۇ شىتىك دەرىبارەي من دەزانى
؟ چۈن ئاكاى لەزىيانى من ھەيە لەشارى خام لە كاتىكىدا كەنەوە سالەھەي سالە ئەو شارەم
بەجي ھىشتەوە كەچى ھىشتاش سەرە كارم لەگەلەيدا ماوە دووبارە بەوردى لە
ھەممۇ باقە چايدىكەنلىك نۇرپەوە نەي دەتوانى كۈل و كۆي دەرروونى بشارپىتەوە ، بە
چاوه پەل لە فرمىسکەكەنلىك تەماشىا كى كىردو بۇ يەكەمین جار لە دواي مردى دويد
ھەستى بەثارامى و ئاسايسىش دەكىد ، گەنجە رۆزەلەتىكە گوتى

- كاتى كە ۱۰ سالە بۇوى ئهو پارەيە بەتال كرا بۇوە وانىھ ؟
خانم سمعون سەرە خۇى بەمەبەستى رااست دەكەي لەقاندو دەنلىبابو كە
رېڭىھەكى رااستى ھەلبىزاردۇوە ، لەسەر نېوھى باقەكە دەست خەتنى دويىدى بىنى كە
نۇوسىبىبۇوى

ئەوانە ھاونىشىتمانانى منن واژۇ - دويد ئەنەكە لە رااستى بۇونى
واژۇ مىزدەكەي گومانى نەبۇو

- ئەگەر جانتا پاره كەي ھەقال دويد سەمحۇن بىڭەرىنى نىوهى دوووهمى ھەمان
باقة كەنست دەكەۋى و ئەو باقانە تەوا
و دەبئەۋە

خانم سمعون له کاتیکدا که هله لده ستایه و به ده نگی له رزو که وه گوتی

- له دواړه ټه کانی ژیانیشی دا ٿئو باقانه هم دیتَ

فرمیسک چاوه‌کانی ژنه‌ی تمیر کرد به‌لام هه‌ولی دا دان به‌خویدا بگردی
در پیزده‌ی پیدا

- ئەو كاره منى ورۇ سەرسام كرددووه
ببورە ناتوانم بەلام بۈوم سانىك ئايانا؟

راوهه‌ستاو گوئی خوش مهرزهم کردو له کاتیکدا که بُو لای پلیکانی نهومی دووهم ده رؤیشت

- له‌سهر قیزنت ساتیک و ده‌گه‌ریمه‌وه

دوایه بپلهه پلیکانه کانی بری و لبه ر چاوی گمنجه که ون بژوهه نه و دوو هملوئسته و اپی ده چوو که کسیک له پشت په مردمه و بی ، به خیرای سه ری دا خست و لدرزی زوریکی نیوه کراوهدا فرانتسی دیت فرانس پیکه نی و به سوزه وه پرسی : - غیره مارکت شرکت نه ؟

شیش، ۱۵۰۵، که وظایم بذاته و هنر لهزینه، هنر را بانگ، کرد

- فراتتس ... فراتتس

فراختنم، یه یمه غاری دا و پلیکانه کانی یه خیرایی بدری

- بهلی ... خانم

کاتی که لهدوا پلیکانه کان گهیشته هیلن، هیلن نیووه باقه ۱- مارکیه ئەلمانی
یەکانی که له سالی ۱۹۴۸ بەتال بwoo بوننهو، بەدەستههو بwoo، هەر کام له دوو نیووه
باقامه تەواوکەرى يەكترى بوون هیلن ئەوانەنی لەکن پېزىھەمېرىدە کە داناو گوتى
- ئایا ئەو باقامەت وەبیر دېنھەو؟

پیره میزد نیازی وانه بیو و هبیر خویان هیتتهوه یان تماشایان بکات چونکه خانم هیلن روژنک لهدوای مردنی دوید نه و رازهی بهو گوتیوو لمبر ئهوه بهنهما نه بیوو تماشایان بکات یان دووباره بیان هیتتهوه بیر خوی، پیره میزد که زیاتر لخه من خانم

سمحون دابوو کله بردەمیدا له خوشیان هەلذەپەزى و شادىيەكى بى وينه سەرتاپاىي
گيانى داگرتبوو

ئەو رېتكەوتە رۆزىك لە دواي مردى دويىد سمحون دا برووي دا ئەو شتەي
كە دويىد لە دوا ساتەكانىدا پېنى گوت زۇر نىگەران كەرە ترسناك بولۇ
ھيلەن باسەكەي لەزۇر لايەنلى جياوازەوە خستە ژۈرىلىكۈلىنمەو ، پاشان ېازى بولۇ
كە لە بەر خاترى مندالەكان ناچارە راستى كارەكە ئاشكرا بىكەت ، ھەرچەندە كە لەوانە
بۇ و روزاندى ئەو كارە بۇ وي بە گەران تەھاوا بى
ھيلەن لەپىش رى و رەسمى ناشتىنى مىزدەكەي دەرگاي ژۈورەكەي لە سەر
تەرمە كە داخستىت ، پاشان ھەممۇ بۇقىيە كانى پېشىنى و ھەممۇ بەتلەنامە و ئەوراقە كانى
بە گۈزى وەركىردن ، ھەممۇ كاغەز و نوسراوە كانى بەوردى خۇيندەوە و پاشان بە جوانى
پېكى خستەوە ، ھەممۇ شەتىك لە دىدى ئەمودا سروشتى بولۇ ، بەلام قىسە كانى دويىد زۇر
قەلسى كەربدۇو

ورده ورده دەگەيشتە ئەو راستى يە كەقسە كانى دويىد جىملە و پېنە شەتىكى تر
نەبۈون ، كاغەزە كانى چەندەھا جار تېك ھەلدىان ، بەلام كانى جانتا پارەكى مىزدەكەي
كەرددەوە تووشى نىبە باقە - ۱ ماركىيە كۆنەكان بولۇ سەرى سۈرما ، ئەو رۆزە
رەشە كانى سالى ۱۹۴۸ يى بەچاكى لە بېر بولۇ كاتى كەماركى ئەلمانى بەتال بولۇ بولۇ و
دەبوا ماركى تازە وەربىرى ، لەو كاتىدا ئەو مندالىكى ۱۰ سالە بولۇ ، بەلام بەچاكى
وەبىرى دەھاتەوە كە خەلک چۈن مال و سامانى خۇيان لە دەست دەدا ، چاك وەبىرى
دەھاتەوە كە بېپىار وابوو دەبوا خەلک لە كاتى گۈزىنەوەي پارە كانىيان بىزى ۱/۳ يى
پارە كەيان وەرنە گەرنەوە ، دەھاتەوە يادى كە دەبوا ھەر كەسىكى ئەلمانى بە ۴ مارك
خۇي بېرىتەوە تا زىيانى لە سەفرەوە دەست بى بىكەنەوە لەوانەيە ھەر لەزىز
سەغىشەوە ھەممۇ خەلکى ئەلمانى ناچار بۈون و لاتە كەيان لە نوپىيى بىنیات بىتىنەوە ،
نۇوهى باقە كانىيان لە جانتا پارەكەي دويىد دا دۆزىيەوە ، لە راستى دا نامەيەكى ناتھاوا بولۇ
كە بۇ ھيلەن نوووس بولۇ

ھيلەن پېشتىت بىبىستە بە و لە دواي ئەوە شەتىكى تر نەنسرا بولۇ
بايەتە كە بەلاي ئەممۇ سەبىر بولۇ دووبارە كەرابەوە سەر دۆسەيەكە
ئەوراقە كانى پېشىنى يەوە تا بەلکو نۇوهى دووھەم باقە كان بى دۆزىنەوە ، ھەندىكە جار

برسیاری له خوی ده کرد له نیوان ئهو شته که دوید گوونویه‌تی و نهو نیوه باقانه‌دا
چ پهیوندی يه که ههیه ؟ هاته سمر ئهو رایه کمه‌بی پهیوندی يه که ههیه
له گمل فرانس دا سهباره‌ت بهنامه ناتمواوه‌که قسه‌بان کرد بهلام نهی ویرا
رازی ترسناکی خوی پی بلنت ، ئیستا ئهو دوو نیوه باقه‌به لدهستن ئهو دابورو
هیلن و فرانس هر کامیکیان چنده‌ها جار نامه‌که‌یان خوینده‌وه هرمه‌ک
ئه‌وهی که‌متمانه‌یان به‌چاوه‌کانی خویان نهی ، له دوای ئه‌وه که دوو نیوه باقه‌کانیان
له‌پهنا يه کتری دانایه‌وه نامه‌که ته‌واو بژوه

هیلن : متمانه به‌وانه بکه چونکه ئه‌وانه هاوینیشتمانی من

واژه دوید

فرانس چاویکی ویلی بریه خانم سمحون و گوتی :

- خانم تو دلیای که ئه‌وه واژه سمحونه ؟

- لهو باره‌وه گومانم نیه !

هیلن له کاتیکدا که‌پی ده‌کنه و ره‌زامنه‌ندی به‌لیوانه‌وه دیار بwoo ئهو رسته‌یه‌ی
بهمنانه‌یه ته‌واوه‌وه گوت و بـلاـی دوو گـهـنـجـهـکـهـ روـیـشـتـ ، ئهـوـانـیـشـ لـهـبـهـرـیـ هـسـتـانـ
و بـهـرـیـزـهـوـ لـهـبـهـرـدـهـمـیـ دـاـ وـهـسـتـانـ

هیلن گوتی

- واـیـ بـوـ دـهـ چـمـ کـهـهـمـیـ خـوـتـهـ لـهـنـیـوـهـ کـهـیـ تـرـیـ باـقـهـکـانـ نـاـگـادـارـ بـیـ

یـهـکـیـکـ لـهـوـانـ لـهـ کـاتـیـکـداـ کـهـچـاوـیـکـیـ بـهـبـهـلـهـیـ لـهـبـاـقـهـکـانـ بـرـیـ گـوـتـیـ :

- خانم سمحون ئه‌وانه هردووکیان مافی توـنـ چـونـکـهـ نـامـهـکـهـ بـوـ توـنـ نـوـسـرـاـوـهـ

هـیـلـنـ هـمـسـتـ بـهـسـرـ بـهـرـزـیـهـکـهـ کـرـدـ خـوـشـحـالـ بـوـ روـوـیـ کـرـدـ

پـیـرـهـمـیـرـدـهـکـهـ وـ گـوـتـیـ

- فـرانـسـ ،ـ هـاـوـرـیـکـمـ ئـیـسـتاـ دـهـتـوـانـیـتـ بـهـدـلـنـیـایـیـ بـهـوـ بـرـؤـبـیـتـ چـونـکـهـ

ئـهـوـانـهـ لـهـهـاـوـمـهـ کـانـیـ ثـیـمـهـنـ ،ـ هـمـرـ لـهـ سـاتـهـوـهـ کـهـ ئـهـوـ دـوـوـ گـهـنـجـهـ هـاـتـبـوـونـ ئـهـوهـ

بـهـکـهـمـینـ جـارـ بـوـ پـیـرـهـمـیـرـدـهـکـهـ واـلـهـنـاخـهـوـ پـیـ بـکـهـنـیـ ،ـ پـاشـانـ لـاقـهـکـانـ جـوـوتـ کـرـدنـ

کـهـهـوـهـشـ جـوـزـهـ رـیـزـ لـیـنـایـکـیـ ئـهـلـمـانـیـانـهـ بـوـ ،ـ بـهـسـرـ دـانـهـوـانـدـنـهـوـ رـیـزـهـکـهـ بـهـجـیـ

گـهـبـانـدـ هـمـرـ بـهـدـوـایـ ئـهـمـمـشـ دـاـ رـیـزـیـ لـهـ دـوـوـ گـهـنـجـهـکـمـشـ گـرـتـ

تمواوکردن و هاوخوندنهوهی باقه کونه کان لمراستی دا بهواتای تمواو کردنی
نامه نیوه چله که بwoo ئهوهش کاریگه ریه کی ئەفسوناوی لهسمر هیلن دانا بwoo ، له
دواسته کانی که فراتسنس ماله کهی بھجی دههیشت ، هیلن هستی بدژواری و جم و
جوں ده کردو بھلایوه نهستهم بwoo قسسه کانی دوید باوهر بکات لهبئر نهود زیان
ئازاری دهداو خفهت کوچکی بھجرگیمهوه دمنا ، بهلام ئه و شتهی که به پلهی یه کم لای
هیلن بایه خی هه بwoo ده رکه و تئی راستی یه که بwoo ئه و باسه هینده په یوهندی
بهمهوه هه بwoo که بؤ مددالله کان و دوارقزیان
ئیستا ئه و له بارانبر ئه دوو گهنجه دانیشتووه و بهشیوه یه کی خۆ نه ویستانه
باومری وايه که لمراستی نزیک ده که و یتهوه
بؤ شوینی خۆی گمرايدهوه ، دوو نیوه باقه کهی هه ر واله دهست دابوو ،
ھەروه کت ئەوه که گەنجینه یه کی دوزبیتەوه ، لهسمر کورس یه کمی دانیشت و خۆی
ھیبور کردەوه ، ویستی دهست بە قسسه کردن بکات ، بهلام یه کیک لە دوو گهنجه که پیش
گوت

- خانم هیلن ناجارم کە خلائیکی زور گەرنگ ھەبەو دەبى پېش رايگە یەنم
هیلن بە سەرسامى يەوه تەماشاي كرد ئه و ئاماژى بە گەنجە کە كرد تا
درېزەی بە قسسه کانی خۆی بداد ، گەنجە کە بە دللىيابى يەوه و شە کانی دەرەدەپرى تا
گەرنگى باسە کەی تى بگە يەنى ، پاشان گوتى :
- ئەو شتهی کە دەممەوي بىلەم بایه خى زۆر ئىمە بۆمان نىه بىخەينه ژىر
پرسىپارو بەھەمان شىيوهش رېتكەمان پى نەدراوه کە ھەممو پرسىپارىك کە بە بىرى توذا
دى وەلامى بە دېينەوه

هیلن پشۇرى خۆی لهستىڭ دا پەنگ خواردەوه ، گوايىه نايەوى بە سەر ھېچ
وشە يە کە داباز بداد گەنجە کە درېزەي پىدا - ئىمە بە لە دەست دانى ھەفمال
سىمحۇن زور دلگرانىن پرسە كەمانلى قبول بکە ، حەز دە كە بىن رەزامەندىنى لهسمر
بانگىپېشتنى حکومەت بؤ قاھىرە بؤ ماوهى چەند رۈزىكى دىبارى كراو

دووباره نیگهرانی و شلهزار جهسته هیلنی داگرت گمنجه که بُز ماوهی
چوند چرکه که بِنْ دهنتک بُزو و وک کمسیک که بیه وی شتیکی گرنگ بلن ، هناسهی
تاژه کردده و دریزه‌ی پیدا
- پایه‌ند دهیم بهمهوه که سه‌فری ثیوه به شیوه‌یه کی نیینی ئەنجام دهدری ،
ھەلبەته لهدواي ئەوه که بانگپیشته که قبول بکهی !
گمنجه که دووباره وس بُزو ، وک ئەوه که بیه وی مولهت بهھیلن بادات تا
قسه‌کانی باشتھرس بکات و پاشان بمشیوازیکی دۆستانه ، دریزه‌ی پیدا
- لەقاھیره میوانیکی ئازیز دهیت بُز گەلی میسر بؤیه لهوی ولامی ھەموو
پرسیاریکت دهست دەکە وېت
ھیلن ھزری بە خىرايى بەکى زۇر كەوتە ھەول و تەقەلا
... سەھمرى نیینی ؟ ئەوه چ واتايىه کى ھەيە ؟ دوايەش بُز کوئي ... ؟
بۇقاھیره کە ھەتا يەک كەسیش لهوی ناناسم ؟
چاویکى بېرىھ دوو نیوه باقە كەھو ھەولن دا خۆی بەخویندنه وەی نامە كەھى
دويىمەو بخالقىنى ، ئەم باسە بەلايەو سەپرو سەھمەر بُزو و ترس و نیگهرانیه کە
لەناخەوە ھەزاندى ، ئایا دەكىرى بەسەر ھاتى خۆی بە دوو گەنچى نەناسراو بسپىرى
19

باسە كە ئالۇز بُزو كى دەھى زانى كەئەو بەزىندووبىن دەڭەرىتەوە ؟
بِنْ دەنگى يەكەبان دریزه‌ی کېشا ، ھیلن بۇ گات بەسەر بىردىنى زىاتەر گوتى :
لەوانە يە ئېمەش بىزانى كە دەيەھا پرسیار بەدلەم دا دىت .
گمنجه کە گوتى : بەدىنیا يەوە
- ئەم باسە لەراسلى دا بۇ من ترسناك و تېڭىل و پېكەلە
پاشان ھەستى بىن كرد كەھو گمنجه ، مۇلەتى گوتى زۇرىك لە قسە‌کانى بىن
نى يە ، ھیلن لە سانە وختە دا خۆی دوور لە راستەقىنە دەدى ، راستەقىنە يەك كەملە
قاھیرەدا بۇونى ھەيە .
وېستى فەلىيەك بەكار بىننى ، پاشان پرسیارە كەھى بکات
- كەھى دەتوانم بانگپیشته کە قبول بکەم ؟
- ھەر كاتى كە بىندى

ئیستا هیلن بیرده کاتهوه ده بین دوو دل بیان گومان و دلمه اوکی بنیته لاوه
هیلن ناترسی و موتنه که ترس همه میشه به سووک و ریسوا دهزانی
سویندی خوارد بیو که هیچ کات خوی به دهستهوه نهاده
دووباره فیلکی به کارهینتا تا دمرفه تی زیاتر به دهست بینی و پهشیوی دمروونی
له خوی دوور خاتمهوه ، پرسی :
- سفهمری نهیتی ؟
- گمنجه که بهو پهپری تواناو متمانه به خوی بونهوه گوتی :
- ساغ و سه لامه تی خوت و منداله کانت به پلهی یه کهم له بمرچاو گیراوه
- ده بین من له بارتھقای ئهو کاره نهیتی يهدا ج شتیکت بکهم تا سه لامه تی خوم و
منداله کانت مسوکهر بی ؟
- هیچ ! تنهها ئوهوندە که نابی لای کمیس بیدرکینی دوست بیان ئاشنا
نۆ بۇ قاهیره ده بىردرې :

- بەلام ده بی بۇ ماوهیه کت خوم له بەر چاوی خەلک ون کهم .
- دهزانم دەتمەوی بلىن دەممەوی خوشکم ا فلاورا ا المشاري خام بىبىن
هیلن له سەر كورسى يەكەی خوی جوولەیەکى كرد و بىتكەی ترى بۇ
پەخنە گرتەن دۆزىيەوە ، له بەر ئەمە لە بەر خۆزىيەوە بىرى دەگرددەوە ئەمە گمنجه
چەندە قىسە لەرپووه چۈن خوی لەزىيانى تايىەتى ئەمە ھەلدە قورتىنى . قىزاندى :
گمنجه کە بە ئارامى درېزىدى بە قىسە کانى دا
- هەر کاتى ويستت بچى بۇ شارى خام له گەل دكتور کارل ا ژاروسلاڭا لە
چىسلۇقا كىيا بە يەكتەنان دەناسىيىن ئەمە پىزىشىكى چارەسەرى تۆيە ھەممۇ سالان
لەناؤچە كۆستانىيە دابراوه کان دا سەردارى دەگردى ، هیلن قىسە كەی بې بېزى
لە كاتىكىدا كەلە رەقان سورەلگەر ابیو ، كەمېك راوه ستاو گوتى :
ھەز دە كەم سنورو پاوانى خوتان بىزان
دەو گمنجه کە دىسان دەستت بە جى رەپى بۈون ، يەكىن لەوان بە سەرسامى
بەلەم ھاوري سەمعون بۇ سەرچاوهى ئاوى كانزاين دووجار له گەل ئېۋەدا چۈن

هیلن چاوه نکول کهره کانی تی بیری بهلام دهت گوت که ناویکی سارديان
و سه رگیراوه ندو هستن بهمه ده گرد که قسه کانی گمنجه که هیچ شتیکی
شاردر اوهیان له خو نه گرت ووه بهلام نه دمزانی بوقی له ناکاو هلهچوو و تووره بود
ویستی داواي لی بوردن بکات، بهلام له شوینی خزی دانیشته وه به باریکی
نائاساین گوتی:

- لهوانه يه ئیوه له سه رهق بن لهوانه شه من له سه رهق بم دوو گمنجه که له شوینی خوبیان دانیشته وه، هیلن دریزه پیدا
ئومیده وارم بم بورون چونکه ئو باسه بو من جینگه سمرسامی بود
گمنجه که گوتی
- ئیمه هست به بارو دوختی تو ده کهین هیلن وکو ئوه که برقی لی داگرتی گوتی
- ئه گهر په یوه ندی به دكتور گارله وه بکهم چ ده بی؟
- کانت بو دیاري ده کات به شیوه يه که بتمویت
- ئوهه بیان ده بی
- به شیوه يه کی ناسایی کاتی چاوین که وتن له دواي سی روزه
- ئهمدمش وايه!
- هر کاتی دكتور کاته که دیاري گرد شاری خام به جی دیلین و هه مان پیکمی
چکسلو ئاکی ده گرینه بدر له ناکاو چاوه کانی هیلن واق ورمان و دوو گمنجه که به بی ئوهی که سه رنجی
بدنه نی، دریزه بیان پیدا
- سه بیاره تا شاری کلات توفی به کری ده گرین به هه مان شیوه کله مه و بیریش
هر خووت وابوو تاسه رچاوه کانزاین يه که به کریت ده گرت
ئایا ئهممه راسته؟
- له هه مان شوین سه بیاره يه کی تر له چاوه روانیت دا ده بود
پاشان چی؟

- و هک خوو و نهربیت سهیاره‌کهی تو بُ سه‌رجاوه‌ی کانزاپی به‌که نهده‌برا
به‌لکو له فِرْوَه‌خانه‌ی ا پراگ ۱ ووه لیت ده‌داو له‌وی به‌فِرْوَه‌یه‌کی تر که نیواره‌ی
همان روز همه‌لده‌فری ده‌هاتیه‌وه قاهیره
- ئهی کهی بُ سه‌رجاوه کانزاپی به‌که ده‌چین ۲
- کاتی که‌چاو پی که‌وتقی پژشک زوو سه‌ر بگردی
هیلن وا گومان نابات ، چاوه پر له‌پرسیاره کانی خوی بپیه گه‌نجه‌که و دریزه‌ی

پیدا

- کاکه ج له‌باره‌ی ژیانی منه‌وه ده‌زانی ۳
لاوه‌که و‌لامینکی بنه‌بیری دایه‌وه
- خانم هه‌قال سمحون هه‌مو شته‌کانی بُ ولات به‌نرخ بوون
و‌لامن گه‌نجه‌کهی زور به‌لاوه گرتگ بوو ، به‌شیوه‌یه‌ک که‌هممو و قسه‌یه‌کی
بری ، که‌میک له‌سهر کورسی به‌کهی خوی گوئرکی به‌کی کردو که‌وتوه دوان ، جگه
له‌وه که‌ویست بـه‌نهانی به‌هـلسـتـی بـکـات دـیـسان گـوتـی :
- بـوـچـی دـهـبـی نـوـ سـهـفـرـهـ هـیـنـدـهـ ئـالـؤـزـ وـ بـهـ كـرـفـتـ بـیـ ?
گـهـنجـهـ کـهـ وـلامـنـ دـایـهـوهـ
- لهـبـهـرـ ئـوهـ کـهـ نـامـهـ کـهـتـانـ چـاـپـ کـرـابـوـوـ
ماوه‌یه‌ک بـیـ دـهـنـگـیـ بـالـیـ کـیـشـاـ ، گـهـنجـهـ کـهـ مـهـبـهـسـتـهـ کـهـیـ خـوـیـ بـهـدـهـنـگـیـ قـایـمـ
وـ رـاشـکـاـوـانـهـ دـهـبـرـیـ ، وـکـوـ کـهـسـیـکـ کـهـبـهـوـیـ قـسـهـکـانـیـ وـشـهـ بـهـوـشـهـ دـهـرـبـرـیـ
- خـانـمـ سـمـحـونـ جـارـیـکـیـ تـرـ دـلـنـیـ دـهـ کـهـمـهـوـ کـهـشـارـدـنـهـوـیـ نـاـوـرـوـکـهـ نـهـنـنـیـ
بـهـکـهـ باـسـهـکـهـ بـوـ سـهـلـامـهـتـیـ خـوـتـ وـ مـنـدـالـهـ کـانـتـ پـبـوـیـسـتـهـ
هـیـلـنـ قـسـهـکـانـیـ گـهـنجـهـکـهـ بـهـبـیـ دـهـنـگـیـ قـبـولـ کـرـدـ ئـیـسـتـاـ لـهـوـانـهـیـ بـوـ
هـهـزـارـهـمـیـنـ جـارـ لـهـخـوـیـ بـیـرـسـیـ

دوـبـدـ کـیـ بـوـوـهـوـ چـیـ کـرـدـوـوـهـ

بـهـهـرـحـالـ هـهـسـتـیـ دـهـکـرـدـ کـهـلـهـ پـیـشـ بـرـکـیـهـکـیـ وـهـرـزـشـ دـاـ تـیـ شـکـاـوـهـوـ
دـهـبـهـوـیـ دـهـسـتـیـ ئـاشـتـیـ رـکـابـرـیـ بـگـردـیـ ، پـاشـانـ بـهـبـهـزـهـیـ بـهـوـ گـوتـیـ
بـهـهـهـمانـ شـیـوهـ کـهـ ئـهـمـرـهـ بـهـتـوـمـ گـوتـ دـهـمـهـوـیـسـتـ بـیـرـبـکـهـمـهـوـ کـهـدـبـیـ
پـشـوـوـیـ کـوـتـایـ هـهـفـتـهـ لـهـشـارـیـ بـیـرـمـنـ دـاـ بـهـسـهـرـبـهـرـمـ

گمنجه که پیکه‌نی و دانیشت چونکه دهی زانی کمهیلن گهیشتوهه قوئناغی
بههند و مرگرتني بپیاره که

هیلن به ویستیکی رمزامهندیه وه رای گهیاند

- بهس بوجی ثو چهند روزه لقاھیره دا بهسدر نه بهم ۱

هیلن له کاتیکدا که به پیکه‌نینه وه قسیه‌یی کرد بهلام گمنجه که بهمه بهستی
پوژش هینانمه وه که نوریتیکی روزه‌هلا تیانه سه‌ری نهوازشی دانه‌واندو گوتی خانم
سمحون ئیوه عاده‌تیان وابوو که بؤ دیقى خیزانقان بەفرۆکه به فرانکفوئرت دا بېرون و
پاشان سەباره‌یه کى كریتان ده گرت تا بتان گهیه‌نیتە زىدی زگماکی خوتان

هیلن له کاتیکدا که پىدەکەنی گردى بههدا

- ئوه جىڭاي باومر گردن نىيە

گمنجه که له کاتیکدا كەتا ئىرە مەتقى لیوه نەبىسترا بولو بلیتیکی له گىرفانى خۇي
دەرىپناو لىي نزىك كەوتەوە تا بیداتى و درېزەپ پىددا
- ئەمە بلىتى فەرگەيە کە بەشىوەيە کى ئاسابىن نیومرۇيان بۇ فرانکفوئرت
ھەن دەفرى

هیلن بەشىوەيە کە واقى ورما بولو كەھەستى دەکرد هيچى بەمۇستى خۇي نىيە
بەسمر كەشى و شەلمىزانەوە دەستى درېزکرد و بلىتەکەي و مرگرت
گمنجه کە پاشان له گىرفانەکەي تىر ، پاسپۇرتكى سوورى دەرىپناو پېشکەشى
ھەلىنى كرد ، ئوه پاسپۇرته ميسىرى بولو ، ئەمېش پاسپۇرته كەي لەدەستى گمنجه کە
و مرگرت ، بهلام دەت گوت له جىيانى خەونەكان دا دەزىت .

گمنجه کە گوتى : هەروەك پېشىپى دەکریت پاسپۇرته كەتان سیاسى يە
هیلن له کاتیکدا کە بزە بەسمر لېۋىيەوە دىبار بولو ، چاوه پر لە پرسىارە كانى
خۇي بەلای ئەودا وەرچەرخاند

گمنجه کە درېزەپ پىددا ئەمە پاسپۇرتكە كەدەتوانىت پىچىتە چىسلۇغا كىيا
و بۇ ھەمان ولات بگەرىنېتەوە

هیلن كەبەنەواوى خالقلابوو ، بەبىن وېستى خۇي پاسپۇرته كەي وەرگرت و لېتكى
كىرددەوە و وىنەکەي خۇي لەۋىدا دىيت ، لەسەر كورسى يەكەي كەمەك وھ جم و جۈل

که ده بخودا چووه ، سیله چاویکی بریه گه نجه که دین خنده‌ی له سه ر لیوه
گه نجه که له کاتینکدا که ده یه ویست له سه ر کورسیه که دابنیش گوتی
- ئه ری بعراستی پاسپورتە که ی ناوی ناوی میسری له سه ر ؟
هیلن گه رایدووه چاویکی به پاسپورتە که دا گیزرا ناوی که به بیتی عمره‌ی و
لاتینی نوسرا بwoo ، پاشان به ده تکنیکی بهز که ده سه ر خویندنه‌وهی لابه رهی به کهم
- هیلانه ره ئفهت ئهل هه جان !

گه نجه میسری يه که هاواری کرد که هیلانه ناویکی پیروزی میسری يه
هیلن به باریکی گالته جاریه و گوتی
- واي بؤ ناچم که شایانی ئاهوه بwoo بمو !

گه نجه که گوتی به لام ناوی عمره‌ی تزیه
هیلن گوتی
- ره ئفهت ئهل هه جان يانی چن ؟
- ته‌نها ناویکه و بمن
پیش نه‌وهی که هیلن بیته و سه ر خوی گه نجه که دریزه‌ی پندا :

- لمو سه باره‌یه که ئیوه ده بات بؤ پراگ بلیتیک له کۆمپانیای فروکه‌وانی
چکسلوقاکیا و هرگره ، هیلن قسیه‌کی نه کرد ، واي هست ده کرد که جوته ناو خه‌ویکی
قوله ووه

بؤ گۆرانکاری هیلن بمسه ریانی ئه‌وهدا نه ک چاوه‌ریئی ئه و هوکاره کت و
په‌انه نه بwoo بملکو بخه‌پالیشی دانه‌دههات ، به لام له هه‌مان کات دا که ترس و بیم دای
گرتیبوو ، هستی بخوشی يه ک ده کرد
خوی له فیلمیکی پرم له کاره‌سات دا ده بینیه ووه که همه‌مورو تو انا کانی خوی له
دهست دابی ، به لام له هه‌مان کاتیشدا له ناخمه‌وهی هستی به خوخدەو چیزیکی تایبیت
ده کرد ، هستی ده کرد که که سیک هه‌یه بؤ ریکه‌یه کی نادیار پینه‌ای ده کات ، ج
ریکه‌یه ک ؟ ج هه‌لدىرو په‌شیویه ک

بلیته که له گه نجه که و هرگرت و به باریکی گالته جاریه ووه پرسی :

ده بینم که هه تا و هتى ده رچوونیشی به حمزی خوی دیاری کردووه !

گه نجه که گوتی

- نا ، به همه‌له داچووی

هیلن برؤیه کانی به ترسوه همانه کاندن : گمنجه که دریزه‌ی پیدا

- بلیته که به رواری له سمر نیه ، نهنا شتیک که ئیمه ده مانه‌ی ئوهه‌یه که
له پیش سەفەرتان ئیمە ئاگادارکەنەوە تا ھەمیشە له گەلتاندا بین و بتوانین پیشوازیتان
ل بکەین

له و ساتەدا خانم هیلن سمحون ھەستى کرد کە قۇناغە کانی ترسان و دلەراوکى
بە سەر چوون .

بە کسەر بى دوواکە وتن گوتى

- سېبەینى گۈنچاوه ؟

گەنجە کە گوتى

ھەر کاتى کە بە تەویت ، بە پەھرى تاسەوھ ئامادەم

- بەلام بىرپارە کە ئىمەش سېبەبنى بۇو

بە کسەر دوو گەنجە کە ھەستان تا بىرۇن

لە راستى دا کاتى هیلن فسىي گۆتاي خۇى کرد نەي دە ويست ئەو دىدارە
کوتایى بى بى لە بەر ئەوە پىرسى

- لە بارەي نېتىنى بۇونى باسە کە نەت گوت ھېچى بە يوەندى بە منهە دەبى ؟

گەنجە کە بى کەنى و گوتى :

- ھەرگىز ھېچ شىنى جە

هیلن لە کاتىكىدا کە بى دە كەنى دریزه‌ی پىدا

- جە لە چى ؟

- جە لە چاوىلکە يەكى شەمسى لە جۇرى ئەو چاوىلکانەي کە ھېچ گات عادەتت
وانە بۇو بە كارى يېنى ، لە جۇرى ھەمان ئەو چاوىلکانەي کە ئەمە ناخەز و قىزەونىن

هیلن لە کاتىكىدا کە پىتەنېنى دەھات دە يە ويست شتىك بلى ، بەلام گەنجە کە
زىاتەر بۆى روون كرددەوە

- بە مەرھىنگ لە چاوى مە کە تەنها ئەو كاتە نەبى كە سوارى فرۇڭە دە بىت
ئە ويشىن كاتىك لە براڭەوە دە چىت بۆ قاھىرە

هیلن نیستا له بهردم نه دوو گنجه دا راوهستاوه و دهبهوی تین و تاوی
گدرمای نه دو روژه بیننهدو بیر خوی کله گهل دوید دا یه کتريان ناسی ، پیکنهن و
دهستی خوی بو لایان دریز کردو گوتی
- زور بدیتنان خوشحال بروم

دوو گنجه که ماله کهیان به جن هیشت و هیلن سمحونیش له پشت شووشه
پنهنجرهو دیقهتی له دورگهونهوهی سهیاره کهیان ده گرت ، ههوا نیتر به تمواوی
تاريک داهات ، بهلام ههیوانی ماله که روناک بwoo ، گلؤیه کانی يه ک له دوای يه ک
کوزاندهوه پاشان ده رگای مالهوهی قفل داو گمرايهوه تا پاشماوهی گلؤیه کان
بکوز بیننهوه ، هیلن نه مالهوهدا بتهنی بwoo ، چ جای ئهوه که ههواي مالهوه گرم بwoo ،
موجرکن سارد بهلمشی دا دههاتن ، نیستا ههر خوی بwoo که بپیاری له سمر بلیتی فریزکه
و پاسپورت و دوو نیوه باقه ۱۰ مارکیه کمه سمر میزه که ده دا

وه ببری خوی ده هینایه و که ده بی بو دابین کردنی دهست پیشخمریه کانی
سه فهر بو چهند جیتاپه که تمله فون بکات ، له کاتینکدا که به پیکانه کاندا هملدە گهرا
له پر لە خوی پرسی

- خوابه ! ده بی چ روو برات بوچی بو سه فهر که رازی بwoo و خوی خسته
مهتر سیمهوه ؟ ! دوید شارل سمعون کی يه ؟ کوبنده ریه ؟ میسری يه بان
ئیسرائیل ؟ سیخوره بان قاره مان ؟ ! بهلام بپیاری دا که لەم باره و بېرنە کاتدوه و
تەنها بەدواى راستى دا بگەزیت
- بهلام روژبیک

بهشی سی یه م

سه فه ریکی نهینی بُو قاھیره

ئهو شته که برووی دمدا بُو دنیابه که هیلن سمحون زیاتر لە ۴ سال تەمنى تىدا بەسەر برد بۇ ھېشتا بەبىرى ئەودا نەھاتبۇو
ھەندىكچ جار واگۇمانى دەبىد كەۋەننە دەكتا يان خەو دەبىنى و ھەندىكچ
جارىش وا ھەستى دەكىد كەرۋاپىكى گىرتىك دەبىننە فيلمىكى پە لەتزايدىباو كارەسات
دا ، بەلام دنیاي ئەو چەندەها مىل لە فيلم و داستانى خەيالى دورۇ بۇو
ئەو دويد سمحون بۇو کە ئەوي بُو ئەو جىيانە ئەفسوناوبە جادوگەرە
بەھەممۇ ۋەنڭ و شىوه كانيھەو پەل كىش كىربدوو
دۇد كەسىكى ھەست بزوين و خۇفۇن گەرم بۇو ، پۈختەيەك بۇو لەسۈزۈ
بەزەبى ، ئەو لەھەممۇ زىانى دا ھەروا بۇو ، دەريابەك بۇو لە دەنەرمى و خۇشەويسىتى
کە بُو لای ھیلن دەخڑۇشا ، دويد ھەممۇ شىتكى ئەو بۇو
جارىك ھیلن لىپ پرسى بۆچى بەدرىزايى سال پەيوه ندىت لە گەل كەسىك دا
پەيدا نەكىد ؟

گوتى : توانام نەبۇو
رۇزىك ھیلن بەگالنە قىزى راکىشىا لەو ھەممۇ قارەمان بازىيە دەست وە كىشە
چوتىكە ئى كۈشان و شەرەتلىقىزىت بُو بەرگرى لە كىيانى ھاولانى بۇونت بُو گەل جوولە كە
لە فەلەستىن ، لە عىشق و ھاوسەرگىرىيە كەت كەم دەكتەوە
دوبىد بەتوندى قىسە كانى بەرىبرىج دايەوە
- نا بەو شىوه بە نىھ

ئهوه له و ساته ده گمهنانه بwoo که دويد توره دهبوو هيلن ههستي كرد به بى
ئهوهى كه به ئنهنىست بى دويدي نازار داوه ، و بىست پوزش يېتىهه و بەلام دويد
بەزەرەخەنەيەكى جوان و دلىمەمانە بەرىچى دايەوه
- بەلام رۆزىك دى تى بىگم بەلام رۆزىك

ئايا ئىستا كانى ئهوه هاتووه كه هممۇو شىتىك تى بىگات ، ئايا دويد تووانىبۇو
لەحاست خواستەكانى ئەمودا بwoo بىن و بەشىۋەيەك مامەلەئى لەگەلدا كەربىن كە زيانى
پېرىدىبى لە بەختەورى ، بەلام سەبرە كە لهوه دابوو كەھىشتا هيلن لەناو شەپۇلە بىن
بەزاكانى ژيان دا خۆي لەتەك دويدى مردۇودا دېينىهه و

خانم هيلن سەمحۇن نەي دەتوانى قاهىرە لە بەزىھەو بىنچونكە فرۇڭە كە
لەدواى رۇزئاوا بۇون دەگەيشتە وى لەكائىتكىدا كە هەورە كان ناسمانى شارىان بەتمەواوى
دابۇش بwoo پلهى گەرمىش ھەرەوە كە بشى بەرىرسى كەش و ھەواي ناو فرۇڭە كە
رای دەگەياند ۹ پلهى سانتى گراد بwoo ، فرۇڭەوان ھەورە راپازندراوو گۇوشراوهە كانى
دەدىتن ، دلۇپە بارانە كان لەزىز چۈنۈكى گلۇپە كانى فرۇڭە كەدا دەدرەوشانەوه ، ئهوه
بروناکى يە شارى قاهىرە بwoo كەلەزىز بارانى ئەفسۇنلى دا خۆي دەنواند ، هيلن
رۇزىك لە دويدى پرسى بwoo كام شارت زياتىر بىن خۇشە ؟ دويد بىن ھىچ گومان و
دلمەركى يەك بەدەنگى بەرز گۇوتىبۇو ئەقەرەن قاهىرە چونكە ھىچ شارىك ناتوانى
لەجوانى دا شانى لە شانى بدان

لە ساتىدا كە گەشتىرارانى - دويىنى نیوهەر - وەرى كەوتىبۇون و چاومەرانى
دەكەن كە بەدوايدا بىن و سۈراغى ھەلگەن و لېرەوه لەگەليان دا بېرات ، بەلام ئهوه
چاومەرانى بىن ھودە بwoo
لەبەر خۇبىھەو گۇنى ئەگەر ئowan بىن خۆم واپىشان دەممە كە ئابان ناسم
بەلام ئهوان ھەتا سەر نەگەرانەوه

ئۇوارەي دويىنى پېش ئهوهى كە بۇ ژورى خەوتىن بېرات تەلمۇزى بۇ
بەرىبەرى نوسىنگەي كۆمپانياكەي كردو پېن گوت سېبەين بۇ دېتنى خىزانە كەم
بەرەو خام ھەلدەفەرم ، ھەرەوەها ھەمان قىسىي بە ئولجا ئى قەرەواش و فرانتىس
پېرىش گۇتهوه ، بېرىارى دا ھىچ كەس مافى بەبۇندى پۇوه كەردىن نەبىن لەگەلیدا
ھەرچەننە كارە كە زۇرىش گەرنىڭ بىن بۇ ئهوهى كە كەس نەزانى كە چووه بۇ شارى

خام ، کاتی چو ناو فرۆکەخانەی هامیورگ يه کەمین کاریتک کە نەنjamى دا کرپىنى چاولىكەيەكى شەمسى بwoo کە هەر لەخەلکى نامۇۋ گائتهجار دەچوو پاشان لەسەر قىسى دوو گەنچە مىسرى يه کە جل و بەرگىنلى ئال و والى كىرى لهېش ئەوهى سوارى فرۆکەيەك بىن كەله پېرگەوە بۇ قاھىرە دەچوو چاولىكە شەمسىيەكى ذۆي بەمعەزى داداو کاتى لەئاپىنەو تەماشى دەكىد ، لەناخەو پى دەكەنى بىچەمكى زۇر نامۇۋ سەپىرى ھەبwoo بەشىۋەيەك کە دىبات نەت دەناسىيەوە

کاتى سوارى فرۆکە بwoo كورسى يه کاتى رېزى پىشەوە ، لە گەشتىاران چۈن بۈون جڭە لە گەسىك نەبىن کە سەر گەرمى خۇيىندەوە بwoo ، پياوه کە بەدرىزىابى رېتكا شتى بىرى خۆي دەختەوە جار جاره باويشىكىنى دەھاتى پياوه نامۇكە بەھىلىنى دەگۇت کە لەبەر ئاو دەنگى ئەو لەپەنای دانىشتۇرۇ

سەرەنعام فرۆکە کە لە فرۆکەخانەي خەراھىرە نىشتهوە ھېشىتا باران ھەر دەبارى ، ھىلىن بۇ لاي دەرگا کراوه کە روپىشت و مال ئاوابىن لەمیواندارانى فرۆکە کە تىرىد ، يەكىن لە گەشتىاران رېتكەي بۇ كردهو ، لەنانو فرۆکە كەدا ئەو دوو میوانە چاودىزىيان دەكىد ، مىكىدۇناسى ي سەر بە كۆمپانىيە فرۆکەوانى مىسر لەرېزى پىشەوە بwoo ھىلىن هەرجەندە لەدەورو بەرى خۆي روانى ئەو پىشوازى كەرانەي كەدۇپىنى گەنچە مىسرى يه کان باسيان دەكىد نەدى ، ساتىك لەبەرخۇيەوە كەوتە بىركردنەوە لەوانەيە مىسرى يه کان ھاتىن و لەبېرىيان چوو بى ، ئىستا ج بىكەت ؟

كەسىك لەپاسى پىشوازىدا دەستى درىزىكەد تا يارمەتى بىدات بۇ سوار بۈون ھەر ئەو كەسەي كەله فرۆکە كەدا لەگەلى دا بwoo لە پىشت سەرىيەوە قىيت بۈوه ، ماندووبىن و شەكەتى پىۋە دىبار نەبwoo دەرگىاي پاسەكە داخراو لەسەر ئەرزا تەركراوه كەي فرۆکەخانە بەھىۋاشى لەفرۆكە كە دوور دەكەوتەوە ھېشىتا چەند مەترىتك دوور نەكەوتىپوو كەھەمان ئەو پياوه کە بەدرىزىابى سەفەر كە بەبى خەمىن لەپەنای دانىشتىپوو ھاتە لاي ھىلىن

- خانم سەمحۇن بەخىرەتى بۇ قاھىرە

خانم سەمحۇن بەخۇشحالىيەوە گۇتى

- ئەوهى پىش بىنیم دەكىد پىش بىنیمە كەم ھاتە دى

پیاووه که گوتی

- پیویسته خومت پی بناسیم

- سوپااست ده گمه

- من ، حسین شوکریم له ریکتر اوی گشتی میسر

نهو به زمانی ئینگلیزی قسسه ده کرد ، زمانه کهی رهوان و پاراو بورو
هینن به شادمانیه و گوتی بەدریزایین ریگا هەستم ده کرد کەتو له بەر خاتمی

من له فرۆکه دایت

- وايه ، ئىمە به هوشيارىه و ئاگاداري ھەممۇ شىتىك يۈۋىن

سەيارة كە لە باڭخانە بېنەرەتى فرۆکەخانە دوور كە و تېبۈو ، بەلام گۈلۈيە كانى
فرۆکەخانە ھەممۇ شوينىكىيان لە رۇوناڭى خۇيىاندا ناقوم كەردىبۇو
لەناكاو روخسارى ھاوشەفەرە كە گەشايەوه پیاووه كە له شوينى خۇى
جوولەيەسى كەردو زۇر بۇيرانه گوتى

- پىيم خوشە كە گەلى ميسىر فەرۇپ پى بەخىرىيە كەت لە دەمى تۈزۈ بىيىستن
هینن بەذۇشحالىيەوه گوتى :

ئەي خۆزگە دەم توانى سوباسى گەلى ميسىر بەكم بەھۆي میواندارى و
دەنەوايى و ئەو پېشوازىيە كەرمەيان
كات زۇر لە بەر دەست دا نەبۇو تا گفت و گۆي خۇيىان درېزكەنەوە ، دواي
كەمەتك سەيارة كە لە شوينىكى ئابە لاي ئەممەوە نامۇ بۇو راوهستا
هینن خۇى لە شوينىكى نىبۇ تارىك و دوور لە باڭخانە بېنەرەتى
فرۆکەخانە كە دەتەوە ، هەر كە پاسە كە راوهستا ، حسین شوکری بەسەيارة يەكى
بېشى گرانبەها كە دروست كراوى ئەلمانيا بۇو ، لە گۇشەيەك ېرى گرت و بەئامازەوە
گوتى :

- فەرمۇون خانم سەمحۇن

هینن لەو شوينە تارىكەدا هینن دەتسا بەلام ھەراسانىن خۇى ئاشتكرا
نەدەكەر ، لە دواي سانىك لېخورى سەيارة رەشە كە هاتە لاي ، لېخورە كە بېرسىكە
برىسىكى بارانى بەسەر لەشىيەو دىار بۇو ، چەتىرى لە سەر سەرى هینن ھەلدا تاوهختى
سۇرابۇون پېتۈنى كەر دەتەن لە دواي سواربۇون لەناكاو گوتى

- ئەدى جانتاڭم كوا؟

ھېشتىن قىسىملىرى تەواو نەكىد بۇ كە وەلامەكەي بىست

- نىڭەران مەبە ، خانم سمحون

ھېلن سمحون شەوى لە يەكىن لە شوقە جوانەكانى ناوجەي پىشەسازى ۱
ميسرى تازە بەسەر بىد ، لەكايىكدا كە پىنى نايە ناو شوقەكە ، میواندارى خانە
خويكاني بەچاڭى ھەست پى دەكىد ، كچە خانە خويكەلىي پرسى ئايا شىتىكى تايىھەتت
پىویست نىيە؟

ھېلن سوباسى كردو گوتى:

- نە خىز ، تەنبا ئىوارە خوانىكى سادە ، چونكە بايزانم سېھىنچ روو دەدات
خانم سمحون وىستى بەو قىسانە سەرە داۋىكە لەبرەنامە سېھىنچ ھەل كات ،
بەلام خانە خويكە قىسىملىرى لى وەرنەگىرت و تەنبا خەندەيەكى هاتى و گوتى :

- ئەگەر پىویستت بە شىتىكە كەيە ، ئاسابىي يە كە بىلەتت
پاشان مال ئاوابى لى كردو ۋۆيىشت و لەھەمان كات دا باولىيە بچىكولەكەي
ھېلىيان ھينا

ئەم شوقەيەي كە خانم سمحون لى داكوتا بۇ بەزەدەيەك جوان و بىرازو بۇو
كە مرۆژە ھەر لەخۇبىيەن ھەستى بەئازامى و حەسانەن دەكىد .
لە دواي خواردنى نانى ئىوارە عەزىزە ، كچى خانە خويكە بەدمەن و چاۋىكى
گەش رۆزھەلات ئاسابىي و چاوه گەورەكانى ، هاتە لاي و پرسى
ئاپا پېتت خوشە تەماشى تەلەفۈزۈن بىكەي ؟

ھېلن لەبرەنامەكانى تەلەفۈزۈن پرسى كچە ميسرى يە كە لەكايىكدا
گەسەيرى سەعاتەكەي دەكىد گوتى :

- ئىستا سەعات ۱۱ ئى شەھەر ، شىتىكى واى بۇ بىرانى بەرەنامە كان نەماوە چە لە
فلىيە دوا بەرەنامە شەھەر ، ھېلن لە بايەتنى فلىيەكەي پرسى :
- عەزىزە گوتى بايەتنى فلىيەكە دەربارە كچىكى ميسرى يە كەلە پېش
جەنگى سالى ۷۳ سىخورى بۇ ئىسرايلەكان كرددوو ، ناوى فلىيەكەش « سەركەتون
بەلاي دۆزەخ دا » يە

هیلن ئاماده نهبوو که تەماشای فلیمه‌کە بکات بەلام ناوئىشانە ھەستىيارە کە سەرنجى بەلاي خۆپدا راکىشىا ، پاشان واتاکەي لە عەزىزىلە پرسى ، عەزىزىلە گوتى خانم ئەگەر بىبىنى واتاکەت بەتەواوى بۇ دەردە كەھوى عەزىزىلە بەچاکى بەزمانى ئەلمانى دەدوا ، بېشىوه‌يەك کە هیلن زۆر سەرىلى سۈرمابوو ، بەلام كاتى كەمانى عەزىزىلە لەقۇناغى مندالى لەقۇتابخانەي ئەلمانىيەكان زمانى ئەلمانى فيئر بۇ بۇ سەرسامىيەكەي نەما ، بەھەمان ھۆ عەزىزىلە ئامادە بى خۇى دەرىپى تا دەممە قالە كانى فلیمه‌کەي بۇ وەرگىرى بەم شىوه‌يە هیلن ئەو شەوه لەبەر تەماشا كەردى فلیمه‌کە دانىشت ، بەلام لەبەر خۆبەر دەي پرسى نايابەرگەوت ئەو شەوه پەخش دەكربىت ؟ ! بەلام ئەو رازەي لەعەزىزىلە پرسى

هیلن بەكچە ميسرى يە گەنجه‌كەي گوت :

- ئىئۇ و لاتى خوتان زۆر خۇش دەدو ؟
عەزىزىلە بەپىشىنە ئەمان وەلام دايپۇ
- بەلى چوتكە لەرگەي چەسپاندى ئەو عىشقةدا رەنجىتكى زۆرمان كىشىاۋە
بەيانى سېھىيەنى ئاسمان زۆر تىزىنر دەھاتە بەرچاۋ و ھەتاو تىنى سەند بۇو ، بەم بۇوەو رەنگى شىنى ئاسمان زۆر تىزىنر دەھاتە بەرچاۋ و ھەتاو تىنى سەند بۇو ، بەم شىوه‌يە خانم سەمحۇن پېشىنە ئەزىزىلە بۇ خواردىنى نانى بەيانى لەھەوشەي شوقە كە - كە باخچە بەكى بېچۈلانە بۇو - قبۇل كرد ، ئەگەرچى زىستانى قاھىرە سارد بۇو بەلام باخچە كە سەر سەوز دەھاتە بەرچاۋ ، ھەروەھا ھەندىتكە لەكىياو گۇڭى باخچە كە هىلەنلەن دەخستەوە يادى ئەو گىابانەي كە دويد زۆرى حەزلى دەكىردن و لەباخچەي مالە كەي دارۋاند بۇونى

نانى بەيانى هیلن لەسەر خواستى خۇى بىرىتى بۇو لەھەيلەكى مەريشك و پەنيرۇ مەھباو ئىستكائىتكە قاوهى گەرم و گورۇ بەتام
عەزىزىلە زۆر دەنەرم بۇو بېشىوه‌يەك كە هىلن ھەستى بەدلتەنگى نەدەكىد ،
ھەركاتى شىتكى دەۋىست دەست بەجي بۇي پەيدا دەكىد

هیلن دهی زانی گله نارامی و خهیلیکی ناسوده دا دهزر شهونکی نارامی
به سهر بردو وه کو مندالیکی تامه زرخو ناو خویکی قوولمهوه ، بهلام نهود زور پهلهی
بوو تابزانی هاو سهره کمی کی بووه له گهل کی دا ژیاوه ، دهیه ویست بزانی دوید
شارل سمحون کی بووه ؟

- خانم سمحون : ئایا دیسان قاوهت دهوي ؟

هیلن چاوي بېرىھ عزىزلاوه به دلنيابي يدهو گوتى :

- سوپاست ده گله

عزمىزه به فنجانىكى قاوهوه گمرايىوه و گمنجه كه به خىرايى مىزه كمی
كۈركىدەوه ، هیلن دیسان لە بەرخۇيەوه گوتى من لە گهل كىدا ژياوم كە ئىستا بۇته
مايمى دلنهوابى ميسىر ، چۈن چۈن نزىكى ٧ سال لە گەلبىدا ژياوم و دوو
مندالىم لىنى ھەمە بەبى ئەمە كەرۋىزىك لە رۈزان كەسايەتى راستەقىنە ئەم
زانىبى ؟

يە كەمین ديدارى هیلن لە گهل دويد شارل سمحون دا خوانى ئىوارەيە كە بوو
كە بۇ بىرۇزى نهول ئەتھل ئەبىب رېك خراببوو ، لەو كاتىدا هیلن بۇ بەستىنى گرى بەستى
ئاسايى بەشدارى تىدا كىردىبوو كە لە گهل ھەندىتكە لە ولاتانى جىيان بەسترا بوو
لە ئىسرائىل ، ئىوارەيە ھەمان رۆز كاتى كە دويدىيان بىن ناساند ، يە كەم ديدارى
بەلاوه سەير بوو ، يە كەمین جار بوو كەنھوى دەدى ، ھەستى دە كرد كە دويد
لەناخەوە تەماشى دەكت ، سەرتاوا گومانى بىر كە كەسايەتىكى بەرچەستەيەو
لەھەمان كاتىشدا كەسىكى گالىھىچارە بۇئەرقىلى ھەستا ، بهلام كاتى كە گفت و گوئى
لە گەلدا كرد سەبارەت بە گرى بەستى مامەلە ، زور سەرىلى سۈرمە ، يە كەمین شىت
كە سەرسامىھە كەنھەل ئەمە بىن ئەمە دويد ھەممۇ و ردەكارىيە كانى نېيىنى
كارە كە دەزانى

دويد لەھەمان شەودا بەھىلنى گوت ھەول بده جىھ لە گەشتىيارى ، كارى
تىريش تاقى بکەينەوه ، هىلن نيازى وابوو كە جارېكى ترىيش چاوى بىن بکە وىنەوه چونكە
دويد سەرنجى تەواوى راکىشا بوو هەر لە بەرئەوە هىلن لە خۇزى رەزامەندى بۇ
دىدارى سېھىنىڭ راڭە ياند

ئەوان دەبان زانى كە چۈن لەگەل يەكتىدا وت و وىز بىكەن و چۈن دەردە دلى خۇيان دەربىن ھەروەھا چۈن باسەكان بىتۈزۈنه و چۈن سەرەنجامى باس و گفت و گۆكان بۇ بىنیات نانى كۆمپانىيابىك وەرى بخەن و بېرۇ راياني لەسەر ئال و گۈز بىكەن ھەلەن لەبەر خۇبىھو دەي گوت بۇچىن دويد شارل سەمحۇن ، بىباوي بازىركانى ئىسراييل ، ئەو پىاوه بەناوبانگ و رەمىزىيە لەگەل ھەر كەسىندا دىدار بىكەن دەپىتە مايەي متمانەو پشت پى بەستن ؟ لەراستى دا ھەولى دا دەيەھا پەرسىار بوروزىنى تا وەلامىك بەدەستت يېنى ئەومىش چ لەپىش ھاوسەرتى و چ لە دواي ، بەلام ھەتا سەرە داۋىتكىشى دەستت نەكەوت ، چۈتكە شەپولەكانى گۆزەنكارى تواناكانى لەدەست دەدا ، شىتىكى لەبارەوە نەزانى جىڭ لەمە كەئەو كەسىكى لاوازە بەلام تەلەسمى ھەيە ، ئەو لەرفاندى دالان و رازى كەدنى لايەنى بەرانبەردا توانايانى كى لەرادە بەدەرى ھەيە ، ئەو شەتىز زىاتىر گىرى سەرسامى ھەلەن دايساند ئەم بۇ كە ئەو ھەتا لە ورددەكارىيە بىن رىخە كانىشدا نەدەسلەمینەوە

ھەلەن بەبىن لايەنگىزى و رەڭىز پەرسىن دەي زانى ھەروەھا كە چۈن بەرىتائىيەكان بەخۇين ساردى بەناوبانگ ، جولەكە كانىش ئاوا بەرەدى و چاچنۇكى بەناوبانگ و جوولەكە لە ھەموو كات و ساتىكىدا ھەرروان ، بەلام دويد وانە بۇو ، ھەلەن دوووارۋەزەكانى يېشىتەجى بۇونى خۇي لە تەل ئەپىپ بەسەر بىر لە كاتىكىدا كە چەندەھا رۆز جاويان بەيەكتى دەكەوت ، سەرەنجام مەسىھلىي گىرى بەستى بېرىيارى كۆمپانىاكەشىيان كۆتايىن هات ھەستى دەگىردى كە شىتىكى گەورەتر لەيەك مامەلە بەيەكتى يەوە بەستۈونەتەوە ! سەرەنجام رۆزەكانى مانەوەي لە ئىسراييل دا كۆتايىن پى هات و دويد بەسەيارەكەي خۇي بۇ فەرۇڭەخانە بىر تا دوامال ئاوابى لەھەلەن بىكەن لەبەر ئەوەي كە دويد و ھەلەن دىدارى زۆريان بۇ دەرىخىسا تا واى لى هات بەرىتكەوت كەشىتىكىيان بۇ شارى قودىس كەد ، واش ھىچ نىشانەيەكى ھۆگر بۇون لە ئىۋانىان دا ھەستى پى نەدەكرا ، بەلام لەفەرۇڭەخانە لەپىش ئەوەي كە ھەلەن بۇ لاي فەرۇڭەكە بىرپوات ، لەناكاو دويد گوتى دوورى تۆلە تواناى من دا نىيە ھەلەن ھىچىن پى نەگوت بەلام بەنيو نىكايەك دلى رفاند و سەرنىجى بەدەواي خۇبىدا راکىشىا بەپەلە بۇ لاي فەرۇڭەكە رۆپىشت بەلام سەبىرەكە لەو دابۇو كە ھەلەن ئەمان ھەستى بۇ پەيدا بۇو

ههستیکی شاراوه ئهويان بۇ لای ئهو دوو پیاووه لەر و بالابەرزە رادە كىشىا ، هېلىن
واي دهزانى كە بىسەر پەتىكى بارىكەوە يارى دەكتات .

بەھەمان شىيۇھ كەلە تەل ئەبيب رۈوى دا بەڭىھەنامەكانى كۆمپانىا دەببوا لە¹
ھامبۇرگ بىرىن ، هېلىن لە دواي دەست پېشىخەر يە كان وېستى بروسكە بۇ دويد بكتات
تا بىتە ئەلمانىا بۇ ئەھوھى كۆمپانىا بە گورج و گۇنى دەست بەكار بى ، هېلىن لە سەرەقا
دا واي بۇ دەچوو كە ئەو كارانە (الوانە تۆمار كەردىن) كۆمپانىا و (ا يەك ھەفتە تا ۱۰
رۈز بخايەنى بەلام بەرىكەوت ، ھەممۇ دەست پېش خەر يە كانى كارە كە لە ماھى ۳
رۈزدە ئەنجام دران بۇبى بروسكە بۇ دويد نەكىد پېویسى بەچەند رۈز بىك
ھەببۇ تا لەو ھەستە سەپەرى كە شەھو رۈز گىانى داگرتىبۇو قۇتار بى سەرقالى
كارە كەھى دەببۇو خۇي بەرپېشتن بۇ سەر شانۇو خواردىنى نانى ئىۋارە لە دەھرەھوھى
مال سەر گەرم دەكىد ، لەشۈپىكەو بۇ شۈپىكى تە دەرپېشىت ، بەلام شەوان كە
ناچار دەببۇ دەببوا پىشوو بىدات وە كو مەنداڭ دەھەنزاو خەونى بە سەھەرەمە دەدى
بەيانىكە جارىكىان كەسىك بروسكە بۇ دويد ھەر كە ئەھى دەست دەپەسالو گۇنى :

- من پېویسىتم بە كەسىكە كە بۇ نانى ئىۋارە بانگىپېشىمان بكتات

ھېلىن بۇ نانى ئىۋارە بانگىپېشىتى كىد ، بەلام نەي دهزانى كە بۇچى دەبى لە گەمل
ھەستى خۇبىدا بجهتىكى .

ئايا چۈن جولە كە يە ؟ چۈن ئىسراشىلى يە ؟ چۈن رۈزھەلاتىيە ؟ يان ئەھو كە
بەچ بەڭىھەك لە دواي مردن خىزانىشى ھەروا بەتەنبايى راھاتووو لەو شەھەدا لىپى
پەرسى

- دويد تو كىنى ؟

- كەشتىوانى كەشتىيەك كە بە دواي لىواردا دەگەرى دويد كاتى كە هېلىنى بە سەپەيارە مال ، پېش ئەھوھى كەلە سەپەيارە كە دابەزى گۇنى :

- هېلىن !

ھېلىن ئاوري دايەمە واقى ورما ، واي دهزانى لە دەست شتىكى شاراوه ئازار
دەچىزى ، بەلام دويد دەست بە جى گۇنى

- لە دواييانەدا زۇر بىر لە ژن ھىننان دەكەمەمۇھە

ھەلەن بەگالىئەو گوتى :

- ئەدى بۆچى نەت ھىننا ؟

- لەرىاستى دا نەگەيشتۈۋەمەتە حەمزى خۇم

- ئەدى ئىسپتا ؟

دويىد قاقايىھە كى كېشا كە ھەلەنلى شەرمەزار كرد

دويىد درېزەھى پىدا : وابىر دەكەمەمۇھە بەبىن تو نەتowanىم بىزىم .

ھەلەن لە كاتىكىدا كە دەستى بەچاوانەوە گىرتىبوو گوتى :

- تو لەسەر پېشىنیازە كە خۇت سوورى ؟ ۱

- دەممەوى لەگەل تۇدا پەيمانى ھاوسەرگىرى بەستىم

ھەلەن رەزامەندى خۇنى دەربىرى

پاشان ھەردووگىيان بەئارامى تىڭ تىڭ گرييان

ھەلەن راۋىنچى كرد

- ئەڭھەر بىبىن بەھاوسەرى يەكدى كارى كۆمپانىاكە درېزەھى دەبىن و ئىيمەش

ھەر كامىكمان لە ولاتى خۇمان ژيان بەسەر دەبەن

دويىد قىسە كە بىرى و گوتى :

- ئابا قازانجى تۇو بەرژۇوهندى كۆمپانىاكە نىيە كە بىكىوازىنەوە بۇ ئىسرائىل ۱

- نا ئازىزىم ، ئەوه مەحالە

- بەدلەنبايى يەوه دەزانم

ھەلەن تەماشى كىدو لە كاتىكىدا كەبارو دۆخەكە ورده ورده دەگۈزە ئاۋېرىتكى

دايەوەو لەسەر خۇ گوتى

- دەتھۆي چ بلىنى ؟

- دەممەوى بلىم كەملە ھەممۇ شىتىك ماندو و بىزازام .

- قى ناگەم ۱

- دەممەوى ھەرجى حساب ھەيە لەتەل ئەبىب تاو توپىن بکەم و لە دوايىن يەدا

ڑيانىك لەگەل تۇدا بەسەر بەرم ، ھەر كاتى لەئەلمانىاش نىشتەجي بۇوم ، پېكەوە

دەبىن و بەم شىۋوھى يە ۶ مانگىيان بەرى كرد

هیلن به کم جار وای لیک دایوهه که لممهودوا دله‌راوکی و دوو دلی نامینی
به‌لام وا دهرنه‌جوو ، ئهوان ههممو شهوی پینکوه به تله‌فون قسیهان ده‌کرد و به‌گشتنی
بۇ خوله‌کیک مامه‌له چنده‌ها سه‌عات دمرده‌دلی خۆیان دەنیودا ده‌کرد شهویک
دويد بەگالته‌وه گوتى وا بروات قەلاش دەبین

- هیلن بدو قسیهه زۆر دلتەنگ بۇو و گوتى

- چۈن ؟ !

دويد قاقا پینکەنی و گوتى :

- ئایا دەزانى كە ئەمەرچەندەم پارهی تله‌فون هاتوته سەرى ؟

هیلىش لەناخى دلەوە پینکەنی ، دويد درېزەپ پىدا

- خانمى ئازىز ، دەلىنى لەبىرت چووه کە من جوولەكەم

شەويك زەنگى تله‌فون لىنى دا ، دىويد دەيەوبىست قىسە لەگەل شارى رۇم دا

بىكات ... هیلن پىنى گوت

خۇ سەفەرى ئەلمانىيات لەبىر نەچۈنەوه ؟

به‌لام دويد لەبىر سەرقائى خۇي پۇزىشى ھىنايىوه ، وەك ئەوە کە بۇ ئەم

كارەپ بەپەلە بىت ، به‌لام زەرددەخەنە بەرۋوپەوە دىبار بۇو دويد دووباره گوتى

- بەز زووغانە پەيمانى ھاوسەرتىمان تەواو دەگەيىن

هیلن چەندە‌ها جار لەبەر خۇيەوه دەكەوتە بىر كەدەنەوه كەدەبىن ج رازىك

جەشار درابىي دەبىي مەبەستى دويد لەو قسیهەي چى بى ؟

تا جارىك لە مايسى ۱۹۷۵ كە هیلن لە نوسيتىگى خۇي سەرقائى ئەنجام دانى

كاربۇو ھەۋالىيان پىدا بەرپىز سەمحۇن لە دەرهەوە چاومەپىن توپىه ! هیلن گوتى

- بەرپىز كى ؟ !

- بەرپىز سەمحۇن ، خانم !

كاتى دويد چۇ ناو ژۇورى كارى هیلن زىنە لىنى پرسى :

- مۇڭەتت وەرگەرتۇووه ؟

دويد سەرىي بەمەبەستى نەخىر بۇ لەقاند ، پاشان لىنى پرسى

- ئىشى تايىبەتت ھەبۇو ؟ !

جارىكى تر دويد بە ئاماژەي نەخىر سەرىي بۇ لەقاند ، هیلن قىزاندى

- ئەدىچ بۇوه ؟

دۇيد بەقايم گوتى

- ھاوسمرگىرى

سەعات لە ۸ يى بەيانى كەمىيەك لاي دابوو ، ھېلىن ھېشتا لە نېۋەمى سەرەمەسى شوقەكە كە باچەيەكى خنجىلنان بۇو ، دايىشىتىوو ، دوووم ئىستاكانى قاوهى بەھىمنى نوش كرد تا ئەوه كە دېتى ھەمان سەيارە رەشەكەدى دروست كراوى ئەلمانىا لەپەنايەك راوهستاوه ، پاشان جم و جۆلى حسین شوڭرى كەلە سەيارە كە دابەزى و بەخىرايى چۇناو شوقەكە خستە ڦىر سەرنجەوه حسین بە دلخوش دەبىندا و بەسۈزىكەدە دەستى بۇ ھېلىن راوهشاند كە گوايىه دوو ھاوهانى كۆن پاشان پلىكانە كەنيان بېرى و سەلامى لى كىردو لەبەر دەمەيدا وەستاو گوتى :

- ئایا دەتوانىم فنجانىك قاوه لەخزمەتت دا بختىمەوه ؟ روو خۇشى و سۆزى دىوبىدىش ئاوا بۇو ، بەبەزىيى ، سادەو بى خەم ، ھېلىن راستى گوتىبۇ كاتى كە بەسەر دويد دا قىزىندىبۇوي كە تو نە ئىسرايىلى نە جوولەكە پاشان پىتەنى گوايى كە نوكەيەكى پىن گۇوتۇوه حسین شوڭرى لە دواي ئەوه كە عەزىزە ئىستانىك قاوهى لە پېش دانا لە ھېلىنى پرسى :

- دۇپىنى شەوت چۈن گۈزەرەند سەرگار ا ملازم ا خانمى بەرپىز ؟

ھېلىن لە كاتىكىدا كە خەندەمى لەسەر لېو بۇو گوتى :

دەتمەوى لەسەر میواندارى و رېزۇ نەرىقى مىسىرى يە كان قىسە بىكم ؟

- ئەگەر خوا حەز بىكەت كاتى بەتمەۋاوى حەسایتەوه

ھېلىن زوو لەمەبەستەكەمى حائى بۇو و پاشان پرسى

- دەتوانىم شىتىك لەبرەنامە ئەمپۇمان بىزىم ؟

- شىتىك نىيە جىڭە لە دىدار

- لەگەل كى ؟

- لەگەل بەرپىوه بەرى ئاساپىشى مىسىر

- كەمى ؟

- دواي نىيە سەعات

لە كاتىكىدا كە دەيەۋىستە هەستى گوتى : بېس چاوه رېقى چىن ؟

حسین شوکری له کاتیکدا که ئامازەی بە ئىستىكانە قاوه كەی خۆی دەکرد
بەدل نەرمىيە وە گۇنى

- مۇئەتم بەد با قاوه كەم بەخۆمە وە

- بۇ گاتىمان زۇرە ؟

ھېلىن ئىستا وە كە مەندايىكى بەپەلەو بىزۇر واپۇو ... حسین گوتى :
لەراسلى دا نا ! بەلام نۇرەي مۇئەتە كە گەيشتۇو، پاشان له کاتىکدا كەمە
شۇقىنى خۆی هەلەددىتا دوا قومى قاوه كەم بەخىرايى فە كەرد
سەيارەزەشە كەي ھەڭرى ھېلىن جادە كانى قاھىرە دەبىرى ، شارى قاھىرە لە
ئىزىز روناڭى خۇردا كىز دەھاتە بەرچاۋ وە كە ئۇوە كە بەثارى باران شۇرۇدرابىنە وە
شۇوشە كانى سەيارە كە لە جامى تارىك بۇون، بەشىۋەيە كە كە ھېلىن دەرەھە وە
بەتەواوى دەدى ، بەلام گەشتىراران سەر نىشىنانى سەيارە كە يان نەددى، ھېلىن ھېشتى
ھەررو خۆى داوهە دەستى قەدەر و چارەنوس ، لەبەر خۆيە وە بىرى دەگرددە وە بۇ نەي
درىكتىم ؟ ئەدى ئۇوە نىيە كە دوبىد لەو شارەدا لە دايىك بۇون، ھېلىن لەمەوبەر داواى لى
تىرىدبوون كە حەز دە كات ئەم مالەي كە دوبىد تىيدا زياوە بىيىن و دەزى زانى كە بەبىن
دۇو دلى راىزى دەبىن ، ھېلىن سوپاسى گەرمى ھاۋىرېكانى خۆى كەردى ، لەكتىباي سالى
1976 يە كەم مەندايى كەبۈوپى يوسف بۇو دوبىد لەرەدە بەدەر خۇشحال و بەختەمۇر
بۇو و ھېلىن تا لە خەۋىش دا نەي دەدى كە رۆزىكە مەندايى دەبىن ، لەبەر ئۇوە خۆى بۇو
بەدايىك بۇون ئامادە نەگرددىوو ، دۇو سالى دووواتر ھېلىن دووھەمین مەندايى تىرىشى بۇو و
دوبىدى خۇشحال تىر كەردو ناوى سولەيمان يانلى نا ، 7 سال بەسەر ئاشنايىتى ئەوان دا
تا ئەمەرە كە دوبىد ئۇوي بە دۇو مەنداھەو بەجى ھېشىتىبۇو ، تى دەبەرى ، دوبىد لەكارە
پازارگانىيە كاندا سودىكى زۇرى بۇ بەجى ھېشىتىبۇون ئۇوە جىڭە لەسامانىك كە ھەمېشە
لەزىياد بۇون دابۇو

رۆزىكە دوبىد كەت و پېر نەخۇش كەوت بەبىن ئۇوەي كە راپىر دووھە كى لەم
بارەھەوە ھەبۈوبىن يان لەمەوبەر ھەستى بەئازارىكە كەردىپىن نەخۇشىيە كەي ئەو
لەسەرە تادا گىرنىك نەبۇو بەلام بەخىرايى پەرھە سەندو ورده ورده وە كە خۇرە كە
كەوتە گىيانى نەخۇشىيە سەختە كە يان زۇر درەتىك دۆزىيە وە ، ئىستا دوبىد سات لە
دواي سات لە مردن نىزىك دە كەۋېتەوە ، بەلام دوبىدېش قەت بىن ئومىد نەدەبۇو

سهره‌ای ئەوهش کە نەخۆشىيە كە ئازارى دەدا هېيج كات خەندە سەر لىيۇي بەرنە دەدا
باشترين پېشىكى دنيا يە ديارەوە بۇو بەلام نەخۆشىيە شېرىزە كەرە كە ئەو وە كو

ھەزار پىچىنوكى لەلەشى گېر دەكىرد

لە دوايىن شەودا بۇھىل بەتمواوى رۈون بۇوە كە دويد دەملى زۇر لەر و
بى توانا بۇو بۇو ، ئىستا دويد بېرىارى داوه تا دوا تەممەنى لەگەل ئەو نەخۆشى يەدا

ھەل بکات تا بەبى دەستەللتى و دەستەوەستان پۇزىك گيانى لى دەستىتىت هەمان
شەو باڭى ھېلىنى كرد : ھېلىن ھات و لەپەنائى دانىشت ، زۇر رەنگى ھەلبىزىكى بۇو

دويد گوتى :

- ھېلىن باش گوئى بەدە قىسىه كامىن

- ھېلىن كە زۇر غەمبار بۇو ، بەبى وىستن خۆى فرمىسىكى ھەلدىھەۋاراندىن

ھېلىن گوتى :

- دەتهوئى حاخام (مەلاي جوولەكان) ت بۇ يېئم ؟

دويد پېتكەنى ، ھېلىن ھەركىز ئەو خەندە شاردرادۇوە كەبەسەر لىيۇ وشك
ھەلأتۇوە كانى دويد دا دىبار بۇون ، لەياد ناچىتەوە ھەرقەندە كەملە ژيان دا كۆسىپ و
تەگەرەي زۇرىشى يېئە سەر رى

ھېلىن گوتى : دويد دويد گوتى :

- ھېلىن ... ئازىزم لەپىش مەدەن دا دەممەوى رازىكتى پى بلىم

- دەتهوئى چ بلىنى ؟

- من پېيويستم بە حاخام نىيە ، چونكە لەراسنى دا من جوولە كە نىم !

واى گومان بىردى كە ورىئىنە دەكات ، دەستى بە دەم و چاوبىدا ھىننا

- دەتهوئى كەمېكىت پېشىو بىدە ؟

- ھېلىن ! من ورىئىنە ناكەم و ئىيتىر كات نەماواه

- خوا يارىنى ۱۰ سال دەمىزىت ، نىڭەران مەبە

وىستى گائىتەي لەگەلدا بکات بەلام دويد بە توندى گوتى :

- نە جوولە كەم و نە ئىسرائىلى !

ھېلىن بى دەنگ بۇو ، بۇزى دەركەوت كە ورىئىنە ناكات

- من ميسىرىم و بەر لە ھەممۇ شىتىكىش موسىمانىم :

هیلن گوتی

- دويد!

- وه ناوی منيش دويد نیه

دويد ئوههی له کاتېكدا گوت کە هەناسەی لهەناسە ھەل دەنگوت و سنتى
تۇند بۇو بۇو ، چاوه کانى لە ماندوئىيىدا شەپۇليان دەدا ، دويد گوتى لەدەزگاي
ئاسايسىش پېر پېرسە راستەقينە لای وانه لهناكاو ېنگى زياتر پەرى و
ليوه کانى وشك ھەلاتن و لىدانى دلى زىادى كرد ، دەت گوت ھەزاران وشه لەزىز لىوي
دا قەتىس ماوه بەلام توانى دەرىپىنى نيه ، دويد دەستى ھېلىنى تۇند تر گوشى ،
وېستى شىتىك بلى ھەولى دا دىسان قىسە بىكەت بەلام نەتى توانى ھېيج بلى جىڭە لە
دۇو مەندا لەکانم مەندا لەکانم پاشان پېتكەنى ، ھەناسەيەكى قۇولى ھەل كېشىا و
سەرى داخست

خانم سمحون ڕووئى بۇ لاي پياوه كە وەرگىزرا كە بەدرېئىاي رېڭا لەپەنای
دانىشتبۇ تا خۆي لەبىرەوەرەيە رابردووە كان بىزىتەوە ئەو پياوه ئامازەمى بە
باڭەخانەيەك كە كەۋوبى لاي جادە كە ، بە بالەخانەيەكى تىرىنەك دەھاتە بەرچاو
پاشان گوتى : كەپشىن ا

ھېلىن ھەموو بېرۇ زېنى خۆي لە خالىكىدا كۆ كىردىبۇوە سەيارە كە دەي
وېست بەلاي چەپ دا پېچە كاتەوە تالە دەرگاي چۈونە ژوروردا بېچە ناوى ، پاسەوانە كان
كە ھەميشە بە پىوه بۇون ، بەبى ئوههی كەسەر نشىناني سەبارە كە بىبنى سەرىيان
دا نەواند سەيارە كە لەدەرگاوه خۆي پېكىدا كىردو لەبەرەدم بالەخانە بىنەرەتى
پاوهستا ، لەسى دووكەس بە پېشوازىيەوە هاتن ئەو دوو كەسە ھەر ئەو دوو گەنجه
بۇون كەھېلىن لەممالى خۇيان لە بىزمن دېتىوونى

* * *

لە دانىشتنە كە جىملە خانم سمحون ۳ كەسى تىرىشى لى بۇو ، بەرىۋە بەرى رېتكەراوى
ئاسايسىش و دوو كەس لە ھاوا كارەكانى

دانىشتنەكە بەگىانىكى برايمەتى زۇرەمە ئەنچام دراو ھېلىن سەمحون واي بۇ دەچوو كە يەكىن لەھاواكارەكانى ئەو رېتكۈراوەي لەمەوبەر بىننىي
لە دواي ئەمە كە بەرىيەبەر سەرەخۇشى خۇي و ھاواكارەكانى بە ھېلىن
رَاگەياند ، درېزەي پىدا زۆر دەڭرام لەمە كە زۇوتىر لەمە نەم توانى سەرەخۇشى
خۇمتلى بىكمە ئەمەش بەھۇي كاروبارى زۇرى ئاسايىش و سەنوردارى كارەكانمان
ھېلىن گوتى ئەمە باسە بۇ من شتىكى چاومەوان نەكراو بۇو ، بەتاپىتەتى لەو
كاتەي كە دويد لەسەرە مەرگىدا ئەو رازەي بۇ لەھەملە دام
ھېلىن پرسى

- ئابا ئەمە راستە كە مېندرى من موسىلمان بۇۋى ؟

- بەلى خانم ھاوسەرى تۇ موسىلمانىكى مىسىرى بۇو
لەناڭاكاو ھېلىن گەرایەمە بۇ راپىردوو و گوتى :

راستىيەكەي من سەبارەت بەزىيانى مېندرەكەم خۇ تى ھەلەنقاورتىئىم
ھەرچەندە ئىستا زۆر لەشتەكانم بەھەلۋاسراوى و نادىار ماونەتەمە
دۇوبارە بى دەنگى زۇورەكەي داگىرت تا ئەمە كە بەرىيەبەر گوتى
- ج شتىك زىاتر بەلاتەمە سەپەر

ھېلىن گوتى ھەندىيەك جار دەجومە ژۇورەكەي دويد ، دەم دىت كەلەسەر
ئەرز ھەلتۈشكەوە ڕووھو باشورى رۆزھەلات ، بەلى ھەمېشە ھەمېشە ڕووھو
باشورى رۆزھەلات كېنۇش دەبات ، خوايە ئىستا ئەمە رۆزانەم دېتەمە ياد بەلام
ئەم كات زۆر گىرنىڭيم بە مانە نەددەدا ... ڕووھو باشورى رۆزھەلات لە ژۇورى خەتون دا
لەسەر ئەرز دادەنىشت و دەم خۇپىند ال ال كىتىپ بېرۈزى ئىيۇ موسىلمانان
ناوي چى يە ؟

- قورئانى پېرۈز

- بەلى زىاتر قورئانى پېرۈزى دەخۇپىندەمە جارىك لەم بارەمە خۇم تى
ھەلقۇرتاندۇ لېم پرسى

وا ھەست دەكەم كە زمانى عەرەبى بەباشى دەزانى لەوانەبە لەزمانى عىبرى
بان ئەلمانىش ھەر واپى
پىكەنلى و وە كو ئەمە كە بىھەۋى شتىك بىشارىتەمە گوتى

من سالههای ساله که له ثایینه ئاسماپیکان ده گوئمهوه دوباره بى دەنگى سەرى ھەمدا ھەتا ھیلن دوباره زارى بۆوهو گوتى - من له گەل دويد دا راستگۇ بۈوم بەلى راستۇ بۈوم و ئەو نەي دەتوانى درۇم له گەلدا بىكەت ... يە كېك لەھاواکارە كانى فەرمانگى ئاسايىش بىن وچان ، وە كە ئەو كە بىھۇي كارىكى گىرتىك بىنېتەو ياد ، دەي گوت خانم ! دويد نەي دەتوانى ئەو رازە بەتۇ بلى ، چونكە لەخۇوه نەي دەتوانى بىدرىكىن ، لەراستى دا ئەو رازە بەتەن ئەپەنەندى بەمەوه نەبۇو ھیلن بەسەر سامى يەوه گوتى ئىستا ھەست بەمەيان دەگەم .

بەرپىوه بەر گوتى بەھەر حال پېت خۇشە بلىم كە ئىمە ئامادەين بۇ ھەر پرسىيارىكى كەھەته وەلائى بەدەينەوە ، بەھەمان شىۋو كە ئامادەين ھەر داواكارىيەكى ئىۋو بەرز بەخەملىيەن ، چ سەبارەت بە تۆ وچ سەبارەت بە مەنداڭە كانت ، ھیلن بۇ بەرچاۋ روونى گوتى بىبورە كاكى بەرپىوه بەر بەھەمان شىۋو كە عمرزى جەنابىتم كرد ھەممۇ باسە كە بۇ من چاوهروان نەكراوو لەناكاو بۇو ، و من لەراستى دا رۆزانى سەخت بەسەر بىردى ، ئىستاش ئاسايى يە دەيەها پرسىيارم ھەيە كە دەمەويى دەريان بىرم بەلائى سەبارەت بە داواكارى ، واي بۇ ناچم كە داواكارىيەكى دىبارى كراوو ئابىيەتىم ھەپى و لەوانەبە بش زانىت و حەتمەن دەزانىيت كە دويد بۇ من و بۇ مەنداڭە كانى ملىونەها مارك و دۆلارى بە ميرات بەجى ھىشتۇوە ، بەلائى ھەست بە بەرپرسىيارىتى دەگەم سەبارەت بە پاراستى ئىيانى مەنداڭە كانت

بەرپىوه بەر گوتى : ئۇوه شىتكە كە ئىمەين دەپى بىكەين .

- لە ولاتى ئىمە ، زۇر بە دەنھەرمى و رېزەوه لە گەل من دا رەفتارى كردووهو ئەو كارەش زىاتر من سەرسام كردووە

- خانم لە يادت نەچىت كە تۆ ھاوسەرى قارەمانىكى جەربەزە بىن وينەي

ھیلن بەسەر سورمانەوە گوتى : قارەمان ؟ !

ا ھیلن بەدەنگىنى لەرزو كەوه ددانى لەسەر وشەي قارەمان دەجىزەوە دەبردن ئەپاشان گوتى : واي بەباش دەزانىم كە پرسىيارىك بەگەم كە كىلىلى ھەممۇ پرسىيارە كانى منه

- تۆ ئازادىت لەھەر پرسىيارىك كە دەپىكەيت

- هاوسری من کی بووه ؟

بن دنهٔ دووباره هم‌مووانی به‌خُدا چووانده‌وه ، بِهْبُوه بِهْ لَهْسُور کُورسی
به‌کهی خُوی جووله‌یه کی بُو کرد ، هیلن دریزه‌ی پندا

- مه‌بستی من ئُدوه نیه که ئُهو بِهْناو میسری به يان نا به‌کو دهمه‌وی بِراون
که باوکی منداله کامن له‌بِن‌هِرمت دا چ کاره بُووه ، منداله کانی ئیمه بمانه‌وی و نه‌مانه‌وی
سوزاغی باوکیان ههل ده‌گرن و من ناچارم که وله‌لیان بددهمه‌وه ، هیلن لهو کاته‌دا
خُوی بُو مه‌زهم نه‌ده‌کرا ، هه‌ناسه برکنی گه‌بِشتوئی ، ماندلو و ده‌هاته بِهْ رچاو ،
بِهْبُوه بِهْ مؤله‌تی پندا تا ئُهو شته‌ی که ده‌هوي بیلی ، هیلن دریزه‌ی پندا

- ته‌نها هیوادارم راستی بیسیتم ، هم له‌بِهْ ئُهو بِهْبُوه بِهْ لَهْشوینی خُوی
دانیشت و گوتی راستیه‌کهی هیچ کمس له‌سمر بُووه زموی ناتوانی سه‌باره‌ت به
هاوسره‌کهت هه‌وائی راست و دروستت پن رابکه‌یه‌نی چک له‌که‌سیک که له‌گهل ئُهودا
دؤستیکی گیانی به‌گیانی بووه و بِهْشیوه‌یه کی گشتی نزیکترین کمس بووه لینی .

هیلن گوتی :

- ئُهو کمسه کی بیه ؟ ثابا ده‌توانم چاوم بیتی بکه‌وی ؟
بِهْبُوه بِهْ ناماژه‌ی به‌که‌سیک کرد که هیلن حه‌زی ده‌کرد له‌پیشدا ئُهوي بینیبا

و گوتی :

- ئُهو لیره‌یه بِهْبُز عَزِيز جه‌بالی
هیلن يه‌کسمر بُو لای عَزِيز گه‌رایه‌وه و گوتی
- کا که ئیمه لَهْمَوْبَه ره‌کتیریمان نه‌بینیوه ؟ !
عَزِيز کله وانی تر زیانر په‌شیوو دل به‌غمه بُووه وله‌لامن دایه‌وه ئُهو دیداره
جاریک بُرووه دا

لَهْناکاوا ئُهو بِهْره‌وه ره‌کاشکرا بُووه و هیلن گوتی :

به‌لی رُوْزی ناشتن تو له‌وی بُووه له‌کوتایی بُری و ره‌سمه‌که به‌دوای
تزووه بُووم ، توم نه‌دؤزیوه چونکه همروه‌که له‌ناکاوا دمرکه‌وتی له‌ناکاوشن ون بُووه

- بۇ من نەدەكرا مال ئاوايىنلى نەكەم، نەدەكرا بۇ دواجار نەھى يىنم
ھىلن گوتى
- بەلام بۇ نەدە
- پرسابىرەكى بەتوندى دەربىرى بەلام پاشان عەكس بۇوه سەرەنجام
وەلەمەكى يېڭىاو لېڭىدا لېڭىدا بەقسەھەلىت و پەلىت گوتى
- نا شىئىك نىھ ئىستاھەستى پىن دەكەم ... دەتوانم ھەستى پىن بىكەم
بەرىيەبەر پىكەنى و گوتى
- لەوانەيد پېت خۇش بىن وەلەمى پرسىيارەكەت بىزانى؟
- بەلى لەوانەيد زىاتىر لەھەمى كە پىۋىست بىكەت كاتى تۈم گىزىنى
ھىلن ئەھەھى گوت و پاشان ھەممۇيان قىيت بۇونەھو، بەرىيەبەر گوتى
بىن گومان خۇشتى دەزايىت كە ھەندىيەك لەپازەكانى ناتوانى پېت بلېم
- دەلىبا بە كە من نابىم بەلمەپەر مال ئاوا
- بەئۆمىيىدى دىدار

* * *

ئەش شۇينەھى كە ھىلن سەمحۇن و عەزىز جەبالى لىيى دانىشتبۇون، سالۇنىكى
بچووڭ بۇ كەبە ھەندىيەك كەل و پەلى وەرزىشى كىرا بۇو، دوو پەنچەرەي رۇووو
باچچەي تىدا بۇو باچچە كە كەمەتكە بە پشت گۈي خراو دەھاتە بەرچاو ھىلن
لەبەگەمین سات دا دەمى زانى كە عەزىز جەبالى ھەممۇ ھەمول و كۆششى خۆى دەخاتە
گەر تا خەم و خەفەتىك كە وەك گەردەلۈل خەرىيەك راي دەمەلى لىيى دوورخاتەو
رۇوبەرروو يەك ھەرىيەكەيان پەرداخىيە ئاواو ئىستاكىيەك چاي لەپىش دانرا،
بەوردى لىيى دەرىوانى، پىاۋىتى ئاساپى بۇو، كەسىتى زۆر بىر تىز بۇو، بىچەمەكى پىكى
ھەبۇو

- عەزىز بەزەردەخەنھەو گوتى
- زۆر باشە لە گۈيە دەست بىن بىكەپىن؟
- ئاواي مىرددەكەى من چى بە؟

- رەئفەت نەل ھەجان

ھەلن شىپەندى ئەدى ئەو ناوە نەبۇو كە

- بەلىٰ ئەو ناوهى كەلسەر پاسپۇرتە كەي تۈۋە

ھەلن وسقى ھەلداتى ، بەلام كەمېك دانى بەخۇدا گرت

- يە كەمین جار چۈن چاوت پىنى كەوت ؟

- عەزىز بىزەي ھاتى ، كەمېك راپا بۇو

- ببورە خانم من ھەتا يەك جارىش چاوم يېنى نە كەوتۇو !

ھەلن بەسەر سامىھە گوتى چاڭ ئالى نەبۇوم ، ئۇوان بەزمانى ئىنگلىزى قىسەيان دەكىد ، ھەلن ماوەيەك كەوتە گومان و دىلە ရاوكى كە چاڭ لەھەندىك لەقىسە كانى عەزىز نەدەگەيشت ، ھەر چەندە كە عەزىز زمانى ئىنگلىزى زۆر بەرەوانى و وەك ئىنگلىزە كان قىسە پى دەكىد

عەزىز گوتى بەچاڭى لېم تى گەيشتى ؟ من تا ئىستا ھەتا يەك جارىش چاوم بە رەئفەت نە كەوتۇو !

ھەلن گوتى وا پى دەچىت ئەو باسمى ئىئىم كاسەيەك بى زۆر بن كاسەي تىرى لەزىز دابى و زۆر برازو نېپىنى تىندا حەشار درابى

- ئەگەر راستىيە كەت دەمۇي وايد

ھەلن گوتى بەس توخوا بەمن بلى دوبىد شارل سمعون يان رەئفەت ئەل ھەجان كى بۇوە چى كەرددۇوە !

عەزىز كەمېك بى دەنگ بۇو و ئىزىنى وەرگرت تا جىگەرە كەي بىكىشى ، ھەلينىش بىتكەي پىندا عەزىز قومى لەجىگەرە كەي داو لە كاتىكدا كە چەرەدۇو كەلى دەحەوا ھەلدەچۈو ، داستانە كەي دەسىت پى كرد

بەشی چوارەم

خۆیە خت کردن گونجاو نیە

پرسیاریک کە عەزیز چەبالی بۇ خانم سەمحونى وروزاند نەك تەنها بەدمەر لە ناساندن و پى خۇش كردن بۇو لەراستى دا دەيھویست مەتمەلە كە ھەن يېنى لەو ساتەوە كە بېرىار بۇو خانم سەمحون بۇ قاھىرە باڭتىپشت بىكى ، دەزى زانى كە كاتى هېلىن راستەقىنەي مېرىدە كەزى زانى ، دېتەوە قاھىرە تا لە گەل پېتىخراوى ئاسايىشى ميسىر بېيەندى بکاتەوە ، ئەوە ھەمان ئەو شتە بۇو كە عەزیز چەبالى و رەئفەت لە سەھرى كۆك بۇون رەئفەت رۆزىك بە عەزىزى گوتبوو لە ئابىندەي مندالە كامىن بى باكم و بەلىنى دابۇو كە ئەو رازە بۇ ھاوسەرە كەزى هېلىن ئاشتىرا نەكات ، پاشان راي كە ياند كە لە دواى مردىنىشى ، هېلىن لە دىيارى كەردىن چارەنۇسى خۆيدا سەربەست بى عەزىزىش رەئفەتى باش دەناسى و پەيمان و بەرسیارىتى يە پۈلەينە كەزى ئەوي سەبارمت بە ولاتە كەزى دەزانى ، عەزیز دەزى زانى كە خانم سەمحون كى يەو ج چۈرە ئىنېكە ؟ لەو ساتەوە كە رەئفەت لە دىدارىكىدا لە رۇم لە گەل ئەو ھەموو سەرقالىيە خۇي راي گەياند كە دەيھوئى زۇن يېنى وا حەوت سال تى دەپەرى رەئفەت گوتى دەھەوى لە گەل ڦەنە بازىرگانىيى ئەلمانى بەناوى هېلىن رېشىتەر پەيمانى ھاوسەرىتى گىزى بىدمە عەزىز دەيھویست ئەو بناسى و شىتىكى لەبارەوە بىزانى ، ھەر لەو وەختەوە كە لە شارى خام بۇوە لە باشورى رۆزەھەلاتى ئەلمانىدا تا ئەمەرۇ ئىستاش

عەزىز چەبالى دەزى زانى كە رۆزىك دادى هېلىن دى و پرسیار لەبارەي دويىدەوە دەكات ئەوهشى بەمافى ئەو دەزانى ، لە لايەكى تى عەزىز دەزى زانى كە ئەو دەبى وەلامگۇ بى بەبى كەم و زىياد بەو مۇلەتكە سەنوردارەش دەبى ھەموو شىتىك بەرشقاوى بەخانم سەمحون بلى داستانى قارەمانىك كە ھەموو ژيانى بەختى ولاتە كەزى كەردى بۇو ، ئەو رەئفەتى كە بەبى هېچ نەرۇپۇوون و زىيادەرەوبەك يەكىك

له گهوره ترین و سهرکهوتتو ترین کاره سیخوریه کانی میزرووی بو به رزوه ندی ولات و
هممو موسلمانان تومارکردوه

ئیستا هممو بیرهومریه را بردووه کان تموزیان بو سهر هزری عهزیز هیناوه ،
کهونه بیرکردنوه چون دهی که مرؤقیکی نهینداو بهم جوژه مائی دلی مرؤقیکی تر
بکاته خانه خوی

۲. سالن تهواو له گهایدا له پهیوه ندی بهردواوام و يه کت له دوای يه کدا بوو ، لهو
ماوه یهدا رووداوی زور رووی دا هیچیان له مانه رووداوی هه لاتن و ترسنوتکی نین ،
هه لاتن بو کوی ؟ همرگیز بیری نهده کرده دهه ژیانی ئه له گه ژیانی ره ثفت دا ئانا
بچه سپن و گیرؤدی بېی ، بهلام عهزیز له ماوه ۲۷ سال خه بانیدا وا راهیندا بوو که
هممو ئەفسەریکی همواڭىر كەله شىتكى دەدۇنىت دهی شىتكى ترى له دەرۈونى خۆيدا
حەشار دابن ، بو نمۇونە له گەل خيانەت كارىكىدا دهی وا ەفتار بکات كەھەممو
بەلگەنەنامە کانی خيانەتى بەسەردا ساغ كراونەتەو بەلام له گەل ئەوهدا وەکو
هاوشارىيە کى بەرپىزو شکۈمەند ەفتارى دەگرد ، جونكە تەتىزە كات مۇئەتنى نەدەدا
كە خيانەتەگى ئاشكرا بکات ، دىاره كە عهزیز جەبالى خۆى وا پىشان دەدا كەله ژیانى
دا دەتونى دوو كەسايەتى له خۆيدا بەرجەستە بکات ، دوو ئاومز اعقل ا دوو ناو
دوو وېزدان كە يەكتىيان له توپانى دېتن دا نېھو ئەوي تريان له گەل خىزان و
كۆمەلتادا وەکو هممو خەلکى ئاسايىن بەكاردىنى ، بهلام لەراستى دا ئىستا عهزیز
له بەردهم پرسىارى هيلىن دا تى مابوو كەدەن بلىت چى ئەگەر بىرسى باشە له كويۇھ
دەست پى بکەين ؟

* * *

دەبوا دان پېداينى كە عهزیز جەبالى له سەر ھەقە ، بهلام كىشە كە ئەوه بوو
كە نەي دەزانى له كويۇھ دەست پى بکات ، ئايا عهزیز جەبالى دهی باسە كەي له شەدو
گەرمە كەي ئەيلولى سالى ۱۹۵۸ دەست پى بکات ؟ ئەوكاتەي كە كۆمەلتىك ئەوراق و
فابليان دابوونى تا بەوردى لييان بکۈتىتەوە دۆخە كەيان يەكلاباتەوە كە بو يەكمىن
جار له گەل رەئەفت عملى سولەيمان ئەل ھەجان يان دويد شارل سمحون ئاشنا بوو

هاتهوه یادی که چون ئو کات له بیانیه و تا شهوي دریزه که کاره کمی دادا
بېشیوه بېك که ناوی خوش لە بیر کردبوو

دەھاتهوه بېرى کە چون لە گەرمان كراسە کەمی داده كەندو تەنها بە بىجامە و
ئیو قۆپىکەو کارى دە كرد و ئارەقە له دەم و چاوي ھەندەچۈرە ، چوتکە ئو بىنايىھى كە
كارە كەنیان تىدا را دەپەرەند نە باوەشىن و نە سارد كەرە وە هەتا پانكەشى تىدا نە بۇو
دىئوه يادى كە چون خەرىك بۇو لە حەشمەتىن دەست لە كارى نیوه شەموان ھەل

بىگرى چوتکە توانا و زەھى نەما بۇو ، بەلام لەنَاكاو و بىنەي ۋەڭھەتى بەرچاو كەوت
وئەنەيە كى سەپىر ، بەزەردە خەنەيە كى دەلىرىن و نىكايىھى كى وېلىن وە كە ئوھە كەخاونى
ئو روخسارە له دەنبايە كى ون دا داواي يارمەتى بىات دىئتوه يادى كەبە يە كەمین
تىپروانىن لە وئەنە كە چاوه كانى رفاند بۇو ، ئاۋرى دايە وە لە سەر كورسييە كە دانىشت
دووباره چاوى تى بېرىھە و وئەنە كە وەرقە كانى ناو دۆسىيە كە پەر بە پەر
ھەلدانەوە دىئم بە دېپى خۇيىنەوە واقى ورما دىسان كەوتەوە سەر
خۇيىنەوە دۆسىيە كە تا شەموى بەرۋىز سپارڈ

ئىيا عازىز دە بىن لېرەوە دەست پى بىات ؟ دويد لە سەرتادا لە گەل محسىن
معقاڑ دا بۇو ، كوبىغا زادە يە كى گىرزو مۇن و دل بېق و لەھەمان كاتدا سەرقال بۇو
ئو يە كەمین كەمس بۇو كە ۋەڭھەتى لە زېندانى تېيەلچۈونەوە لە گەرتۇخانەدا
دېت ، ئەوي بېۋىز ۋەڭھەت بە تۆمەت ئوھە كە جوولە كەبە و دەبەوي لە مىسىزدا بېزى ،
دەستگىر كرابوو ، ناوی ئوھە لە سەر ئەوراق و بەلگەنامە كانى لىوي كوھن ھەبۇو ، ئوھ
راستى يە پەيوەندى بە سائى ۱۹۵۴ مۇھەبۇو دادوھرى ئەفسەرى پۇئىس و
ئەفسەرى ئاگايى و بەرىرسانى زېندا دانىشتنىكى كورتىيان سەبارەت بە تاواو توپى كىرىن
و يە كە لابى كەرنەوە دۆسىيە ئوھە كەنچە پىكھەتىن ، بىچەمەن كەنچەن بەرىھە بۇو بەلام
بېر تىز بۇو ، كارى لە را دە بهەدرى ئەنجام دادا ، ئوھە كە ھەممۇوانى سەرسام دە كرد
، سەروشى بۇونى كارە كانى بۇو ، بە سەر خۇبىدا زال بۇو و ھەممۇوانى لە حاسەت ناسىنى
ناسنامە كەيدا دەستەوەستان كرد بۇو ، بەلگەنامە كانى بەر دەست ئەھۋىان بە جوولە كە
پىشان دەدا بەلام ھەندىيەتى تر لە بەلگەنامە كان بە مەسىعى ھەندىيەتى تر
كەنەدە كرا گومانيان پى بېرى بە مۇسلمانيان ناوزەد دە كرد بەلام بەلگەنامە

ئەوراقە کانى نەتهوھ بۇونى ئەھۋايان بە بەريتاني دەناساند و ھەروھەا بلگەنامەھى تەرىش لەبەردەست دابۇو كەپىشانىان دەدا كە خۇيىن و گۇشت و ئىسڪانە کانى مىسىزىن ! ئايا دەبى عەزىز جەبالى داستانى خۇي لەو شەھەدا دەستت پى بکات ! يان لەۋىوھ كە يېرددە لەسەر كۈنۈھە وەرىيە کانى رەئەفت ئەل ھەجان ھەلدىدزەتەھە گەنجىكى خەلکى قاھىرە كە باوکى ھەر لەقۇناغە کانى مەندالى دا لەدەستت داوه - بەھەمان شىيۇھ كە ھەندىيەك لە فلىمە مىسىزى يە كان ئەو رۆزانە ياد دە گەنەھوھ - لەو رۇڭكارەدا لەبەر گوشارى ھەزارى و نەدارى لەممال ڑاي كردو كۈنۈھە وەرى زۇرى ھاتە دى

ئايا دە كىرى ئەمە سەرە داوى دەستىيەكى گىرنگ و گۇنچاۋ بى بۇ پرسىيارى ھېلىن يان ئەھوھ كەلە شەھى ۲۲ ى حوزەيرانى سالى ۱۹۵۲ دەستت پى بکات

لەو شەھەدا كۆملەيىك لە ئەفسەرانى گەنچى مىسىزى كە پاشان بەناوى ۱ ئەفسەرانى ئازاد ا ناۋىزەد كىران كودەتايە كىيان دىزى رېزىمى گەندەملى پاشايەتى وەرىي خىست ، ئىنجا ھەستيان كرد كە كەمتونەتە نىوان كىشەو بەرەيە كى زۇرۇ ئالۇزەھو ، لەبەر ئەمە شەھەرە بەدەستەوازەيە كى سەرەدەميانە مىزگى دلائى بۇون ، بىلکو ئەمە دەھات كەدەبى لەلتە كە يان لەنۇيىن بىنات بىنېنەوە

ئەمان شۇرۇشىيان كردىبوو و پاشاي لە خۇرەزىيەن وەدەر نابۇو ، شۇرۇشىيەك كە خوازىبارى نەمانى ھەزارى و نەظامى و نەخۇشى و نەگېھتى بۇو ، ئەمان واي بۇ دەچوون كە دوورۇزەنىيەك چەكدار لە كەمین دانىشتووھە لەدەرفەتىك دەگەرى ئا ھېرىشيان بۇ بەرى و لەنَاويان بىبات ، خۇزگە گرفتە كە تەنبا ئەمە دەبىوو كارەساتى گەورە ئەمە بۇو كە ئەمان لە حاسەت ئەمە شتە كە بۇ بىنات نانەھوھ پېپۇيىست بۇو دەستە پاچەو بىن دەستەلات بۇون و لەكەل و پەلى بىنات نانەھوھ شەر گەرى ئەمە گەنچە كەم ئەزمۇنانە بەلام دلسۈزەنەو بۇنراھە ھاتنە مەيدان كە ئامانچىيان بىنات نانەھوھى لەلت بۇو لە ھەممۇ بوارە كانى كۆمەلایەتى و سىياسى و ئابورى و سەقاماكىرى دەولەتى ياسا ، ئەمان نەك لە سەر بەلکو لەزىز سەرىشەو دەستيان پى كردىبۇو ئايا عەزىز جەبالى دەبوا داستانە كەلى لېرىمەو دەستت پى كردى ؟

* * *

- بهریز جهبالی !

عهزیز چاوه کانی بهدوادا گنرا ، هینان خوی لی له گنلی داو تمماشای ده گرد و
بزهی دههاتی

عهزیز دهست به جی له ناو گیزاوی یادمه مریه را بردووه گاندا هاتهدمر ، هینان
له کاتینکدا که پی ده کهنه پرسی
توكوا هینده هوگردی بسو بسوی ؟

عهزیز نهی دهزانی که بوجی له و کانهدا محسین ممتازی ببرکه و نهوه ، نهی
دهزانی که بوجی سیما دینیاتیه کهی محسینی له بهر چاواندا قیت بزوه ، به هر حال عهزیز
وه کو همموه ئفسمره ئه زمون دیت و ووه گانی هه و اگری ، بوار بمه رانبهه نادات به
پرسیاره کانیان له نه خشنه گه لاله داریزراو دوری خانه و به لکو ئه و به ولامه يه ک
له دوای يه که کان لایه نی بمه رانبهه به دوای خویدا دینی :

- خانم ده لین تو له ۱۶ سالی دا شای جوانان بسوی ا

هینان وک ناسیا ویک بمه رو ویه و پینکه نی و له هه مان کاندا لممه بهسته
شه بیانیه کهی گه بی به لام زیرانه دانی به خودا گرت و دهست به جی گوتی
- سوپاست ده کهم به ریز جه بالی ... به لام ئه و په سنه زورهی جه نابنان هیج
په یوه ندی يه کی به پرسیاره کهی منه و نیه ! هینان نهی دهزانی که مه بهسته عهزیز
ئه ویه ستایش بکات ، عهزیز دریزه پیدا

- به لی خانم ... تو ۱۶ ساله بسوی که رو و داوه کانی ئه و داستانه دهستی پی کرد

له ناوجه یه کی دووره دهست له دهه روبه مری قاهیره جیگه یه ک که نه ئاوه دانی
لی بسو و نه ده نگی سه ریز یوئیکی لی دههات باله خانه یه ک بوو بمه راهت سه بیرو
سهمه ره چول و هؤل ئه و باله خانه یه که مه بیه کیک له گیلکه سه ره سه موز و دلخ فینه کان
له دوور را ئه و باله خانه یه نه وی دیار بوو که هه ندیک شوینی رفچوو بیون و
پیناسه بیان له چول کردن کهی ده گرد ، به لام کیشنه که تمنیا له کار که وتنی دیواره کانی
نه بوو به لکو نوانی باله خانه که ش دارما بوو ، باله خانه که له دوو چین پیک هاتبوو ،

چونکه لهوهرگای شلک و تهر دوره‌ی دابوو همه‌موو دیواره‌کانی شیبیان هملینا بwoo پاسمه‌وانه‌کمش لهمانگی ٻڙبهردا جل و بهرگی پُوشی بwoo ، لهپه‌نا دمرگای هاتنه ڙوور دمه‌ڙنا ، لهسره‌تای دهست به کاربوونی ئهو بالهخانه‌یه نهخوشنخانه‌یه ک دروست کرا لهسالی ۱۹۶۹ ، خاوه‌نى ئهو پڙوڙه‌یه پزیشکیکی گنج و بهتوانا بwoo که ۱ سال تمهمنی خوی لهپیکه‌ی ودهست هینانی زانست دا لهزاکوکانی سویسرا بهسمر برد بwoo تا بهشی دمروونناسی بخوین ، بهلکه‌نامه ڙانکوئی یه‌کانی ئهو نیشانیان دهدا که دهبن بلیمه‌تیک بی باوکی یه‌کیک بwoo لهسمر مایه‌داره‌کانی میسر و همزاران هیکتار زه‌وی کشتکوکالی لهزیز دهست دابوو ، بهلام دایکی لهغیزانه سمرناسه‌کانی میسر بwoo چونکه بهشداری له پڙوڙه خیرخوازه گرتگه کاندا ده کرد وه کو کوئه‌لکه‌یه بی په‌تیه کان کله سمرده‌من خوبدا رُزْر ناسراو بwoo و لابه‌ری رُوئنامه و گوچاره کان پرم بعون لهه‌وال و چالاکیه‌کانیان له‌میر کوئه‌ک به‌پن په‌تیه کان ، ئهو ئهنجومه‌نه پیلاو و لهعله‌یان بهسمردا دابهش ده‌کردن .

له‌بهر ئوهو ئهو پزیشکه بپیاری دا ئهو پارچه زه‌ویه بکړی پاشان پارچه‌یه کن تریشی ههربه ته‌نیشت نمه‌وه کړی .

گهنجه‌که رُزْر به‌ئاسانی جاده‌کهی قیرتاو کرد ، ههروهه‌ها ریکه‌ی جاده‌یه کی تریشی بهناو کیلکه‌که‌دا کرده‌وه تا راسته‌وخته دهستی به نهخوشنخانه‌که ٻاڳات ، پڙوڙه‌ی کیبل کیشی کاره‌باشی بیو نهخوشنخانه‌که به‌خیرابی ئهنجام دا پاشان ڙماره‌یه کی له‌په‌ستارانی سویسرا و فه‌رننسی و کارگوزاري میسری له‌سمر دامه‌زراندن ، ته‌نها ئهو کیشیه‌یه که پزیشکه گهنجه‌که له‌کلیدا رووبه‌روو و ده‌بُوه مه‌سله‌هی دابین کردنی ئاو بwoo ، بیو چاره‌سمری ئهو گرفته‌میش نهندازیارانی به‌پرسی پڙوڙه‌ی نهخوشنخانه ، ئهو پڙوڙه‌یان ته‌واو کرد ، بهلام چالاکی راکیشانی بخربی ئاوی قاهیره به‌هؤی له‌کار کهونی کاپینه دابین کردنی کاپینه‌یه کن تر دواخرا ، له‌بهر ئوهو پڙوڙه‌ی نهخوشنخانه له‌گمل شکست روو به‌روو بُوه ، ئهو کیشیه‌یه له‌توانو به‌ههره‌کانی پزیشکه گهنجه‌کهی کهم نه‌کرده‌وه ههول و کوششی لهق نه‌کرد ، بهلام ئوهه‌ی که چیگای سمرنج بwoo ئوهو بwoo که ئهو نهخوشنخانه‌یه ته‌نها چاره‌سمری نهخوشنیه دمروونیه‌کانی تیدا ده‌کردا

نه خوشخانه تواني بورو بۆ خەرجى داوو دەرمان سود لە سەرمایەي نەخوشە دەست رېشتووە کان وەرگرى كە به ويسىتى خۇيان بېيارى دەستەبەر كە دەنیان دابوو ، نەو نە خوشخانە يە لە گەل پېشوازى بى وينى نە خوشاندا بۇو بەررو بۇوە لە نیوەي سالى ۱۹۵۱ ، نە خوشخانە خۆى لە سەردارى نە خوشە کان پاراست و پېشىكە گەنجە كەش لە پېردا ون بۇو ، لە سەرەتا دە گوترا كە بۇ كېپنى كەرسەتە دەزگاي پېشىكە و تۈۋى پېشىكى و بۇ توڭىمە كە دەنی بەھەرە كانى چوئە ئەمۇرپا ، بەلام ون بۇونى پېشىكە گەنجە كە درېزەي كېشا نە خوشخانە كە بۇو بە ھېڭەي سەرنج و دەلەر اوکى ، كەم كەم پەرستارانى سوپىسىرى و فەرەنسايى بۇو ولاتى خۇيان گەرانەوە ، تاقىمىك لە نە خوشە کان چۈونەوە سەر كارى خۇيان ، پەرستاران و كارگۇزاران مىسىرىش مۇئەتىيان وەرگرت ، لە بارەي ھەلپە سەردارى نە خوشخانە كە قىسە باس زۇر دە كرا هەندىكىيان دەيان گىنەواه بۇ كېشىمە سۆزدارى و ھەندىكى تر بۇ سەرەت جام وابلاوبۇو كە پېشىكە بۇ چارە سەرى خۆى چوئە دەرەوە ، پاشان شۇرۇشى ۲۳ ى حوزە بىرانى ۱۹۵۳ ى جەماوەرىي ڕووبىدا كە تەۋۆزىمەك لە گۇۋەنكارى نوي ھاتە كايمەوەو سەرمانسەرى مىسىرى رۇوناڭ كە دەنەوە هەر بەم ھۆيە نە خوشخانە كەمش لە بىر كراو كەس بەوردى نازانى كە باڭخانەي نە خوشخانە لەو وەختەوە كە لە نیوەي دوووهەمى ۱۹۵۱ بەھىي ما جارىكى تر نۆزەن كرايەوە يان نا لە نیوەي سالى ۱۹۵۲ دە گوترا كە بە كېكىت لە كارمەندان ، بىنايەي نە خوشخانە كە و تەواوى زەویە پەيوەندى دارە كانى نە خوشخانە كەمە لە باوكى پېشىكە كە كېپىو كەلە مالەوەدا گۇشە گىر بۇو بۇو ، بەلام پاسەوانە پېرە كە نە خوشخانە هەرۇوا لە شۇنلى خزمەتى خۆى مابۇوە لە دەواي چەند مانىكىت لە كاتىكدا كەئى وا ھەبۇو باسە كە بىر چووبۇوە و دروست لە گەل گۇۋەنكارىي تازە كانى مىسىرو سەرەمەلدىانى شۇرۇشى نوي پارچە قوماشىك بە سەر دەرگاي باڭخانە كەدا ھەلۋاسىرا بۇو لىنى نۇو سىرا بۇو فەرمانگەي پلان و تۈپۈزىنەوە

ئەو ناوه بۇ ئەو كاتە نامۇ بۇو و كەس نەي دەزانى ئەمە فەرمانگە يە بۆچى دروست كراوەو كارى چى يە ؟ كەس نەي دەزانى كە سەر بە ج وەزارەت خانە يە كە ، ھەر وەھا رۇزىك كارمەندان بە پاسىكى كۆن و تۇزو با كەناوى ھىچ وەزارەتىكى لە سەر

نهنوسراپی^۱ ، دهچوونه ناو بالهخانه که خاوهنداری تازه دوای له پاسه وانه که کرد که دریزه به کاری خوی برات به شیوه نوره بالهخانه ویل کراو ، سهر لمنوی برهونه قی و هرگرتهوه ، لمه دابوو که فرمانگهی پلان و تویزینهوه له خدم خملکی دا نهی و کارمهندانه کانی زفر سنوردار کرابوون و هممویان بهیں جیاوازی لهو گمنجانه هلهلیزیدر ابیون کهزور پهیوهست بیون به کات و ساتهوه ریکت له سه عات ۸ ی بهیانی دهستیان به کار ده کردو سه عات ۲ ی دوای نیوهره پاسه شره که دههات بو بردنده و بیان

بالهخانه که له دوای نوزهن کردنوه دوباره ریکخراوه و کم کم کم که س له کارمهندانی بالهخانه که دهیان توانی شه و برؤز لمزوور یکدا همل بکهنه .

لهو برؤزگارهدا ، پایتهختن میسر له بردم و روژانیکن سیاسن دابوو ، کم س لای لهو ناوجه دوورخراوه به نده کردهوه ، بو ئه و کانه دستکه و تیکی باش بوو چونکه ئه و بالهخانه يه دوو سال و هلانرا بوو ، سهرهنجام به شیک له ریکخراوه هه و الکری و ئاسایشی گلشتی میسر بو ئه و بینایه گویزراوه و

تاقمی کارمهندان کشهو و برؤزیان لهو شوینه دوورهدا به سهر ده برد گروپیکیان له يه که مین ئفسمه رانی به ئه زمون و سهرمه شق لی ده جوو له چوار مانگی يه کمی سالی ۱۹۵۴ ژماره به که له ئه فسمره کارمهندانه کانی

بالهخانه که به فرمانگهی پلان و لیکوئینهوه ناسرا بیون کورپیکیان پیک هینتا لیکوئینهوه و گه لالهی هیندنه توکمه بیان داده رشت کمله دوای نیوهره تا نزیکه سه عات ۸ ی شه و دریزه ده کیشا ، حمسن سلف و محسین ممتاز ا دوو کم بیون لهو گروپیه کله سهره تا کانی شوېش دا به چاوساغی يه کمین ده زگای ئاسایشی میسر هلهلیزیدران اله ویدا کوبوونه و هی خویان گریدا

ئهوان هه رچهند زیاتر بەناو قولایی لیکوئینهوه و تویزینهوه کاروباره کاندا ره دهچوونه خوار ئهوه درنده بی میسریان له سهر که نده لانی هه لندیرو خلیسکان زیاتر بو ئاشکرا ده بیو ، زیاتر ولاته پیشکه و تیوه کان ، بیویست بیونی ریکخراوبیکی هه و الکری و ئاسایشی به هینزیان هه است پی ده کردو سهرگرمی کاری ریکخراوه بی خویان ده بیون ، له کاتیکدا که ولاتی میسر لهو بارهوه زور کزو لاواز بوو و له هممان کاتیشدا دووژمن -

ئیسرائیل - سودی له هممو ئامیریکی سیخوری و مردەگرت و زل ھینزىرىن ھینزى دىنیای لەشتەو بۇو

لەو گاتىدا ميسىر كۈمەكى لەھەندىيەك ولات خواست بەلام ئەوان جىڭە لەناردىنى پېرىپوتت كارتكى تىريان نەكىرد لەيەر ئەوه لمدۋاى ماۋەبەك ئەو ئەفسەرانە بەتەواوى ھەستيان كىرد كە دەپن لەسەر پىن خۇيان بۆھىتن و چاوبەرەزىرى بۇ كۈمەكى ھىچ ولانىك نەكىشىن

لەزانستى ھەوالىرى دا ھەندىيەك جار ھەندىيەك كاروبار ھەبۇون كەمەترىسى داربۇون بەلام پىاوانى ئاسايىش تىنۇوپەتىيان بۇ ناسىن و زانىن ناشكى لەمەشىاندا ئەزمۇنیان وەرگەرتووه كە رابردو باشتىرىن مامۇستاپى كۆسبى زۇزىيان لەيدەدم خۇياندا ھەمموار كىرددووه بەلام مەغانە ميسىر كەرەكى بى لەجەستە ئیسرائىل دا چاوجو گۈي يەكى ھەبىن

حەسەن سفر و مەسىن مەتاز لەو رۆزەدا دەربارەي ئەو باسە قىسەو باسپان دەكىرد كە پېيپەتىيان بەسیخورىت كە يەلمۇنى ئیسرائىل دا بىزىت تا ئەوان بىگەيەنتە ترۆپىكى ھەستىيارلىرىن ھەوالىرى ئەو باسە لە راستى دا يەكمىن جار نەبۇو كەلەو پۇزگارەدا دەستى پىن كەدىن بەلكو چەند مانىيەك لەمەوبەر بۇو بۇ جىڭەي ئىتۇلۇنەمۇم شىت و مىر و ھەر يەكەيان بىن توانا لەبارەي ئەو باسەمە كەتتەپەنە دەمقلەلە توپىزىنەوە ، لمدۋاى چەند رۆزىيەك ژمارەبەك لەئەفسەران بۇونە جىڭەي مەتمانەو سەفەرپان بۇو لاتە جىا جىاكان بىن كىرا ، لەو نۇونەدەشدا سەھەرە كەيان ھاۋات بۇو لەگەل ئەو پەرو پاگەندەيە كە گوايە ئەوانە لەولاتىنى دەرھەو سەرقائى گەشت و گۈزارو بەفيروڏانى بارەي بەيتول مآلن ، بەلام سەرەنچام يەكمىن بىنكەي ھەوالىرى لەچەندان ولات دا دەستيان بەكار كىرد لەوانەش لەجەتىي جىيانى دوووم دا جالاڭى ئېتىيان ئەنچام دابۇو ، ھەندىيەك لەوان ئاشكىرا بۇو بۇون بەلام ھەندىيەكى تىر لەفەرمانىگەي نېيىن مابۇونەوە يەكمىن ھەنگاوا لەو جۈزە جالاڭىانە دەستى پىن كەردى

حەسەن سفر و مەسىن مەتاز سەرەتا قىسەيان لەبارەي بەكىرى گەتنى خزمەت كارېتى ئیسرائىل يەوه كىرد بەلام ئەوان لەجەتىي جىيانى دوووم بېنېپەپەپان كە ستۇونى⁽¹⁾ پېنچەمىن بەناوبانى ئەلمانيا كەلە ھەممۇ كېشۈرەي رۆزەلەلت دا بىن وىنە بۇو چۈن

(1) گۈپېتىك كە لەنارەوە ولات دا بېنېپەپان و ئۇراو ئۇر بەقازانچىي و لانىيەكى دى كارېكەن و زەمەنە بۇ سەرەتلىنى خۇش بىكىن ، ئۇر زاراوەيە لەسەرەمىم جىمكەن ئارخۇزى يەكەن ئەپىشانىدا پەيدا بۇو لەسالى ۱۹۳۹ ، كاتىن كە چوار ستۇون لايەتكارلى جەنمەل فەرانقىت بەردو مەدرىد پېنچەپەپان كەر فەرمانىدەكىيان گۆشى كە لەم چوار ستۇون كەبەرمۇ پايتەخت دەبىزىن ، ستۇونى پېنچەپەپان لەنان مەدرىد دا بەقازانچىي ئىتە كار بەكەت ئىدى لەپۇزەمە نەزەر زاراوەيە لەنار سیاستىدا جىئى خۇزى كەردى تەعرەو بەكار دەيت (غەرمەتكى كۆنلەنۈر زەنار)

ئه و تؤره يه كه له دواي يه كه هفره سى هيينا ، ئيسيرائيل بهناساني دهه توانى
نهوكاره كه ئهوان جى بېچى بكتات چونكه له كۆمەلگەي عمره بى له وانيش ميسير
خەلکى جولله كەز زورى تىيدا دەزىن بۆيە دەبى
ئهوانيش لەخەمىن ھاوللاتيانى عمره بى دابن كە پەنا بۆ ئيسيرائيل دەبەن تاللەوى
بىزىن ، لىكۈلىنە وهو وەت و وېزەكان لەم بارهە دەرىزەيان كىشىشا هەتا كار كەيشتە ئه و
پادەيە كەئەوە كارىتكى مەحالە لەپەر ئەوھە ئه و عمرەبانى كەلە ئيسيرائيل دا
كاريان دەكىد كەوتتە زېر گوششارى چاودىرىيە كى توندەهو ، هەرۋەھا لەناوهندە كانى
ھەۋالىرى سانسۇريان خرايە سەررو لەچۈنلەن باز خەندىك لەمزمەۋە كان
قەدەغەگران ، هەرچەندە حەسەن و محسىن زياڭ سەرقائى باس و خواس دەبوون
ھەستيان دەكىد كە تەنافە كەي دەورى گەردەنيان زياڭ توند دەبى تا كار كەيشتە
پادەيە كەھەممو رېتەكان بەرۇۋىلاندا داخران ، هەتا بېرىيان لەوەش كردىوھ كە
با باومەن بىن كراويىكى خۇيان لەنیو پەيرەوانى هەر لەتىك ھەلبىزىن بەلام بۇيان
دەركەوت كەواش ناتوانى بەشىۋەيە كى ھەميشە بى لە ئيسيرائيل دا بىتىنە وهو لىنى
داكوتىن

سەرەزاي ئه و كە ئهوان بۆ مائى دنيا دەستيان لەچەندان كار و مردەدا
بەلام ھېشىتا بەھاوللاتىيە كى ئيسيرائيل دانەدەنران و لە ئيسيرائيل دا بېغانەو نامۇ
بۇون ، ئهوان ھەر ئەوهندە دۆستى راستەقىنەي كەسىكىن كە زياڭ پارهيان بداتى ،
بەكۈرتى ئه و شتەي كەباس و خواسە كەي كەياندە ئىرە چالاکى خۆبەخشىكى لە خۇ
برىدوو بۇو

ئه و بېرىكىردنە وهو يە لە كاتىكىدا بەبېرىيان داهات كەبەتەواوى ھەستيان
بەلاوازى و بى توانىي دەكىد لەو كاتىدا لەناكاو محسىن مەتازى دەنگى
بەرزاڭىز دەهەمەن بەرزاڭىز دەنگى دەنگى بەرزاڭىز دەنگى بەرزاڭىز دەنگى
بەسەرسۇرماڭەو تەماشى دەكىد ، ئه و محسىن مەتازى دەناسى ، لەرىزى ئه و
خۆبەخشانە بۇو كەسالەھاين سال بۇو لەدۇلى سوپىس بەرىتائىيە كانى گىزۇ سەرسام
تەرىپەن بەن ئەوهى كەكەسىك سۈزۈغى ھەللى كات و پىنى بىزانى ، ئه و داستانەي كە
خۆبەخشە كان و ئەوانەي كە محسىن مەتازىيان دەناسى ، دەيان گىزلاۋە كە بويىرى و

تازایه‌تیه‌کهی جوڑه بهر بهره کانیه‌ک بوو له‌گهله مه‌رگ و رووبه‌روو بسوونه‌وهدا
ئه‌وهش بؤ محسین که‌م نه‌بوو له‌سهره‌تادا ئه‌مو بیروکه‌یه له‌لایه‌ن حه‌سهن سفره‌وهدا
شیاو بوو له‌بهر ئه‌وهی باوه‌ری وابوو که يه‌که‌مین سیفه‌تیک که سیشورپیک ده‌بی
ههی بیت ئه‌مه‌ک و وه‌فاداریه بؤ ولات ، که‌س له محسین ممتاز به‌هه‌فاتنر نه‌بوو بؤ
میسر ئه‌وان وا را‌دده‌هیتران که نابی که‌س بمقسیه‌جوان و فریده‌ر خۆی به
ده‌سته‌وه بدادات و ههله بچه‌له‌تیت و نابی شتیک له‌پیش لیتوانیه‌وهو تویزینه‌وهدا
له‌هه‌ر بواریکدا بی بهزۆره ملى يه‌کلاین بکاته‌وه ، ده‌ست به‌جی بیروکه‌ی بیریاردانی
خۆبەخت که‌ریک له‌ناو چه‌رگه‌ی تیسرائیل دا به‌میشکیاندا گوزه‌ری کرد ، به‌بی دوو
دلی گۆرەپان بؤ هه‌مووان هه‌مووار بوو.

جووله‌که کان لهو سه‌رده‌مدادا پیزه‌یان له‌میسردا زۆر بوو له‌ناو هه‌موو
چین و تویزه‌کاندا هه‌بوون ، بازگان ، سه‌رمایه‌دار ، کریکار ، کارمه‌ند ، قوتاچانه
مامؤستا ، دوکاندار دوکانی تنه‌که‌و و له دوو سالی را‌بردوودا
کۆمەلگاکه‌یان بوو بھیگه‌ی تویزینه‌وهو لیتوانیه‌وهو مشتومر بھشیوه‌یه‌ک کمده‌ت
تووانی يه‌ک بھیه‌کی ئه‌وانه بھه‌واوى بناسیت ، ئیستا ئه‌وهی که پیویست بوو ئه‌وه
بوو که له‌سۆرانى خۆبەخت که‌ریک دابن که بتووانی دزه بکاته نیو کۆمەلگه‌ی
جووله‌که نشین له قاهیره ئه‌وه يه‌که‌مین و گرتترين هه‌تتاو بوو
چاخانه‌که‌ی متاتیا ! محسین هه‌رای کرد ، چاخانه‌ی متاتیا ، ئه‌وه چاخانه‌یه که
مؤلگه‌ی جووله‌که کان بوو ، شوینی حه‌سانه‌وهو کۆبۈونه‌وهیان بوو ، ده‌یان توانی کاره‌که
لهو چاخانه‌وه ده‌ست بی بکەن

حه‌سهن سفر سه‌باره‌ت به محسین ممتاز که‌فکره بلاوه‌که‌ی ئه‌وهیش پھریشان
کرددبوو لاری نه‌بوو ، محسین ممتاز ناوی ئه‌وه چاخانه میزۇویه‌ی چەندەها جار له‌ژیز
لیوه‌وه دووباره ده‌کرددوه ، وەک ئه‌وه که چەندەها سال بی بیری له‌وه کردىتتەوه
ئاسابی بوو که که‌سیتک چووبنا نیو ئه‌وه چاخانه‌یه و باسی خۆی کردىما ، داستان
سمرسوره‌ینه‌ری ژیانی خۆی هۆنیباوه له‌گهله هاو مەزه‌بانی خۆی ئاشنایه‌تی پەيدا
کرددباو کاریکی بۆخۆی دۆزبیباوه بەلام حه‌سهن سفر بەخوتى هه‌لئورتاندن لهو جوڑه
گفت و گۆو دم بەدمانه ماندوو و بی تاقمت دیار بوو بەلام هه‌رجه‌نده که محسین

ممتاز زور ماندوو بwoo ، ئهو ھەلۋىستەي ھەممەن سەرىش ماندوو ترى دەكىد بۇيە
بەسەريدا شىرازد

- دەتوانى پىم بلىي لەبىرى چى داي ؟

ھەممەن بى راوهستان گوتى

- ئهو رېزەت لەيادە كە ئىنگىزىتك جىئىو پىداي ؟

- ئىمە لەكوى و ئهو رېزانە لەكوى ؟ !

- دىئنەو يادت ؟

- بەلىي باشە ئىتىر چى ؟

- ج كرا ؟ !

محسىن ممتاز لەو مەرۆقە نەمۇنەيىانە بwoo كە حەزى لەخۇدمەرخىستن و لۇوت
بەرزاى نەبwoo ، ژيان لەگەن خۆبەخت كەراندا وا تىڭىلى ناخى بwoo بwoo كە خۆبەخت كەر
دەواشت كەبىرى لى دەكاتەوە گىانى خۆبەتى ئهو ژيانى خۆى دەكاتە قوريانى
بەرژەوندى گىشتى ، لەبەرئەوە لەپرسىيارى ھاۋىرىگە نىكەران بwoo ھەرچەندە
كەخۇشى ئهو رېزەت دەھاتۇو ياد

لەيەكىك لە كۆمەڭى بەريتانىيەكان لەدۇلى سويس بەپرسىيارىتى يەك خرابۇ
ئەستۆيى محسىن ممتازەوە ، بىلەنى چالاكيە كە دارېزرا ، وا دەھاتە بەرچاو كەلە ھەممۇ
رۈوبەكەوە ئامادەكارى تەواو لەبەرچاو گىرابى بېرىار وابوو چەند تەقىنەوە يەك
لەچاخانەكەي يەكىك لە سينەماكائى سويس كەتايمەت بwoo بەپەخش فەيلە
دەرە كىيە كان و شويىنى هات و چۇي داگىر كەراث ئەنجام بدهن ، كارە كە تىك پەرنىدرَا
لەسەر بىنەماي نەخشەي كەلآلە دارېزراو محسىن ممتاز چۈتاو چاخانەكە
بەرىيەوت يەكىك لەسەربازە بەريتانىيەكان لەمەستىيان تلۇتلۇي لى دەدا تۈوشى
محسىن هات بەيى ئەوھى كە بەرnamەمى كارە كە وابى ، محسىن دەرگاكەي ھەن دەناو
ھىچ بىرى لاي ئهو نەبwoo ، بەزەردەخەنەوە پۇزىشى بۆ سەربازە بەريتانىيەكە ھىتايىھە
بەلام سەربازە كە لەگەل محسىن ممتاز دا لىنى دا رۆي ، محسىن ممتاز دەي توانى
لەسەربازى كەرىپىش بىگات ، ھەرچەندە لەجىئىو كەي بەراستى بىزازار بwoo بwoo ، بەلام
كاتى كەسەربازە كە گوتى ئەي عەرەبى بەست ! لەو كاتەدا محسىن ممتاز كاسەي
خۇرەڭى لەسەرىيەوە رېزا و بەمىست و پىلاقە كەوتە گىانى سەربازە بەريتانىيە كە ، دەم

و چاوی سمریازه که خویناوی بwoo و کهونه سهرزه وی ، محسین پیش نهوهی که خله کن
دمهوی بدهن بی و چان قوجاندی و مادده تهقینه رهه که شی ههل نه گرته و هو چالاکیه که
بؤ ماوهیه کی تر دواخرا

* * *

- دهنه وی بلی چن ؟ !

محسین دلی هاوریکهی خوینده و زوو لممه به سته کهی حالی بwoo ، له کاتیکدا
که حمسن سفر چاکه ته کهی ده کرده بهری و خوی بؤ رویشن ئاماده ده کرد گوتی
خوبه خت کردن گونجاو نیه

محسین ویستن رەخنه بگریت بهلام حمسن لین له همللادا

- هرتۆ نالیم محسین ! بملکو هیچ خوبه خت کردنیک ئەمەرە به گونجاو

نازانم

لەدواي ئەوه ووت و ویژو لیکوئینه و کوتایی هات و هیچ باس و خواس له گۆزى
دا نەمان ، بهلام خوبه خت کەریک کە جنبیو ناحزانی بیں قیول نه گریت ناتوانی له نیو
کۆمەنگای دووزمنان دا بزیت ، له بەر ئەوه لهوی شتیکی دەربارە ولات و خله کهی
دەبیست کەله وانه بwoo له گەلە لای بدهن و زیانی بخنه مەترسی بەو
بی دەتكى ژوورە کە داگرت لە دەرە وەرە ژوورە کە دەنگی بوقان دەھاتە
بەرگوی ، محسین سەری بؤ لای سەرۋەك و ھاواکارو ھەم ھاوریکەشی وەر سوراندو
گوتی : دەتوانی پېم بلی یۇچى چاکە تە کەت کردو تە بەر ؟

- دەممەوی پیاسە بکەم

جاریکى تر محسین ھمولى دا جیای بکاتە وو بهلام حمسن له کاتیکدا کە بؤ لای
دەرگای ژوورە کە دەرۋى قىزاندى :

- نامەوی کاربکەم ، ماندوو بووم ! مىشكەم ھيلاك بwooو ، دەممەوی پشۇو بدهم
، ھەتا ئەگەر بؤ دوو سەعاتىش بی

* * *

محسین باوکی گویندا بوو ، جونکه تاقانه‌ی خیزانه‌که‌ی بwoo سه‌باره‌یه کیان بو
کدپی بوو بهو شوه محسین بی نمهوهی که ئامانجیکی هه‌بی به‌جاده‌و جاده‌دا لینى
ده‌ذوری حمسن گوتی دهی با به با برپوین بزنانین دنيا له‌ده‌ستي کی دایه ؟
محسین لبی ده‌ذوری و جاده‌ی ده‌بری تاگه‌یشته ناومراستى شار، ئه و جینگه‌یه
که گلوبه‌کان ههل بوون و خەنک له‌گەرمەی هاتوچوچ دا بوون و سینه‌ماکان و
شانوکان و چېشتاخانه‌کان کرابوونه‌وو بېپاريان دابوو هەرگىز لهو باره‌وه قىسىه‌یه
نه‌کەن ، به‌لام پېش ئوهوهی که حمسن سفر له‌پەنا محسین سواربى گوتی : محسین !
محسین كمله پېشت سوکانه‌وه قنج دانىشتوو كەمىك بهلايدا چەمايدهوه ،
حمسن سفر گوتی : هەرگىز نامه‌وی له‌باره‌ی کاره‌که وشەيەك بگۇتىرى
بەم شىۋىدە رۆيىشتىن تا خۇيان له‌جاده‌ي سلىمان دا دۆزىيەوه ، جاده‌يەك كەپەر
بوو له سينه‌ما و فروشگاي گەورە ، بېك لەناومراستى قاھىرە دابوو له‌كاتىكدا
كەروناتى گلوبه‌کان ، رەنگ و جوولەي خەلکيان لېك جيا دەكىرددوه ، كەيىشتنە نزىكى
سينه‌ماي ئەمېرىكى يەكان حمسن سفر داھاته‌وه له‌كاتىكدا كە تەماشاي تابلوى
سينه‌ماكەي دەكىد وىنەي پەره‌شۈوت بازان و سەربازان و چىرە دووكەلى له‌سەر
تابلوڭە دىت ھوشى لاي خۇى نەما گوتى : محسین ئازام بىگە ! محسین وچانىكى داو
راوەستا

حمسن گوتى : با ئەو فلىيمە بىبىن ؟!

محسین نارەحەت و بى تاقىت بوو و زياتر حەزى دەكىد بچىتە چېشتاخانه تا
خورە خورى زگى بى دەنک بكت ، به‌لام حمسن له‌كاتىكدا كە ئەوي برازى دەكىردى گوتى :
- ئەدى بەتەما نەبوبوين كاره‌که فەراموش بکەين
- چۈن دەكىرى فەراموش بکەم
- تو له‌بىرى ئەو دايىت و سەباره‌ي خۇت دەئازۇي به‌لام من دەمەھۆي ئەمەيان
بىنەمە لاوه ، دەبا پېشت گوئى خەين ، ئەو سينه‌مايە فلىيمى جەنگى نمايش دەكت
ومەه باپىكەوه بىبىن .

بەلاي محسىنەوه قىسىيەي حمسن بايەخى خۇى ھەببۇو ئەوانە ئەفسەرانى
كۆزى سووبىا بوون ، لەشەرى فەلمەستىن دا بەشداريان كرد بwoo ، ئىستا فلىيمىتكى جەنگى
بەسە تا بەئاگا بىنەوه

15 قروش بابه‌تى دوو پلىتىان داو لە بهشى دواوه‌ى ساڭونه‌كە دانىشتن

* * *

عەزىز چەبالى لە كاتىكدا كە ئىستكانيك ترى لە قاوهى مىسرى - كە خانم سەمحۇنىش حەزى لى دەكىد - خواردەمەن و گوتى قەزاو قىدەر ھەندىك شىت دەخۇلقىن بەبى ئەوهى كە دەستى مەرقۇي تېدايى و ناچارى دەكەت كەپەبرەوبى لە ياسايه کى دىيارى كراو بکات ، شارستانى رۈزئاوا بەھەمەن بېشكەوتى ماددىشەمە ئەم مەسىلە گرنگە لەزىيانى مەرقۇ دا بەخۇنەوبىست دادەنин بەبى ئەوهى كەباس و لېكۆئىنه‌وهى وردى لەبارەوه بکەن و بەگرنگى بزانى

فلىيمە كە داستانىكى هەلەنیه راستقىنە دەردەبېرى كە حەسەن و مەحسىن ئەوهىيان لەكتىبەكاندا خۇنۇدبوو ، فلىيمە كە سەكۈيەكى سەرسۈرەتىنەرى ھەبۇو و رۈودوادو كەو وردەكارىيە هوئەرى يەكانى تەماشاكارانى ھەپەساند بۇو ،

فلىيم ، گىنچانه‌وهى داستانى بەناوبانگى يەكىن لەچالاکىيەكانى دەزگاي ئاسايش و ھەوالىرى بەرباتانى بۇو لە جەنگى جىيانى دوووم دا

نازىيە كان بەپالپىشنى داگىر كەرانەي فەرەنسا كۆشكەكانى فەرەنسايان كە كەوتۈ دى يەك ھەلبىزادو كەرىيانە ناوهندى ھەوالىرى كەملە راستى دا ئەو كۆشكە دەتوانرا بەناوهندى بەنھەتى ھەوالىرى و ئاسايشى ئەلمانىيە نازى لەئەورۇپا دا ناو بېرى ، چوتىكە ھەمەن بەلگەنامە كان تايىمەت بە سقۇونى پىنچەممى ئەلمانىيا كەملە ولاتانى ئەورۇپا بۇون لەۋى مۇز دەكەن

لەو ناوهندىدا ھېزەكانى ھەوالىرى بەرباتانى كانى لەبۇونى وەها ناوهندىك ئاگىيان بۇوه ھەولىيان دا تابىكەنە بنج و بناوانى كارەكەو لىستى تەمواوى بەمشى سىخورانى ئەلمانىيابان بەدەستت ھىنا بەبى ئەوهى كە ئەلمانىيەكان لەو دزىيە ئاگادارىن ، ئەوان لە كاتىكدا كە ئەو ناوهندىيان لەلایەن سەددەھا پاسەوان و سەگى راوجى و دەرنىدەوە ئابلىقە دابۇو ، بۇ پەي بىن بىردى دەبوايە بەسەر تەل درۈودا كە پالپەستى ئەزىزى كارەبىيان لەسەر بۇ پەربەيانەوە تا بىگەنە باڭخانەي بەنھەتى ، ئەگەر فيدابى يەكان

توانیبايان لهو بهرزاين يهش بپهنهوه بهلام ديسان دهباوایه بهبی خشپه و ههست و خوست بو ناو بالمهخانه که رؤیشتban بهبی ئهوهی که کس همسستان پی بکات ، پاشان دهباوایه بکهونه ری بهره و ژوریک که سندووق يان گنجینه تیدایه تا کهنجینه که بشکنن و ليستي بهشهکان و بملگه نامه کان لمبر بگرنده و پاشان لهشوبنی خوشيان دابنیهوه ، هرهودها هرچي ههیه بیبهن و ئهوجار بالهخانه که بهجي بیلن و بگهربندهوه بو بهريتانيا

ئهو کاره وه ئهستوى يه کيک لەئەفسەرە بهريتانيا کان گيرا بوو ئهويش دهست بهجي کەسەکانى دمست نيشان كردو نەخشە كەرىپەراند كۆشكە كەمى خستە زېر چاودىرى و لېكۈلەنەوە بەتايىھەتى رېتكە کانى هاتنه ژور و دەرچوون ، ژمارەمى پاسەوانان ، دلاقه و رۇشنايى يه کان شوپنی پشكنن ، ژمارەنى نوقتە کانى پاسەوانى ، ژمارەنى سەگە کان هەند

لەسەرەتادا ئهو کارە بەمەحال دەھاتە بەرجاۋ بهلام کاتى خۆى لەبەرددەم قۇناغىيىتى نىشتمانى گرەنگ و پېرىۋەدا دەدىتەوه کە ولاتە كەمى لەپەتاي پېرىۋىغانەندە دەپاراست ، گورۇ تىنېتى تازە ترى بەمردا دەگرايەوه ، بهلام زۇر جاران بەناچارى مەحالە کان دەبنە راستەقىنە ئهوهش هەر واپۇو

پشكنىنە کان ، مەشق و ئامادە كارى پېۋىسىت كوتاييان هات ، تەنبا يەك رېڭر لەبەرددەم داما بىو ئهويش مەسەلەي گەنجىنە بوو كەلە دەنگ و باس و هەواله کانى رېڭخراوى ئاسايىشى هەواڭرى بهريتانيا دا هاتبوو کە گەنجىنە زۇر تۆكمە قايىمە و بەرمىز و ژمارەرى تايىھەت نەبىن ناگرىيەمەو داخانى ، هەرەوھا لەوئى پياوېتى هەواڭرى بهريتانيا ھەللايەكى ھەللىرىساند کە دەتوانى خۆى بگەيەنېتە گەنجىنە بىن ئهوهى كە كەس هەستى پىن بکات بهلام چۈن گەنجىنە كە بکاتەوه ؟ خۇ ئەگەر بېتەقىنېتەوه ئەوه بەلگە نامە كانىش لەناو دەپن و بەدەنگە كەشى پاسەوانە کان بەئاگا دېنەوه ، ئەو كات ئەلمانىيە کان دەزانن كەدزيانلى كراوهە ئەوانىش دەست بهجي لەرېگە فەرمان بىن كراوانى خۆيان بەھەمۆ دەنیادا جاپ دەدەن کە دزيانلى كراوهە بارى نائاسايى رادەگەيەنن و دەلىن پشکى ھەمۆ مامورانى ئەلمانى كەوتۇتە بەرددەستى سەرمانى ا پېتلىجىنت ، رېڭەچارەش كۆمە كى خواتىنە لە (ئىستاكالنەنديارد) ، لە دىدارېكى دا

له گەن سەرۋەك ئىسکاتلىنى يارد ئەفسەرى ھەوالىڭرى گوتى بىيۇيىتىم بەئەفسەرىيتكى شارەزاو لېزان ھەيدە بۆ كىردىنەوەي گەنجىنەكە دىيار بwoo ئەو سەبارەت بە اسکاتلىنى يارد ھىچ گرفتىكى نەبۇو چونكە زىمارەيەكى زۇرو زەبەندى شىك دەبرىن كەدەتۋان بەبىن ھىچ دەردەسەرىيەك گەنجىنەكانى ھەممۇ دىنيا بەكەنەوە فەرمان پى كىردىنەكە لەجۇرى بەرۇتىن پلەي ئېيىش بwoo و لە ھەللادانى راژەكەش سادە نەبۇو بەلام لەدوای گفت و گۈنەكى زۇرو درېڭخايىن ئەفسەرى ھەوالىڭرى راژى كرا و باسەكەي بە پۆلیسەكە گوت سەرۋەك پۆلیسەكە پېتەنى و گوتى :

- ھاۋىرېكەم تۇ بىيۇيىتى بەكەسىكى لېزان نىيە !

ئەفسەرى ھەوالىڭرى بەسەرسۈرمائىكەوە تەماشاىيەكى كىردو راستەو راست بەسەرۋەك ئىسکاتلىنى ياردى گوت :
- تۇ بىيۇيىتى بەدزېك ھەيدە بېرۋەكى سەرۋەك پۆلیسەكە زۇر سادە بwoo لە شۇيىناندا دزە كان بەھەستىكى ئاسايىشى زىاترەوە كاردا كەن ، چونكە ھەممۇ ھەست و زەينى خۇيان بۇ كىردىنەوەي سندۇوقەكە دەخەنە كار لە كاتىكىدا كە خەلکى لى ھاتوو لە بواھەكانى تىدا وانىن

- ئەفسەرى ھەوالىڭرى گوتى ئاپا دزە كان سۈراخىان ھەيدە ؟

سەرۋەك پۆلیس

- بەللى ... لەبەندىخانە

- ئاپا دەتowanم بۇ ئۇ كارە قەناعەتى پى بکەم

- ھاۋىرېكەم ، ئەوە ئىتىر كارى تۈزىھ نەك كارى من !

سەرۋەك پۆلیسەكە راستى دەكىرد ، بەلام سەيرەكە لەوە دابۇو كە ئەفسەرى ھەوالىڭرى ھەولى زۇرى بۆ راژى كىردىن دزەكە بەكارنەھىئا چونكە ھەر بەوهندە كە باڭىشىسى بۆ كىرد راژى بwoo چونكە دەي زانى كە ولاتەكەي بىيۇيىتى پېتەتى ، ئەو سەرەمىرى ئەوە كە چالاکى و فەرمانىكى مەترىسى دارى قىبول كىرد ، گۈشى نەدا بەوه كە ئەگەر سەركەوتتو نەبۇو دەبورىت و ئەگەر سەرىش كەوت دەبى بە ھاۋولاتىيەكى

بهرنیزی لی هاتوو ، بهم شیوه یه دزه که چالاکی یه کانی خوی بهدابه زینی به بهره شووتی
پرگار کهرو بازدان لمفروکمهو دهست بن کرد ، بورو بهیه کیتک له که سایه تیه میژووی
یه کان که سانیک که بتوانن کاری سمرسورهینهرو لمرا ده به ده رهنجام بدنه
ههروهها هدوای ئهمه هممو سیخوره کانی ئەلمانیای نازی لهئوروپا که وتنه داوه ووه
ئوهش وک شانا زیه که بؤ ئو ما بهوه

سەعات له ۳ ی دوا نیوه شەو نزیک ده بؤوه و ھیشتا ئەو سەباره بچکولله یه
لەجادهی سلیمان پاشا لە بەردەم يەکیک له سینه ماکان راوه ستا بورو ھەرچەندە
لەناوهو دوو پیاو و سەگیتک له حەپە نمده گھوتون .

ئەوان بە ثارامى قىسىم گفت و گۆيان دە کرد ، بەشیوه یه کە پاسهوانیک کە
ئەركى چاودېرى وانى لە ئەستۇ دابوو ، ورتە ورتە كەشى نمەدە بىستن ، چونكە دەركاي
سینه ماکە داخرا بورو و فروشگاکان پېشۈويان دابوو پاسهوانە کە خوی لى نزیک
دە خىستەوە تا بەڭلىك سەرە داۋىك ھەل کات ، سەرەنجام له دوای سەعاتىک گومانى لى
کردن و سەرەنجام تاقەتى نەماو كاسە خۇزىڭىرى لە سەرىيەوە پۇزا ، بېرىارى دا کارە کە
بەكلابكانەوە ، لىيان چۈپىش و بەسەر سەبارە كەدا چەمايمەوە گۇنى

- براذران شەو باش

- كەسيك لە پىشى سوکانەوە دانىشتىوو رووی تى كردو گوتى :

- شەو باش سەرگار ا ملازم ا

پاسهوان بە شهرم و شەقۇۋە گوتى

- بیورن كارېكتان ھەيە كە لىزە و مەستاون ؟ !

- بۇ وىنە چ كارېك ؟

- تو لە يەكم شەوهو لىزە بىت و ئىستا سەعات ۳ ی دواي نیوه شەوە

محسین لە كاتىندا كە تە ماشاي سەعاتە كە دە کرد گوتى :

- ئاي خواي گەورە تو راست دە كە سەرگار

كاتىنک کە محسین سەبارە كە ھەل كرد سەعات له ۳ ی بەرە بەيانى تى پەرى
بورو ، ئەو لە كاتىندا كە دە بە ويست بىرات لىكدا لىكدا داواي لى بوردىن لە پاسهوانە کە
دە کرد ، پاشان ئەو دوو ھاوكارە دىسان بەناو شەقامە كانى قاھيرەدا سورانەوە چونكە
بەدواي ئاسۇيەكى نازە و رەوون دا وېل بۇون

بەشی پىنچەم

بەشۈن ئاسویەکى تازەتردا

ھىن سەحون لەشۇنى خۇي جوولەبەكى كردو لەكتىكدا كە جاوه كانى دەتروسکانەوە گوتى ئەو داستانە بۇ من زۆر سەپەر سەمەرەبۇو، هەتا ئەڭمەر مېرىدە رەحمەتىيەكەي منىشەو نەبۇو، پاشان بۇ عەزىز چەپالى بۇون كرددەوە كە ھەمان شەو، كاتى كە دويد دانى پىندانى كە مىسىرى يەو نەك ئىسرايىلى و موسىلمانە نەك جولەكە، دەممەويسىت بەرىيەرچى بەدەممەوە، زۆر لىنى تورە بۇو بۇوم، پىنم خۇش بۇو نەي بە خشم چوتكە دويد منى فرييو دابۇو بەدروييەكانى قەلس بۇو بۇوم نەك بەمۇسۇلمان بۇونەكەي! ئەو پىاوهى كە بۇو بەهاوسەرم خۇشىم دەويسىت، دوو مندالىم لىنى بۇو بۇو، لەناخەوە خۇشىم دەويسىت و ھۆگرى بۇو بۇوم سەپەر كە لەمەدا بۇو كە ھەرجەندە عەزىز زىاتر درېزەي بە داستانە كە دەدا، ترىيەو لىدانەكانى دلى ھىن زىاتر دەبۇو، ئەو ئىستا كەمەت شەرمەزارە نەك لەبەر شىتىكى تايىمەت بەلكو ئەو رووداوه سەپەر سەرنجى ئەوي بۇ ناسىنى راستەقىنهى ھاوسەرەكەي رادەكىشا، راستەقىنهى دويد شارل سەحون

* * *

سەر لەبەيانى رۇزى دواتر، محسىن مەتاز بەفەرمى بەرپرسىيارىتى بىن درا كە بەدواجاچوون بىكەت كارەكە لەسەرتادا زۆر سادە ساكار بۇو كەلە بەندرەت دا وانەبۇو، لەوانە بۇو بىتوانى لەو بىنەمەدا سەدەھا مەرۇقى زاناو دەغراوان لە شۇنىڭ گومان لىنى كراوه كاندا بىيىن، بەلام بۇ وەھا چالاکى يەكى نېيىن بەدواجاچوونى كەسانى لېزان و دەغراوان كارېكى زۆر ئەستەم بۇو بەلام نەكىد نىش نەبۇو محسىن مەتاز دەستت بەجى لەھەمان رۈزىدا جم و جۈل خۇي لەشۇنىڭ جياوازەكانى شاردا دەستت پى كردو بەھۆي ئەمە كە كارى گۈنگى تربىشى بىن سېير درابۇو بەلام ئەو بۇ راپەراندى ئەو ئەركە گۈنگە ھەروا لەھەول و تىكۈشان دا بۇو،

ھەرچەندە كەنھى دەتوانى ھۆكاري بەدوادا چۈونى خۇي بەشىۋە يەكى ئاشكارىدەر بىرى .
رىېك وە كۆ ھەمان ئەو شتەي كەلە نېوان پۇلىسى ئىسکاتلىنى يارد و ئەفسەرى ھەواڭرى
لە فەليمە كە دا بىرۇي دابۇو ئىمەن ھەمان دەتوانى گومان بىبىن كە ئە جۆزە كەسانە
دەبىن لە كۈنۈھ دزە بىكەن

محسىن مەتا زەزمۇن بۇو ، لەھەمان كاتىشدا نەي دەتوانى ئامانجى خۇي
بەئاشكارايىن بەھەمۇ كەس بلىْ

ئەو گەنجە لادى زادەيە دەي زانى كەبىچى مەملەتىيە كى سەخت ھەنگاوى
ھەملەپىناوه چۈنكە ئەو لە كۆمەلگە يەكى داخراوى و كۆ ئىسرايىل دا كارى نەدە كىرد بەلکو
لە كۆمەلتىكى كراوهدا كە بەباتتايى يەكەيدا جولالە كەو ئەوروبىيە كى بى زمارى تىدان
سەرقالى كارە كەي بۇو ، لە مىسىردا كۆچبەرىكى زۇر دەزبان ، لەوانەش ئىتالىيە كان ،
بۇنانىيە كان ، فەرەنسى يەكان ، بەلجىكى يەكان ، بەرتايىيە كان ، تۈركە كان ، ھىندى
يەكان ، عەرەبە كان ، ئىسپانىيە كان ، مائايىيە كان و ئەو كۆچبەرانە لە تەمواوى كۈن و
قۇزىنى لەلتىنەتتەوە تا بچۈكتىرين لادى بىلۇ بۇو بۇونە و

كىشىيە كى ترى ئەو ئەفسەرە گەنجانە ئەو بۇو كە دەبوايە رېتكخراوىكى قال
بۇوى مىسىرى پېك بىنن كىشىكە لە كەم ئەزمۇنیانەوە نېبۇو بەلکو لە شىوازى
كارە كەياندا بۇو لەگەل كەسانى بانگ ھېشتىراو و ناوبرار و شىۋەيى دەست نىشان
كىردىن ۋەزامەندى يەكەيان ، بەلام ئەو شتەي كە كىشىكە كەمە كەورەتىر دە كىرد بۇونى
خودى ئىسرايىل بۇو كە توانىبۇوى رېتكخراوىكى ئاسايشى توكمە و كارا و چالاک دروست
بىكەت بەناوى موساد كە شىتكى ھاوشىۋە ئاسايشى ئەورپيا بۇو نەك تەنها لە سەنورى
خۇزەلائى ناواھە است بەلکو لەھەمۇ دىنادا چالاک بۇو ، بەلام كارابۇونى ئەو رېتكخراوە
بۇ سەروشلى كارى رېتكخراوە كە دە گەرایبەوە نەك بلىمەت بۇون ئىمپېرىالىزىم كە تاقىمەك
لەھەولى بىرە پى دانى دان ، ھەر وەھا ئىسرايىلى يەكانيش درۇپۇ پاڭنەدە بەجىيان
و بەتايىبەتى بەولاتە ئىسلامىيە كان بىلۇ دە كەنھە دەرەنە پېش
، لە كاتىندا كەھەرگىز وانىيە و اش نابى

لىزەدا عەزىز جەبالى لەقسە كىردىن وەستا ، تەماشا يەكى ھېلىن سەحونى كىرد ،
و كۆ كەسىك كە بىمۇنەت بەرە لەسەر نېبىنى يەك ھەل بىداتەوە ، سەحونىش شىتكى
لەو بايەتەي ھەست پى كىرد ، جەختى لەسەر دە كىردهوە تا خۇيانى لەردا بەدەر پىن بەركىننى ،

هانی دهدا عهزیزیش به راشکاوی گوتی ناچارم لیرهدا راوهستم و له داستانیکدا کدهدی گیرمهوه خوم بەینه دانیم
پاشان دریزه‌ی پیدایه‌وه به‌لام ناچارین بزانین که محسین ممتاز بهدوای ج دا
وینه و له‌گهل ج گیروگرفتیک روو به‌روو بوته‌وه ، سهره‌نjam ره‌گفت له هه‌جان لمح
همل و مهرجیکدا جم و جوته ترسناکه‌ی خوی دهست پی کردووه
هیلن سمحون منقق لیوه نه‌هات و چاوه‌رین بوو تا عهزیز قسه‌که‌ی خوی ته‌واو
ده‌کات .

تو عهزیز چه‌بالی له‌سمر ههق دهزانی ، به‌لام به‌راشکاوی نهی دهزانی چی له‌ناو خویدا حشارداوه ؟ گمیش نهی ده‌توانی پهی بهو رازه ببات ! هم‌چنده ئه و ژنه ئالمانیه قسه‌کانی چه‌نده‌ها جار پن دووباره ده‌کرده‌وه به‌لام هیشتا دهره‌نjamانی قسه‌کانی بو دمنه‌که‌وتیوو ، ئه‌گم‌رسه‌رنجیک لهو کتیبانه که خودی ئیسرائیلی يه‌کان ویان ئه‌وانه‌ی که بویان نوسیون بدھین ، ده‌گهینه ئه و راستی يه که ئه و شتانه‌ی ده‌باره‌ی زیده‌کی و بیرو هوشی خوبیان ده‌مین زور زیاده ره‌ویه و ئه‌گم‌رسه‌کانیان له‌گهل راستی دا براورد بکه‌ین جیاوازی ناسمان و رسماهه ا بو نمونه موasad ده‌ستیکی کاره‌کانی خوی و هه‌والگری و ئه‌زمون و لیهاتوویه يه‌که‌ی له ده‌ره‌وه و مرده‌گریت ، پیکخراوه ره‌شکه‌کوزیه‌کانی ئیسرائیل له‌پیش نهودی که‌فله‌ستین داگیر بکهن ، هم‌ر کامیکیان خاوه‌نى پیکخراویکی توکمه و نېتى بعون ، نه ک ته‌نها له‌فله‌ستین بملکو له‌دلی گهلى موسلمانیش هم‌لیره‌وه تا که‌ند اوی فارس چونکه به‌ھممو دنیادا بلوو بونونه‌وه و چارپیان داوه ئه‌ندامانی ئه و تاقم‌هش له‌ھممو دنیادا نوینه‌ریان هببوروو لایه‌تگرانی خوبیان چه‌ک و چول و پاره‌یان داونه‌تى ، راستیه‌که‌ی ئه و هه‌والگریه له‌سالی ۱۹۴۸ دا بو ئیسرائیل کم نببو ، له‌کوتاین دا ئه و تاقم‌ه بچوک بچوکانه له‌پیکخراویکی گهوره‌دا کوکرانه‌وه تا موصادیان لى پیک هات

سهره‌ای ئه‌وهش يه‌کیتی جولله‌که‌کان له‌پیش پیک هینانی ئیسرائیل دا له‌ھممو دنيا نوسینگه و نوینه‌ریان هه‌ببو ، ئه و نوسینگانه‌ش له‌نیو ولاته عهربى يه‌کان کاریان ته‌نها کوکردن‌هه‌ی زانیاری بwoo بمقازانجی جولله‌که‌کان ، يه‌کیتک له‌کاره پر صدتىسى داره‌کان که ئه‌وان ۱ نوسینگه‌ی نوینه‌رایتى ۱ له‌ناو جه‌گمی قاهیره‌دا ئه‌نجامیان دابوو باله‌خانه‌ی يه‌کیتی بwoo له‌شقاومه‌کانی قصر النيل ، ئه‌وانه له‌ماوه‌ی

جهنمگی جیهانی دووهمدا چالاکی سیغوری بهرچاویان بهقازانجی بهلیندهران نهنجام دا که بهناوبانگترین و مفترسی دارترینیان ، کیشنهی سیغورپنگی ئەلمانی بولو بهناوی هانس ئەبلەر که ناوه میسریه کەی حسین چعفر بولو چونکه هانس ئەبلەر كوري ژنگى ئەلمانی بولو که له گەل راوايىزكارىي ياسايى میسری هاوسەرگىرى كرد بولو و ناوی بەرهبای خۆي بەمندالە كە بەھو نابوو

هانس ئەبلەر لەماوهی جهنمگی جیهانی دووهم دا توانی سەركەوتتىكى سەرسۈرەتىنەر بخۇلقىنن ، ئەو دزھى كرد بە نىو ئەفسەرە بەرىقانىيە كاندا كە پايتەختى میسر لەو كاتىدا لموان جمھى دەھات ، چ ئەوانەي كە لەبەرە كانوھو ھاتبۇونەوەو ج ئەوانەي كە نىشتەجىن ئەويى بولۇن يان ئەوانەي كە بۇ رۆيىتىن بۇ نوسيتىنە كانى ترى جييان بە قاھىرەدا تى دېپەرىن ، توانىيوبان لەگەل يەكىن كە ئەفسەرەنى ھەوالدى بەرىقانىا دۆستايەتىيە كى گياني بە گياني پەيدا بىكەن ، ئەفسەرەتكە دراوسىي ئەو بولو ، ئەلمانيا توانى لەرىيگەيەن ئەبلەرەو ھاوكارە كەي موڭكاستەر كەلە پەيامە كانى بى تەل دا شارەزا بولو لە بىبابانى رۇزئاوادا بەفەرماندەيى دومل سەركەوتىن بەدەست بىتنى كە ھەرمەشمەي لە كياني بەرىقانىا دەكىد لەرۇزەھەلاتى ناومە است دا كاتىكە كە گەشتىيارىكى بەرىقانى بەھەلمەوت بىن كەوتە ويسىتكەي بى تەل ، ئەو ويسىتكەيى كە پەيامە كانى ئەبلەرى تۇمار دەكىد ، دېتى وا لە قاھىرەدا سیغورپنگ بەقازانجى ئەلمانىا كار دەكەت ، بەلام بەرىقانىيە كان بەھاوكارى يەكىنچى جوولە كە كان توانى بولۇي پەي بەو رازە بىبات

بەرىرسى جوولە كە كان ژنگى بەدناد بولو و بەناوی ئىبۈت كە پەيامە كانى دەگەباندىن ، سەرەرای ئەو كە هانس ئەبلەر كە بە حسین چعفر ناسرا بولو ، ٢٠ ليرەي ئىستېلىنگى دايەو ئەمەندە پارەش بۇ ئەو رۇزە كەم نەبۇو ئىبۈت بەرىرسى يەكىتىيە كە گوتى حسین چعفر دەليت ئەو میسرى يە بەلام من دلىنام كە ئەلمانىيە چونكە لەگەل ھاومە كەي بەزمانى ئەلمانى قىسى دەكىد و زاراوهى ناوجەي سارى بەكار دەھىتا ، لە كاتىكەدا كەزۈر تۈرە دىبار بولو و لەھەمان كاتىشىدا پارەيە كى زۇرى بىن بولو ، بەرىرسى يەكىتىيە كە داواى لە ئىبۈت كەد كە لەگەل ھاومە كەي خۇيان لە كىلىن بەدن و قىسە لەگەل كەسدا نەكەن ، ئىبۈتىش فرمانە كانى بەجى گەياندۇ رەختەنەي لەزىيانى سیغورى ئەلمانى دەگرت ، ئەو ھەممۇ شەوان لەگەل سیغورە ئەلمانىيە كە

دهچوون بُو يانه ئادى ئاشەويك گەرەوي خۇي بىردىھو و توانى جەفرەي تايىبەتلىك پەيامەكان دەست بخات، پاشان ھەممۇو حەشار دراوه كانى يەكىش حولەكە كان كەوتە بىردىھىتلىك بەرىنگەنەكان

نهو روونی ده گاتهو که به کری گیراوانی یه کیتني جووله که سیخوره کانی خویان بتو ماله به دنواه کانیش ناردووه ، بتو نمونه گیوتیش سیخوریکی به هئزموون بتو که له گهل هانس ئېبلەر دا خویان به فەرنىس يه کي خەلکى لوبنان دەناساندۇ زمانى فەرەنسى و عمرەبیان بەچاکى دەزانى ھەروەھا زمانى ئەلمانىش بەھەمۆ زاراوه کانهوه شارەزابوون بەشیوه يەك کە دەيان توانى زاراوه سیخوریکى ئەلمانى کە سەررو کارى له گهل ناوچەي ا سار ا دا ھەبى بناسنەھو ، يەكتى جووله کە كان بەتهنى دەزگايەكى ئاسایشى باش بتو هەر لەرۋىدى بىنیات نانىھو ، زۇر ئاسایش بتو كە ئەم جم دەزگايەكى ئاسایشى باش بتو هەر لەرۋىدى بىنیات نانىھو ، زۇر ئاسایش بتو كە بەرتىانى ، و جووله پشت بەھاۋىدارى جووله کە كانى ولاتانى ترىپىش بېھستى ، ولاتانى وەك بەرتىانى ، ئەلمانىيا ئىتاليا ئەمرىكا و رووسيا ا شورھوى ا و هتد ئەمان لەقالبىن ھاۋولاتىھە کى سادەدا بەھو ولاتانى وەربوو بتوون ، بەم شىۋوھە کانى سیخورىان لەدەزگاي تووشى سیخورانى بەھەزمۇون بتو كە ھەممۇ قۇناغ و شىۋوھە کانى سیخورىان لەدەزگاي ئاسایش و ھەواڭىرى ولاتانى تردا بېرى بتو ، بەھو مەبەستە موساد له گهل ئەھوھى كە لە سالە کانى سەرەتاي دەيمەن پەنجاڭاندا دروست بتو بتو بەلام بەدەزگايەكى تازە ھەزىمار دەكرا و خاوهنى ئەزمۇنیتى زۇر بتو لەدواي ئەھو نۇرەھى جووله کە كانى ئىشىتەجىلى ولاتە عەرەبىيە كان هات تا گارىگەرى لەسەر ھەۋەندى ئابورى و كۆمەللايىتى و ھەتا سیاسىش دانىن کە يەكتىك لە كارەكانىان بىرەودان بە كۆمەلگەھى جووله کە بتو بەم شىۋوھە ئەفسەرانى گەنچ كە پېتەپىتەنی دەزگايەكى ئاسایشى رېك و پېك و تازەيان لەئەستۇ گرتبوو لەيەك سات دا خویان لەبەرەدم ھەقىيېكى كارادا دېتەوە لەبەر ئەھوھى موساد پەيوەندى بە دەزگايەكى ئاسایش بەتowanى جىيانەھو كردببوا ، پەيوەندى بەك کە سەرەتاي لە گهل ئاسایشى بەرتىانىدا دەستى پى كرد ، پاشان دەستى لە گهل دەزگاي ئاسایشى فەرەنسا تىكەل كرد و سەرەنچام لە گهل رېتكەراۋىكى سیخورى ئەمرىكا (سىيا) يەكى گرت ، لەسەر ئەو بنەمايە بەلاي ئىسرائىلەوە زۇر ئاسایش بتو كەلە دەھەمى ٥ سیخورى بەتowanى وە كۆ ئىلى كوهن يەھبى ، ئەو لە ميسىر لەدایك بتو بتوو ، كارەكەھى لە ئەمرىكا ياشور دەست پى كرد پاشان بتو سورىا گوازىرايەھو تا

دزه بگاته ناو کاروباری دموله ته ووه ، بهم شیوه یه خوی له نزیک پله هی و هزاره ت نزیک
خسته ووه ، ئمهو ته نها له به بر بیر تیزی خوی نه بwoo به لکو به هئوی ئمهه ووه بwoo که ئه و زور
له کوپو و کوبونه ووه داب و نهریتی و فرهنه نگی عفره بده کان شاره را بwoo ، به لام بزو
میسری يه کان ئاسته نگ بوو که کوچمه لکایه ک به راست بناسن که له مهوبه ر نه بوبنی و
هیچ فرهنه نگ و بنه چه و رسنه نایه تیه کن نه بwoo بین ، بؤیه پیویست بوو که میسری
يه کان له سفره ووه دهست پی بکهن ، به لام کیشہ که ته نها ئمهو نه بwoo به لکو ئه وان
به دلیلایی ووه دهیان زانی که چوون به پیری جه نگیکی ساره دی نیوان ره زله لات و ره زله اوا ،
پیویستی به سیسته میکی نیفی و توکمه هه یه ، به تابیه تی لهو کانه که سهدهی ئه توم
دهستی پی کرد بwoo هه مه و ره زان سیسته می کار له بنه رهت دا ده گزرا و سیسته میکی دی
دههاته گزپی ، به لام ئه وان چاره يه کیان نه ما بwoo جهه له ووه که ده بوا پیشبر کی لمقهه ره
بwoo کات دا بکهن بزو ئمهه بگنه نه ئه و شته که ده يهها ساله لینی دوور که توونه ته ووه
ئه ووش گورو تین و همو لی دهويست ئه و کاته دهیان توانی به ئاماچ بگهن ، ئمهه وشن
هم رجه نده سه خت بwoo به لام مه حاچیش نه بwoo

* * *

پیشنهاد که به دردهم محسین ممتازدا چند پیشنهادیک خایه روو که ده بی
به دواي ج که سیکدا بگهري ، مهرجي يه که میشی ئهه بوو که ده بی میسری بی و
دوسنایهتی و وفاداریه که شن تاقی کرايتهه و
په ورده لادین فیری کردي که چون ثارام بگری و له چاوه روانیدا بمینيتهه و
رېتك وه کو جوتیارانی میسری ، که چند ها مانگ چاودېرى زموږه کانیان ده کهن ، بهم
شیوه يه محسین ممتاز به دواي خلکي ناسراوي دهست نیشان کراودا به سه رانسنه رهی
ولات دا گمرا ، زور ئاسابین بوو به لایهه که له لای خله لک بیدرکېنى و ناوی بهري ، بان
بلی به دواي تمله که بازېتك يان دزېتك يان بکوژېكى پیشنهدا دا ده گهري به لام
دهستهوازهه « هوشيارو دلنهوا » يان زور زانو به هوش له زېنى واندا نه ناسرا بولو

کهوانه ئەگەر مەرجى يەكەم بۇ وەها كەسىتكى ، ھۆشىارى و تکۈلى كىردىن بى ، ئەۋەن بى وچان مەرجى دوووم ئەوهەيە كە باشىتىر وايە جوولەكە بى ، چونكە جوولەكە كانى ميسىر گۇرۇقىن و شىيەيەكى تايىېتىيان ھەيە لەزىيان دا
مەرۋە ئاتوانى چياوازى لەئىوان مۇسلمانانى ميسىرى و مەسيحىيەكى ميسىرى دا
بكتات ، بەلام جوولەكە كانى ميسىر خاۋەنى دروشىمكىن كە ئەگەر كەسىتكى شارەزاو ئاكادارى كۆمەلتىكى ميسىر بى ، ناكەوتىنە ھەملەو ، جوولەكە كانى ميسىر ھەر پلەو پايەكى كۆمەللايەتىان ھەبىن و لەھەر چىن و توپتىكى بىن ئەۋەن لەپەنا زمانى عەرەبى لانى كەم زمانىكى بېتىغانمىش بەتەواوى دەزانىن ، لەو رۇزگارەشدا زمانى فەرەنسى زمانىكى بەرەمن و زىندۇو بۇوە

لەئىو جوولەكە كانى ميسىردا بەس دەي توانى كەسىتكى وا پەيدا بكتات كەبتوانى بەمەرەنسى قىسە بكتات و زمانى سى يەمېش بىزانى .

ھەبوونى ئەو نىشانە تايىەتمەندىيانە بۇ كەسىتكى كە خولىيات بۇو شىتىكى يېۋىست بۇو بەلام مەسىن ئەتىوان ئەو قىسانە بەئاشكراپىن بەھەممۇوان بلىنى ، بەھەمان شىيە كە لە قىلىنى ئەفسەرى ھەواڭلىرى بەریتانيا پەنای بۇ سەرۋەك پۇلىسى ئىسکاتلەندىبارد بىرد مەسىنىش لەگەل تاقمۇتىك لە بىرادەرەن پەنای بۇ ناوهەندى پۇيىسخانە بىرد

ئەو ئەفسەرانەي كەلە فەرمانىكەي ورىياڭىرنەمەدا سەرقالى كاربۇون ، زۇر بە بېرىشت تىرو جىدى تىر بۇون لەھاولەكەن ئۆزى كە ئەفسەر بۇون - لەبىنەرتىدا دەبەۋىست كەسىتكى لېذان و بىر تىزىپ بىن بىناسىن - بەلام مەحال بۇو كە ھۆزىەكەي بەوان بلىنى ، تەنبا كارېتكى كە دەي توانى بىكتات ئەۋە بۇو كە دابىنىشى و بەگفت و گۇزو دەممەقاڭلە سەرەنجى بىرادەرە كانى بەلاي خۇيدا رابكىشى

مەسىن ھەر بەوهەندىمىش لى نەگەمرا سەرى بەگشت يانەو چاخانە و گۇزېپانەكەن وەرزىش دا دەكىد بەلكو ون بۇوەكەن خۇى بەۋەزىتەوە ، بۇ پىباۋىتكى وەك ئەو ئاستەنگ نەبۇو كە جلى سادە بېۋشى و لە وىنەيى كەرىڭلارو لېخۇرە شاڭىرىدى چاخانەكەندا خۇى پېشان بىدات يان لەگەل ناوهەندە كان و خەلمىكى جۈزاو جۆز لەبەرزىرىن لوتكەي كۆمەللاوە تا نازمىتىن پلە ناسىباۋەتى پەيدا بكتات

لەگەل ئەوهى كەئەن ئەزمۇونە سەرنجى ئەوي بۇ لاي دۆزىنەوهى ون بۇوه كەى
پانەكىشا بەلام ئەو جم و جۈلەش بۇ ئەو بىن سود نەبۇو ، بەلكو زىاد لەرادە بەسۇد بۇو
چونكە بۇي دەركەوت ئەو كەسانەي كە دەگەنە لوتكە ئۆمەلگا زىاتر بەخەللى
ھۆشىمنىد ئاشنا دەبن .

سەرى لەچەندان نوسەرو كەسى بەتوانا داو گفت و گۆي لەگەل زۆر خاوهن
ئۇتىلىن گەورە و ئەو كۆپرە كۆمەلەنەي كە ناومەركىتى پې بەپىستى خۇيان ھەيد
ساز كرد ، سەپەرە كە لەو دابۇو كە ئەنئۇ ئەو ھەمو چىن و توبىزاندە سەرەنجام
ون بۇوه بلىمەتە كە خۇي لەنئۇ توپىزىتى لادى نىشن دا دۆزىيەوە

لەيەكىك لەسەفەرە كاينىدا بۇ شارى (صىعىد) دىدارى لەگەل گۈرۈپك لە
تەلەكە بازو فەرۇدمەر و دىدا كردو تەر دەستى و لېپاتووپىن لىيە دېتن ھەر لە (اسوان)
ھۆتىندا (اسڪندرىيە) ، مەحسىن حەجمىنى لى ھەلتىريبا بۇو ، لەشۈنۈنەمەو بۇ شۈپىتىكى تىز
دەرۋىشت ، بازار و لادى و شار نەما سەرى پىيدا نەكت ، خۇي دەخزاندە ئىي
گەبارىن و سەرمەستان و تەۋىلەكانەوە ، لەڭلىيان دادەنىشت تا ون بۇوه كەى خۇي
بەدۆزىتەوە ، ون بۇيىك كە ئانى لەگەل دا دەخوات و ئاوى لەگەل نۇش دەكت و شەف و
رۇز لەپەنایەتى ، بەناخوشى يەكائى غەمبار دەبى و بەخوشى يەكائى شادمان

بەھەرخال ئەو دەبوايە لەنئۇوان حەشىمەتىكى ۲۰ مەليتىندا وەھا كەسىتى ھەن
نابا ئەوه بۇ لەيەكىك لەشەوە گەرمەكائى سالى ۱۹۵۴ واتە سى مانگ لەدەواي دېتنى
ھەمان فەلیمە ئەمرىيىكى يەكە كە بەچاۋىتى سەرۋەك و بىرادمۇرە ھاواكار تەماشىاى كردىبۇو
لە دواي رۇزىك كە لەكارە بېرسىتلى بېرە كەى گەرإيەو بۇ مال ، ھەوا زۆر
گەرم و سوتىنەر بۇو ، ئەو شتەي ئەو دەيەوېسىت حەمامىتىك بۇو بەناوى سارد و
پۈشىن جى فەراج و ئاسودە تا لە دواي ئەو كارە سەختە پېشۈپ بىدا
بەھەسىتەوە دلەكەى جى بەجى بىتت ، خۇي گۇزى و كاتى كە دەيەوېسىت پېشۈپ بىدا ،
زەنگى تەلمۇنە كە لېيدا كەسىتىك لەو لاوه بەتەلەفۇن قىسى دەكىردى ، يەكىك بۇو
لەدۇستە چالاک و كاراکائى ئەو ، ئەو كەسىتە لە بەندىختانەي اتى ھەلچۈونەوە ا قىسى
دەكىردى ، لەناوجەيەك بەناوى ا باب الخلق ا كە كەوتىپ گۇزەپانى ا العتبة الخضراء ا و
قەلاقى (محمد علۇي)

ھاوا لەكەى دەي گوت دىيارىيە كى سەپەرم لە لايە ، دەممەوي يېنى بىيىنى !

- چۆنە؟
- نازانم
- وەلامیکى سەير بۇو ، واى كرد محسىن زياتر خۇى لە باسە كە ھەلقۇرتىنى
- يانى چى نازانم؟
- رېاستىيە كەت دەۋى نازانم!
- محسىن بەتۈرەي يەوه كەدىھ ئالە!
- نازانى ، بىچىنى ، شىۋەھى چۆنە؟
- وەرە خۇت بىبىنە
- باشە ، ناوى چى يە؟
- نازانم
- تو ئىك تەچۈرى؟ حالت باشە!
- ئىمە چەند ناوىكىمان لايە بەلەم ناوى راستەقىنەي ئەم نازانم
- خەلکى كۆي يە؟
- نازانم
- دېسان محسىن بەتۈرەي يەوه قىزىاندى:
- تەماشاكە ا روشندى ا كاتى كەدەلىم ...
- پىاۋىك لەو سەرەمەھ قىسە كەھى بېرى و گۇتى:
- لمەراستى دا كەس نازانى كەئمە مۇسلمانە يان مەسيحى يان جوولە كە؟
- باشە ، بىرادەر خۇ تو بەتەماشاڭىردىن دەتوانىت بىزانى.
- ھەرگىز سوودى نىيە
- محسىن كەمېك ھېبور بۇۋە دېسان پرسىيەھو
- تۆمەتە كەھى چى يە؟
- نازانم
- مەسەلە كە بەلای محسىنەو بە گائىتەجارى دەھاتە بەرچاو ھىچ جددى يەكى
- تىندا نەددەدى ، بەلەم ھاوارى كرد
- باشە ئەدى بۇچى گز تووتانە؟
- نازانم

- تووخوا ئەوەش بۇو بەقسە ؟

- ئاخىر ج تۆمەتىكى دراوهتە پال تەلەكە بازى دەسپ بېرىن دىزى تەزوېر كىردىنى بەلگەنامە بەلام خەلکى تىرىش ھەن كەئەو تۆمەتانە يان دراوهتە پان بەلام نازانىم ئەو كامەيانە لەوانە
محسىن خاوهنى كەسايەتىيەكى تايىبەت بۇو ئەو شتى جددى بەھەۋەنتە وەرنەدەگىرت ، ھەستى دەكىد لە بەرددەم مەسىلە يەكى تايىبەت دايەو لەوانە يە مەرۋە ئەمان ئەو شتە ون بۇوە بى كەئەو بەدوايدا وىلە ، بەلام راستەو راست گوتى:
- من دەممەوي بىم

كاتى كەمحسىن كەيشتە بەندىخانەي تى ھەلچۈونەھو سەعات لە ۱۰ يى شەھوئى تى پەرى بۇو ، ئەو ھەممۇ شىتىكى بەئامادە كراو دەھاتە بەرچاۋ لەۋى نۇئەرى دادوھرى و ئەفسەرى كارامەو ئەفسەرى بەندىخانە و بەرپۇھەر ئامادە بۇون لە كاتىكدا كەسەر گۈرمى خواردنه وەھى چاى مىسىرى بۇون ، محسىن كېشە كەھى بۇ دەركەوت گەنجە گىراوە كە نزىكەي ۲۵ سالىك دەببۇو ، سوبای بەرىتانا لە لېپىا بە تۆمەتى ئەوە كە ئەو لە جوولە كە ھەلات تووه كاتى مىسىرە گىرتىبۈوبان ، ناوى اليوى كۆھن اى لەخۇي نابۇو ، بەلام پاسپۇر تىكى دەستت كارى نە كراوېشى بەناوى چۈنى برات) ا بى بۇو ، كاتى كەلە قاھىرە پەنجەمۇزىيان بى كىردووە راگەيەندىراوە كەئەو ناوىكى ترىيши لى يە موسىلمانە ! ناوى رەڭھەت سلىمان ئەلەھەجانە ، لەشۈپىنى ترىيش راپۇرتى مەتمانە بى كراو ھاتووە كە ناوبرار لە يەكىكە لە ئوتىلە گۈرۈھ كاتى قاھىرەدا كارى سەپەر سەمەرەي ئەنجام داومو لەۋى پاسپۇر تىكى بەناوى دانىل مارتان دەرىنباوه و كەھەمان پاسپۇرتىيان بى نىشان داوه بەزاراوه ھاواولاتىيەكى فەرەنسى ۱ كەزمانى ئىنگلiziزى بەچاكى بىزانى ۱ گۇتوپىتى ناوى راستەقىنەم ئەوەپيانە پاشان لە ئەسکەندەرىيەو راپۇرتىكى تر ھاتووە ا دىيارە لەپاش ئەوە كە لە لېپىا وە دەريان ناوهو ھەمپىان داوه بۇ مىسىر راپۇرتى پەنجە مۇر كراوه كەھى ئەسکەندەرىيە دەرى خىتىووە كە ئەو خاوهنى دۈسپەيەو ناوىشى عادل مەرقۇن ھ بابەتكە زۆر سەرسورھىنەر بۇو ئەو لىكۆلپەوانانەي كەلەسەر ئەو ئەنجام دەدران نە كەپىشتنە ئەنجامىكى ڑۇون و بىندىر ، ئەوان لە كۆتۈپى دا ناجار بۇون كەھاواكارى لەپۇلىسى نېو نەتەوەپىن لە ئىنترپول بخوازان سەرەنجام پۇلىسى نېو نەتەوەپىن راي كەيىند كەئەو

که سه له به ریتاییاو فهرينساو ئەمریکاوا ئەلمانیاش بە تۆمەتى جۇراو جۇز لە زېرلىك ئۆلئىنە وە تقىيەت دايە و لهو ولا ئانەش زۇر ناوى لى يە گەنجە كە كاتى راپۇرتى پەنچە مۇركبلىرى لە قاھىرە وە بۇ ھاتە وە دانى پىدىدا كە لهوساتە وەختىدا ناوى رەنگەت سليمان ئەلھەجان بۇۋە ؛ بەلام ناوه راستەقىنە كەيىد العالىلى وە لە يە كىك لە ئىتكۈلىنىە وە كانى تىر دانى پىدىان اوھ كە مۇسلمانە بەلام باشان قىسى خۇاردوتەنە وە گۇتوپىتى لە راستى دا مەسيحىم بەلام لە سىيەمین ئىتكۈلىنىە وە دادا گۇتوپىتى بەریتاییە كان ھەقىيانە كەمەنچە گۈرتووھ چوتىكە من جوولە كە يە كى مىسرىم و دەممۇپىست

نهو شتهي که لیکولهرهوه کانی سه رسام ده کرد و ناگرده که هم‌لدايساند همهو بعو که لهو کاتهدا مه‌سه‌لهی دیاری کردنی ره‌گهز له‌میسردا زور بریک و بیک و توکمه نهیووه و سه‌زنجی زوری ته‌درا بونی، دوو پاسپورت‌هه‌تمیریکی و فهره‌نسایی يه که باوهر پن کراو بعون و تمیریکی بعون یان فهره‌نسایی بعونه‌که یانی ده‌سله‌لماند، بهم شیوه‌یه لیکوله‌نهوه له‌باره‌ی ره‌گهزو ثایینی راسته‌قینه‌یه نه و نه‌گه‌یشته نه‌جامایک لیکوله‌وهره کانیش ئیتر ماندوو بعو بعون، بهم جوزه که‌وتنه بیدری په‌یوه‌ندی کردن به محسین و گوتیان بـالکو نه و گـنجه هـمان نـه و کـسـه بـن کـه مـحسـین چـهـنـدـهـها مـانـگـه بـهدـواـبـدا دـهـگـرـیـت

محسین به سه رنگ و دیقه تدوه گوین بُه همموو قسه کان گرت ، پاشان مؤلهٔ تی خواست که دُنسیه‌ی تؤمهٔت باره‌که بیینی ، دُنسیه‌کهی دراند پاشان داوای لی کردن تا دانیشتنتیکی ئاساین تر ئەنجام بدەن تا بتوانن بەناویشانی کارمەندیک يان ئەفسەریک قسەی له گەلدا بکەن .

بهم جوڑه دانیشته که پیک هات ، هر بهم شیوه یه که دانیشته کانی تر
به ناسایی ده باره چهندان باس پیک دخرا ، ژورپیک که دانیشته کهی تیندا پریک خرا
تاراده یه که گهوره بیو و له کدره سته و شتمه کی زیاده به قال کرابیو و جگله میزیک و
چهند کورسی یه ک و دولاییکی کونه که زالکه کهی کرابیو و شتیکی تری تیندا
نهده بینرا لمبه رانبهه میزه کهش ده گایه که هه بیو که به دیوی هوشهی
بهندیخانه که ده گرایه وه نوبنده ری داد گاو ئمسه ری پولیس دانیشتیوون ، محسنیش
لديهنا به ریو به ره که دانیشتیو نهو نیستا و کو یه کنک لاه او کارانی فهرمانگه که

وابوو ههمووبیان جلی ئاساییان لەبىردا بىوو دیارنەبىوو كە كام لەوانە سوبابى يان كارمەندن ، ئەوانىش نەيان دەزانى كە محسىن چى دەوى ، ئەو شەھى كە محسىن دەيەوېست ئەوهبىوو كە بىريان بىلۇ نەبىن و كەسىش لەئامادەبوان گۈنكى و بايەخىتى تايىھتى بۇ دانەنرىت ، هەرۋەك ئەوه كە ئەم كارمەندىكى سادىھە ، لەراستى دا زۆرى بى خوش بىوو كە بەھىچق جۈزىك نەيتە مايەھى تى رامان و سەرنجىن گەنچە كە بۇ ئەوهە ئەويش بەئازادىھە كى تەواوهەو ناخى دەرۋونى خۆزى ھەلرېزى بەبى ئەوهى كەوا ھەست بىكەت كەئەو لەزىز تاقى كەردىنەھە توپىزىنەھە دايىھە ، تۆمەتىياريان بائىڭى كەردى ، دەرگاكە كرايدەو ، گەنچە كە رەشتالەيەكى مام ناوهنى بىوو ، دەم و چاوى ھەلقرچابۇو وەك ئەوانەي لەبەر سوورى ھەتاو كاردەكەن ، دەم و چاوى بەكەسىتى نامۇ نەدەچجوو وەك ئەوه كەدەلىن لەمەوبەر چەندەھا جارى تر بىنۇيەتى ، سىيمىاى لەنەجىب زادەكان دەچوو بەبى ئەوهى كە ئەو شىيۇ رۇخسارە لەچاوى كەسىاندا مایتەھە ، لوتىكى قىيت و درېزى ھەبىو ، لىيەكانى بارىك بۇون و بە شىيۇدە كە كە پىن دەكەنى نەت دەزانى كەئەو پىنکەنин گائىچارىيە يان خۆزى لەكىلى دەدات

چاوه كانى لەيە كەم سات دا بەخۇلۇپى دەھاتنە بەرچاو ، وە چاوى ئەوانەي كە ماددە ھۆشىبەرە كان دەخۇن ، چەندەگەيەكى درېزى پىوهبىوو ، مۇوهەكانى چەر بېر بۇون ، جله كانى چىڭىن و كۆنە دىيار بۇون ، وادەھاتە بەرچاو كەلە مىڭىزى خۆزى نەگۈزپىن لەسەرەخۇ دەجولايەوە بەسەر ھەنگاوه شىلەكانىدا دەكەوتەھە گەنچە كە بەكەسىتىك كەخۆزى بە دەستى چارەنوسىتى نادىيارەوە سپاردىي ، هاتە ژۇورەوە دەستەكانى كەلە بېچە كەرابۇون ، زنجىرە ئاسىنەنە كە لەگەل جولان دا دەنگىكىلى دەھات ، لەگەل ھاتنە ژۇورەوە بى دەنگى ھەممۇ ژۇورە كە داڭرت گەنچە كە چەند ھەنگاوه كە دەرەنە دەرەنە مىزە كە راومىتا ، چاوى بەھەممۇ ئامادەبوان دا گېڭىر ، وەك ئەوهى كە ھەممۇ ئەوانە بناسىن و بىزانى لەنیوان ئەوان و ئەمدا چ دەگۈزىمى ، كاتىك دانىشتبۇو ، كەمىك حەپەساو سىرەھى چاوه كانى لەسەر محسىن راڭرت ، چاوه كانى دەبرىسکانەوە زەرەنەنە كى ون لەسەر لىيەكانى نىشت

- ھۆزى كورە وەرە پېشى !

گەنچە كە ھاتە لاي نوينەرى دادى

- بلى بزانم ناوت چي يه ؟

ديسان نىڭەرانى و دلەراوکى دەم و چاوي داگرتەوە ، بەدەنگىك كەماندوو يەتنى

پىوه ديار بwoo ، پچىم پەچەر گوتى

- ديسان پرسىيار دەكەيەوە قوربان ؟

ئەفسەرى پۆلیس شىپانىدى :

- بەچاڭى وەلام بەدەوە سەگىباب

گەنچە كە بېنى لا لى كەردىنەوە بويىرانە گوتى

ئاخىر خۇ من پېيم گوتى جەناب سەرۋان⁽¹⁾

- ئو كۈرە لە كۈرى دەزانى كەمن ئەفسەرم ! گەنچە كە قاقايىھى كى گائىلەجارى

لىدا كەلە هەممۇ وەلامىك باشىت بwoo

نوينەرى دادگا دووبارە لىنى پرسىيەوە

- بېنى شىئىر و رېۋىي ھىناتەمەوە وەلامى پرسىيارى من بەدەوە ناوت چي يه ؟

- لىوي كوهن

نوينەرى دادگا پەرەكانى دوسييەكەي دراندىن و گوتى :

- واقە تۆ احمد العلايىلى نىيت ؟ !

- علايىلى ديسان كى يە قوربان ؟ نوينەرى دادگا پاسپۇرته ئەمرىكتى يەكەمى

دەرىنچاۋ راي دەوهشاند

- بەس بزانم ئو پاسپۇرته هي كى يە ؟

گەنچە كە بەزمانى ئىنگلىزى گوتى :

- ئى منه قوربان

- واقە تۆ جونى براتا ؟ *

- ئەى باشە ئو ناوه بۆ لەبەرانبەر وىنەكەي تۆ نوسراوه ؟

ديسان دووبارە نوينەرى دادستان ئو پەرەنەي كەلەبەر دەمى دابۇون دراندىنى

- باشە عادل مرقۇص يىش ھەر تۆي ؟ !

(1) پەلەكىن ئەفسەرى بەواتاي سەرۋەر بان پىشىۋا دېت .

- ئەو لە ئەسکەندەرىيە يە

- ئەدى رەئىمەت ئەلپەجان كى يە ؟
- قوربان من لەخزمەنتم دا عەزىم كردى كە تىگو ناوى منه ؛ ئامادە نى قبۇلى
بىكەي ؟
- واتە تۇ مىسۇلمانى ؟
- خواى تاقانەم قبۇلە
- مۇسۇلمان و ناوه كەت لىوي كوھن ؟
- دىن بۇ خواو نىشىتمان بۇ ھەممۇوان
- گائىچارى وە گەر دەخەيت سەگباب ؟
- خۇ دروشمى شۇپىش نىھ كە لەسەر دىوار نوسراپى ؟
چىكە كانى كات لەھەستان نەدە كەوتىن يەك سەعات و نىو بۇو كە
دانىشتىنە كە دەستى بىن كەردبۇو
ئەو راپۇرتە دەلىت كە تۇ ئەمەرىكى و ئەو يەكە دەلىت فەرەنسايىن و ئەو
دۆسىيە دەلىت مىسر ولانى راستقىنە تۈپە!
- زەوي خوا فراوانە
كاسىي حەوسەلەي نوينەرى دادگا لەسەرىيەوە بېز و نەراندى
- واتە خۇت نازانى كېي ؟ حەسەن ... مەرقۇش يان كوھن ؟
ھەممۇو لە پىكەنینان ئاۋەزۇو بۇونەوە ، دەنگى نەرەي نوينەرى دادگا ھەررو
دەبىسترا
- ئامادەبوان لەدانىشتىنە كەدا بىن دەكەنин وەك ئەۋە دەچۈو كە بىانەوى
نمايشىنىڭ شانۇنى ھونەرمەندى بەناوبانگى مىسرى ئىجىب رىجانى تەماشا بىكەن
لەدۋاي چەند خولەكىت پىكەنин تۆمەتىار كەسەرى خۇي بەرداپۇو سەرى بەرزا
كىردىھو و قەدە چەماوە كەرى راست كىردىھو ، لەناكاو چاوه خۇوالوھ كانى تىرسىكانەوە ،
بەلاي مەحسىن دا ئاۋۇرى دايەوە ، وەك ئەۋە كە بۇوبىتە مەرۋىقىنى تە
چەندەھا سەعات چاوه روانى كىر بەلام شۇبىندىوارى ماندوپىنى لەرپۇيدا دىبار
نەبۇو ، لەو كاتەدا گۇتنى
- ئەو جۆزە دانىشتىنە تامىنى تىريان ھەيد
ئەفسەرى پۇليس وىستى بىكىشى بەسەر و گۈپلاكىدا بەلام ، ئەو درېزەي پىيەدا

- بهم جوزه ئیتر پیویسم به کوت و زنجیرو کله بچه نیه
 ئوهی گوت و کله بچه به ستراوه که له برچاوی هه موان گرده و له کاتیکدا
 له خوشیان سه مای ده گرد هاته ب مردم میزه که و شته کانی له سهر میزه که فری داو
 زه رده خنه يه کی هاتی ، لهو کاته دا محسین مقاز له سهر کورسی يه که خوی جی
 گوپ کیی کرد

ئه فسمری پولیس هه ستاو تمماشای کله بچه که کرد که گوایه هیشتا باوهر
 ناکات که گه نجه که لهو ددم و دهستدا و له بردم هه موان کله بچه که بکاته و
 گه نجه که پیکه نی و ئه فسمره که هروا له کله بچه که ده روانی به لام
 کله بچه که داخرا بیو !

به ره و لای گه نجه که گه رایه و به لام گه نجه که به ئه سپایی بانگی کردو گوتی :

- ئیدی چیت له کیسه که دایه مارگر ؟

ئه فسمره که گوتی : ده توانيت کاریکن تر بکهیت ؟

- سکه يه کت هه يه ؟

- دهه وی کلاؤ بنیمه سرم ؟ سه گیاب

- خو من ناتوانم له دهست تو هملیم

ئه فسمری پولیس سکه يه کی گه رهی کوتی سه وزی له گیرفانی خوی ده بیانو
 گه نجه که و مری گرت و ثاما زهی بؤ لای دؤلابه که کرد لهو سه ری ژووره که
 - له پیش دؤلابه که ۱۰ چرکه ون ده بم ... پاشان ئیو سکه که بدؤزنه ووه

مه سله يه کی سه رسور هینه بیو ئیستا شانویه کی خونه ویست له نیوان
 گه نجه که و ئه فسمره که دا نمایش ده گری ، تمماشای يه کتريان ده گرد ئه فسمره که
 بؤ شوپنی خوی گه رایه وو ثاما زهی به گه نجه که کرد تا دهست پی بکات گه نجه که
 بؤ لای دؤلابه که رویشت و گوتی سکه که له لای منه به لام هیج کمس ناتوانی
 بید فریته ووه

ئه فسمری کارامه خنه يه کی گائنه جارانه هاتی و قیت بؤوه دوباره
 پیکه نینی ئاماده بیوان دهستی بی کرده وه ئه فسمره که کون و قوژبی جله کانی
 گه نجه که ي پشکنی ، چند خوله کیک تی په ری به بی ئوهی که ئه فسمره که بتوانی
 سکه که برقینی ، لهو کاته دا ئه فسمری پاسه وانی به ندیخانه که ش بلند بیو و پیکه ووه

پشکنیان ، ئەوانیش بەدیقەتىكى ورددوه كەوتىنە گەرانى ، كۇنىكى لە چاڭتە كەمى دابوو ئەوهندە دەستييان پىداكىرد هەتتا چاڭتە كە درا ، تەماشاي جله كانى ژىرىدەشىيان كرد بەلام شىتىكىان نەدوزىيەوە ، گۈي و لوت و زارىشيان پشکنى ديسان ھېچيان دەست نەكەوت ؛ ئەو كارە جادوگەرىيە ھېننەدە بىلاي ئەوانەو ئەستەم بۇو ، بۆيە ئەفسىرى بەندىخانە گوتى

- باشە سكە كە لە كۈي يە ؟

گەنجە كە زارى ھەلدىرى ، دوو ددانى دەستىركىدى كەلە شەمويلگەي خوارەوە دابوو دەرىپاوا سكە كە كۈزىن لە بىن ددانە كاندا وردو خاش بۇو بۇو ، پاشان لە بەردىم چاوى ئامادەبۈوان دا لاسكە كانى يەك لە دواي يەك كەرمەوە ، ئەو سەين و بەينە ماوەيەكى زۇرى خاباند لە ماوەيەدا گەنجە كە زۇر كارى سەرنج راکىش و جادو ئاسايى ئەنجام دا ، بەلام سەپەرگە لە دابوو كە ئەو زۇر بەرپىزەوە قىسە كانى دەكىرد ، دەت گۇت لەناو خىزانتىكى بەرپىزدا گەورە بۇوە گەنجە كە هەر كارىكى كە ئەنجامى دەدا راڭھى دەكىردو لېتى دەدابىھو و بىنچىنەو فىلەتە كانى باس دەكىردى ، وە كە ئەو كە هاۋاڭارى وان بىن ، لەناڭاڭ ھەممۇ ئەو پەرداھى كەلە نېۋان ئەم و ئەواندا بۇون ھەلدىرانەوە ، كات دەھات و تى دەپەرى ، بىن دەچوو كە كۇرە كە يان دۇستانە بىن ، پاشان لېتك جوودابۇونەوە و شەو گەيشتە نېۋە بەبىن ئەمەسى كە كەسىت بىزانى ئەو گەنجە كىن يە ؟ حەسەن مەرقۇن يان گوھن ؟ ئايا مىسرى يە يان فەرەنسى و يان ئەمەرىكى ؟ ئايا موسىلمانە يان مەسىحى يەو يان جوولە كە يە ؟

كاتى دانىشتنە كە كۆتايىنەتات ، مەحسىن مەتاز بەھاۋى ئەفسەرە كەمى خۇي گۇت وابزانى ئەو گەنجە بۇ ئەو كارە كە دەمانەوى گۇنجاو بىن ؟ پېپۇيىستى بىلىك ئەينەو و تى فىكرينى زىاتەر ھەيە لېن دا رۆپىشت و بەناخى ئەو مەرۋەقە سەرسۈرەتىنەرەدا رۇچۇ خوار ، لەسەرتەتادا واي دەھاتە بەرچاۋ كە چارەنوس دىيارىيەكى بەنرخ و كەسايدەتىيە كى نەمۇنە بىن بۇ ھەتىابىن ، بەدىليابىن يەوە ئەو مىسرى بۇو و پىست و گۇشت و خۇپىشى مىسرى يە بەلام سودى لە تايىبەتمەندى و كلتوري جوولە كە كانى مىسر بىنى بۇو ، ئەو زمانى فەرەنسى و ئىنگلەزى بەباشى دەزانى ، بەو قەدو بىچەمە جەربەزە يە و بە توانا بىن وينەبەي كەھەي بۇو دەيتىوانى خۇي وەك يەكىن لەخەلکى

باشوری فهرهنساو لیواره‌گانی بهنده‌ری فارس پیشان بدات یان تولون ، له لایه‌کی ترهو دهی تواني خوی وه ک کوری یه گئیک له عمره‌به کانی دانیشتووی بهریتانيا لب بکات ، بؤ نمودونه باوکی له گهل ژئیکی بهریتانيا هاوسمرگیری کرد و دوای ٹهمه ئهو ناسنامه بهریتانيه‌ی و مرگ‌ترووه گمنجه‌که بمراشتی عهنتیکه بwoo و بهرواله‌ت زفر گونجاو دههاته بهرجاو

بهلام نایا له رووی که سایه‌تیشهوه گونجاو بwoo ؟ ئه گهر گونجاویش بن نایا خوشی ئهمه‌ی قبوله ؟ وهلام دانه‌وهی ئهو پرسیارانه کاریکی ئاسان نه ببو ، چونکه واي پیویست ده کرد که ده بوا محسین ئهو گمنجه‌ی له نزیکه‌و ناسیبا ، پیویست ببو هملس و کوتی له گه‌لدا بکات و له گئی هملستی و دانیشی و گفت و گزو وت و ویزی له گه‌لدا بکات و له بوجرابی یه که‌ی بکوئینه‌و بچیته ناو دهروون و دلی لب و مرگری ، خولق و خووه بنه‌رته‌که‌ی بناسی و له پیش هممو ئه‌وانه‌شدا پیویست ببو که بنه‌چه و راسته‌قینه‌که‌ی بناسی که ئهو کی یه ؟ نایا ئهو جونی براته ؟ یان دانیل هارتان یان احمد العلابی یان رهله‌تمت عملی سلیمان گله‌جهان یان عادل مرقص ؟ ! بمس ده بوایه ئهو متمانه به خوی په‌بیدا بکات که ئهو حمسه‌نه یان مرقص یان کوهن !

* * *

دوو همه‌ته به سفر ئهو شهوددا تی په‌ری به‌بن ئه‌وهی که محسین شتیک دهرباره‌ی ئهو گمنجه‌ه له هاوري ئه‌فسره‌گهی بیرسی ، ئه‌فسره‌که دلنيا ببو که محسین بچچونی خوی سه‌باره‌ت بمهو گمنجه گوپیوه ، دیار ببو که ههممو خەنکی ناو زوروی بهندیخانه‌ی تی هملچچونه‌و هیچیان دهرباره‌ی گمنجه‌که نه‌ده‌زان و پاشان به‌تھواوی پشت گوی خرا وه کو همزازان هه‌زار کمس که تووشی ئهو حاله ده‌بن و پاشان وینه‌یان له برجاوان ون ده‌بن ، له دوای ماوه‌یه‌ک بھۆکاریکی نادیار فهرمانی گواسته‌وهی گمنجه‌که بؤ بهندیخانه‌ی ناوجه‌ی هه‌زره‌تی زه‌بنه‌ب ده‌کرا بهلام سه‌پرده‌که له‌وه دابوو که دوسيه‌که‌ی ئهو هیچی له‌خونه گرتیبوو و وه ک ثاوی زو‌لائن وابوو ، بچچی ئهو له بهندیخانه‌ی تی هملچچونه‌و بؤ ئهو بهندیخانه‌یه ده گواززی‌تھو ؟ ! بهلام کاتی که فهرمانیک دهرباره‌ی گواسته‌وهی ئهو بؤ بهندیخانه‌ی میسری تازه ده‌کرا ،

فهرمان پی کراوی بهندیخانه دهست بهجی گواستیوه و هممویان له خوشیان خنه نی بوون چونکه لمشهري ئهو نهینی يه قوتاریان ببو
 گەنجه كە دەربارەي بەلگە كانى گواستنەوهى خۆي لە بهندیخانەيە كەوە بۇ
 بهندیخانەيە كى تر دەي پرسى بەلام كەس نەبۈو وەلامىنى دروستى بىداتەوه بۇ
 خۇشى دىسان وەلامىنى دەست نەدە كەمۇت
 گەنجه كە لە بهندیخانەي ميسرى نوي يەك ھەفتەي تەواو مايەوه و لەدواي
 ئەوه گوازرايەوه بۇ بهندیخانەيە كى تر لە جىزە ، بەلام لە ويش وەك و بهندیخانەي
 ناوجەي حەزەرتى زەينەب و ميسرى نوي ، دىسان دۆسيەكەي و گومان و تۆمەتەكەي
 نادىيار ببو كاتى كە گەنجه كە لە تۆمەتەكەي خۆي دەپرسى وەلامىنى دەنباڭەرى
 نەدەبىست ، لەدواي سى رۇز بېرىارىكى تازە لە بهندیخانەي جىزە و دەرچۈو لەمەر
 ئەوه كەدەبى دەست بەجى بۇ بەشى تايىھتى بهندیخانەي زەيتونە بگوازرىتەوه
 گەنجه كە گەيشتە بهندیخانەي زەيتونە لەناوجەي زەيتونە كە گەرەكتە زۇر
 لەقاھىرەوه دۈورە دەلىي لەشارىكى ترە ، لە سەعات ۱ ي دواي نىوەرە گەيشتە وى ،
 بەلام ئەو جارەيان حەولەي بهندیخانە نەكرا بەلكو وەك دەست بەسەرىك بەكتىن
 ھېنڈرایەوه ، لەكتىندا كە كەلەبچەي لەدەستى دابۇو تا تەسلىمى نوېنەرى دادگاي
 بىكەن بەلام نوېنەرى دادگا رۇزىتەك لەدواي گەرنەكە هات گەنجه كە ئەو شەوه
 لەھەمان زۇوردا لەسەر تەختەدارىكى خەوت ، كاتى كەچۈ بەردىم نوېنەرى دادگا چاوه
 خەوالەوەكانى بۇ ھەلنەدەھاتن ، لە بەردىم نوېنەرى ياسايىي رەق راودەستا
 ئەو نېستا ئامادە ببو كە سزاى دۆزەخ بېچىرى بەلام لە سەرگەردانىي بىزگارى
 بۇ ، لەپېدا بەھۆي ئەوه كە نوېنەرى دادگا ئەوي بىن بەتوندى فەرمانى بەپاسەوانە كە
 كىد كە كەلەبچەي لەدەستى بکاتەوه ۲۴ سەعات ببو كە دەستە كانى كەلەبچە
 كىرابۇون ، گەنجه كە لەناو ترسىكى نادىباردا ھەستى بەثارامى دەكىد ، كاتى چاوى بېرە
 نوېنەرى دادگا و ئەويش گەنچىتكى تازە كاربۇو ، واپى دەچۈو كە تازە كۆلىزى تەواو
 كىردىن و كەم ئازمۇن بىن ، نوېنەرى دادگا دەبەويىست ناوهەرۈكى دۆسيەكەي بدرېتىن و
 قىسىي ھەملەت و پەليتى بەسەر زمان دا دەھات بىن وچان سەرى بەرزى كەرددەوه و
 لە گەنجه كەي پرسى

- تو احمد العالىلىت ?

گهنجه که ویستی قسه بکات ، بهلام نوینه‌ری دادگا به خو نواند نیکه و وه کو
نهو که بیهودی به هر نرخی بی لاهه‌ری نه و دوسيه به رزگاری بی ، له کاتیکدا کله‌سهر
لایمه کانی دوسيه که شتیکی ده‌نویسی به‌ده‌نگیکی به‌رز گوتی به‌دانی ۲۰ لیره تازاد
ده کری :

گهنجه که که نهودی بیست باوه‌ری نمده‌کرد ، شادیه کی سه‌بر دای گرت و
گوتی :

- ئیستا ۲۰ لیره له کوی بیتم ، من که هیچم نیه
نوینه‌ری دادگا به‌دلنه‌نگی و ناره‌حه‌تنی یه و سه‌بری کردو له و کاته‌دا له پشت
سهری گهنجه که ده‌نگیک هاته‌به‌ر گوی :

- سزا ئاماده‌یه جه‌نابی
گهنجه که له‌پردا ئاوری دایه‌وه ، حه‌پهسا ، وه کو که‌سیک که‌زه‌بریکی له‌سهری
درابی ، محسینی دیت کمله به‌ردەمی راوه‌ستاوه و تهماشای لیکوله‌ره‌وه ده‌کات و
نه‌بیش ب هنا به‌دلن له محسین ده‌پرسن

- ئیوه چى نهون ؟

- خالۇزا

- چ له‌باره‌ی سزا‌گه‌وه دهزانی ؟

محسین پاره‌ی له‌گیرفانی دەرېناؤ گوتی :

- قوربان نه‌وه يه‌کەم جاریشی نیه

نوینه‌ری دادگا له کاتیکدا که شتیکی له‌سهر بمه‌ر کانی دوسيه که ده‌نویسی
محسین گوتی :

- بملن بهلام نه‌وه دوايىن جاريه‌تن قوربان نه‌وه دوايىن جاريه‌تن
نوینه‌ری دادگا وله‌لەم نه‌دایه‌وه و سمرقاڭلى كارى خۇى بۇوه ، له کاتیکدا که
گهنجه که ورۇ كاس ده‌هاته بەرجاۋ ، محسین لەرقان پىنى گوت

- تاكىھی دەتەويىت ئابروي ئىمە بېھى

نوینه‌ری دادگا محسینى بانگ كرد

- لەدەرەوه بانگت دەكەن لىزە نا دەي فەرمۇو بۆ دەرەوه توۋ ئه‌وه

نه‌وهى گوت و زەنگە که لېيدا ، پاسه‌وان هاته ژۈورۈ نوینه‌ری دادگا گوتی :

- نەو دوانە بىبەن تا سزاکە تى كەن

گەنچە كە لە يە كەمىن سات دا مەسسىنى ناسى ، نەو شەۋەھى ناو بەندىغانەلى تى
ھەلچۈونەوهى وەبىر ھېنايەوە كە شەۋىت ئەھى لە بەندىغانەيە كەمۇ بۇ بەندىغانەيە كى
تزو لە خانەيە كەمۇ بۇ خانەيە كى تر گواستنەوە بەبىن ئەھى كە بىلەن
ويسى قىسىمە كە بىكەت بەلام دەم و چاوه چرج و لۇچە كەمە مەسسىن بۇونە رېڭىرى ،
پاسەوان بەمىستە كۆلە و پېش خۇى دا تا پارەي سزاکە بىدات گەنچە كە جە كە
خۇبەدەستەوەدان چارەيە كى ترى نەبوو بۇ چارەنوسە نادىyarە كە ، كارە كە ئەنجام
دراد گەنچە كە ئىستا لە كەلە مەسسىن مەقاز لە دەرەوهى بەندىغانەن بەلام باوهرى
نەدەكىد كە بەرىبۇوە ، چەند ھەتتاۋىتک لە ولاتر مەسسىن وە كە كەمىسىك كە بىلەويى
سەيارەيە كە بىكەت لە دەورى ھەلات پاشان بەتوندى بە گەنچە كەمە گوت :

- سوارىبە

گەنچە كە لەپەنا مەسسىن سوار بۇو ، دەت گوت سەيارە كە بۇ بىچەن ئەم
گچە كە سەيارە كە بۇ شۇيىتىك دەرۋى كە گەنچە كە نەي دەزانى كۆي يە ، سەرى
خۇى بەردا بۇوە ، پاش كەمېتىك سەرى ھەلبىرى و لەمەسسىنى پەرسى
قۇربان جەھەرتىپ يە ؟

مەسسىن پاكەتە جەھەرە كە لە گىيرفانى دەرىنباو بەبىن ئەھى كە قىسىمە كە بىكەت
، لە بەردىمى دايىنا ،

گەنچە كە جەھەرە كى پىن كەدو كاتى ويسى قىسىمە كە بىكەت ، چاوه كاتى
مەسسىن زارى بەست و لەھەمان كات دەنلىيى كەرددەوە كە مۇلەتى قىسە كەردىنى نى يە
مەسسىن سەيارە كە خۇى لە ناواچەيە كى ئازام و دوور كە كەوتىۋ جادە كە چۈنۈندا بۇون .

گەنچە كە بىن دەنك بۇو و قىسىمە كى نەكىد تەماشا كەردىنە كەمە مەسسىن
ھەروا رەكابەرانە بۇو بۇزىھە گەنچە كەمش بىن دەنك بۇو

مەسسىن چۈرى تى كەدو بەدەنئىكى نەرم گوتى ئىستا من دەمەوى
تەنها يە كە شەت لەبارەي تو بىزانم

گەنچە كە گوتى

- قۇربان چ شتى

- تؤ کین؟ ۱

* * *

بهشی شهشم

دُوستیکی گیانی به گیانی به لام هه تا بلی بی به خت

خانم سمحون گوتی ههست ده کهم مینزو و دووباره ده یئتهوه ، عهزیز جه بالی
دهستی هه لگرت و جاریدرا که بؤ خواردن ئاماده بن ، شتیک کمه هه ممو شتان زیاتر
سەرنجى سمحونى بەلای خۆبىدا را دەکېشنا زەين پۇنى و بېر تېزی عهزیز جه بالى بۇو
چوتىكە روودواوه كەي بهوردى تومار كرددبوو وله زەينى دا هيشتبووبەوه ، هەرووه كە زيانى
لەگەل واندا بىرىتىنە سەر

نانى نیوهەر بىرىتى بۇو لە خواردنى ماسى و پەتائە كە بەشىۋە يەكى فەرەنسايى
سۈورىكرا بۇوه ، هەرووهە عەلاڭە يەكى پە لە زەلاتەي تازە و پېش خۇرىكى پە لە گۆشتى
سارد لەگەل سەوزەم و پەتائەي ورد كراو لەپەنای دانرا بۇون
كاتى كە بېرىداردا بؤ ژوورە كەي تەر و بؤ سەرمىزە بچۈلە كەي نان خواردن
بىرۇن ، خانم سمحون حەزى دە كردى كە هەر لەھەمان ژووردا خواردن بخوات تا پاشكۆى
داستانە كە بىيىستى ، خانم سمحون بەھەمان شىۋە كەلە سەرسەفە دانىشت ، پېتكەنی و گوتى
- بە دەلىنابى يەوه تو دەزانى كەمن حەزم لە ج خواردىكە

عهزیز بەشمەرمەھو پېتكەنی و وەلەمى نەدايەوه بەلام خانم سمحون درېزەھى پېدا
- ئەگەر كەسىك رۆزى لە رۆزان بەمنى گوتبا كە رۆزىك دەبى تو نان لەلاي
رېنگەرەوە كانى ئاسايىشى جىيان دەخۆي ، بەشىتم دادەنا

عهزیز بەدەتكىنى نزم و تېكەل و پېتكەل ورته ورتىكى كردى
- خانم زيان گەورەتىرە لەو كە ئىمە بتوانىن ھەممۇي بىزانىن
گەنجىھە كە خواردنە كەي لە سەرمىزە كە بەجي ھېشىت ، بىچەمەن دەپەتى ھەبۇو
، دەت گۇوت لە كىلەكە يەك راھاتووه ، لە كاتى وەت و وېزىدا بېرىك بەدلى خانم سمحون
داھات ، بەلام بەچاكى نەزانى قىسە بە عهزیز بېرى ، دەستى لە خواردن كېشىۋەوه ،
عهزىزىش دەستى كېشىۋەوه ، سمحون پرسى
- تو بە درېزايىن رووداوه كە لە كۈي بۇوى ؟
- لە بەرھى سەنورى فەلەستىن و مىسر بۇوم

عهزیز دریژه‌ی پیدا

استوان ا " بوم له سویا میسر (دریژه‌ی پیدا)

لهجه‌تک دا دؤخینک تر ههبو

عهزیز بؤ ماوهی چهند خوله‌کیک بن دنگی هملبزارد ، هندیکی تر دمرباره‌ی
پیداویستی به کانی گهشتوجزاری میسر قسه‌ی کرد و ئوهش بؤ خانم سمحون زور
جی تی رامان بوو ، دوای ساتینکی تر عهزیز جه‌بالی گمراهه‌و سهر داستانه‌که

* * *

محسین و گمنجه‌که هیشتا لهزیر سیمه‌ری داره‌که دانیشتیون ئیستا
ههرووکیان لهیه‌کتریان دهپرس تو کین ؟

محسین دهبوایه وه ک راهینه‌ریکی باچه‌ی ئازه‌لآن که ئازه‌لی درنده رام دینی
رهفتار بکات ، راهینه‌مری باچه‌ی ئازه‌لآن دنگی دینیته سهر شیوه‌ی قامچی و
ئازه‌لله‌که پی دهرسینی بمبی ئوهی که قامچیه‌که بھر لهشی ئازه‌لله‌که بکھوی بهلام
ئه گھر ئازه‌لله‌که زهبری قامچیه‌که بچیزی ئوهه لەگھلی رادی و کاره‌که لیرهدا کوتایی
دى

* * *

ئاخر گمنجه‌که يه‌کم جاري بوو كەله‌بردهم كەسيکى بى ناسفامەدا دەسته پاچه دەبى
لەبه‌رخوبیه‌و دەی گوت ئەو پیاوه بەو بیچمە راسته‌قىنهو ئەو زەردهخەنە
ئەفسوناویه کى يە ؟ ئەو پیاوه که لەبەندىختانه قۇتارى كردو دووباره زیانی بەبردا
كىرده‌و ، کى يە ؟ كەدەي بىنى نايناسى و ناويشى نازانى كاره‌کە ئازانى و
ھەتا نازانى چى لى دەويت ؟ گمنجه‌که لەگەل ئەو هەموو لى ھاتووبي و ئازابى و بەرجاۋ
پۈونىھى خۆي داواي ھاوكارى كرد ، دەست بەجى زانى كەئەو ئەفسەرە بەلام ج جۈرە
ئەفسەریك ؟ سەرى سورما كەدەي دىت لەپەنای دادەنېشى و سوارى سەبارەي
دەكەت بەبى پاسموانى و بەبى ھەرەشهو چاولى سورى كردنەو گمنجه‌که

۱۱) پله به که نه پله کان نه فسیری بهواتی راست و دروست و نه مین دبت .

له برخوبیه و کهونه ببر کردنه وه ئیستا به تسانی ده توامن ده رگای سه یاره که
بکه مه وه و به تیز رهوبه که که به خه یائی که س دا نه هاتبی هملیم به لام له گهل
نه و شدا وای نه گرد نا نا ههل ناییم بزانم ئه و کابرایه چی ده وی لیم !
- به اینت پی دده دم که همه مه و شته کان له کانی خویدا ده زانی ، ئه و کانه نه بینی

یه کان همه مه و شاشکرا ده بن و بمه له سه ره تیوان هه ل ده دریته وه
محسین معقار بهم جوزه وه لامن چاوه پر له پرسیاره کانی گهنجه که ه دایمه وه که
ناکری سمر سامیه که خوی لهو بشارینه وه چونکه ئه فسمر ناخی هزری خملک
ده خوینته وه

- پیم بلی تو کین ؟

گهنجه که زور حمزی له خذ به ده ست و دان بwoo

- ته ماشا که قوربان همه وه وی که له همه وه ور گوئم بو فریدان و فیل

بوو

محسین هر که وشهی فربوی بیست برویه کانی هه لته کاندن ، ئه و وشهیه له و قسه
باوانه نه بwoo که میسری یه کان دهیان گوت گهنجه که حه په سانی محسینی دیت ،
پاشان به دلنيابی یه وه گوتی

- راسته فربو سه یره که س نایه وی قبولی بکات

- ج شنیک ؟ !

- ئه وه که ناوی من ره نهفت ئهلیه جانه

له هه مان کاتدا خه ندیه کی شادمانی ده و چاوی محسینی دا گرت
به دلنيابی نیومش قسهی من قبول ناکهن و بهمن ده لین ساخته چن ، فیل باز
محسین وه لامیکی نه دایه وه ، به لام خوش له پیکه نین پار است

- قوربان ئه وه به راستی ناوی منه ره نهفت عهلى سلیمان ئهلیه جان ا
به دلنيابی یه وه ا ، دیسان محسین له قاقای پیکه نین دا ، به شیوه وه که ده دم و چاوی

به ته واوی سوره هه لکه را

گهنجه که دووباره له هه لالای دا

- دنه وی پیت بسهمیم

— یہس جیروکی لیوی کوہن جس پر ۹

- حزم نهاده کرد به ریتائیه کان له لیبیارا بم گیرننه و

محسین سوکانی سهیاره‌گهی بادایه‌وه وه کو نهوه که نهوه سهره داوه بهسی بی

و گوتی :

يَا اللَّهُ يَا بَرْؤَين

بُو کوئی؟

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

* * *

تیستا له وختهوه که محسین معنار گنجه کهی له یه کیک له شهود کانی ثابی ۱۹۵۴ له بهندیخانه تی هملچوونهوه دیتبوو ، ئه و کانه بېرکەوتھو کەپىکەوه له جادهی نیوان كۇي ھيلوبليس و كىيى عباسىه له یه کیک لەرۋەزە کانى ئەبلىولى ھمان سال دەسۋارانهوه

چهند هفتنه‌یه که تی پهلوی بود بهلام بی هوده نهبوو، پیویست بود که محسین لهارهی گهنجه که و زیاتر بزانی بی گومان زال بودون به سهر و ها که سایه‌تیه کدا به کلایی کردن‌وهی مه‌حال بود، هرچه‌نده خوا بیر تیزی یکی تایبته‌تی پی به خشی بود، چونکه ئه و گهنجه نه ک هر ته‌نها پولیسی می‌سری به‌کلو پولیسی نیو نده‌وهیشی گیژو و رکرد بود، بؤیه دمراه‌همت هاتنی که سیستی و ها هینده‌ش ساده‌و ناسان نه‌بود و محسین ده‌بایقه قول بود باوه به‌بنج و بنوانی گهنجه‌که‌دادو ده‌بوا زانیبای که گهنجه که تا چهند له‌قسه‌کانی دا راستگویه هدر لمو و مخته‌و که محسین ممتاز به‌ندیخانه‌ی به‌جی هیشت همیشه ئه و پرساره‌ی له‌خو ده‌کرد

- ئەو گەنچە كى يە؟ كۈيىندرىيە؟ ناوى راستەقىنەي چى يە؟

له سهر دوسيه‌ي گهنجه‌كه دوو ناوي بيانی و ناويکي جووله‌كه کان و سی ناوي

میسری به رچاو ده گهوت ، دوو ناوه بیانی یه گه یه کیکیان جونی برات بوو و ناوی دوووه

دانیل مارتان، ئەو ناوه‌ئى كە ئەوان لىپى دلنىا بۇون و دلىان ئاوى دەخواردەوە

به‌لام به‌لای محسینه‌و ئاسان بwoo کەشىتىك لەبارى ئە دوو كەسە ئە مرىكتى و فەرنىس يە بزانى بەتاپىيەتى كاتى كە ئەوان لەميسىرىش نەدەزىن محسين پەيوەندىيەكى بەھىزى لەگەل كارمەندانى فەرمانگەي هات و چۇدا هەبwoo ، هەر بەھۆى ئەوانىشەو گەيشتە ئەم راستى يە كە دانىال مارتان گەنجىكى فەرنىس يەو بۇ سەفەرىتىكى كورتى زانستى هاتوتە مىسىر و لەپاشماوهى ئاسار دە كۈلىتەوە وە كو ھەر قوتاپىيەكى زانكۇ پاشان لەئۇتىلەكانتى ناومەراستى قاھىرەدا بۇ ماوهى دووھەفتە دەمەتىتەوە به‌لام پاسپۇرتهكى بەساختە دەردەچى و توانىبۇوى پاسپۇرتهكى تر لە بايۆزخانە فەرنىسلا كە قاھىرە وەربىرى و پىن بۇ لاتەكە خۆي بگەرتەوە ھەۋالىتەكى كە محسین ممتاز مەتمانەي پى پەيدا دە كەرد ئەۋەبwoo كە ناكى ئەم گەنجە دانىل مارتان بىن :

به‌لام شىۋازاپىكى تر كە محسین ممتاز لەكانتى لىكۈلىنەوەدا سەرنجى رادە كېشى زۆر سەير بwoo چونكە لە نوسىنگەي فەرمانگەي هات و چۇدا يان فرۇكەخانە ھېچ پياويتى بەريتاني بەناوى جونى برات نەھاتىپ مىسىر به‌لام چاوى بەدوسىھى خوشكى بەناوى جوان برات كەوت كەمەمەبەستى گەشتۈزۈزار هاتوتە ولات و لمدواي سىن ھەفتە مانھەمەو گەشتۈگەران بەناو بەر و بازارى قاھىرەدا لەناڭاۋ پاسپۇرتهكى ون دەبى ئەو يەك ھەفتەي تر لەميسىر دەمەتىتەوە و پاشان پۇليس ئاڭادار دەكانتەوە كە دەبەھى بگەرتەوە ، خۇ ناسىنەمەي ناوه جوولەكەبى يە كە كارىتى سادە بwoo ، محسین دەي تواني خەلکى جوولەكەي بەينى قاھىرەو ئەسکەندەرىيە لىتكە هەلاؤپىرى ، به‌لام چونكە جوولەكەكانتى مىسىر لەو رۈزىانەدا لەشۈرۈشى مىسىر ترسابۇون مەسەلەكە پىوپىستى بە كاتى زۆر ھەبwoo ، به‌لام ناوه عەرەبى يەكانتى برىتى بۈون لە عادل مەرقىش و احمد علابىل و رأفت الەجان ، محسین ممتاز خۇي بۇنانە گىراو ھەر سۈور بwoo لەسەر لىكۈلىنەوە ئەو لىكۈلىنەوانە تا ناوجەھى بىعىرە و رشيد و ناوجەكانتى دەوروبەرى بایتەختى دووهەمى مىسىر درىيەنەوە ، محسین ممتاز لادى نىشىن بwoo ، به‌لام مەسەلەمى خىزان و تىرەو رەچەلەك لاي ئەو بەپلەي يەكەم دادەنران چوتە خەلکى لادىكانتى مىسىر ، لەكانتى خوازىپىنى دا بىن وچان دەپرسن

زاوا لەكام خىزانە ؟ پاشان لەبرار و خوشك و مام و خائى زاوا يان بۈوك دەپرسن به‌لام ئەوان ئەو كارە بە دووزمانى ناكەن ، بەلکو زۆر گەنگى بەرمسەنایتى خىزانى

و ناسینی بنج و بناوانی کۆمەلایەتى دەدەن ، چونكە محسىن مقتاز هەندىك لەختلىك خىزانە گەورەكانى علايلى دەناسىس ، لەدواى ۲۴ سەھات لېتكۈنىھە دەركەوت كە احمد علايلى ئىستا لەزىان داماوهۇ ژيانى ئاسايى خۇي بەسىر دەبات خىزاندارە خاوهنى دوو مەندالەو لەبەكىنک لەبانقەكاندا سەرقانى كاركىرنە ئەو ھەۋاتلىرىە لەماوهى ۲۴ سەھات دا دەستەبەر كرا چونكە محسىن دەي زانى كە چۈن لەگەل ھەر مەسىلەيەكدا ھەل بکاو چۈن تىرى كوبىرەكان بكتەمە ئەو بەدرىزەدان بەلكۈنىھە دەستەبەر كرا چونكە لەرۇزان بەمەلگەيە كى نادىارەوھە ئەمەن پاسپۇرتەكەي ون كەردووھە و پاشان ئەو مەسىلەيە بەنسىراو بەپۇلس پاڭيىندووھەو پاسپۇرتىكى نۇرى دەرىھىناۋەندەو ئايا ئەو گەنجە پىشىھى دىزىنى پاسپۇرت بوجوھ ؟ سى دۆخ لەو شەمش ناواھنى كە گەنجە كە پەروياڭەندەي بۇ دەكەرد پاسپۇرتەكانيان ون بۇو بۇو ، بەلام لەئىتو دەيھەنا نىشانەو پرسىار كەلە بارەي كەسايىھە ئەنچەكەوە دەكرا لەناكاو مەزدەي تەولوبۇونى لېتكۈنىھە دەكەو بەتايىھە ئەمەر ناوى رەئەفت عملى ئەلەيھەجان درا بە محسىن .

لە سەرەو بەندەدا محسىن سەھەفرى بۇ گۈندەكەي رەئەفت ئەلەيھەجان كەرددبوو و لەگەل گۈند نىشىنەكاندا كەوتىۋەت و وېز، محسىن مقتاز تى گەيى كە بەرەبايى كۇورە ئەل ھەجان لەمىسىردا خاوهنى سى تىرىدەيە ، تىرىدەيە كە لە تىرىپەرە و تىرىپەيە كى تىر لە مياڭ و سى يەميان لە رەززەھەلاتى مىسىردا نىشىتەجىن ، بەم شىۋىيە ئەوچار لېتكۈنىھە سەبارەت بەو سى تىرىدەيە لە بەرەبايى ھەجان بەخىزابىن يەكى توڭىمە كراو ئەنجام درا ، لەرەستى دا كارە كە هيىنەدەش ئاسان نېبۇو ، بەلام راپۇرتى گەيشتۇو لەقاھىرەوە دەرى دەخست كە ئەفسەر يېك لەسۈپاي مىسىر بەلەي سەرگۇزىد^{۱۱} بەناوى محمد رفیق لەگەل ڙىنک لەبنەمآلەي ئەل ھەجان و مياڭ ھاوسەرگىرى كەرددبوو محسىن مقتاز محمد رفیقى لەسەردىمى زاتكۈزۈ دەناسىس ، محمد رفیق لەخۇينىدەكارە كۆنەكان بۇو كە محسىن سەردىمىك سەرۋەكىيان بۇو كە ئىستا لېتكۈنىھە دەكەي محمد رفیقى لە ئەستە گرتۇوھ ، لەناكاو ئاشكرا بۇو كە ھاوسەرلى محمد رفیق ناوى شەريفە على سليمان الچانە ھەر وەك كە گەنچە كە دەيگۈت ناوم رەئەفت سليمان ئەل ھەجانە

به‌لام بهراورد کردنی ئهو ناوانه جینگای سه‌رسورمان بwoo خو ده‌کرا برای بیت
بان ئهو که قسنه‌کان پروپاگنده بن ئهو رؤژه محسین معقاز به‌رولهت هیور
دههاته به‌رچاو به‌لام لهراستی دا دهت گوت ده‌یه‌وی بال بکریت
پرسیاریک کله زهینی دا دووباره ده‌بئوه ئهو بwoo که‌ئایا به‌راستی گمنجه‌که
دوزرایه‌و و مه‌تلله‌که ههلهات ؟ نایا بینچینه و رچله‌کی ئهو به‌تهاوی دوزرانه‌و ؟
به‌هه‌رحال ده‌نگ و باس و راپزترنی گه‌بشنوو که‌ئهو پشتی پی ده‌بستن ده‌ریان
ده‌خست که خانم شریفه کچی خوا لی خوش بwoo علی سلیمان البجانه ، چاودیزی
خویندگای نموونه‌بی و ئیتر ئهو خوا لی خوش بwoo له‌زنى يه‌که‌می سی مندانی
به‌ناوه‌کانی عادل و سلیم و محمود هه‌بورو و کاتی که هاوسمه‌ری يه‌که‌میشی و مطاتی
کردووه له‌گمل بیومزیتک هاوسمه‌رگیری کردووه له‌وبیش دوو مندانی هه‌بورو ، کوریتک
و کچینک به‌ناوی ره‌نفهت و شریفه ، به‌لام هاوسمه‌ری دووه‌می به‌نه‌خوشی سه‌خت مال
ناناوی کردووه ، ئه‌ویش له‌دوای هاوسمه‌رکه‌ی زور غه‌مبار و دلگران ده‌بی و له‌دوای
چه‌ند سالیک دهمربیت له‌وکانه‌دا سه‌ریه‌رشن ره‌نفهت و شریفه به‌راکانی
سپیزدراوه ، ره‌نفهت زور خوش‌ویست ده‌بی و گوهه‌رو دوه‌ی دانه ده‌بی ،
به‌شیوازیکی لیوه‌شاوه گه‌وره ده‌کری و سه‌ره‌نجام هه‌مموو ئهو کاردانه‌وانه‌ی که
بنه‌ماله‌که‌ی ده‌ره‌هق بمه‌ئه‌نامیان ده‌دا کاریکه‌ریان نه‌بورو ده‌بونه بلقی سمر ئاو به‌لام
واش نه‌توانی خویندنه‌که‌ی تمواو بکات .. له‌دیدی وان دا ئهو هه‌میشیه بارگرانی بwoo
به‌سمر بنه‌ماله‌که‌یداو به‌شیوه‌یه‌ک که هه‌مموو خزمان ده‌رگای ماله‌که‌یان به‌روودا
داده‌خست جگه له خوشکه‌که‌ی شه‌ریفه کله دوای و هرگزتنی دیبلووم شووی کرد ، به‌لام
به‌هه‌وی تانه‌و ته‌شهر لیدرانی له‌سمر برآکه‌ی هه‌ندیتک جار بانگی ده‌کرده ماله‌که‌ی خوی
هه‌رچه‌نده میرده‌که‌ی سه‌رگزورد ^{۱۱} محمد رفیق پی خوش نه‌بورو و حمزی نه‌ده‌کرد چرو
چاوی برآکه‌ی بیینی بان هه‌تا ناویشی بییشی ، جاریک يه‌کیتک له هاوهله‌کانی پرسیاری
لی کرد که‌سیک به‌ناوی ره‌نفهت ئهل هه‌جان ده‌ناسی ؟ ا له‌ناکاو سه‌رگزورد محمد
رفیق له‌رقان ره‌مش داگه‌را و کردى به‌هه‌را که‌نه ئهو ده‌ناسی و نه‌ده‌یه‌وی بیشی

ناسیت و هیچن له بارهوه نازانی ، پاشان دریزههی پندا من ماله کهی خۆم لى قەدمە
گردوووه مالو منداله کەم ھەمەوپیان خۆی لى دەپاریزىن
پاشان لایهنى بەرامبەر لەو ھەممۇ داخ لەدىلەیی محمد رفیق سەرى
سۈرپما ، جاي ئەوه كە هيچى دەربارە سەرەتاکانى باسەكە نەدەزانى محمد
رفیق لەشۈنى خۆي جوولەيەكى كى كردو گوتى ئەو ئىستا لهەكام بەندىغانەدا دەي
گۈزەرېنىن ؟ ھاوه لە كەم محمد رفیق نېڭەران بۇو و بېرىارى دا سینفارىيەك و گەرخات
ماوه يەكە گەنجىك بۇ داخوازى كچىك ھاتووه لەو نزىكانەي خۇمان و خۆي بەرەللەفت
عمل سلىمان ئەل ھەجان ناساندۇوه و مالى كچىش داوابان لەمن كرددۇوه كەله
بەنمەلە كەيان بىتۈلمۇوه ، سەرگۈرد رفیق ھوشىاري دا بەھاۋىيەكى و داواى لى كرد كە
كچە و ئەو بەنمەلە بە لەو گەنچە بېرىزى و نەيەلى تۇخنى بىكون چونكە ئەو گەنچە
سەرسەرى و فيلبازو نەخۇپىندهوارە و لەھەمان كاتىشىدا دىرىتى زۇر زېرە كەو
لەبەندىغانەيە كەوه دزە دەكەت بۇ بەندىغانەيە كى تر ، ئەو بۇ خۇش نازانى ج دەكەت
و چون خۆي دەبات بېرىيۇ جا ھەر ئەوه ماوه ژىنگىش بەخۆيەوە سەرگەردان بکات
محسین مەتاز خۇشحال بۇو كە تواني لەماوه يەكى زۇر كورت دا بەوردى
گەنچە كە بناسى ، بەلام خۇشحالىيە كەي لە كاتىكىدا زىادى كرد كە لېكۈلەنەوە كانى
بەدەست كەوتى وئىنە بە كى پەللەفت و خوشكە كەي كۆتۈنى هات
ئىستا بۇي دەركەوت كە ئەو پەللەفت عمل سلىمان ئەل ھەجانە ، محسىن
مەتاز بى دەكەنى و ئەو پېڭەنینمش دوو واتاي ھەبۇو ، يەكىان لەبەرئەوه چونكە
گەنچە كە درۆي لە گەلەدا نە كەردىبوو و دووەميان چونكە گەنچە كە لەبەرەتتا مىسىرى
بۇو .

سەھات نزىكى ۲ ي پاش نیوھەر بۇو كە سەبارە كەي محسىن لەبەرەدم يە كېك
لە كە باخانە ناسراوه كانى گۈزەپانى ازھار راوهستا ، محسىن لەناو سەبارە كەدا ھۇزۇنېكى
لېدا پىاوېتك كە بەرىسى كە باخانە كە بۇ سەرى ھەلەتىا و كاتى محسىنى دىبت
بەدەست راوهشاندن سلاوى لى كرد ، كە باچىيە كە يەكىك لەشقاڭىدە كانى بانگ كردو
رۇزىنامەيە كى يېچراوى دايى و ئاماژەي بەسەبارە كە كرد ، پىاوە كە زۇر بەپەر تاوى
رۇزىنامە كەي دا بە محسىن ، محسىن لەسەر كورسى پېشەوەي سەبارە كەي دانا ، پاشان
پارە يە كى دا بە شاڭىرە كە - پارە كە ۵ قروش بۇو - ئەو بېرە پارە يە لەو كاتەدا تەنها

خانکی دهونهند دهیاتوانی بیدهنه کاتی که سهیاره که که وته ری بونی که بباب
برسینش گمنجه که وروزاند لمدوای چهند خوله کیک و له کاتیندا که روزنامه
پیچراوه که لهدست دابوو ، له سهیاره که دابهزی ، گمنجه کمشن له گمان نهودا دابهزی
گمنجه که غیره تی بر نه کرد قسهیه که بکات تنهبا جاریک داوای جگه رهی کردو
محسینیش به سهه لمقاندن ره زامنهند دهربی ، گمنجه که جگه رهی داگیرساندو
که وته بیرکردنده پاش ئوهی که محسین سهیاره که راگرت ههموو پیکمهوه
که وته ری تاگه یشتنه گزره پانی سلیمان پاشا ، محسین چو ناو بالمخانه که که له
دھوروبه ری گزره پانه که ببوو ، ره ئفت بھین ئوهی که قسهیه که بکات که وته دواي ،
چوونه ناو بالآبدره که و بو دوانهوم سهه رو پیشه لچوون ، دواي چهند هه تناوبیک
محسین لہ بمردم دمرگا راوه ستا ، دمرگا کردهوه و له کاتیندا که ده چو زوروه ووه
گوتی : دمرگا له پشت خوتنه ووه داخله
ره ئفت هاته زورو ده رگای له پشت خویه ووه داخته خوی له مآلیکی
بچکولانه ساده دا دوزیه ووه

گمنجه که به سهه رسومان و واق ورمانه ووه تمماشای محسینی ده کرد ، روزنامه
پیچراوه که لہ سهه میزیکی بچکولانه که چوار کورسی له دهوره دانرا ببو دانا
گمنجه که ره ئنه گرت و کردي به گالنه

- جه نابی ئاغا بمان بھره ووه بو به ندیخانه

محسین پیکه نی ، جگه رهیه کی داگیرساند و خوی لہ سهه کورسی به که توند
کرد ، بھین ئوهی که هیچ کار دانه ویه که لخویدا پیشان بادات ، ره ئفت گه رایده ووه
دوباره ناره زایی دهربی

- لانی کهم له به ندیخانه دا دهزانم له کوئیم به لام لیزه

محسین به تاسه ووه قسه که بیهی ئه دی من نه کم گوت که تو له مآلی خوتی

- مآلی خوم ؟ ! واته چون چونی ؟

تنهها وہ لامه که بی ده نگی ببو

- چون چون مآلی من ؟

دیسان وہ لامه که هم بی ده نگی ببو پاشان دریزه هی پیدا

- جه نابی ئاغا ، سوپاست ده کهم ، من ده ملی شیت ده م

محسین بدهنگیک خومانی گوتی نایا نیره باشت نیه ؟ !

گنهنجه که دریزه بنهاره زاین یه که دا

- دیاره که باشته به لام ئه گهر به چاکی بزانم

- چکره به ک داگیرسینه

گنهنجه که چکره يه ک داگیرساندو له رقان شتیکی در کاند دوايه هاتهوه

سەرخۇي و پرسى

- باشه لانی كەم دەپى بزانم ، كە ئەمەم مەسوچە لە بەر چى يە ؟ !

- تۈچ ناوىكت لە لىبىا بە بەرىتانيە كان گوتووو ؟

- لىوي گوھن

- باشه تەواوه ... لىن گەرپى با ناوت بۇ ھەميشە لىوي گوھن بى

گنهنجه که بە ترسەوە لە ھەللايى دا

- ئەمە ج داستانىكە ؟

محسین لە دواي ئەمە كە جىڭرە كە ئەمە تەواو كە دەستا پى و گوتى

- لە زۇورى نوستن كۆت و شەلۋارىك بە دۆزەرەوە ، ھەرچەندە كە نويش نىن

بە لام لەوانمىش باشتىرن

- من بېّوپىستم بە كۆت و شەلۋار نىه ... من دەممەوى ياسە كە بزانم

- ھەروەها چەند كراسىتك و دەستە سېرىپك و يەك دانە بۇينباخ و ھەند

- كاكە دە بەرت مرم ئەم باسم بۇ يە كلاكەوە دېقىم كەرد

محسین ۱. لىرەي ميسىرى دەرىتىن بۇي لەپەنا خواردە كەدى دانا

- ئەم ۱. لىرە يە بۇ ئەمە يە كە جىڭرە يە پى بىرپى و پىنى بېچى بۇ سىنەما

- ئاي خواي گفۇرە

گنهنجه کە قىسىم يە كى واى كە دەستا مەسىنەشى هىندا پىنكەنин

محسین گوتى :

- دەممەوى حەمام بىكەي ، پشۇو بىدەي ، كەيفى بۇ بىكەي و خەمنى دەنيا بە بادەي

، ھەر كارىتكى كەپىت خۇشە بىكەي ، چوتىكە خوا حمز بىكات سېبەينى سەعات ۱۰ يە بەيانى

دېمەمە لات

* * *

گهنجه که شتیکی نه بود که بیلی تنهای راهنمایندی دهدربیری بهور و کاسی
بهدوای محسین دا لاقه کانی لهدوای خوی را ده کیشان
محسین له کاتیدا که بو لای ده رگا که ده رفی گوتی
- هم است به گومانی ئاسته نگیک ده کم له بردده مت دا له بدر ئوهه ئوه شته
که به بەریتائیه کانت گوتورو له لبیا لیدمش هم رئوه بلی
گهنجه که به گورجی هاته لای و گوتی
- باشه بچی؟

- هممومو خملک له مرد بهدواوه ده بی بزان که ناوی تو لیوی کوهنه تو
جووله که بت و لمیسر هله لتووی و سویای بەریتائی دوباره تویان گیزراوه ته و
گهنجه که له حاست ئوه ده ستوازانه جگه له بی ده نکی نه ده توانی هیچی تر
بلیت ... محسین دریزه پیدا ئوه شته که ده بی بی و ئوه شته که ده بوا بیا بی
چندو چون ده بی جی به جی بکری ، محسین ده رگا که کرد و هو ویستی ماله که به جی
بیلی ، بهلام گهنجه که کردی به گلت
- قوربان
محسین گرایه و ، گهنجه که شیشه که باییکی به دسته و بود گوتی
- قوربان ئوه و ده بیر چو
محسین گوتی :

- ئوه خواردنی نیوهرفی تویه میرزا لیوی چند روزیکه که هیچت
نه خواردووه ، ئوه وی گوت و پاشان گرایه و بی ئوه وی که وشه بک بد رکنی ون
بوو
گهنجه که چاوی بەر روزنامه پنچراوه که که وت ۳۶ سه عات بود که تامی
خواردنی نه کرد بود پاره کمی و هلانا ، روزنامه که کرد و هو به ملچه ملچ دهستی
به خواردن کرد

* * *

له پیش زرده په ردا رهئفت عهلى سلیمان ئهل ههجان ویستی ماله که به جی
بیلی ، و که ئوه وی که مرؤفیکی تر بی ، ده م و چاوی شوشت و مووه کانی شانه کرد و

جلی خاوینی له بهر کرد ، رهنهفت سلامی له پاسهوانه که کرد که له ناو بالله خانه که دا
له سه رکورس یه ک دانیشتبور

- شهو باش

پاسهوانه که ههستنا پی و وهامی دایهوه

- شهوباش میرزا لیوی

بهم جو زه رهنهفت ئهل ههجان ههستی کرد که ده بی ناوی خوی لهم شهودوه
بگزیری و ههتا ئاشکرا ده بی وه ک جووله که یه ک بمینتهوه

سەعاتى سەر دیواره کە سەعات ۱۰ ي بەيانى پېشان دا ، له ساتھدا محسىن

زەنگى مالى رهنهفت ئهل ههجان يان ھەمان لیوی گوھنى لەراندەوه نەنجامى
پېلانە كە دويىنى ي بەتەواوى سەرەت گرتبوو ، چونكە له سەعات ۸ ي بەيانى را راپۇرت
لە سەر راپۇرت لە سەر ھەر جم و جۈلىكى لیوی كوهن گەيشتبوونە دەستى ، ئەو دەھى
زانى كە گەنچە كە دووپاکەتە چىڭەرەي بەندىخى كېپىوه ، پاشان چۆتە سىنەمايەك كە
فلىمىي بىانى لى داوهو له دواي بەجى ھىشتنى سىنەماكە چووه بۇ چاخانەيەك كە
خواردىنى ناودارى ھەبۈوھ تىرى خواردۇوه بۇ مال گەمراوه تەوه بەلام ئەۋانە بۇ
محسىن گەرنىڭ نەبۈون ، بىلگۈ ئەو شەھى كە گەرنىڭ بۇو ئەوه بۇو كە كاتى گەنچە كە
دەرگاڭەي كەرددەوه يېچەمە كەي واي پېشان دەدا كە چوتەوه دۆخى ئاسابىن خۇى و ھېبور
بۇتەوه

- سلاو لیوی !

گەنچە كە قىسى بېرى و گۇتى

- لیوی ئەوجار كى يە ؟

محسىن درېزەھى پىدا ، گوايە كە ھېچىن نەبىستۇوه

- تەماشە كە من دوو كارم لە تۇ دەھى

- ج كارېتك ؟

- يە كەم ئەوه كە بەتەواوى دەنلىا بىت

- قوربان ئەگەر بىتھۆي شىتىك لەمەر جوولە كە كان بىزانى من ئامادەم

- لیوی ! محسىن بە تۈرەمىن ورىيابى بە گەنچە كە دا !

- لیوی من شىتىكى ترم لە تۇ دەھى

17

- ئەو كەنۇزى رەئەفت ئەل ھەجان لەبىر خۇت بەرىتەوە رەئەفت ئەل ھەجان بەيە كىجاري، لەپادەك

- بهلام قوربان ناوی راسته‌قینه‌ی من برهنگاهت ئەم ھەجانە ، سويند دەخۆم
محسین قسە‌کەی بىرى و گوتى
- باشە دەز اننم .

گهنه که مات بیو، له بهر خویه وه دهی گوت

دہرانی،

بهمنی دهستان

- کهواهه تو قسہ کھی منت بھدلہ

هـلـيـة -

محسین ممتاز رووی و مرگیرا، جگمه کهی داگیرساند و بو چهند چرکه به ک
بو دنگ بوو

گھنچہ کہ گوتی

- بهلام لهپهنا خوت دالدهمان دهیت

محسین ههولی دا قسه‌یه ک بکات به لام گهنجه که در پیژه‌ی پندا

بھیک مہرج -

- کام مہرج

- بهو مهرجه روژیک به سه رهاته کهم به تههواوی بو باس بکههی

محسین تهنا به زهر دخنه نیه ک و لامن دایه وه ، گه نجه که گوتی

- قوربان ئىستا چىت لەمۇ دەھوئى؟

- دەمەوی لەتان و پۇئى داستانى ئىزىانى تۆ بىڭەم

گهنجه‌که ته‌ماشایه‌کی کرد و غم و خفه‌تیکی زور له‌روخساری نیشت
باوه‌ری وابوو که ده‌بی له‌خزمه‌تی که‌سینکدا که ناوه‌که‌شی نازانی خوی به‌دهسته‌وه
بدات

گھنچہ کہ گوتی :

باودرم یعنی دهکده‌ی؟

- باور ده کم

گهنجه که گوتی ناوی من پهلهت عهلى سلیمان ئهل ههجانه ، بایم خوا لینى خوش بى مامؤستا سلیمان ئهل ههجان چاودیبری خویندگای نموونه بی بوو ، ۳ برام همن که لهمن گهوره ترن بناواه کانی عادل و سلیم و محمود و خوشکیشم هه بيه بناواي شهربلە كەله من چۈركەر

گهنجه که بهم شیوه يه داستانى زیانى خۆى دەست پى كرد
بى گومان پەللەت بەناز بەرورەردە كرابوو بەلام مرۇققىنى گەندەلىش نەبوو ،
كە ئەو ۵ سال بىو خوشكەشى شەرىفە ۳ سان زىاتر نەدەببۇ كە دايىيان مەد ،
دۋوای ماوھىيە كە دايىشىان مال ناواينى كرد ، ئەو قۇناغى شەشەمى سەرەتايى كىرىدبوو ،
لەو سەرددەمدا ئەو قۇناغى بايھى زۇرى ھېببۇ ، تەمەنی ئەو لەو وەختەدا ۱۲ سان
بىو ، لەبىر ئەمە براکانى گۇتىپان ناتوانىن لەزانڭۇ ناوى تۆمار بىكەين ، بەناچارى لە قوتابخانە ناوهندىيەكان ناو نوسى دەكەن چونكە لەو سەرددەمدا ئەو جۇزە خویندنانە
بەشوم و خاپ دادەنزاڭ و دەگەتنەبەر تانە و تەشەر ، بەلام بۇيە ئەو جىگە رەختە
نەبۇ چونكە چاودیبرى خویندگاكە بىو و براکانىشى ھەممۇپان خویندكارى زانڭۇ بۇون ،
بەھەر حال لە قوتابخانەيەكى ناوهندى بۇ بەشى بازىرگانى ھەلبىزىپىدا ، لەو بەشەدا
قوتاپىيەكان بۇ كارى بانقەكان و كۆمبانىا كان و ۋەرمىپارى ئاماھى دەكىران ، گهنجە كە لە خویندە كەھى خۆى بەناپەتى لەشىوازى زمانە كانى ئىتتىلىزى و فەرەنسى دا زۇر سەرگەوتۇو بىو

بانقەكان و كۆمبانىا كانى ئەو سەرددەم بەزۇرى بىانى بۇون و زمانى بىانىش بىرەسى ھەبۇ ، گهنجە كە تا سالى سى يەم خویندەنە كەھى بە سەرگەوتۇو بىرە كرد
بىن ئەھەسى كە دوو دىل و دەلەراوکى رۈوۈ ئى بکات ، بەلام لە سالى چوارم دا لە كاتىكىدا كە چەند مانگىكى نەما بىو بۇ وەرگەتنى دىپلۆم و تازە ۱۶ سالانە بىو ،
بىرايە كە ئىن ھىنناو ئەويش ناچار بىو لە گەل واندا ژيان بە سەر بەرى ، دووبەرە كى

ئىوان پەللەت و بىرايە كە دەستى پى كرد

ئەو دوو بەرە كى يە كارىگەرە كى قۇولى لە سەر گهنجە كە بە جىن ھىشت ،
بەلاي ئەھەسەن ئاسابى نەبۇ كە براكە كە ھەر دەم خىزانە كەيدا سووكاپەتى پى بکات
لە كاتىكىدا كە ھاونەمەن بۇون ، زەبىرى كوشىنەتەر ئەو بىو كەلە تاقى كەدەنە وەھى

کوتایی سهرنه که ووت ، هر ئوهوندش بwoo بهماهه ئوهوند له خولی دووهه میش سهرنه که وینت ، دووبهره کی رۆز بەرۆز زیاتر ده بwoo ، کاربە بۇنېست کە بىشت و سائى دواتر گمنجە کە تۈوشى دلەراوگى بwoo ، ژیان لمو مالەدا بۇ ئوهوند بwoo بە دۆزە خىنگى داخراو ، پاشان بېپارى دا کە پېش ئوهوند خۇبىندە کە ئەواو بکات ھەلىٰ و خۆي لە دەرىياي پە لە كارەساتى ژیان قوتار بکات

بەم شىوه يە پېنى نايە ۱۸ سائى ، لەو وەختەدا خۆي بە تەنهاو دابرلاو دەزانى نەمالىكى ھەبwoo و نەدەشارگە يەك و نەخىزائىك .

لەوهختى شەرپى جىيانى دووەم دا ھونھرى سىنەما بىرەوي زۆرى لە مىسىزدا پەيدا كىرببوو و سىنەما مۇڭەتى كارى بۇ ھەزاران گىنجى مىسىزى دەستەپەر كىردبۇو ھەتا ئۆزۈدى سۈپىاي بەرتىنانياشى گىرتىپوو ، گەنچە كە ھىچ رېتىكە يەكى لە بەرەدم دا نەماپۇزۇ چە كە ئوهە كەنەپى سىنەما بگىرتىپەپەر ، ئوه ناچار بwoo لە خىراتپىرىن ئوتىل و ژوروردا ژیان بەسمىر بىيات ، بەلام داخى گرانى ئوه دابرلانى بwoo لە دىدەن ئوشتكە كە ئە دەھات كە جار جارە دەچوو بۇ لاي و سېبۈورى دەھات

بۇ وي ھەناسەدان لەنما ھەمواي سىنەمادا كارىكى وا ئاسانىش نەبwoo ، بۇ يە وازى لە سىنەماش ھىننا ، بۇزىكە لە يەكىكە لە بۇزىنامە كاندا ئاكادارىيە كى دەرىبارى دامەز زاندن لە كۆمپانىيائى كى بىانى نەوت خۇبىندەوە لەو سەرددەم دا ھەممۇ كۆمپانىيائى نەوت لە مىسىزدا بەپىنچى جىاوازى لە دەرىياي سوور سەرقالى كارى ھەنگەندەن بۇون و مەرجە كانى دامەز زاندىيان زۆر سەخت بwoo ، چونكە زۆربەي كارمەندانى ئوه و كۆمپانىيائى دەرە كىبانە جوولە كە بۇون و ھەرىپە كە لەوان چەندەھا زمانى دەزانى

پەللەفت لە گەل دەپەها كەس لە ھاو تەمەن و ھاو سالاكانى خۆي داوا كارى پېشكەش كەر ، رەزامەندىيە كە راگە يەندىرا ، بەلاي ئۇدۇھە شېتىكى چاھەر وان نە كىراو بwoo ، پاشان سەفەرى كەر بۇ دەرىياي سوور و سەرقالى كاربwoo ، يەكىكە لە ھۆكەرە كان كە رەئەفت ئەل ھەجانىيان ناچار كەر بە دەۋا ئوه كارەدا بگەرىت ئوهوند بwoo كەچىدى نەي دەتوانى خوشكە كە ئەشەپە ئەپەنچى چونكە رېپىن پىن ئەدەدا ، ئوه نەي دەھىپەت بېتىن ئاستەنگ بۇ خوشكە كە ئەھەمان كاتىشىندا ھەر نەدە كرا نەشى بېتىن ، بەلام كار كەردىن بۇ ئوه لە دەرىياي سووردا تاقە رېتكە بwoo بۇ خۆ خافلەندىن و ھەلاتن و دەرى باز بۇون ، بەم تەمانەي تەواوھە دەست بە كار بwoo

ئەو ئیستا ھەست بەسۈودى فيربوونى دوو زمانى ئینگلیزى و فەرمىسى لە كاروکاسى خۇيدا پى دەكت ، لەقاھىرىھە كىنلى بىيانى كېرى لەھەندىك لە كارمەندو ئەندازىبارە بىيانى يەكان چەند كىتىپىكى گىرنى خواست و بەنا بەدلى كەوتە سەر خۇيىدەنەويان لەراسىنى دا ئەو كىتىبانە ئاسؤيەكى تازھو نوپيان لەبەرددم ئەلودا كىرددووه ، ھېشىتا چەند مانگىكى تى نەپەرى بۇو كە بۇو بەجىكەي ئېرەيى كارمەندە بىيانى و جولولەكە كانى كۆمپانياكە ، چەن لە قىسەھەننان و بىردىن و بەدخۇوپى شىتىكى تىرى لەھاۋىكارە كانى خۇى نەدى ، ئەوان رۇز بەرۇز ژىز بىيان دەكولاندۇ جىڭەيان بى لەق دەكىد تا رۇزىكى سەر لەبەيانى دېتى وا ھەملىان داۋەتەوە بۇ قاھىرىھە كەھەرگىز چاوهەرانى ئەو رۇزەي نەدەكىد ، كانى كە رەئفەت ئەل ھەجان بەنا بەدلى گەرایەوە قاھىرىھە نەدەويىت ئەھەي بەسەر ويدا ھاتۇوە دووبارە بىنەوە خوشكەكەي لەو سەرەو حەددەدا مندالىكى بۇو ناوى نا تارىق رەئفەت

ھەروەك جاران خۇشى دەويىست ، ھەر كاتى خوشكەكەي بىرەكەتەوە حەزو خولباڭانى دەخروفشاو ئازارى بى دەگىبى ، ھەممۇ دەرگاڭان بەرۋوپىدا داخراپوون ، چەن لەھەلاتىن تىرسكايى يەكى دى بەدى نەدەكىد ، بۇيە دەست بەجي ھەۋان دا بىڭەرپەتەوە دەرىيائى سوورو ھېچ رېكە چارەيەكى دى جەن لە دەست كىشانەوەي بەدى نەدەكىد

ئەو ئیستا لەكارى خۇيدا ئەزمۇونى بى وينەي بەدەست ھەنۋە پاشان سەھەرى كىد بۇ دەرىيائى سوور بەبى ئەھەي كە دەست لەكارەكەي بىكىشىتەوە ، سەر لەنۇي كارامەبىن و دەست رەنگىنى خۇى پېشان داو سەرگەرەكائىش لېنى خۇش بۇون بەلام دىسان غەریزەي ئېرەبى بى بردىنى ھاۋىكارە كانى تەنلىيان بى هەلچىن و تەنگە تاوابيان كىد ، لەگەل تاقمىكى كە ھەممۇپيان بىيان بۇون لەميسرى يەكان باشتىر يان نەبۇو ، دىسان كە يەكىك لەلائى بەرپەيدەر دوو زمانى كىد بۇو ، بۇيە دواي ماۋەيەك خۇى لەكۆمپانىيابىكى تى دامەزراڭ

دواي ئەھەي كە رۇوداوه كەيان لەبەرپەيدەر حالى كىد تى گەبى كە دەست كىشانەوەي كە ئەلەفت لە كۆمپانىاي پېشىو ناھەق بۇو بەلام بەپىي ياساكانى بەپەرەولى كراوى ئەو كاتە كۆمپانىاكان نەيان دەتوانى خەتكى بى مۆلتەت و لەسەر كار لادراو دابەزرىن بۇيە بەپەرەجاري لەسەر كار لادراو ھەممۇ مافەكانى زەھوت كىران و سەر لەنۇي گەرایەوە قۇناغى بى بەشى و سەرگەردانى

لیزه رهئفت له قسه کردن و هستاو تهماشای محسینی ده کرد ، محسین لهو
کانهدا بهبی خوستن گوبی لی ده گرت ، گوایه سهرتای جهستهی بو کردووه به گوی و
گوی له داستانی زیانی ئهو گمنجه قور بمسرو بی بهخته ده گری
محسین بن دنگ بوو ، گمنجه که جگه رهیه کی دا گیرساندو دریزهی پندا

- چه ناب باوهر ده کهی ؟

محسین به سوزهوه گوتی

- چ شتی ده بیته مايهی ئه وه که باوهر نه که م

- ئاخر خودی من خوش باوهر ناکه م بو هر لایه ک ده روم حیفرینیک
له بن پیم دا سهورز ده بی

بو چهند چرکه يه که گمنجه که بن دنگی هملبزارد پاشان کردي به گاله

- بوقن ئاخر بوقنی من ده بی وایم ؟ ۱

بەشی حەوەم خەم نامەیەکى تىشكاو

خانم سمحون گوتى ئەو شتمى كە عەزىز چەبالى دەبلىٰ ئېزەنەوهى خەمنامەيەكە، عەزىز بېنگەنى و گوتى :
كاتى كە ئەو بەسەرەتەم بۇ يەكمىن جار لە مەحسىن مەتاۋ گۈئى لى بۇ دەت
گوت شانۇيەكى تەنزاوى ئۆمىدى ئۆنەرمەندى مىسرى نەجىب بىچانى دەيىستم
- تەنزاوى ؟

پاشان عەزىز وەلامى دايىھو
- بەلىٰ خانم بەرۋالەت خەلکى مىسر بەھۆتى ئەو ھەممۇ زەبرو دەشكەن و
ماف پى رەوانەبۇونەي كە بە درېزايى سەددەيەك لەدۋاي يەكە كان بۇ رەوبەررو بۇونەوهە
لەگەل سەنم دا چەشتىيان جىڭە لە تەنزۇ گائتەجارى شىتىكى تىر نەبو خانم سمحون كەلە
مەبەستەكەي حائى نەدەببۇ بەسەر سورەمانەوهە بىرۇكانتى ھەل تەكەندىن و عەزىز
درېزەي پىدا ھەندىيەك ناوبىر كەلە شانۇۋ فەليمەكانتا ھەيە بەرادەيەك تەنز ئامىزىن
كە خەلکى لەپىكەنینيان فەرىمىسک لەچاوابان دېتە خوارو خەنى دەن
عەزىز ئەمەي گوت و لە كاتىندا كە ئاخى ھەملە كىشىا درېزەي پىدا
- بەھەر حال ئەو شىتىك نىيە جىڭە لە دەستپەتكى داستانەكە
چاوهشىن و پىر لە پرسىيارەكانتى سمحون راچەكىن، عەزىز دووبارە درېزەي

پىدا
- بەلىٰ خانم سمحون ئەو شتمى كە تو بەخەم نامە ناوى دەبەي شىتىك نىيە جىڭە
لە دەستپەتكى خراپەيەك
بەدېھەكتى يەكە كەلە بەرتانياو ئەمرىكاو كەندادو فەرەنساو بەلجىك و
ھۆلەندادو پاشان ئەلمانياش بەرۇكى گەنچەكەي گىرت بۇ ئەو بۇو تا جارىكى تىر
بىڭەرپەنەوە مىسر تا دووبارە قۇناغىيەكى تازەتر لەزىيانى ئەو گەنچەدا دەستت پىن بىكانەوهە

بهم شیوه‌یه رهنهفت نهل همه‌جان لهدوای نهوده که‌راسنی کاره‌که‌یان بزو روون
بزهوده ، له دوو کومپانیای نهوت دهرکراو سهر لهنوی خوی له ئاواره‌یین و سهرگردانی دا
دېنهوه ، له بدرخوبیه دهی پرسی ئوجار بزوکی بردم
له‌سهره‌تائی کاره‌که‌دا هه‌ممو پیکه‌کانی به‌رووی خویدا به داخراوی ده‌دین
ته‌نها پیکه‌یه ک لبه‌ردام دا مابیو ، به‌لام گه‌رانه‌وهی بزو سینه‌ما به‌لاوه خوش نه‌بوو
زور دلته‌نگ بwoo ، له‌ناکاو ازگری پیک ای که‌وتهوه ياد
زکری پیک مختار بعزم‌به‌ری کومپانیایه ک میسری به‌ناواباتگ بwoo که
مادده‌ی کیمیایی به‌رهه‌م ده‌هینا
نهو له‌کاتی فهرمان پی کردن دا بزو ده‌ربای سوور ، بزویک رهنهفت نهل
نه‌جانی ناس بwoo ، زکری پیک زیره‌کی و شیوه قسه‌کردن‌که‌ی نهودی به‌زمانی بیانی
به‌لاوه په‌سند بwoo بزهیده دواوی لی کرد تاباشتری بناسی بزو نهه و مه‌بسته‌ش با‌نگیشتنی
کرد بزو ئاسته‌نده‌مریه
گه‌نجه‌که سه‌فری کرد بزو ئاسکه‌نده‌ریه و چاوی به زکری پیک که‌وت ،
به‌پرو خوش و لاواندنه‌هو میوانداری له‌گه‌نجه‌که کرد ، له‌بیستنی ببره‌هری يه‌کانی
گه‌نجه‌که زور ناره‌حتمت بwoo ، دهست به‌جین کاریکی له کومپانیا گه‌وره‌که‌ی خوی بزو
دهسته به‌ر کرد
دووسان به‌سهر کوتایی هاتنی جه‌نگی جیهانی دووهم دا تی ده‌په‌ری ، لهو کاته‌دا
رهنهفت نهل همه‌جان بزهیده‌که‌مین جار له دواوی مردنی باوگی ، هه‌ستنی ده‌کرد که ثازامن
و سه‌ر به‌خوبی خوی له‌دوای نهه‌ممو ئاواره‌یین يه دوزیوه‌ته‌هوه ، نهه هه‌ممو هه‌ول و
کوششی خوی له‌پیتاو راپه‌راندنی کاروباره‌کاندا به‌کاره‌ده‌هینا ، به‌شیوه‌یه که ک له دواوی
چه‌ندان مانگ بwoo به‌مایه‌ی شانازی و سه‌رسورمانی زکری پیک ، ئه‌ویش وه ک که‌سو
کاره‌کانی خوی هه‌لسوكه‌وتی له‌گه‌لدا ده‌کرد
هه‌روهه‌ها زکری پیک بزو ده‌رکه‌وت که له‌گه‌ل خیزانی نهل همه‌جان دا
په‌یوندیه‌کی قولی به‌ره‌بایان هه‌یه و له‌وانه‌یه نهه و مه‌بستیکی تایبه‌تیشی له‌گه‌ل ئه‌مودا
له‌بره‌راجو گرتی به‌تابیه‌تی له‌دوای خزمایه‌تیه‌که‌ی له‌گه‌ل شه‌رفه‌دا ، نهه هه‌میشنه وای

ھەسپ دەکرد کە گەنچەکە بەراستى له سۆز و خۆشەویستى دايىك و باوکت بى بەش بۇوه ئازارىڭ زۇرى له دەست بەدرەفتارى براڭانى چىشتۇوه

زىكىرى بىگ زۇر بەزىي بە گەنچەکە دا دەھاتەوە و پېزى لى دەگرت لە بەرامبەر ئەۋەشدا گەنچەکە بەرخۇدانى زىاتر لە خۇدا پېشان دەدا ، زىكىرى بىگ ھەر ئامازىيەكى بچۈكى كەربلا رەئفەت پېيەو پابەند دەبۇو و دەست بەجى كارەكەي رادەپەرەن دەھتا كار گەيشتە رادەيەك كە زىكىرى بىگ خۆزگەي دەخواست زاوايىەكى وا گۇئى رايەل و گۈنجاوى ھەبا ، ئەھوی بۇ نانى ئۇوارە بانگىشىت كەردو بە ماھەۋىيانى ناساند ، دواي ماوهىيەك گەنچەکە مەمانە بەخۇ بۇونى لادروست بۇۋە ، رەئفەت دواي ئەوه كەوتەوە بىرى خۇبىندەكى ، لە سالى ١٩٤٩ خۆ بۇ زانتۇ ئامادەكەردى ، ئەم دەھەۋىست خولى چوار سالىمى ئامادەبى بەيەك سال بېرىت

رەئفەت ھەر زۇو بۇ بەيەكىنک لە گەنچە بەرپىزو دىيارەكانى كۆمپانىيەكە بە تايىھەتى كاتىن كە زىكىرى بىگ لە بېرىسىيارىتى يەكى نېپىنى دا ناردى بۇ يەكىنک لەلقە كانى كۆمپانىا لە قاھىرە كە بەرپىزو بىردنەكەي لە ئەستۆي كارمەندىكى كۆن دا بۇو بەناوى باسىلى جىران ، باسىلى جىران ھەرەوەك باس دەكەن مارى خېش خەت و خالان بۇو و دەستى لە ژەمىزىيارى و حساباتى كۆمپانىيەكە وەرددەدا كەسىش نەي دەتوانى لە كەدارى بىكت ، فەرماندارى رەئفەت ئەوه بۇو كە راستەقىنەو ناھەرۆكى حسابەكان دەرخات و كېۋەكى شىنە شارداراوه كان بختانە ژىپ باس و لېكۈلەنەو ، رۇزىك رەئفەت سەرى لە خىزانەكەي دا لە كاتىكىدا كە ئەمەرە ئەو كارمەندىكى رېز لى كىراوى كۆمپانىيەكى بەناوبانگە ، شادى و بەختەورى شەرىفە جىڭىز باوەر كەردىن نەبۇو رەئفەت چەند دىيارىيەكى بۇ تاريقى بېڭۈلە هېنابۇو ، تارىقىش زۇر ھۆگرى خالى بۇو ، ھەملۈستى رەئفەت لە نیو خىزانەكەيدا قىسەو باس زۇرى ھەلایسەند بەشىۋەيەك كە ھەندىكىيان لايەنگى ئەبۇون و ھەندىكىش دىرى ھەندىكى تىر كە شەرىفە لە سەرى ھەممۇيانەو بۇو ، دوا رۇزەكەيان بە رۇناك و درەوشىاوه لېكى دەدايەوە بە تايىھەتى لە دەۋاى دىدارى يەكىنک لە براڭانى بۇ كۆمپانىيەكەو دېتى شوپىن و پايە گىرنىگەكەي ئەو

تاقمى دووم بەچاۋىكى سووك و گائىچار بەھەو تەماشىاي پايەي ئەويان دەکردو دەيان گوت : گورگ زادە سەرەتجمان ھەر گورگى لى دەرەدەچى

روزه کانی سالی ۱۹۴۹ بۆ رەئفتەت خۇشتىرىن روژه کانی ژيانى بۇون نەو بەرادەيەك شادمان و خۇشحال بۇو كەئاگى لە كايەكاني باسىلى جىران نەما لە كۆمپانياڭدا باسىلى جىران داوىكى بۇ داناو رەئفتەت بەدل سافى تىيى كەوت و ھېنديە پى نەچۈو كەبە تۆمەتى ئەوه زەبرىكى كوشىنە بارەي گەنجىنەي كۆمپانياڭدە تۆمەتباركرا ، بۇ رەئفتەت ئەوه زەبرىكى كوشىنە بۇو بەشىۋەيەك كەلە دواي ئەو سەين و بەينە نەخۇش كەوت ، ھەر لەسەر شۇيىن حەوانەوەي كە ژيانى تىيدا بەسەر دەبىد خانەنىشىن كرا

ھەوال بەزكىرى يېڭى گەيشت بەلام باوهەرى نەكىد ھەرچەندە كە بەلگەكەن لەو دانەبۇون كەباومەر نەكتىن ، جەستەن گەنچە كە بەرادەيەك چەمایەوە كە ھەتا باسىلى جىرائىش دلى پى سووتا ، ئەو پېو پاڭەندى دەكىد كە تەواوى ئەو پارەيە لەزۇورە كەمى ئەودا دۇزراوهەو ئەگەر پارە كە بىگەندرىتەوە بۇ گەنجىنە ئەوه كۆمپانياڭەش راىزى دەبى بەن ئەوهى كار بىگانە دادى

* * *

رەئفتەت بەتۇرەبى لە محسىن مەمتازى پرسى :

- قوربان ، باوهەرم بى دەكەى ؟
- محسىن بەدلگەرمىيەوە لەھەللىلى دا
- لىوي باوهەر بە قىسەكانت دەكەم
- باوهەر بکە براكانم قىسەكانى من باوهە ناكەن بەلام قىسەكانى باسىلى جىران باوهەر دەكەن

دەنگى رەئفتەت لەكتىكىدا كە فرمىسىك بەچاوهە كانىدا دەھاتەخوار پىت نۇوساۋ دواي ماوهى يەك دووبارە كەرىيەوە سەر قىسەكانى خۇي و گوتى

- هىچ كەمس قىسەكانى مەن باوهە نەدەكىد جىڭە لە شەرىفە خوشىم و زكىرى يېڭى

رۇزبىك زكىرى يېڭى بەو پەرى دىنلىيىن يەوه گۇنى رەئفتەت من قىسەكانى تو باوهە دەكەم و دەزانم كە تو بى گوناھى ، بەلام ئەوه ھەلەتى تو نەبوو ، ئەوه ھەلەتى

من بیو چونکه تو ناتوانی دهره قهتی باسیلی جبران بیی بهلام چاره يه کم نه بیو
 نیستاش ناتوانم تو دوباره بگەرینمەوە بۇ كۆمپانیا
 ماوه يه ک بى دەنگى بالى كىشا ، رەئفەت وەك مار پېچى دەخواردەوە
 محسین لىنى پرسى :

- ئەدى پاشان ؟
- پاشان سوپندم خوارد كەله ميسىردا نەمىنەمەوە
- سەھىرت كرد ؟
- زىرى يېڭ خۆى تى هەلقۇرتاندۇ منى لە كۆمپانیا يەكى گواستنەوە و هاتوجۆرى دەرىيابىن ا بەندەر پاشا ا بەناو نىشانى يارىدەدەرى تاركىپى كەشى دامەزراپاندۇ لە دواى ۱۲ رۈز سەھىرم كرد

محسین دەيەوېست لەو ولاۋانەي كە گەنجەكە بىنۇنى پېرسى ، بهلام خۆى بوارد دەمت گوت گەنجەكە واقى ورمەوە ، وا دەھانە بەرچاۋ كە بەدەم ئازارىكى دەرروونى يەوە دەنالىنى ، محسین بەسۆزەوە پرسى :

- ليۇي ؟
- گەنجەكە بەھات و ھاوارەوە گوتى
- ئاخىر ئەگەر ئەو شتەي كەله دەرەوە رۇوي دا بۇت باش بىھم باوھە دەكەي ؟

* * *

دوواين بەندەر كە كەشتى ميسىرى لوتس لەنگەرى تىدا گىرت ، لىورپول بىو لەرۋۇنى اوای بەريتانيا رەئفەت لە ھەممۇ ماوهى سەھىرە كەيدا چوو بۇۋە ناو قۇزاخەكە خۆى لەلايەك سووربوونى ھاوكارە كانى بىو بۇ بەشدارى كەرنى لە گەممە يەكى سەر گەرمى بى سەرەنجام ، لە لايەكى دى زەبرىك كە باسیلی جبران لىنى دا زۇر جەرك بېرەتىك شەكىنەر بىو بەشىۋە يەك كەزىيانى لى تال كەرذبۇو و بەھىج كەلۈچى حەزى لە گەرانەوە نەبۇو بۇ ولاۋى خۆى لە كاتى بى كارىدا لەسەر تەختەبانى كەشتى يەكە دادەنىشت و تەماشى لىۋارە كانى ئاۋى دەرىيابى دەكەدە ئاسۇيە كى بى كوتايى دەرۋانى دەنبا لەبەر چاوانى

بی نرخ بیو بیو ههولی دهادا که رینگهی دهرباز بیون بی خوی بدوزیتهوه بهلام
تنهای رینگهیه که دهی تواني بینگرنیمه بهم ، ههلاتن بیو
گهنجه که گوتی بپیارم داوه نه گمنیمهوه بی میسر و نه بی رابرد ووم
لهور و زدهوه که کهشتی لوتس لهبهندمه ری لیوربول لهنگه ری گرت نهوبان
بهزور بی چاخانه یه کی بچوک دهبرد بهلام ئه و هیشتا هر مهست و خومار بیو
لهوی روژی دا که وته بیدی ژن هینان له گمل کچیکی بپریتانی ههزار ، کچیک که
له خیزانیکی ئایینی دا گهوره بیو بیو
کهشتی يه گهیان چهند همه فتیه که له لیوربول دا راووستا تا بی سه قمریکی
دورو دریز ههندیک له پارچه کانی نوژمن بکنهوه ، لهو چهند روژهدا پهلههت زور
شیه رمه ندهو چاو به ره زیری دهستگیرانه کهی بیو بیو ، بهلام وای بی دهچوو که بهو کجه
شاد نایی ، بچوونیک که له ناخی بیرو باوهه ره کهیوه هملده قولا هرچه نده که خیزانی
دهستگیرانه کهی له گهایدا نهرم و نیان بیون بهلام پهلههتیش ههولی دهدا تا به هر
شیوه یه که ده کری له حاست نهرم و نیانه کهی واندا بی
دهستگیرانه کهی گلمی داواي لی کرد که له بپریتانیادا بینیتیمهوه چوتكه
کوئمەلگای بپریتانی ویزای نیشته جی بیونی دهدابی ، هر لهو سهرو بهنددها بیو که
پهلههت تووشی ژانه دلکی سخت بیو سه رعناعم گواز رایه ووه بی نه خوشخانه و
نه شتر گمی ری خواره کوبیده بی کرا ، کهشتی يه که بهبی نه و که وته ری و پهلههتیش
به ناچاری له بپریتانیا مایه ووه
رهههت ۱ روژ له نه خوشخانه خموئندرای پاشان گواز رایه ووه بی مائی بپریز
ئیدوارد فواف باوکی دهستگیرانه کهی ، فواف لاهه مان شهودا که ئه وی له نه خوشخانه
هینایه ووه بی مال له دواي چه تگی جیهانی دوووم بیو که قه بیرانی ئابوریه کهی له میز وودا
بی وینه بیو و خەلک بدههست ههزار یه ووه گیری خوارد بیو و که متر که سیک دهی تواني
کاریکی وابکات ، له کانیکدا که ههمو خیزانه کهی له بر سوبه دانیشتبیون گوتی : من
مسیحیه کی مهزهه بیم و خوشحالم که کچه کهشم دلخوازی خوی هملبڑار دووه بهلام
نه گهر بینه سه دینی ئیمه زیاتر خوشحال ده بم

رهئەفت وای دەزانى كە ھەممو دنیا بەسەریدا رۇوخاوه چونكە ئەو ھەممو گومانەكانى لەبرچاۋ گرتبوو و خۇي بۇ ھەر رۇداویك ئامادە كىردىبوو بەلام ئەو شەھە قىسە كانى باين دەستىپەرانەكەي چەكۈچىك بۇون لەسەرى دەدران ، ماوەيەك ورۇ كاس بوو بەچاڭى ئەزى دەزانى كە چ وەلەمېك بەاتەمەو كاتى كە بى دەنگى يەكە درېزەي كېشىا ، قۇلۇك كە دەيەوېسىت زورنای خۇي ھەل كات گەنچەكەي وەقسىه ھېباو گۇنى ئىنسىتا پېۋىسىت ناكات بېرىارى كوتايى لەو ساتەدا وەرگىرى ، دەزانى كە بېرىارەكە ھەرروسا سادەش نەبۇو ، بەلام لەپىش بېركردنەوە لەو باسە وابېۋىسىت دەكات كە لەگەل باوگە جوشام بەرىرسى گلىساكەي ئىتمە گۇفت و گۆتكەي رەئەفت مۇلەتى خواست تا دەربارەي ئەو تەنگانەيە بېرىكەتەوە ، ئەو ئىنسىتا نەجىگەيەكى ھەيە تىيىدا بىرى و نەبارەيەكى ھەيە زگى خۇي بى تىيە كات بەلام بەئاشتىراپى بە (كام ۱ ى گۇت ئەو مەسىلەيە بەم جۈرەش كە توپلىكى دەدەپەوە ھېننە سادە نىيە وەك مۇسلمانىيەك ئەگەر دان بە پەيامنە حەزرەتى مەسیح دا نەنەم دىنە كەم تەھاوا نىيە ، چونكە مەرجى مۇسلمان بۇون لەدۋاي دوو شەھادەكە ئەوەيە كە دان بە پېغەمبەرانى پېش حەزرەتى محمد ا د خ ا يىشدا بىنیم ، بەلام ئەو دىنەي كەبەپەستى خۇم ھەلم بىزاردۇوە وازى لى بىنیم و دېنلىكى تىر ھەلبىزىرم ئەو مەحالە ، دىسان درېزەي پىدا ئۇمىيەدوارم كە ھەست بەمە بکەي كامى گۇتى ئەو مەسىلەيە بەلاي ئەمەوە بايەخىنلىكى نىيەو ھانى دەدا كە رەئەفت ئەگەر لەسەر دىنى خۇي بىيىتىمە ئامادەبە شۇوۇ بى بکات بەمەرچى ھەر كەس لەسەر دىنى خۇي بىيىتىمە بەلام گرفتەكە لېرەدایە كە باوگە جوشام لەو شارەدا تاقە كەسىيە كە دەتوانى كارىكى بۇ پەيدا بکات و كېشىھى نىشىنچى بۇونى لەبەرىتىانىا بۇ چارەسەر بکات و ئەگەر بىھۆي دەتوانى ناسىنامەيەكى تازەشى بۇ دروست بکات ، ھەروەها كامى گۇتى باوكىم بېش ئەوەي كە لەگەل تۆدا قىسە بکات ، ھەممو لايەنەكانى كارەكەي لەبرچاۋ گرتبوو ، تۇش كارىك مەكە كە بىيىنە مايەي سەرزمەنتى ئەو رەئەفت لە قىلەندەرخانەيەكدا كە گۇشەيەك بۇو لەمآلى قۇلۇك دەزىيا ھەرجەندە كە وەكۈپە مال رەفتاريان لەگەلدا دەكەد ھەر ئەمەش وای كىردىبوو كە

خوی به شهر مهزار بزانی له لایه کی تربیش نه و خوی به زیندانیه ک داده نا چونکه له و
ولاته دا زور نامؤوه ته نبا بوو

مانه وه کهی له لیوریول چمنده ها مانگی خایاند و له گهن باوکه جوشانمی شدنا
چمنده ها جار چاویان به یه که که هوت به شیوه یه که چاو پیکه و تنه کانیان به کفره
کوئمه له ئاینی به کان ده چوون ، سهره رای ئوهه وش له هه ممو چاوین که و تنه کاندا ره فتاری
ره ئله هت وابوو که سه رکه وتن ده ستہ بھر ده کات ، سه ره نجام خوی اگری نه و بوو واي
کرد که تا که شتی لوتسن له هیند نه گهربنده و بەریقانیا به جی نیلی
نه و له دوا ساته کانی مال ئاواین دا سویاسی هه ممو خوشهویستانی مالی
دستگیرانه کهی کردو يه که به یه که پیش گوتون :

- پیویسته زور به جددی له خدمی شکوئمه ندی دینی ئیسلام دابن
له کاتی مال ئاواین له دستگیرانه کهی ده گریا و دهی گوت ئازیزه کهی
چاوه روان به دلنيابه روزیک دیسان ده گهربنده و ! به لام خوشهویستی ره ئله هت بو دینی
محمد مسته فا ا د خ ا گدوره تر بوو له وو که بکه و تنه ژیر کاریگه ری فرمیسکی به زه بی .
نه و کانه دا نه و به سه ربهرزی گهربنده و بو و لاته کهی به لام ههر له گهن
گهربنده وی بو نوسینگه کوئپانیا له گهن حوكمی ده رکردنه کهی ره و برو و بو
ره ئله هت له کاتیکدا که جانتابه کی بېر لمدباری و چاو روشنى لمب هنگلی نابوو ،
نوسینگه کوئپانیا کهی به جی هیشت ، دیباریه کی بو زکری بېگ و مال و منداله کهی و
دیباریه کی دیشی بو خشکه زا کهی ا تاریق) و خوشکه کهی ا شهربنده ا هینابوو که چمنده
تامه زرۆی دیتنه وی بوو

ره ئله هت به ته نباو به دلیکی به خدمه وو بو قهراخ پار که که ره ویشت ، به بی هیچ
ثامانجیگ نه ده سه کنا ده هات و ده چوو له ناکاوا راچله کی و شریخه یه که لمیشنسکی
هه ستا ئیستا که ده ره قهقى ژیان ناینم بۈچى ململا ئى له گه لدا بکم ؟ ! ده ست به جی
جانتا کهی به ره و ره وی ده ریا هەلریشت تاله ده ست خوشهویستان رېگاری بی و دوباره
رېگهی به ندره بگریتنه وو بەر

رەئەفت حەوت رۆزى تەواوى لەيەكىك لەھەر زانلىرىن ئۆتىلەكانى رەفح دەرىبا
گۈزەرەند بېبى ئەوهى كە بىھۇيىتهو بىرى خاوا خىزانى
پاشان سوارى كەشتنى يەك بۇو بەرمۇ بەندەرى (مارسى) رۇيىشت ، لە
كەشتنى يەكە لەگەل چەند گەنجىكى مىسىرى دا ناسياۋەتى پەيدا كىرد كە بۇ خۇيىدىن
دەچوون بۇ فەرەنسا ، بىرستى لى بېرپايوو ، شىتىكى شىك نەدەبرەد جەل لە پلىتىكى پلە ۳ و
كەمىك فرانكى فەرەنسى

لەبەندەرى مارسى لەچەند رۇزىك زىاتىر نەمايەوە ، سەرنجى دا كە چارەيەكى
نېھ چەلەمە كە سەھەر بىكەت بۇ پايەختى فەرەنسا ، لەبىن پارەيىان ھەممۇ لەو پىگە
دۇوررو درىزەمى بە پېيان بېرى تا خۇي گەياندە پاريس چوتىكە كۆچەرەنى عەرەب
لەپاريس دا زۆر بۇون ، پۇلپىس نەدەپەزىيە سەر پۇلپىن كەردىيان يان كۆچە ناياسابىي
يەكەيان ، ھەر لەبەر ئەوهىش بۇو كە كۆمەڭىڭى فەرەنسا ھاوارى لەدەست بىن كارى لى
ھەستا بۇو ، ئەوهىش نەك تەنها ھەر فەرەنسا بەڭىو ھەممۇو ولاتانى ئەھۋەپىن گەرتىبوو ،
ماوهىيەك لە پاريس مایەوە بېبى ئەوهى كە بتوانى كارىتكە بۇ خۇي پەيدا بىكەت ، لەو
كائەدا بۇ لاي ليورپول كەوتە رى ، « كامى » واي دەزانى رەئەفت لەبەر ئەو گەراوەتەوە
، زۆر خۇشحال بۇو بەلام دواي ماوهىيەك گۇرۇو تىنى پېش وازى يەكەي نىشتهوو ،
رەئەفت بېبى ئەم لاو لا گوتى : من لە دىنە كەم ھەل نە گەراوەتەوە
كامى لە كاتىكدا كە يارى بەقۇيچەمى چاكەتكەيى دەكەد گوتى :

- ھەمول بەدەلانى كەم لەبەر دەم قەشمەدا خۇت دەرخەي !

- ئەوهەيان ناتۇانىم

كامى چاوه كانى خۇي بۇ لاي ئەو وەرچەرخاند رەئەفت لە كاتىكدا كە
پىيەدەكەن درىزەمى پىيدا

- كامى من پىيوبىستم بەكەت ھەيە تا توانا لو ھاتووپى خۇم بەوان بىسەلمىيەن .
ئومىدەوارم ئەوان مەسەلەتى دىنى من فەراموش بىكەن
كامى بەدوخىتكى گومان و دلەر اوكتى تەماشى كەد پاشان رەئەفت درىزەمى
پىيدا :

- لەراسلىق دا زۇرم لەگەل باوکە جوشام دا باس كەردوو به يەقىن دەزانىم كە
ئەو سەبارەت بەدىنى مەسىح زۇر سەر سەخت و رەگەز پەرسىتە بەلام عەزىزە كەم

ئەوهش دەزانم كە بەرپوھەرانى كۆمپانىاكان جىڭە لە پارە دانوبان لەگەل ھەممۇ شىتىكى تىدا دەكولى

قىسى گەنچە كە سەرچە راکىش بۇو ، كامىش ھەستى بەو دۆخە دەكىد ،
ھېنىدەي نەبرد كە باوکە جوشام بەدىلى كامى رەئفەتى لە يەكىنك لە تۈزە كانى گەشتۇ
گوزاردا سەرقالى كرد

* * *

ھەر لە مارسى يەدوھ تا پاريس و لە لەندەنەوە تا ليورپول خەلکىتى زۇر
گالتنىيان پىن دەكىدەم و بە گەبجاريان دەزانىيم بەلام من قوتى نەمەر نەزى خۇم بەزەبرى
مسىت و بىلاقە پەيدا كىد ، رۇزىك لە پاريس خۇخدە يەكى شەيتانى و فريودانىم
بەسەردا ھات كە منىش دەتوانىم بىم بە ملىونىندا حەزە كانى مرۇۋا وايە منىش وە كو
ھەممۇ خەلکانى دنيا دەممەرى دەستم لە كارىتكى واكىر بى كەملەبەر مەتى براڭانىم بەچەمە
دەمرو راستەقىنەي خۇميان پىن بىسەلمىن ، رۇزىك كەلە كۆمپانىا يەكى گەشتۇ گوزار لە
ليورپول دەستم بەكار كىد دەم زانى كە باوکە جوشام مەسمەلى دىنى فەرامۆشىن
كىردووھ ، بەرپوھەرایەتى كۆمپانىاش ھەر وا

* * *

چىركە ژمېرى سەعاتى قەد دىوارە كە سەعات ۲ ئى پاش نيوەرۋى پىشان دەدا ،
دەنگىك لە باڭاخانە كە ھەستا
كاتى كە رەئفەت دەرگايى كىردهو چاوى بەپاسەوانى بىناكە كەوت كە خواردنى
بۇ ھېنناوھ ، پاسەوانە كە گوتى : ئەو كەبابى كاڭ لىوي يە
رەئفەت لە محسىنىن روانى و ئامازە يەكى كىد كە خواردنە كەلى لى وەرگىرى ،
رەئفەت وەرى گرت و گوتى پارە كەمى چەند دەكەت ؟
پاسەوانە كە گوتى ئەدى پارە كەت لە لايەن ھاۋى يەكتەنەوە نەدرارو ؟
رەئفەت سوباسى كىردو ۵ قرۇشى بى بەخشى و درېزە پىندا

- تو قهت هیچت له بیر ناچ-

له گهان ئەمدا کاشزه پیچراوه کەی گردەو چونکە ھەردووکیان برسیان بولو ، دەستیان بە ملچە ملچ کردو سەر گەرمى خواردنەکە بولو
تۆزى غەم و خەفت کە دەم و چاوى گەنجه کەی دابوشى بولو وردە وردە دەرپەۋەوە مەسىنىش بە دېقەتمەو ئەم دۆخە خىستىپ بەرچاودىرى و سەرنجەوە پەڭەتلىي زىاد كرد يەكمىن كار كە ئەنجام دا ئەم بولو كە بە بەرپەۋەبرى كۆمپانىا تو ماش كوك ام گوت ، پېشىنیاز دەكەم كە راکىشانى گەرپىدە كانى مىسرۇ تەواوى ولاتانى ئىسلامى بۇ من دانى كۆمپانىيات تو ماش كوك كۆمپانىيەكى نىو ئەندەمەن و پېز حەشىمەت بولو و لەھەمان كاتدا سەھەر كەردىنى گەرپىدە مىسرى يەكانى و ئەستۆ گەرتبوو

بەرپەۋەبرى كۆمپانىاكە ئەمەي بەمايمەي گائىچاپى دەزانى و دەي گوت كۆمپانىيات تو ماش كوك خەلکى زۇرى ھەيە بۇ ئەم مەبەستەش واباشتە تۈرپىكەيەكى تىر بۇ پارە بىرىيە بەر ، گەنجه كە پېن گوت :

- ھەممۇ ئەوانە دەزانى بەلام چۈن تاقىيان بىكەمەو !

بەرپەۋەبرى بەدقىخىنى تايىبەت شانى ھەلتەكاندو رەئەفت دەستى بەسەھەرەكەي گرد بەرەو لەندەن ، لە بايپۇزخانە مىسر لە لەندەن بەرەئەفت توانى بەھاۋىكارى كەسانى بەتوانان سەرنجى بەرپەرسان بۇ لاي خۇي راپىشى ئەو چاڭ لەبارنى دەزانى كە چۈن رەفتار لە گەل خەلکدا بىكەت بەتايىبەتى لە گەل خەلکى مىسر كەسايىتىيە سەرنج راکىشەكەي و شان و شەوكەت و شىۋاژە بى ھاوتاڭىي لايەنى بەرانبەرى بە خىراپىن راپى دەتكەد ، ھەستى نېشىمان پەرمۇرى لەننۇ مىسرىيە نېشىتە جىكەن بايپۇزخانەدا ھەلايساند بولو بەشىۋەيەك كە لىي گەرابۇن چارەنۇوسى خۇي بىسازىنى .

بەھەرخال ئەو لەچەند رۆزىك زىاتىر لە لەندەن نەمايمەوە دواى ئەمەي كە گەرپەۋە لىپرپول و بەھۆى گرى بەستە يەك مانگىيەكە ۲۰۰ پۇندى بەریتانى پەيدا كەد

كەمى ئۆلەف ئېستا لە ھەممۇ كەس خۇشحال و بەختەورىزىر ، نەك تەنها چونكە پەيمانىتى پەھوی لە گەل دەستىرانەكەي بەستووھ بىلکو لە بەرئەوە كە باوکە

جوشامیش مهله‌های دینی له بیر خوی بردوتهوه سفرکه وتن بهدوای سفرکه وتن دا دههات گهنجه که گری بهستی بهسوسودی زور بهست و کاروباری کومپانیا که ش بردویکی زیارتی بهخویهوه بینی و گورج و گول تر بwoo نیستا بهزه فری و مهارمه کانی گهیشتونونهنه لوتکه و ناسو دوره کانی لیواری ئوقیانوسی ئهتلمسی تا لیواره کانی ئهمربیکا هه موبار ده کهن

له همئر ئه و گری بهسته ئالوزانه دا سوودیکی یه کلاینه به کومپانیا که ده گهیشت ، کانی گهنجه که بو چوونی خوی به بېریوه بېری کومپانیا که گوت ، بېریوه بېری بېن مشتومر رازی بwoo ، باسه که بو گهنجه که تاراده یه ک چاومروان نه کراو و شادی به خش بwoo چونکه ۵۰ پوندی له کومپانیا داوا گرد بwoo و تهنا ۱۰۰ پوندی و هرگرتبوو ، کومپانیا ریکم و بانی توماس کوک پلیتیکی فروکهی له کومپانیا هه واپی فەرنسا دایه تا بچتنه نیورک ، نیستا ئه و بیاوانه له پەرسەندن دایه

کامی هەتا فروکەخانه له گەملىدا رۆی بهو ئومیدهی که چەند ھەفتە یه کى تر سەردانی يەكتى بکەنەو بەلام نە دەزانى که ئەو دوا جاریه تى ئەو بېیتەوە ، هەر که گهنجه که گهیشتە نو سینگەی کومپانیا له نیورک خوی به بېریوه بېرە کە ناساند بەلام شىتىکى چاومروان نه کراو رۇوی دا و ئەويان بە تۆمەتى دىزىنى پلىقى فروکە له کومپانیا کە دەركرد ئەوجارە بان زور گوئى نەدابى و مەسەله کەی زور بەھەند وەرنە گرت چونکە تى گهیشت کە هەممۇ ئەو بىلانانه بو دانەوھى ۴۰ پوندە کە بە ، راما کە ئىتر ناتوانى کارىتك بکات چونکە ئوقیانوسىك كەوتباو بەيني ئەو و بېریوه بېری کومپانیا کە

دىسان بە دلېتى بەغەمەو وە كە مشتىكى بىرىندار ئارامى لى ھەلتىرا بwoo و كۈنېتك نەما بwoo سەرى پىداكا

ئەو دىسان بە تاوانىتك کە هيشتا بە سەرىدا ساغ نە بwoo بۇوه سزاي دەچىشت ، نیستا رۇز بېرۇز پارە کەم دەبىتەوە ئەوجار فيلىتكى تازەترى هىننا ، توانى لە يە كىتك لە کومپانیا گەرۋەكە کان كارىتك پەيدا بکات ، هەر زو زوو بهھۆى بېر تىزى و ناسياوھتى خوی ئەو بېرۇز كە يەشى سەرى گرت

به ریوه به مری کوپیانیا که ئوهوندە متمانەی پى کرد کە کار گەیشته ئەو رادە يە کە چەکەی پارهی بختە زېر دەستەوە تا کاره کان باشتر بەرىت بەرىوھ و چاکنر رایان پەرىپىنى ، هەرجى ويست دایان پىنى و دواي چەند روژىكى ھەممۇ پاره کانى گەراندەوە ، پاشان چەکەيەكى لى داواکردن بەلام بەپېكى زباتر و دواي چەند روژىكى ئەويشى دايەوە ، پاشان چەکەيەكى بەپېكى 50 دۆلارى لى داواکردن پاشان سەفەرى كەد بۇ كەنەدا ، زۆر لە كەنەدا مابەوە ، دەي زانى كە ئىستا تۆمەتە كەدى دوو ئەوهوندە بۆتەوەو لە 1 مونتزال ا يېش لە دەست پۈلىسى ئەمرىكى بى منەت نەبۈوه ، دەست بەجى بېرىتكى تازىھ بەمېشىكدا هات ، 50 دۆلارى لە يەكىك لە باققە ناسراوە كان دانا پاشان چەكىكى دەستى وەرگرتەوە ، لەو سەردىمەدا بېرى دىبارى كراو لە سەر چەكە دەستى يە كان دەنوسرا ، چەند روژىكى نېبرد كە بەيەك جار ھەممۇ بېرەكەي بەچەكەيەك لە باققە كە راکىشايەوە و چەكە دەستى يەكەي لە لاي خۇي ھېشتەوە كە دەرى دەختى كەلە حسابەكەيدا 50 دۆلارى ھەيە ، پاشان چوو بۇ ئەوروبىا ئەوروبىا لە كاتەدا ھېشتا مۇزكى مارشالى پېۋو بۇو و دۆلارى ئەمرىكى لەھەممۇ و لاتانى ئەوروبىا سەبارەت بە ئەواوى يەكەكانى دراو بايەخى زۆر بۇو ، فېرۇڭە كە لە فېرۇڭە خانەي پاريس نېشتەوەو ئەوە دووھەمین جارى بۇو كە گەنچە كە پىنى دەنایە پايتەختى فەرەنسا ، بەلايدەوە ئەستەم بۇو كەبە ئەسپايان ئاگاي لە خۇبى .

ئەو ھېشتى لە لاپىن پۈلىسى ئەمرىكىاو بەرىتىناوە ھەر لەزېر چاودىرى دابۇو ، چونكە ھەندىك لەو چەكانەي كە شوپىنى دەرچۈونىان لە سەر نەنوسرا بۇو بە دۆلار راي دەكىشاو بەھەلکى دەفرۇشتەوە و لە فەرەبۇو كەردىنەدە 1/3 يى بېرەكەي بە فراتىكى فەرەنسى وەرددە گرتەوە ، بەلام ھەر كە بېرەكەي وەرددە گرتەوە ون دەبۇو ، لەشارىتەوە بۇ شارىكى تر ھەمەدەھات ، لە لەتىكەوە بۇ لەتىكى تزو ھەر لە فەرەنسا و ھۆلەند او بېلچىكەوە دەرۇقى تا دەگەيىشتنە ئەلمانيا ، تا واى لى هات لە گەن كەسىك رۇوبەر رۇو بۇوە كەمافى نېشتەجى بۇونى داوا دەكىد و سەرەنجام دىسان گەنچە كە سودى لەپى ئاگاپى و نەشارەزايىن كەسە كە وەرگرت و پاسپۇرت و چەكە دەستى يەكەي دىزى و ون بۇوە ، بەلاي كەسە كەوە چەكە دەستى يەكە گرتىكە كى ئەوتۇرى نەبۇو بەلام بە دەبەختىيە كەورەكەي ئەو ئەو بۇو كە لە ئىستاوا بە كەسىكى بى پاسپۇرت و قاچاخ دەناسرا ، ئەو كاتە لە ئەلمانيا كېپىن و فەرۇشتى پاسپۇرەتە كان دە كرا چونكە نازىھە كان ھەۋلەيان دەدا

پاسپورتی بیانی یه کان به دستت پینن تا که سایه تیه راسته قینه که می خوبان بشارنه و
کاتن که دسته که ورگرتنی پاسپورت چوو بخ کونسلکه ری میسر له لهلمانیا به بررسی
کونسلکه ری که ثوهی قبول نهبوو و پینان گوت : تو پاسپورته که می خوتت فرقشتووه و
ئیستا

رهنفخت ئەل هەجان دیسان که وتهوه تەنگانه و هەستى کرد که جە لە
گەرانه و بخ میسر بریکە چاره يە کى دیکەی نىھ بەلام پارهی پلىتى فېرۇڭە کە لە گۈنى
بىننى ھەممو ھەولە کانى خۆى خستە گەر تا كۆمپانىيە فېرۇڭەوانى ھۆلەندىاي رازى
کرد تا پلىتى بدانى و پاره کە لە قاھيرە ورگرتەوهو ، بروسکەی بخ براکەی کرد تا لە
قاھيرە پارهی پلىتە کەی بخ بدان ، بەچاودەوانىيەوه دانىشت ، ھەممو رۆزى دەچۇ
نوسييڭەي كۆمپانياكە بەلكو وەلەمیت لەقاھيرەوه بىت ، چەند رۆزىك تى پەرى ،
دۆخە کەی رۆز بەرۇز خرابىر دەببوو تا ئەمەوی رۆزىك سەرى لە نوسييڭەي كۆمپانيا داو
پرسى ئایا وەلەمیت لەقاھيرەوه نەگەی ؟ داوايانلى کرد كەمیت چاودەران بى ،
گەشایدەو ، چەند خولە كىتەت تى پەرى و دواي ماوهىيەك پۈلیس شەلمانىا و ھۆجۈر كەوت
و بەتۈمەتى دىزىنى بلىق فېرۇڭە لە نوسييڭەي كۆمپانىيە توماس كۆك دەستگىريان کرد
، ئىستا يە كەمین جارە لە ژيانى دا لە فراتەغۇرد زىندانى دەكىرى ، لەوي سى مانگ
مايدەو و دادگابى كىرا بەلام بەھۆي نەبۇونى بەلگەي تەۋاوا ، بەپىن گوناح دەرچۇو ،
ئەوهشىان بەلائى ئەمەو زۆر گرتىك نەبۇو بەلام گرنگىيە کەی ئەمەو بۇو كە بە حوكىمى
دادگا بخ ولاتى خۆيان بەھرى دەكىردىو

لە میسر دا ھەممو دەرگاكانى بەرۇدا داخراپوون هەتا مائى خوشكە كەشى
شەريفە ، چونكە مىندرە كەي سەرۋاڭ "محمد رفیق" كە تازە بەپلەي سەرگورد بەرزا
كرابۇزە ھاتنەمەوەي رەنگەتى لەمائى خۆيان قەدەمە كرد بۇو ، سەرگورد محمد رفیق
ئەو باسەي بەپىن روپامايى بەپىن گوئى دان بە فرمىسىكە كانى ھاوسەرە كەي (شەريفە) و
پارانەوە كانى تارقى بىچىتە بە راشتاوى راگە ياند
شۇرۇشى ۲۳ ئى حوزەيران لەو وەختىدا رۈوۈي دا و رەنگەت دەي زانى كە پۈلیس
بەدوايدا دەگەرتن بەپىن ئەمەوی كە ھۆيە كەي بىزانى .

رۆزیک له گەل گەنجىكى فەرنىسى بەناوى دانىل مارتان ناسياوه تىيەكى پەيدا كرد گەنچەكە بۇ دىتى شوينەوارە ئاسارىيەكان و دەرەنچامى كارە زانستى بەكانى هاتبۇ ميسر، رەئفەت خۇى لە گەلدا رېتكىسىت و ھەندىك ناوجەى لە گەل گەراو ئەو دەرفەتەشى بەھەل زانى تا پاسپۈرەتكەي بىزىتەوە بەلايەوە ئاستەنگ نەبوو كە وېنەي پاسپۈرەت و مۇرەكە تەزویر بکات بەم شىۋىيە لەسەر پاسپۈرەكە لە جىاتى وېنەي گەنچەكە وېنەي خۇى پىيەو لكاند، بۇ ماوهىيەك لە يەكىن لە ئوتىلە گەورە كان داي كوتا و لمدواي ئەوە پاسپۈرەتىكى ترى بەدزى ھەلگەرت و بۇ ماوهىيەك خۇى شاردەوە، جارىيەتى تر لە ئوتىلە ئەم دىس ئەوەي دوبارە كرددەوە بەلام بە پاسپۈرەتىكى ترۇ ناوىيەتى تر

گەنچەكە هانەوە بىرى كە چەند جاري تريش ئەو كارەي كردووە، بۇيە بە ئاشكرايان دانى پىدانان كە ئەو كارەي كردووە، هەمتا رۆزیک پاسپۈرەتىكى بەناوى احمد علايلى كەوتە بەردىست، وېنەكەي گۈزى و پاشان مۇرەكە تەزویر كردو پىنى چۈزۈر سعید، حەزىلى بۇو كە جارىيەت ئارامى لەزىيانى خۇبىدا تاقى بکانەوە، لە دواي دوو مانگ بەرىيە بهرى كۆمبانىاكە داوايلى كىدە كە بېچىت بۇ پىشوازى يەكىن لە كارگۇزارانى كۆمبانىاكە بەناوى اسماعىل بىك شوكت ھەر ئۇوندە ناوى ئەو كابارايدى بەر گۈي كەوت چۈزۈھ مائى و ھەممۇ كەل و پەلەكانى كۆكرەمەوە سوارى شەممەندەقەر بۇو و گەرايەوە قاھيرە، اسماعىل بىك شوكت مىردى پورى بۇو لەسەر ناوى احمد علايلى لە يەكىن لە ئوتىلە كانى قاھيرەدا ژۇورىكى گىرت، لەھەمان ئوتىل دا كچىكى ئەمرىكى بەناوى جون برات رەفاندۇ ناوى ئەوي لە جونەوە ئۇرى بە جون و ميسرى بەمەبەستى ليپا بەجى هيىشت نەي دەزانى بۇ كۈي دەچىت، پاشان رېڭەى بن غازى گىرته بەر، هەمتا لە ھەندىك شوين ماوهىيەكى زۆر بەچرقەي هەتاو بېپى دەرۋىنى، ئەو ئوتومبىلەكە ئەمۇي ھەلگەرتبۇو لە بن غازى راوهستا، ئەمۇي لە بازگەيەكى پىشكىن سۈپاى بەرتانىا سەبارەكەيان راگرت داواي پاسپۈرەتىانلى كەردو ئەمۇيش بەپى ترس و زەمان و زۆر بەئاساپى و دەنيايى تەواوھو پاسپۈرەتكەي دانى بەلام نەي زانبىو كە پاسپۈرەتكە بەثارەقەي باخملۇ تەم بۇو و وېنەكەشى داخراوە

بهرباتانی یه کان دهیانه ویست بیگرن گهنجه که رای گهیاند که ناوی لیوی
کوهنه و جولله که بهو له شوریشی میسر هه لاتووه ، ئه و وکو بهرباتانیه کان زمانه کهی
به باشی دهزانی ، فهرمان پی کراوان له کاره کهی به دگومان بعون و گومانیان پی برد که
ئه و به کیکه له سهربازانی بهرباتانی هه لاتوویی چه رگهی شهر ، اه و قسسه و باسانه لهو
کاتانهدا باو بعون ا ، پاشان پهنجه مؤریان پی کرد و ناردیان بو پولیسی نیو نه ته و بی
ئه نتر پول ، کاتی که وه لامه که گمرايه و نووسراپوو که ئه و میسری یه و ناوی
ره ئلههت ئه ل هه جانه ، بهم شیوه یه دوباره گنرايانه وه بو میسر ، به لام ئه و خوی
به دهسته وه نهادا

به هیندرانه وی بق ئه سکه ندریه دادو هاواري و هری خست و بهدم
هه ره شه وه دلنيای ده کردنوه که ئه و ئه مریکی یه و دبی دهست به جی بدریته وه به
کونسو لوگه ری ئه مریکا ! ئه و کهل و پهلانه که لیباوه له گهل خوی هینتابون نیشانیان
دهدا که میسری یه و ناوی ره ئلههت به لام ناویکی تریش به ناوی لیوی کوهن هه یه ، له
بهندیخانهدا ئاشنایه تی له گهل جولله کهیه که به ناوی ئه فرايم سلومون دا پهیدا کرد ،
لهمیز بتو به ته ما بتو ئه گلر هلیکی بق بره خسی بیدوینی ، که ده رهه تی بق ره خسا لین
چو پیش و لی پرسی کوینده ری ؟ خملکی کوئی ؟ ره ئلههت که میک دوروی
خسته وه به زار اوی فه ره نسای قسنه ده کرد ، لمحوری هه مان ئه و زار اویه بتو که
جولله که کان میسر لهو ره گاره دا قسنه یان پی ده کرد پاشان له زیر لیوه وه گوت
-

- زور قسنه مه که دیوار گوئی هه یه

بهشی یه کمن ئه و رسته یهی به فه ره نسی گوت و دوووهه کهی به عه ره بی ،
جولله که کانی میسر زور بی کات بهم شیوه قسنه یان ده کرد ، ئه فرايم سلومون لهو
گرفتنه هی که هاتبوونه به رده می گهنجه که ده گولیه وه به لام ئه و به زار اوی فه ره نسای
له باسه کهی دوور ده خسته وه

- گرفتیک له ئارادا نیه

پاشان به عه ره بی دریزه بی پیدا ئه وانه فریویان خواردووه ئه فرايم
سلومون که وته داوی ره ئلههت و دلنيایی بق پهیدا بتو که ئه و جولله کهیه و بیلانیکی
نهینی پیشه ، بق جولله که کان و ئیسرائل ! به لام کاتی که له ئه سکه ندریه راستی یه کهی

بو دەركەوت و ڕۆالەنەکەمی ناسى كەوتە گومان و دلەر او كىيۇھ بەلام بېپارى دا رەوانەي
قاھيرەي بکانەوه

* * *

قەدەرىيىك بىن دەنگى سەرىي ھەلدا ، محسىن ھەر چەند تەماشاي رەڭفەتى
دەكىد ، زۇر بەشەكەتى دەھاتە بەرچاۋ و ھەستى دەكىد كە ھەناسەي بەسەختىلى
دەداو سىنگى دەگۈشىن ھەر وەك ئەۋە كە بارىكى گرانى ھەڭگەتىن ، محسىن بىن دەنگ
بۇونەكەي بەحۇرمەتمەۋە لىتك دايەوەو ھېجق قىسىمە كى نەكىد تا لەپىر گەنچە كە تىرىدى
بەھەرا

- بەلای منەوه بایەخىنى نىيە
گەنچە كە دەت گوت لەبەر خۇبىيە قىسىدەكەت ، محسىن پىڭەنى و پرسى

- ج شىتىك بە لاي تۇزۇھ بایەخىنى نىيە
- بە لاي منەوه بایەخىنى نى يە كە باودەم پىن بىكەي
محسىن بەسەر سورمانەوه بىرۇكانى ھەلتەكاند و گەنچە كە درېزەي پىندا

- بەراستى دەپىن بۇچى تۇ باولەر بەقسە كانم بىكەي ؟
محسىن لە كاتىيىدا كە شىۋاپىزى وت و وېزەكەي دەگۇزى ، پرسى :

- ئەو پىاوه جوولە كە يەت ئەمەرايم سلۇمون ئەيتىھە ياد ؟
- بەللى شىۋىھ كە يەم لەبەرچاۋ
- بۇچى گەرتىيان ؟
- نازارەنم .

رەئىھەت ھەمەلى دا وەبىرى يېننەتەوە بەلام نەي تواني ، پاشان گوتى

- لەراستى دا نەم دەويىست بى ترسىنەم و لەخۇمى دوورخەمەوه

- واتە ئەو دەزانى كە ناوى راستەقىنەت تۇلىوي كۆھن نىيە

- ئەۋە شىتىكە كە من يېنم گۇوتووھ
دوبارە بىن دەنگى سەرىي ھەلدايەوه
گەنچە كە دەست بەجي پرسى

- من ھەممۇ شىتىكىم بىْ گوتى تو بە منت نەگوت كىي ؟
- مەحسىن ھەستا بىرإواو گوتى
- تو چىت دەۋى ؟
- لانى كەم ناوه كەت بىزانم
- مەحسىن
- گەنجە كە كىرىدى بە گالە
- قوربان لىرە پېنچ مىليون كەمس بەناوى مەحسىن و حەسەن و حسین و حسام

ھەيدى

- مەحسىن لە كاتىيىكدا كە بىْ دە كەنلى گوتى
- ناوى من مەحسىن مەقتابازە
- سەرگەوتنى ... سلاو
- شىتىكى تىرت دەۋى بىزازانى
- جەناب بەمن بلۇ باسە كە چىدە ؟

مەحسىن بە سۈزۈتكى دۆستانە ، دەستى لە سەر شانى داناو لىپ پرسى
- ئاتەھوئى گەشت بىھى ؟

- حەزم لىئىخ خوشكىم شەرىفەمۇ تارىق بىبىنم
- ئىيىستا نا

- بۆچى

- بىۋىسىت ناكات بچىقە لاي براڭانت

ھەيلەن ھەستى دەكىرد كەلە بەرددەم يەكىنلىك لەرۇمانە رۇداوه سىخورىيە كاندا
وجانى داوه بەلام لەيدەك سات دا بەبىرى داھات كە گەنجە كە ھەمان دويىدى
ھاوسەرىيەتى ، ھاوهلى مىردى

بىستىن رۇوداوه كە يان خويندنهەي لە كىتىيىكدا يان تەماشا كەردىنى فلىيم شىتىكە
ناسىنىن قارەمانە كەي شىتىكى تىرە ، ئەو ئىيىستا لە بەرددەم داستانىكى راستەقىنە دايە ،
داستانىكى كە رۇوداوه كانى لە فلىيم كەتتىكە كاندا رۇوي نەداوه بەلکو قارەمانە كەمى لە گەنل
مەترىسى يەكى راستەقىنەدا رۇوبەر رۇو بۆتەوە

بهشی ھەشتەم يا كوب بنیامین حنانیا

- قوربان کارئیيش بە من ناسېنرى ؟
محسین سکەيەكى دە لىرىھى لە گىرفانى دەرىنلە كاتى وىدانىدا گوتى
- ها بىگە ! ئىستا سى بۇزۇ دەرفەتت ھەيە كە بە شارى ا خوب ا دا بىسۈرىيەوه
بە ئارەزوی دلى خۆت
- ئەوانە ھەممۇيان ئى منن ؟
- لەبىرت نەچى كە ناوت ليوي كوهنە
- دەليابە
- وە ئەگەر ئەغرايم سلۇموننت دى لىنى گەزى بايزانى كە ئەمۇ ناوى
إاستەقينەت تو نىيە
- ئەدى ئەگەر لە ناوى راستەقينەت منى پرسى ؟
- هيچى پى مەللى جە لەھەي كە من پىت دەلىم
محسین ئەھەي گوت و بۇ لاي دەرگاي ژۇرە كە رۇيىشت و درېزەي پىدا
- بۇزى ٥ شەممە سەھعات ئى بەيانى خوا حەز بىات دەمى بىت بىنم
رەنگىت گونى
- ئەدى ئەگەر پىۋىسىتم بەتۆ بۇو ؟
- من لەپەنا خۆت دەدۋىزىتەوه

* * *

محسین ئەھەي گوت و رۇيىشت ، خانم سەھعون ماندوو دەھاتە بەرجاۋ و
سەھعات نزىكەي ٤ ئى پاش نىوهرۇ بۇو ، كاتى كە عەزىز جەبالى لە گىيەنھەي پاشماھەي
داستانە كە بۇۋە ماندووبي و شەكمىتى پىۋە دىياربۇو بى دەنگىكە كە زۇرى نەخاباند ،
ھىلەن سەھعون گوتى

- چهای زورت له گهلهدا کیشام
- ئوهه دینیکه که دوید به گهدنی ئیمهیدا هملواسیوه
- مه بستت ره ئفته ؟
- عهزیز له کانیکدا که دلی خوش بورو روی تی کرد و هنلینیش دریزمه پیندا
- وا هست ده کەم که به لوتكه شاخیکی بهزدا هملله گەپیم .
- ئیستانش حەز دە کەمی راسته قینەی کاره کە بازىت ؟
- زور
- ئوهی گوت و لەشوننى خۆی هەستا ، عهزیزیش هەستا پى و گوتى
- بەس نا سېھینى مال ئاوا ا
- عهزیز تا لاي سەياره کە بەرپى كرد

* * *

هەندىك جار هیلن خوش باومرانە دەکەونە بىرگىرنەوە واتە دەکرى
قارەمانى داستانى ژيانى منىش وەکو قارەمانانى فليمەكان لە داستانە كاندا
زېندووبىتەوە ، ئايا مەحالە کە مەرگى ئەو ، لە خەبائى من دا رووی دابى ؟ پاشان
راستەقینەيەكى تال پەردى خۇرماگى دراند ، نا ! ئەو مەرگى دوپدى بەچاوى خۆى
بىنى بورو ، بەلام گەرانەوهى ئەو ھاوسمرە مېرىھبان و بەئىمانە بۇ ناو ژيانى ئەو و
مندالەكانى مەحال بورو

ھیلن لەپشت پەنجەرهى سەياره کەوهە تەماشاي جادەكانى قاھىرەي دەكىد ،
ھەوا ورده تارىك دادەھات گلۈپەكان بىن بورو بۇون سەياره کان بەنیو
ترافىكەكان دا تىز تى دەپەرين ، لە لاي چەپىن ، حسېن شوڭرى بەپى دەنگى دانىشتبىو
و ھەۋلى دەدا تا ئارامى مىوانە کە خۆى پىارىزى ، سەياره کەيان بۇ لاي شوقەي
گەرە كىكى شۇنىنى نىشته جى بۇونى ھیلن بادايەوە

* * *

کچانی شوقه که به سوزه وه لدهوری هیلن کوبوو بوونه وه هیلن سویاسی
 همووانی کرد و داوای لی کردن واژی لی بینن نانیکی ثیواره ساده خوارد
 کچیک که زمانی نهلمانی باش دهزانی له گهل عهزیز که وته گفت و گز پاشان عهزیز
 ئه وی له بیر خوی برده وه ، هیلن هرچنده هه واش سارد بیوه له هه وانی شوقه که
 دانیشتیوو و بیری له میرده که ده کرده وه ، بیر له و سنه مانه که ده رهه مقی کرا بیون ،
 بیر له و که سانه که ناواره یان کردبیو و رایان کیشنا بؤ نیو ئه وی ئومیدی و هه ناسه
 سارديه وه ، بیر له غه دره که به فیلیاز ناوذه یان کردبیو بیر له و دهسته واژه رهق و
 پر له قینانه که وه کو گولله ئاراسته یان ده کرد ، بیر له و ره فتاره جه نگاهیه که ناچار یان
 کرد بیوه بھر و کیان بھرداو واژ له نیشتمانه که بینی و بمره و هنده ران هملیت ، بهلام
 کاتی که نیشتمانه که میسر پیویستی بینی دهی ، یان له سهر له پی دهست تا دواستانی
 تمهن له خزمتی داده و ریانیکی توکمەو تسلیم به ترسناکی و تؤقان ده گزبرینه وه
 به شیوه یه که کمله هه ساینیکی ژیانیدا ههستی به مردن کرده وه
 بهلام کاتی که ناشنایه تی له گهل ئهودا پهیدا کرد ، رازی و به ختمه مهرو به که یف
 بیوه ، ئه وهست و سوزرو خوشیویستی بؤ دین و نیشتمانه که لهدلدا رواند ، هیلن تا
 سبېینی بھیانی چگه له چهند سه عانیک زیاتر نه خدھوت .
 کاتی که عهزیز جمبالی سبېینی بھیانی چاوی به هیلن که وت هه رکام هه ویان
 دهدا بھیکه نینه وه پیشوازی له بکتری بکهن بهلام ددم و چاوی بھیکیان بی تاقه تی بیوه
 دیار بیوه که ئه ویش یاده و مری و بی خه وی شه وی را برد و بیوه ، بهلام هیلن هه مه
 خولیا کاتی ئه وه بیوه تا پاشکوی داستانه که بیویستی

* * *

لهدوای ئه وه که محسین ممتاز گهنجه که بھراویز کرد و پیشی گوت سی روز
 مؤله تهت هه یه ، ئیتر ئه وه قه ناعه تیکی بؤ ره لفهت دروست کرد بیوه که محسین ممتاز
 ئه فسه ریکی هه والگره ، بؤیه هه ولی دا تا دله را وکی و هانی هانی له سهر خوی لابیات و
 گه شیین بی به ئاییندە

گهنجه که له دواي ئهوه که بواری کاروگاره کانی له گوشه حیاوازه کانهوه توژیه وه لام کوتاین بهم جوڑه دهست که ووت محسین ممتاز چکه له هه والی ئهوه جووله کانهی که مال و سامانی خوبیان بؤ دمره وه راده گواست شتیکی ترى مه به است نه بورو ، بهلام پرسیاریک که برووی لهو ده کرد و وه لامه کهی نه دهزانی ئهوه بورو که بؤ ده بی گه باندی هه والی جووله که کان نیازی بهو ههموو ئه سپایی يه هه بی ؟ ئهوه ههموو حه شاردان و شاردرانه وهی بوجی يه ؟

گهنجه که وه لامیکی بنه بیری بؤ ئهوه پرسیارانه دهست نمه ده که ووت ، بهلام گوئی خوی لى تاخنین نه کک له بھر ئاسان کاری بېلکو دهی زانی که زیانی نه کردووه ، هه رچی بی بدو گاره خوی لەشمپری ئاواره بوروون ده پاریزی
گهنجه که لهو شته که دهی گوت بی راده راستتو بورو بهلام سهیره که لهوه دابوو که گهنجه که له سی یمین روزی نیشنه جی بونویه وه هیشتا له باله خانه که نه چوو بوذر

محسین سه رهتا واي بیر ده گرددوه که لموانه يه گهنجه که به هوی ئاوه هه واي ساردي قاهيره وه توروشى لەرزو تا بین بهلام کاتى لەوه ختنى دبارى كراو دا سۆراخى هەلگرت ، وەک کوره ده وله مهندان به جل و بەرگیکی رېك و پېنك و پوشته هاته بەرجا و

- له سی روزی را بردودا چیت کردووه ليوي ؟

لە کاتىكدا که ههموو هەلسوكە و تەکانی بەنیتى خستبۇ ژىر سەرنجە وه بهلام هەندىك خالىش هەروا بە هەلپەسراوی دەمانه وه ، خولياي گهنجە که ئەموده بورو که بەھەواي حال خوش و دەولەمەندان بىزى ، محسین تى گەيشت که گهنجە که حەزى لەناودارى و خۇ دەرخستنە ، ئهوه بؤ هەر جىڭايەك دەرۋى خۇي و دەنواند که گوايە هىشتاش دورو مەرجانى باو كىيەتى .

رۇزىك لە کاتىكدا کە رەنگەت سەبارەت بە سی روزی را بردوو قىسى دە کرد ،
محسین لىي پرسى :

- واتە تۇ دوينى هەر لە مال نە چۈو وە دەر ؟

- ن-

- بوجى ؟

- لهراستنی دا ترسام

- لیوی ! له چن ترسای ?

- پیری شهو کاتی کله چیشتختانه یه ک دههاته دمر ، لهناکاو چاوم به پیاویک

کهوت که ناوی ئەفرایم سلومون بwoo

محسین بەدەنیابى دەی زانى كە ئەفرایم سلومون كى يە

ئەو ھەمان ئەو گەنجە جوولەكە بە بwoo كە رەئفەت ئەل ھەجان لە بەندىختانەي ئەسکەندەر يە ناسىبىووی ، محسین ھەستى كرد كە ئەسپايى و سلەمینەوهى گەنجە كە بەتھواوى لەجىنى خۆي دا بwoo هەروەھا زېرەكى و لېزانىيەكەشى بwoo بە مايەي سەرسۈرمانى محسین

رەئفەت لەو قاھىرە يە كە ماوەيەك بwoo دوورخرا بۋوھ لىيى ، بەسەربەستى و كامەرانى تىيى دەگەرإ ، دەچۇ شانۇكان ، دەچۇ سەپرى سى ئەرامەكان و رۇزىكى تىرى لە باغى ئازەلەن دا بەسەر دەبرد ، كەم كەم ھېبور دەبۈوه دەھاتەوه سەرخۇ ، ئىستا ئەو بەبىن ترس و سلەمینەوه بە شەقامە كاندا دەسۈرپىنهو ، محسىنىش ھەولى دەدا تا بەھەر شىۋىيەك بىن پەيووندىيەكى كۆمەلایەتى - مىزۇوبىن لەگەل كەسىك بەناوى « كۈهن » دروست بکات ، لە كاتىكىدا كە دەي زانى كۆمەلگىڭ جوولەكەنلىكىن نەك تەنبا لەميسىر بەلكو لە ھەممۇ دىنلادا كۆمەلگىڭ كى داخراون بەلام لەھەممۇ كون و قۇزىنى دىنلادا يەكتىرى دەناسن بەتاپىيەتى خىزانە زەبەلاح و سەرمایەدارەكان كە پىۋىست بwoo گەنجە كە بەنیوانياندا دزە بکات

ئەو دەيەوېست گەنجە كە بگەيەننە جەرگەي ئىسراييل ھەتا وەك ھاولانىيەكى ئىسرايىلى بژيت و بتوانى بىنچەو رەچەلەك و بەرەبابىان دەرىيىنلى ، بىنچەو بەرەبابىك كە كەم كەس سەرى لى دەربىچىن وەك ئەمەنە كە دۆمىيىك كلاشەي بۇ خۆى دروست كردىن گرفتىك ئەمەن بwoo كە دەبوايە گەنجە كە پەيووندى كردى با بەخىزانىيەكەو كەلە ميسىر نەزىبابان و چەندەھا سال با ئەو ولاتەيان بەجى ھېشىبا ، بەلام ناچار بwoo كە باس و لېتكۈيەنە كە خۆى دەربارە خىزانىيەك سەنوردار بکات كە چەندەھا سال لەممەوبەر ميسريان بەجى ھېشىبا جا يان مابىن يان خەمەركى بىن لەبىر بېنەوە

بهمن گرفته که روز بمرگز نالوزتر دهبوو و ۰۹ ک چیشتی مجیور کم س بوزی لیک
جیا ندهد کرایه وه چاریک محسین دهرفتی به گمنجه که دا لهه همان کاندا نه و
دهرفتنه شی بو خوی ره محساند تا بتوانی لیکلینه وه کهی خوی سه باره دت به گمنجه که
ئه نجام بذات بهبی ٹه وه وی که بو ئه و مه بسته ناچار کری پهنا بو فهرمانگه پاسپورت
و مانه وه ببات تا هاوکاری بکهن ئه و باسه هه رواش ساده نهبوو ، چونکه ئه رشیفینکی
له و بابه ته له بمرده است دا نهبوو ، محسین له هه ولن ناسنامه خیزانیکدا بوو کمه
میسره وه کوچیان کردی بروزئاوا ۱۰ مه غریب ا ٹه وه ش کاریکی وا ئاسان نهبوو چونکه
روزنوای عمره وی که پیکه باتبوو له لیبیا و تونس و جه زائیر و مه راکیش له زیر جه تگی
دالگیر کاری فخره نسا یان بفریتانا دا بیون

هر وهها کوی شاره کان بهسی بهش دابمش بوو بیون یه کیان ناوجه هی
نهوروبا بوو ، دووهم ناوجه هی عمره بی بوو و ناوجه سی یه م که کیوی ا ملاح ا یان پی
ده گوت ناوجه یه کی جووله که نشین بوو که وه کو ناوجه هی عمره بی شوره هی هه بوو
بهلام حیا وزیه که له گهال ناوجه هی عمره بی دا ههی بوو ٹه وه بوو که هات و چوپان بو
ناو خملکی پیویستنی به مؤلهت نهبوو

جووله که کانی روزنوای عمره بی ، له هه موو شاره کان ناسرا بوون هه ٹه وه ش
بوو که دهبوو به په رج له بمرده کاره کهی محسین و رو بره رو ووی گرفتی ده کرده و
محسین دو سیه کانی فهرمانگه پاسپورتی ژیراو ژیور کرد تا له ناکاوا
گهنجینه یه کی دوزیه وه ، له ناو نهورا قه کاندا محسین تووشی خیزانیکی بچکله هات
کمهله یه که دایک و باوکیک و یه که کور و یه که کچ پیک هاتبوون ، سه بیره که لهو دابوو
که کوری ماله که ۱ یا کوب ای ناو بوو و یه که که ها و همه نی په ئفهت بوو ناوی باوکی
بنیامین خانیا و ناوی دایک - که یه که لته تمه من ۳۰ سال میسری به جن هیشتبوو -
راشک بوو و کچیک که ۲ سال له برا کهی بچوکتر بوو ناوی جان بوو
کاری بنیامین دهست گیپری و قوماش فروشی و ورده و آله فروشن بوو و ئه و
خیزانه له یه کیک له گهه که هه زار نشینه کانی قاهیره دا ده زیان
ئه و بیو بونچه یه که کله کوئی دهنا دمچه لادیکانی دهورو بهرو تا روبرای نیل
ده رفی سیما یه کی لادیانه ههبوو له نیو لادیکانی دهورو بیدا ناسرا بوو و
که باریکی زوری ههبوو

بـهـلـام سـانـيـك وـ چـهـنـدـ مـانـگـيـك بـهـرـ لـهـ هـهـلـاـيـسـانـيـ جـهـتـكـيـ جـيـهـانـيـ ،ـ بـهـهـوبـهـكـيـ
نـادـيـارـهـوـ بـنـيـامـينـ خـتـانـيـ وـيـسـتـبـوـوـيـ لـهـ مـيـسـرـهـوـ بـهـرـهـوـ لـيـ اـمـغـرـبـيـ اـكـزـجـ بـكـاتـ وـ
هـهـمـوـ ثـوـ بـهـكـنـهـنـامـانـهـيـ كـهـ مـحـسـسـيـنـ بـهـلـيـزـانـيـ كـوـيـ كـرـدـبـوـونـهـوـ گـوـمـانـيـ ٹـهـوـهـيـانـ
نـهـدـهـهـيـشـتـهـوـ كـهـ بـنـيـامـينـ وـ كـوـرـهـهـكـهـيـ (ـيـاـكـوـبـ)ـ وـ ڪـچـهـهـكـهـيـ (ـجانـ)ـ وـ ھـاوـسـهـرـهـكـهـيـ (ـ
راـشـكـ)ـ هـيـچـ کـاتـ گـهـرـابـوـونـهـوـ بـوـ مـيـسـرـ

بنیامین خانیا له (مغrib) اداده نیشت به لام له وختی جه تگی جیهانی دووهه
دا سوپاکانی و لاته یه کگرتووه کان (مغrib) ا عمره بیان داگیر کرد و بهداگیر کردنی
نه و لاتانه بنهمالهی خانیا به ته اوی له ناو چوون محسین ممتاز به و به تگه و
ئهوراقانهی کمله بهر دهستی دابوون ناو نیشانی بنهمالهی خانیای ۱۷ سال له ممه وبهر
دوزیه و دهست به جی خملکی خوی بو تویزینه و لیکوئینه نارده وی و ته اوی
ربابورته هاتووه کان مایه خوشحالی و دل خوشکه ری بیون چونکه له و لاتی مغrib
عمره بی دا بنهمالهی بنیامین خانیا به ته اوی له بیر کرابوون و کهنس سهرو سو راخی
نه ده زانیز

خنکی له سهره تادا واقیان وردمنا و له هژگاری پرسیار گردنه که یان ده گوئیمهوه
ئوان له بیریان مابوو که بنیامین حنانیا به پیچه وانهی هاوسره میپرداشنه که
مرؤفیتی خمۆک و گوشه گیر بوبو و بهشیوه یه ک که چنده ها روز و بکره به هملتهش
ون دهبوو ، دووباره به شه که تی و په پیوتوی ده گهربایمهوه ، زور له مال دا ندهه ما یاهو
جگه له چند روژیک که سه رقائی کرینی کالاکان دهبوو له بازار گنانی ناوجهی ا مؤسکی !

ههندیک له بازرگانانه هیشتا له سهرو بهندی زیان دا مابوون ، ههموو ئوه
ههوالگریانه له دهستی محسین دابوون بو ئوهی تا بهھوی ئوه ههوالانه سهره داویک
لهرابردووی گمنجه که همل کات ، ههروهها اوی پیویست ده گرد که گمنجه که له سه
ههموو وردەکاریه کانی ههوالله کان چجان بدات و ناوي باوک و دایک و براو خوشکه
تازه کانیش له بیر بکات

* * *

ئیستا گەنچەکە پىۋىسەت بۇو سەر بە ھەممۇ شۇنىكىدا بىكەت كە شۇنىيى
كۆبۈونەوهى جولولەكە كان بىن ھەر لەپەرسىتكە كان تا چاخانەي ماتانىيا يانەي مکابىن و
قاوهەخانە و چىشتىخانى ئىستانىبىلۇس و بەكۈرتى ھەممۇ گەمرەكە نېتىنى و ئاشكرااكان و
مۇئىتەكى كۆبۈونەوهى خەبۈونەوهى كانيان واى پىۋىسەت دەكىرىد كە باسى ھەلاتنىيان بۇ بىكەت
بۇ ماراكيش

پىۋىسەت بۇو كە گەنچەکە بىزانى كە بىنەمالەمى خنانىيا لەكۈي دادەنىشتن و ئەو
بازىرگانانەي كە لەگەل باوکى ئەودا دانوسان و سەودا و مامەلەيان دەكىرد بىان ناسى ،
خنانىيا بەھەمان شىيە كە لەزارى دراوىسىكانييەوە دەيىسترا دەيىان گوت لەگەل
مندالەكەدى دەچوو بۇ لادىتكان و لەو ماوە كورتەي كەلە قاھىرەدا دەزىيا بەھەجع
شىيە يەك لىيى دوورنەدە كەھوتەوە ئەو گەنچە دەبوايە چىرۇكى ژيانى خۇي بەم
شۇۋە يە بىڭىرمىبايەوە حەوت سالانە بۇوم كەلە مىسىز كۆچم كىرىد ، بەلەم لەدۋاى
پەلامارى سەربازانى يەكىرتوو بۇ مەغىربىن عەرەبى دايىك و بایم مردن ، شەر من و
خۇشكەكەمن لىتكە جىاڭىرىدەوە و من ئىستا نازانىم كە ئەو ماوە يان مەردووە ؟ ھەرۋەھا
دەبوايە لەبارەي ئاستەتكە كانى قۇناغى مندالىيەوە پېرسىيارى كەردىبا و شارمزايىن لەسەر
پەيدا كەردىبا ، ھەرۋەھا دەبوا بەدۋاى كارىتكىدا بىڭىرى جا ھەر كارىتكى بىن ھەرچەندە كە
بىنابىخ و سووك و چەروكىش بىن ...

واى پىۋىسەت دەكىرد كە چارەنوسى خۇي لەنېي جولولەكە كاندا وېلىن بىكەت ، ئەو
دەي توانى لمېرىگەي يانەي مىكابىن يەوە ناسياوەتى لەگەل چىن و توپۇزە كۆمەلائىيەتىيە كانى
جولولەكە كاندا پەيدا بىكەت واى پىۋىسەت دەكىرد كە دۆستىياتى لەگەل جولولەكە كاندا
بىكەت پىشە بەلەم زۇر بەلەزانى و ئەسپاين ، لەپەرسىتكا دەبوايە نويىزى وان بەدوردى فيئر
ببوايە ، دېنى وانى بناسىبىا ، لايەنە جىاوازە كان و نەيارە كانى وانى لەگەل مەزھەبە كانى
تىدا ھەست پى كەردىبا دەبوايە لەقايىنلىكى جولولەكە يەكى بەدىن دا دەركەھوى و
سەردانى پەرسىتكا بەواجىپ بىزانى ، رۇزى شەممە زۇر بەرپىز راڭرى ، لەيانە كان يان
چاخانە كان شۇنىيىكى تايىبەت بۇ خۇي ھەمبېزىرى ، پاشان لەھەفتەيەكدا دووجار چاوى بە
محسین بىھوئى و دىدارى لەگەلدا بىكەت ، نەك دىدارى ئاسايى بەلکو زۇر تايىبەتى و
نېتىنى

گهنجه که فیرکرابوو که ئەگمر بزانى لهزىز چاودىرى دايىه نابى محسىن بناسى و ديدارى له گەلەدە باكتا يان بىدوين ئەگمر شانىشى لە شان بادات ، ئەگمر ھەستى بەدوغىنىڭ ناتىسايى كىرد دەبى ديدارە كە ھەملەرى بۇ كاتىكى تىر

رهئەفت گوتى

- كى من دخاتە ژىز چاودىرىيەوە ؟

- پوليس

- ج رۈزىكى رەشه !

محسىن پېتەنى و گوتى :

- ج بۇو ؟

- ئەگمر پوليس يم خاتە ژىز چاودىرىيەوە ، ئەدى توچىت ؟

محسىن وەلامى پرسىيارە كە ھەڭىھەنى نەدايمەوە و درېزى پېندا

- پوليس نەك تەنها چاودىرىي تۆيە ، بەلكۈ لەوانەيە بىشت گرى

زىانى لەو لە تواناوا وزەي گەنجە كەدا ھەبۇو بەلام محسىن دەبەوسىت تواناوا

لىيانووپىن گەنجە كە لە حاسىت روودانى ھەر ئەگرىكى كەت و پېردا تاقى باكتەوە

ئەو كارە ۸ دانە سەعاتى وىست ، محسىن ۸ سەعات لە گەل گەنجە كە

دانىشت و داستانى بىنماھى ئەننایى بۇ باس دەكىد و فيرى دەكىد كە چۈن

ھەلسوگەوت باكتا و لە گەل كېدا دانىش و ج باكتا و ج نەكتا ...

ھەروەها پېویست بۇو كە رەئەفت ژمارەي تەلمەفۇنى مال و شۇيىنى كارە كە

محسىن بزانى نەك لە سەر كاغز بىنوسى : ئەوه يان كارىكى تابلىق قەدەغە بۇو و

دەبوايە تەنها لە كاتى پېویست سود لەمەيان وەرىگىر و اتە كاتى كە گىانى كەوتىپەتە

مەترسىيەوە

محسىن پرسى : تەواو تىگەيشتى ؟

- بەللى ، قوربان

سەعات لە ۶ ئى دواي نىوهەۋى تىپەرى بۇو ، كاتى كە محسىن زانى گەنجە كە

بۇ لى خالى كراوه داواي لە رەئەفت كەرتا بەئەسپاپى جم و جۈل باكتا و پەلە

لە كارە كانىدا نەكتا ھەروەها لە رۈزە كاتى بەكتىر بىنن دا چى بىننەوە بىستووەوە

ئەنجامى داوه لە بەجۈك و گۇورە ، گىرنىڭ و بى بايەخ ، راپۇرئىتك ئامادە باكتا

گەنچەكە پرسى

- تۈ ناوى دايكم و باوكم و خوشكىمت دىيارى كرد بەلام ناوى راستەقينەي منت نەدركەند !
- ياكوب ساتىك بى دەنگى بالى كىشا ، پاشان گەنچەكە گوتى :
 - ياكوب بنىامين حنانىا ، ناۋىكە كەبىyar وابوو گەنچەكە لمزىر پىست و كەولى ئەودا وەك جوولەكە يەك بىزىت

بهشی نوّهه م

ئیستانبیلوس

له ئۇورى بىنای پەتكەراوى ئاساپىش و ھەواڭىرى ، ھەر كە گەنجە دېپاتىيەكە لېيان وەزۈور كەوت تا دوو پەرداخ شەربەتى پېرەتقال و دزو ئىستكان قاوه لەسەر مېزەكەي بەردهم خانم سەخون و عەزىز جەبالى دانى ، ئەوان دەستيابن لەقىسىو باسى خۆبىان ھەلگرت گەنجە دېپاتىيەكە بەچا تو روکانى كارەكەي خۇي تەھاواو كرد و ژورورەكەي بەجي ھىشتىت ، بەلام ھىشتى بى دەنگى بەسەر ژورورەكەدا زالە عەزىز دەستى درېز كردو ئىستكانه قاوه كەي ھەلگرت ، ئەوسا ئەمۇش پەرداخىك شەربەتى پېرەتقالى پېنداكىد ، ھەيلن واي بۇ دەچوو كە عەزىز جەبالى بەناخى رايدوودا رۇچۇوو ، بۆيە ھەموئى دا تادان بەخۇبىدا بىرى و قىر قەپ بى ، بەچۈزىك كە تەنامەت لىيۇ لەسەر يەك ھەل نەگرى ، تا عەزىز لەدواي داگىرسانى جەڭرەكەي دوبارە گەرايىوو سەر پاشكۈي وەت و وېزەكە

* * *

لە گۇتاپىن سالى ۱۹۵۴ دا ، تەپولكەي مىسىرى تازە ناوجەيەكى داڭىرىو دىبار بۇو كە زوربەي خىزانە دەولەمەندو خۇش گۈزەرانەكان لەويى دەزبان ، بىناؤ خانوھ کانى ئەو ناوجەيە زۆر گەورەو زەبلاح بۇون ، ھەممۇپىان لە لايەن كۆمپانىيەكى بەلجبىكى يەوە دروست كرابوون ، بەشىۋىيەك كە ئەم گەرەكە لەھىچ شىنگىدا بە گەرەكە كانى تىرى شارى قاھىرە نەدەچوو ، شەقاصەكانى مىسىرى تازە بەتاپىيەتى لە دواي رۇز ئاوا بۇون چۈل دەببۇون چونكە ئەوانەي كە سەبارەشىيان ھەبۇو سەبارەكانى خۆبىان لە گەراجى تابىيەت دا رايدەگرت

كانى دىيارى كراوى دەيدارە كە سەھعات ۹ بۇو و لەسەھعات ۸ و ۵۵ خۇلە كىشىدا سەبارەيەكى جام تارىكى ئەملىكى ، لە جۇزى سەبارە گرانبەھا كان ئەوانەي كە خەلکى خۇشگۈزەران سوارىيان دەبن بەھىۋاش چۈناو يەكىك لەو شەقامانەو ورددە ورددە

هیواشتر دهبووه تا گه یشته بهردام بینایه کی ۵ نبومی و راوهستا ، محسین ممتاز دهستی بهسوکانه وه گرتبوو

محسین لاهمر دیداریکدا که له گهان گمنجه که دادا ئەنجامی دهدا به سهیاره یه کی جیواز ترو بشیواز یکی تازه تر ده رده که ووت ، محسین لاهماوهی ئه و دوو ما نگهدا شیوه وی چاو دیری و هەلاتنى به ته اوی فیرى گمنجه که کرد ، هەندیک جار محسین ممتاز بەئەنچەست کەسیکی ترى بۇ چاو دیری و هەلنانى ئه و دەناراد ، به لام گمنجه که له زوربەی تاقى كردنەوە کاندا سەرەتە و تواناو بهەرمى زیاد لە رادەی خۆی لە راپەراندۇنى كارە کاندا پیشان دمدا

لەھەندیک شۇین رۇنى جوولە كە يە کی دەبىنى كە به تەواوی بەناخى جوولە كایە تىدا رۇچۇو بى ، لەھەندیک شۇین لافى به سەر محسین دا لى دەدا ئەوش نەك لە بەر ئەمە كە ئامانچىكى تايىھەتى هەبى بەلکو تەنها لە بەر ئەستۇ پاكى و نيمە پاكى خۆى ، محسین لە كاتىكدا كە پىددە كەنلى لە بەر خۆيەوە دەی گوت ئەو لە چاۋ جوولە كە كان دەلىن لە دەھوت ئاۋ پەرىبەتە وە لەھەممۇ ئاۋىك زولال تەرە گمنجه کە زۇر بە خىراپىن قۇناغە ئەزمۇنیە كانى دەپرېن بشیوه یە كە كە هەندیک جار بازدانە كە دەبۇ ما يە مىشتو مەر و دەم بە دەمە يە كى زۇر لە نېۋان محسین ممتاز و حمسەن سفردا

حمسەن سفر ھەممۇ ئىش و كارە كانى دا بۇ دەستن ھاولان و ھاوا كارە ژېر دەستە كانى خۆى هەرچەندە ئەو فەرماندەي ئەو چالاكيه نېتىنى يەش بۇو محسین ممتاز لە شەودەا ھەوا ئەتكى ترسناكى بۇ گەنجه كە بى بۇو ، محسین چاڭ دەي زانى كە ئەم ساتە ، زۇر سەخت و دۈزارە ، محسین گلۇبىيە كانى سەھىارە كەي كۈزاندە وە دايە بۇش و بەجاوى كرا وە بەئەسپاپى كە وەتە رى ، ۵ خولە كى مابۇو بۇ كاتى دىيارى كراو ، شەقامە كە لەبى دەنگى يە كى مات دا نەرە بۇو بۇو ، جادە كان چۈل بۇون ، وا پىش بىنى دەكرا ھەممۇ شەنە كان رېتك خرابىن و سەرگەوتەن مسۇگەمرىي ، گەنجه کە لە يە كېتك لە هيڭە تارىكە كانى شەممەندە فەر ا مېتىۋا دابەزى كە يە كېتك بۇو لە ويستىگە كانى گەرە كى مېسىرى تازە ئەو رېتكە كەي لە ناھەر استى شارە وە تا ئەو شۇنە دوورە دەست و پىچ و بەنايە بېرى بۇو تا چاۋى بە محسین بکە وېت

گهنجه که کهونه ببرکردنوه

خوچه شاردان و نیینی جله له ناقار پیاواني پولیس خوپیوست تیه چون
نهفسه ریتی پولیس له پولیسیکی تر ده سلنه مینهوه ؟ ئهوه ج سیناریویه که ؟ !
برههفت دلنيا ببو لهوه که محسین له پیاواني پولیس و دستیکی بالای
له ههنسوکهوت و کاروبار و جم و جوانی جولله که کاندا ههیه بؤیه ئوهوه کمله و
چاوهروان ده کرا هینانی ههواںی جولله که کان ببو کمله و کاتهدا کاري رفاندنی گهنجانی
جولله که و ههنازدنی مال و موکیان بؤ دهرهوه و تیکدانی ناوهندی بژپیوان زور لهئارادا
بوو گهنجه که دهروونی خوئی ئاسوده کرد که محسین ههمو ئه و کارانه بهو
مهبەستهوه ئەنجام دهدا تا ئەویش وە که خوئی بؤ ئه و کارانه رابینی
گهنجه که هەر بەوندە توپیزینه وە قەناعەتى بە خوئی هینا چونکە محسین لەو
چەند مانگى دوايى دا تېتى پىن ھەلچىرانى لملاين برا بىن وەفاکە يەوه ھەست پى
كردبوو ، برايەك که هیندە ڙيانى لى وەتهنگ هینا ببو که ناچارى كرد ببو سەرى
خوئی هەل بگرى و ھەلىت

ئەو شەوه هەوا سارد ببو ، گهنجه که وازى لە شەممەندەفرە ڙىز زەمینە کە
هینا ، بەلام لە وېستگە کە نەھاتە دەر ، چاكەتە كەمى كرده بەرى و چاوهرى پەرىنەوهى
رېپواران ببو لە وېستگە کە هەتا ئەوهى کە شتاقيان لە شەممەندەفرە كەمدا نەمانهوه چە
لە شۆقىرە کە ، پاشان شەقامە كەمى بە پى تاوى و هەلەداوان بېرى و لە تارىكى دا ون ببو
، شەممەندەفرە ڙىز زەمینە کە ورده ورده دوور ده كەوتەوه و دەنگى خولخولە کانى
تارىكى شەوبان دەشكاندو سامانگى دلانيان دەرەوانىدەوه

گهنجه که وە كارىپى سېپەدر اواني بەئەزمۇن چاوي بېرىپۇ دەروروبەر و
دەھاتە بەرچاۋو کە تى ماوهە بە دەم شىتىھە و گىرى خواردۇوو ، گهنجه کە هەرچەندە کە
سەرى داھىنابۇو بەلام بەرنگ ھەلبېزك او دەھاتە بەرچاۋ ، جىلە كانى ئوتۇ كردىبۇون و
دەستى لە گىرفانى شەملوارە كەمى راکىرددۇون و دوابىن نىڭاي خوئى بېرىدە دەروروبەر و
لە شەقامە كە پەرىيەوه ، بە ۲۰ چىركە گەيشتە سەرى شەقامە كە کە ئوتومبىلى محسین
لەسى راگىرا ببو بەلام كاتى گەيشتە نزىكى ئەو مالەى کە سەيارە كەمى لە بەر دەم
راگىرا ببو ، كەمېك راوهستا وە کە ئەوهى و چانىك بەرات ، بەو روناكيه كەمەى سەر
شەقامە كە زور بەزە حەمت ژمارەى مالە كەمى بؤ دەخوپىندرايەوه و بەتهواوي ئەسەھى

نهده کرد ، به گورجی ئاورېتکی بۇ دواوه داوه نهباذا خرابىتە ژىز جاودىزېرە وە پاشان درېزەر بە رۇيىشتەنە كەدى داو بۇ لاي سەبارە كە چوو ، تەماشى ئىمارەتى سەبارە كەدى كردو لىنى نزىك بۇوه ، دەرگای كردىدە سوار بۇو ، سەرتەتەنە كەدى مەسىن چىشتىخانە كەيان وە كۆ بىنكە بۇ ھەمىشەيى دەست نىشان كرد ، لە سەرتەتى كارە كەدا باسە كەرى بەلاوه ئالۇزۇ پەم لەدمەرسەرى بۇو ، چەند رۇزېتکى بىردى تا ھەموو كەپارە ھەمىشە بىن يەكانى چاخانە كەرى ناسى بەتاپىيەتنى جولولە كە كان

ئەو گەنجە قەمد بارىكە بەو جىل و بەرگە سادە چاوه كارېگەرە كانى ناوى ليوى كۈهن بۇو ، ئەو بەس دەھاتە چاخانە كەمە تەنبا يەك فىنجان چاى دەخواردەمە و نزىكەمى ۱ - ۲ سەھات لىنى دادە كوتا لەگەلن ھەر كەسىكىدا كە دەئاخاوت بەنەرمى دە كەوتە گفت و گۇ و وەك دەلىن شەكرى لە ليۋانى دەبارى ، ئېنجا چاخانە كەرى بەجي دەھىشت ، ھىشتى چەند رۇزېتکى تى نەپەرى بۇو ، رۇزېتکى كۈرى خاوهن چىشتىخانە كە كە ھەزىز لەقسە هينان و بىردىن بۇو و ئەوهوشى بەيە كېتكە لەخەسلەتە مەرۆبى يەكان دەزانى و لەبىستىنى ھەوال و بەدواداپچۇنى قىسى ئەللىك چىزى ھەر دەگرت ، كانى كەلە ناسىنى كەنچە كە بەگىرتە بەرى ھەر فرت و فيلىك دەستەوەستان بۇو ، بانلىكى كردى لاي مىزى دوکانە كە ، رەئەفت بەسادەبى و مېدەبانى بانگىيىشتە كەرى قبول كرد كەلە بىنچ و بناؤانى داستانە ھەشاردار او كە گەيشت ، ئىستانپىلوس بىردى لاي مانو مانو تايىپەتمەندى وەقسە هينانى مەرۆفە كەپە مۇن و سەپەرە كانى ھەبۇو بەلام لەوە سەپەر تىر ئەو بۇو كە خۇدى خاوهنى چىشتىخانە كە بەشىۋە كە سەر سورەيىنەر ھۆگىرى رەئەفت ئەل ھەجان بۇو بۇو ، ھەستى دە كردى كە ھاونشىنى و قىسى كەردىنىش ھۆگىرى كە تايىپەتى خۇي ھەي بەشىۋە كە كە زۇر جار وت و وېزە كانيان تا پشۇودانى چىشتىخانە كە درېزە دەبۇو ، رەئەفت ئەل ھەجان نوكتە باز بۇو و نوكتە خۇش دەزانى ، تەنزر لە ليۋە كانى دەبارى ، تەنلىزى تالى و تەزىنەر ئەو قىسى لەبارە كەپەرە وەرە كەن ئۆزىۋە دە كردو دەي گوت ئەلمانىيە كان دايىك و باوكميان لە مراكىش كوشتم و لەسەرەدمى جەنگى جىهانى دەۋووم دا خۇشكىم لىيم جىابۇتە وە ئىستا ئاڭام لىنى نىيە ، ئىستا پارە كە كەمم ھەيە بەدواى كاردا دەگەرلىم

ئیستانیبلوس ئەو خەلقانەی راسپارد كەسەرو كاريان لەگەل كارەكەي ئەودا
 هەدیه تائیشىكى بۇ پەيدا بکات ، بەلام سېھىنى بەيان پېكەوتىكى سەير ropy دا
 لىوي كۆهن يان رەڭھەت . ئەل ھەجان سېھىنى لەكاتى دىيارى كراودا ھاتە چاخانەي
 چىشتىخانەكەو لەھەمان جىڭى دايىشىت كە دونقىلىق دايىشىبوون ، گەنچەكە هەر كە پىن نايد
 دەرگاكمەو پۈلىسى پېنمايى لەسەر شەقامەكەردا دايىبوون ، گەنچەكە هەر كە پىن نايد
 چاخانەكە ، ھەستى كرد كە ھەممو چاويان تى بېرىيەو تەماشاي دەكەن ، مسۇگەر بۇو
 كە كورى ئیستانیبلوس كارېكى كە دەبوا بى كردىبا كەرددو وەتەنەيەن ، ۋىستا ھەممو
 كەپبارەكانى چاخانەكە سەربىردى زيانى ئەو دەزانىن ، داواي فنجانىك چاي كرد
 لەكاتىكىدا كە 1 گاسىن ؟ فنجانە چايەكەمە لەسەر مىزە كە دادەنا ، كەسىتى دى ھاتە
 ژوررو بەھەنەو پەسىوی تابىھەت بە جوولەكە كاندا كەرداو لەنیو ئاپۇرەي واندا ون بۇو ،
 گەسىتكى تازەكار كورسى يەكى ھەلتىرت و باي دايىھەو تا لە لاي ئەو دايىشى بەلام
 پەشىمان بۇوە ، نىوجەوانى گىز كرد ، تەماشايىكى بەردىمى خۇى كەردو كەردى بەگالە:
 ئەوەتە ... لىوي كۆهن ؟

گەنچەكە بەشىوارىزىكى شەرمانەو بەخۇدا شەنانەو بىزىدەكى ھاتىن ، ئەفرايم
 سلۇمۇن ھەمان ئەو جوولەكەيەي كەلە بەندىخانەي ئەسکەندرەي دىبۈوی ھاتە لاي ،
 گەنچەكە راۋوستا تا بەگەرم و گورى ئەھۋالى بېرسىن ، ئەفرايم سلۇمۇن وېستى قسە
 بکات بەلام رەڭھەت دەستى لى رۇگىرت واتە بىن دەنگ بەو قېقەپى لى بىكە ، دەست
 بەجي قسەكانى پى بىرى رەڭھەت داواي لى كرد تا فنجانىك چاي پىنداكەت ، قسە
 قسەي ھىتا ، ئەفرايم لە چۈنەتى زيان و گۈزەرانى ئۇرى دەپرسى ، ئۇو بەورتە ورت و
 لەزىئەر لىۋانەوە دەربارەي مىسرى يەكان و حەممەت و ئەو شەھى كە حەممەت
 دەيەۋىست ئەنچامى بىدات قسەي دەكەن ، ئەفرايم شىيىك بېرگەوتەو ، لەپردا لە
 گەنچەكەي پرسى :

- ئەوان لەبەرچى تۆيان گىرت ؟

گەنچەكە وەلەمى نەدaiەوە بەڭتو ئاورىتى بەچەپ و راستى خۇيدا دايىھەو
 بەغەم و خەفەتەوە سەھرى داھىست ، پاشان بەگەرم و گورى درېزەي پىنداو لەدەست
 زيانى پەر لە كوبىرەوەرلى خۇى ئاخىتكى ھەل كېشاو گوتى لەبەندىخانە بەرپۇوم و
 بەدواي كاردا دەگەرپىم

به‌لام ئەفرايم دىسان سور بۇو كە

- لە لىبىيا بۇچى بەریتانييەكان تۈبان گرت ؟

ئەو كات داستانى جەنگ و شەھرى نىوان بەریتانييەكان و جوولەكەكان لە لايەك
و فەلمىستىن يە كان لە لايەكى تى راي گىشىيان بەلاي خۇياندا راکىشاپۇو كە ٤ سال زىاتر
بەسەر دامەززانى ئىسىرائىل دا تى نەپەرى بۇو پاشان گەنجەكە بۇ لاي ئەفرايم
گەرإيەوو بەشىۋازىكى گەبجارانە پرسى :

- ئاخىر بەریتانييەكان بۇچى جوولەكەكان دەگىن ؟

ئەفرايم وېستى بىتكى قىسىه كان وەگرى به‌لام ئەو ھەستاو لەكاتىكىدا كە
بەدلەتكەن و داما دەھاتە بەرچاۋ دوو قۇوشى لەسەر مىزە كە داناو مۇئەتى لە
. ئەفرايم وەركىت كە بىرواتو بېنى گوت : لەگەن كەسىكىدا ژوانم ھەيە كە بېرىارە كارىكەم
بۇ پەيدا بىكەن ، پاشان بەپەلە چىشتىخانەكە بەجىن ھېشىت ، وە كو ئەوو كەلەبەر
شىتىكى نادىyar ھەل بىت

كېرىارە كانى ناو چىشتىخانەكە لەو رۆزەدا زۇر سەرنجىيان نەدا ئەو قىسانە به‌لام
ئەفرايم سلوون كاتى كە بۇ لاي ئەو تاقمە دەگەرإيەو بەتەما بۇو بۇ مائى گەنجەكە
بىگەرەتەو ھەتا يەكىن كە جوولەكەكان لىنى پېرسى :

- ئەفرايم اچ رۇوي داوه ؟

ئەو ھەممۇ داستانى رايدىدۇرى بۇ وان باس كردو گوتى دلىيام كە ئەو
جوولەكەيە

ھاواھە جوولەكەكانى ئەفرايم بەوردى گۈيىان دابۇنى پاشان داستانىكى كە
ئىستانىپېلىوس لە بن زمانى گەنجەكەو كە بەھۆى (مانۇ) درىڭىندا بۇو باس كراو
سەرنجام قىسىه كانى ھەممۇوان ئىكى دەگرددەو

به‌لام ئەفرايم لەناڭاۋ پرسى

- ئەو لە كەنگىيەو ھاتووھ بۇ ئىزىرە ؟

- دوو سى ھەفتە لەممۇبەر.

- ھەممۇ رۆزىك دېت ؟

- ھەممۇ رۆزىك دېت و بەتەنلى دادەنېشى

سبهین بەیانی پیش ئەوەی گەنچەکە وەک خولیای رۆزانەی بېت بۇ چىشتىخانەکە ، ئەفرايم سلومون لەوی بۇو ، وا دەھاتە بەرچاو کە خەفتى لەباسەکە خواردىيى ، تا ئەو کە گەنچەکە لەچىشتىخانەکە وەزۈور كەوت ، ئەفرايم بەتسەوە بىرسى

- دويىنى قىسە كانفان پەچەن ، گەنچەکە لەكايىكدا كە داما و پەرىشان دەھاتە بەرچاو وەلەمى دايەوە

- ئەگەر كارېكىم پېيدا كىداباچ ئىشىم لىرە هەببۇ ؟

- تو حەزىز لەچ كارېكە ؟

گەنچەکە لەكايىكدا كە پېندە كەنلى بەگائىتهو گوتى :

- هەر كارېكىم بىن ؟

- كارى دەللى دەكەي ؟

گەنچەکە سەرى ھەلبىرى و پېرسى :

- لەگەن كىن ؟

- لەگەن براڭەم

بەم شىوه يە كەمین ھەنگاوى گىرئىگەلەللىي بىلانەك دارىزرا

لەگۇزەپانى ۱ عتبە الخضراء ۲ لماقاهىرە بازىرگانىكى سەھات فرۇش بەناوى مورسىس لىوي ۱ سوسو ۲ ھەبىھ ، دايىك و باوكى ھەرمەندا ھەۋە ناوهيان باتىڭ كردووھە ئەو ناومەش تا دوا تەممەنى لەگەللىدا ماۋەتەوە ، بازىرگانىكەي مورسىس رۇووی لە خېرى قازانچ بۇو ھەر كەمسيكىش كەلىي دەپرسى لەدەستت ڑەذى و جوولەكە بۇونەكەي دەمى نالاند بەلام غەمشى لەكارەكانىدا نەدەكەد مورسىس لىوي بىرى ئەفرايم سلومون بۇو ، بەلام ئەو ھەۋەلەنەي كە گەنچەکە

دەي نا لەبارەي ئاشكىرا كەردىنى ھۆكاري جىاوازى ناوهەكانى ئەو دوو بىرایە ئەنچامىكىيان نەببۇ ، بەلام دەي زانى كە جوولەكەكانى ئەوكانە سووربۇون لەسەر گۇزېنى ناوهەكانىيان ئەفرايم سلومون سوور بۇو لەسەر ئەو كە داستانى ژيانى گەنچەكە لەسەر زمانى خۇپىھەو بىسىتى ۳ رەئەتىش بەكۈرتى و پۇختى ئەو داستانەي كە بۇ مېرىزا بىستانبىلۆسى باس كردى بۇو بۇ ئەفرايمىشى باس كرد بەلام ئەفرايم دەستى لەجەنەگىرن و سووربۇونى خۇي ھەل نەگرت ، پاشان پەرسىيارى لە قوتاربۇونى ئەو كرد

له لیبیا له دهستی هیزه کانی به ریتانيا گهنجه که وچانیکی داو ئاورپیکی لى دایه ووه
ئه فرايم ده یه ویست بیکات بدھه را

- لیوی تؤ له من ده ترسی؟

- من لیوی نیم!

- ئه دی تؤ له ئاسکه ندھریه وات به من نه گوت؟

- راسته بھلام پیت نالیم که بچی بھریتائیه کان منیان دھر کرد

ئه فرايم ویستن دریزه بھقسە کھی بداد بھلام گهنجه که گوتی:

- ئه گھر میسری يه کان بزانن دوباره دهمن خنه ووه بندیخانه، من به راستی

شە کەنم، ماندووم له چوونم لوو بندیخانه بۇ ئە و بندیخانه

پاشان دریزه بھریگە کھی خۇی دا، تاماویه کې بىن دەنگى سەری ھەلدا،

گهنجه که دەت گوت لە بەر خۆیه ووه ورت دە کات وە کو كەسیک كەلە بەر خۆیه ووه

بدوی من ماندووم بەدم شەپۇل ژینه ووه، دەممەوی بژیم، سەرەت جامى كاره کە چى

لى ھات

کانی کە ئه فرايم ئەوی بە برائەی سوسو خاونى فرۇشگاي سەعات فرۇشى

مورسیس ناساند، سوسو دەستت بە جى رازى بwoo تا بە بازىر گانانى بنا سیتى کە بە دواي

دەللى كاره کانىدا دەگەرپىن تا لە سەدای قازانچە کە بىڭىرنەوە بۇ فرۇشىيارو سوسوش

گەرەنلى يە کە بىرىتە ئەستو ھەنگاوى دوووم له گەلالە پىلانە کە دارېزرا دىسان

مشتومىرى نايەوە

گەنجە کە لە سەرنج راکىشانى خەلک دا زۇر سەركەم توو بwoo لە لایەكى

ترىشەوە دەيتوانى كەسا يەتىيە کانى بەچاڭى بەر جەستە بىکات، لە دواي چەند ھەفتە يە كە

سەركەم تونى بەرچاوى دەستە بەر كرد، يە كەم جار بەر لە ھەممۇ شىتىك كۆمەكى

جوولە كە میسرى يە کانى لە بازىر گانە كەمۈرە کان وەر دە گىرت تا خەنگى مام نا وەندى بىلائى

خۇى را بىكىشى، لە بەر ئەو داستانى ژيانى ئەو زۇر بەپەلە بەنئۇ جولە كە کاندا بىلا بۇ وو

تە وجار كەسا يەتىيە كى وا كارېگەر و سەرنج راکىشى بۇ خۇى بەر جەستە كرد

بwoo كەھمۇو كەس لە دەرفەتى يە كەمدا دە كەمەتە ژىپ كارېگەر يە كە بەتا يەتى رۇلى

ھەلات توو يە كى زۇر باش بەر جەستە دە كرد، دىارە ئەو با سەش كاتى سەقماڭىر بwoo

كە شەپىك لە چاخانە كەي (ئىستان بىلەس ا دانىشىتىو پىيان گوت

گهنجه که لهمه و بهر سره داویکی له باسه دهزانی ، گاتی که ا محسین ا داوای
لی کرد که جلی ئاستور له بهر بکات ، گهنجه که به محسینی گوت
- ئایا پیش بینی کراوه که هه وايه کی سارد به ریوه به ؟
محسین پی کهنه و گوتون
- نا پیش بینی شهپوکن گرتني توپی ئه جوله کانه که چالاکن گومان لی
کراوه نجام ددهن به ریوه

له روژانهدا ئیسرائیل زیاتر ههولی خوی به کار دههینا تا په یوندی نیوان
له فسسهره گهنجه کان به تایبەتى گهنجه ناسیونالیستە کان که زیاتر بایخ بۇ
ئیشتمانه گەيان داده نین واتە جمال عبدالناصر له بەرچاوى ئەمربىكا بەش تر دەگەن ،
رىتك لەدواي ياسايەك کە عبدالناصر بۇ قەدەغە كەردنی هاتچۆزى كەشتىه ئیسرائیلى
يە کانى لە چەزىزىھى اعقبە ؟ دەركرد ، تاقمیك جولە کە لە ماوهى چالاکىيە كى نۇمنەيى دا
دامەزراوه کانى ئەمربىكايان لەقاھىرەدا وېران كرد ، پۇلس توانى پیاوانى ئە و تاقمە
بىگىت و پیلانە كە بە تەواوى تاشكرا بکات و بەم شىۋىيەش پە یوندی نیوان حکومەتى
ميسرو جولە كە نىشته جىي بە کانى ئە و ولاتە لەق بکات بە تایبەتى ئه جولە کانه کە
ناسنامەي ميسريان نىيە ، بە و ھۆبى گرتني جولە کە کان لە كۆتابىي سالى ۱۹۵۴ دا خەست
تە بۇوه ئەوانەي کە ناسنامەي ميسريان نېبوو بۇ دەرەوهى ولات بەری كرانەوه ،
بەلام جولە کە کانى ميسىر ئەگەر دەگىران ئازاد دەگران و بى وچان داواي كۈچ كەردىيان
دە كرد كەلە هەندى شوپىن دا بە فەرمى قبول دەگران ، بەلام لەھەندى شوپىن دا
بەچەند ھۆگارىكى ئاسايشى داواكەيان قبول نەدە كرا

گهنجه که بەرەدەيەك پىۋىستى بەمە بۇو کە پارە پەيدا بکات و له بەر
فەروبەرە كەتى ئەويش ا سوسو اى سەھات فرۇش دىسان بەپى ھىچ هەولۇن و
كۆتشىنىڭ قالانچى مفتىي دەخستە گىرفانى يەوە ھاۋىرى گهنجە کە لە گەن
جولە کە کاندا پە یوندی يە كە توندو تول ئە كردو ناسياوهتى لە گەن دا پەيدا كردن ،
ئەوانىش ئەويان بەناس دە كرد ، لە گەن هەندىتك لە بازىغانە کان پە یوندی يە كى
دۇستانەي پەيدا كرد ، بەشىۋەيەك کە يە كىيەت لەوان لە شەھى ئەينى دا جارىك
باتىكىشنى ئانى ئىوارەي كرد بۇ مالموه بەلام گهنجە کە بە تۈرەيى يەوە قىولى نە كرد و

گوتی که ا شهممه لهنایابوونی رُوْزی ههینی یهوده تا رُوْزنایا بیونی هم شهممه به ا زوربهیان دهیان گوت بهراستی گهنجینی بهدینه !
لهسمره تای کاردا گهنجه که بهنایدلی بُز په رستگاکه دهرفی ، بهلام که لاستی
دارایی یه که می چو سهری به بهرنامه یه کن توکمه و دیاری کراوو بهشیوه به کی رنک و
پیک ده چو په رستگاو شیوهی په رستگاکانی وانی پهی جور ده کردو تهوراتی ده خویندو
رُوْز بهرباره دیانه تی وان زانیاری زیاتری و هدهست دینناو بهو جوزه له نیو
جوله که گاندا ناسرا ، هم شیوه یه ئه و شهودیان به سمر برد

بروزیک رهنهفت له چاخانه‌ی چیشتخانه‌ی نیستانبیلوس و هك خولیای روزانه‌ی
دانیشتبوو، ئەغرايم سلومونیش هات له په‌نای دانیشت و دەستیان بەقسە‌گردن کرد،
بروداوى تەقینه‌وهى دامەزراوه‌كانى ئەمریکا كەمەل لايەن سى كەس له پیاواني نەوونەھى
ئیسرائیل ھېشتا هەر له سەھر زاران مایوو، سى كەس له تلقەمە گیراوانە دادگاین كران
و مەحكوم كران به له سیداره دان، ھەلبەته نەوونەھى ئەو كەسانە بۇ جوولە‌كان
بەشانازى و قارەمانىيەتىھەكى بى وىنە دەھانە ئەزار، ھەروەھا ھەندىك لە درگەو
كېنیاھەكان بىرەنەت بۇ ئەغرايم سلومون ھەست بىزىن بۇون و ناخيان دەھەزاند
لەو وەختىدا بۇو كە سەبارى پۈلىس له بەردمەم چىشتخانه‌ی (پەريا) راومىستاۋ
ئەفسەرىك و چەند سەربازىكى لى دابەزىن و رەنەت و ئەغرايم سلومونىيان پىكمەوهە
گەتن.

نه دووانه يان بهرهو بینای وزارتی همريم را پیچ کردن ، نزیکی دو سمعات
دمگایان لمسه را داشتند بهبی ئوهوی که هیچ پرسیاریکیان رو و بهره رو بکریته و
رهنفهت لمپهنا پنجه رهیه که رو و مو شمقامه که ده کرايه و رو و مسنا بوا ، بهنگه رانی
له شمقامه کانی دهروانی

نطرایم له کاتیکدا که هملده مرزی لینی نزیک بزووه پرسی بوجی ئیمهيان
هیناوه بۇ وزارت؟ بوجی ئیمهيان نه بىرده تەۋقىف خانه؟
رەئىفت ماوهىدە كى بىن دەتىگ بىو پاشان ئاۋرى دايەوەو بەئارامى گوتى
- ئطرایم باش گوي بىگرە، ئەگەر كارە كە پېيەندى بەمنەوە ھەبۇ تو دەبىن
بىزنى كەمن كېم؟

گمنجه که گوتى

- ناوي من ياكوب خنانيايه

بن دهنجي بؤ چهند چركه يه که بالى كيشا : ديسان گمنجه که دووياتى گرده ووه

- ناوي من ياكوب بنیامين خنانيايه

دوباره بن دهنجي همواي ژوروه که داگرت و پاشان دهنجي گمنجه که هاته

بهرگوي .

- من و خوشکه کم ليزه لمدايك بووين ، دابك و باوكم لهېش جهنجي جييانى

دوووم دا بؤ مەغريبي عەرمەن كوجيان كرد بهلام ئەلمانيه كان منيان گرت

چاوه كان گمنجه که هەبلق ماپوون و لەزىز لېوهوه ورته ورتى دەگرت :

- بهلام يان ئىيمە يان ئەوان يان ئىيمە يان ئەوان

لەدواي ئەمه گمنجه که شەتىكى ترى نەگوت و بن دهنجي دوباره بالى كيشايەوه

ئەفرایيمىش هەر پەنای بؤ بن دهنجي بىردى .

شەوگار لهنيوه لاي دابوو که داوابانلى كرد بچىتە لاي ئەفسەرى پوليس ،

ئەفسەرە کە خۇذەي دەھاتى ، قەستى دەگرد ئەوراقە كانى بەرەھى بىرىنى

لەھەر كامىكىيان پرسىيارىكى ئاساپىلى كردن بهلام لەناڭاو بن دەنگ بىر ، لە كاتىكىدا كە

چاوه كانى بېرىۋ گمنجه که بەگالنەوهلى بىرىسى :

- گوتت ناوت چى يە ؟

- لىوي كوهن ، قوربان !

ئەفسەرە کە برووي تى كرد ، لە كاتىكىدا كە هەرمەشە لى دەگرد ، قىزاندى

- لىوي كوهن يان جون دارلىڭ ؟

كاتى كە ئەفسەرى پوليس ناوي جون دارلىنى بەسەر زمان دا هات ، ئەفرایيم

سلومون خەرىك بىو قۆپىھ بکات چونكە لە ناوهندەدا وەلامى ھەممۇ پرسىيارە

پەنامە كىيەكانى ئەو و جوولە كە كانى تى دەدرايەوه كەلە بەر خۇيانەوه دەيان گوت

لىوي كوهن كى يە ؟

ئه و شهوه ئەفرایم سلومون نازاد كراو رەئفهت ئەل هەجان يان لیوي كوهن
لەتەوقىف خانەدا مايمەو، ئەفرایم سلومون بىناي وزارەتى هەرىئىن بەجىن ھېشت و تا
سېھىنى بەيانى لیوي كوهن بۇو بۇو بە قارەمانىكى ئەفسانەيى! سەيرتر لەلە دابۇو كە
دواى ماوھىيەك بىناي هەرىئىم پېر بۇو لە خىزانى جوولەكە كە بۇ قارەمانى خۇبىان
خواردن و خواردنەوە دىياريان هيئا بۇو

* * *

كاتى كە رەئفهت ئەل هەجان لەدواى چەند رۇزىكە لەتەوقىف خانە كەزگارى
بۇو، زۇر بى تاقەت دىيار بۇو بەلام لە لايەن كۆمەنگەلى كەن لەقاھىرە
پېشوازىيەكى بى وينەيلى كراو ھەممۇ دەركاكانى بەرۋوداكرانەو، ھەممۇوان رېزيان
لى دەگرت بانگېشىتىنى جوامىرەنەيانلى كەن بەلام ئەو بەسەر شىتى يەكى
شۇپېشىگەنە! پەنا بىردىن بۇ خەلکى ترى رەت كردىو، چۈوه سەر ھەمان كارى
پابىدووی خۇقى كە كاروبارى بازار بۇو، ئەو وە كەن ھەممۇ جوولەكە گىراوەكانى تر داواى
كۈچ كەندييانلى كەن بەلام ېازى نەبۇو، ئەو ېازى نەبۇونە ئەوي لەنیو جوولەكە كاندا
ناساراوتىر خۇشەويسىت تر كرد
لەكتايى سالى ۱۹۵۴ يەكىن لە گىراوەكان چالاكيەكى نەمۇنەيى خۇكۈزى نواندو
لەسەرەتاي سالى ۱۹۵۵ دا حۆكمى لەسىدارە دانى دووكەس جى بەجي كرا، لەپاش ئەو
بارودو خە ناوو شۇرمەت و بېزى گەنجەكە لەلاي ھەممۇ جوولەكە كان زىاتر بۇو
بەشىۋەيەك كە ناوو ناوابانگى لەسەنورەكانى مىسر تى پەرى، ئەو چەندەها جار دەگىراو
كۈچيان بى دەگرد بەلام لەسەر داواى خۇي ېازى نەدەبۇو، تا رۇزىكە گەنجەكە لەناو
شەقامەكانى (ازەر ۱ دا چوتا فروشىغا يەكى گەورە، خاونى فروشىغا يەكىن بۇو
لەسەرمایەدارەكانى جوولەكەو لە بىنەرەت دا لوپنانى بۇو، ھەركە گەنجەكە بېنى نايە
ئەو فروشىغا يەكىن بۇو كە خاونى فروشىغا كە دەيەوى تو بىبىنى
گەنجەكە خۇوى وابۇو كە قەت بۇ دىدار داوا لە گەورەكانى جوولەكە نەكانت،
ئەو بە ھەر فروشىغا يەكى بان گەرەكىنى كاسېكاردا دەرىپى نەنبا كارى كېرىن و
فروشتنى ئەنجام دەدا

چونکه خاوه‌نی فروشگاکه ئه‌وی له‌مه‌وبه‌ر نه‌دی بُوو جگه له‌جاریک ئه‌ویش
بهریکه‌وت له‌بهر ئه‌وه خاوه‌نی فروشگاکه با‌یه‌خیکی بُو دانه‌نا ئه‌ویش خاوه‌نی
فروشگاکه‌ی به‌هیچ حیساب نه‌کرد

* * *

کریکاری فروشگاکه به‌هیواشی له‌ده‌گای زووره‌که‌ی دا ، ئه‌وچار هاته ژوورو
گمنجه‌که له‌باش ده‌گاوه چاوه‌می‌بُوو ، غه‌وغاو و ده‌نگه ده‌هاته بهرگوی ،
پاشان گمنجه‌که به‌ده‌تیکی بدرز خاوه‌نی فروشگاکه‌ی وه‌ئاگا هینایموده
- لیپ گه‌ری پاییته زوور

ره‌لله‌ت له‌دیویکی دیزین و کون به‌لام پر له‌کم‌ل و به‌ملی به‌نرخ وه‌زوور که‌وت
، ده‌نگه داخرانی ده‌گای له‌دوای خویه‌وه به‌هیواشی بیست ، چاوی به‌پیاویکی کورتنه
بالا که‌وت کله‌سمر کورسی يه‌ک دانیشتبوو ، ده‌ت گوت له‌نیو ئه‌و کورسی به
گه‌وره‌دا نقوم بُووه ، ده‌نگی پیاوه‌که هه‌راسانی کرد بُووه
- وه‌ره یاکوب ، وه‌ره له‌لای من دانیشه تا چاک بت بینم .

دلی گمنجه‌که که‌وت له‌زین ئه‌وه هه‌مان ناوه خوازراوه‌که‌ی ئه‌و بُوو ، پیک
له‌و وخته‌دا ئاواتی محسین ممتاز هاته دی. گمنجه‌که زور به‌نرم و نیانی بُو لای
کورسی يه‌که رؤیشت کمله بهردهم میزه‌که دانرا بُوو ، ویستی دابنیشی ، به‌لام ده‌تگی
گوی رووشانی پیاوه‌که ، دووباره بدرز بُووه

- نه‌ک لیزه وه‌ره له‌سمر ئه‌و کورسی يه دانیشه تا چاکت بینم .
ره‌لله‌ت له‌سمر ئه‌و کورسی يه که پیاوه‌که ئامازه‌ی بین ده‌کرد و له‌بهردهم
چایه‌که کله‌سمر میزه‌که دانرا بُوو دانیشت ، روناکی چایه‌که هه‌مومو ده‌م و چاوی
گرتیبوو ، ئه‌ویش پیره‌میرده‌که‌ی ده‌دیت ، پیره‌میردی شه‌ست ساله ، به‌چاوه شینه
خوماره‌کانی له‌دهم و چاوی گمنجه‌که‌ی ده‌روانی ، به‌لی ئه‌و هه‌مان ئه‌و ریوبه بازرگانه
به‌نیو بانگه‌که بُووه !

همان میرزا (صروف) کمله بازاری ازهرا و موسکی دا باسیان ده‌کرد

ده‌نگی پیره‌میرده‌که گمنجه‌که‌ی به‌ره‌و لای خوی راکیشا : - تو کیی ؟

یه کسمر دلی گهنجه که راچله کی چونکه خوی له بمردم تاقی کردنوه و به کی زور
سه خت دا دهدنه وه ؛ ئه و به زهرده خنه وه گوتی

- قوربان ، ئه دی تو بهناوی خویست بانگ نه گردم ؟

پاشان گهنجه که گوتی

- یاکوب بنیامین حنانيا

پیره میرده جولله که که همرووا به چاوه ماندوو و رو خساره چرج و لوجه که به وه
حده سابوو

گهنجه که دهست به جی تی گه بشت که ئه و بازگانه جولله که به شاده ماری
ناخی ئه و دهناسی ، ته خمین و شک پی بردن سمری هلدا ، پیره میرده که له دهم و
چاوه گهنجه که دا بهدوای نیسانه کانی دهم و چاوه باوکی دا ویل بوو !

- من به باوکتم گوت لیره بمنه وه باشتنه به لام ئه و نه ده ویست قسمی
من بیستن .

دلی گهنجه که به توندی که وته تریه بشیوه یه که که هه تا گویت له دهنگی
ده ببوو ، به لام ئه و به راستی دهی زانی که قسمی میزرا (صروف) گهشتنه به نیو کون و
کمله به رو دنیای حه شارگه جولله که کان ، کاتی که ده ویست فروشگاکه به رو
شه قامی از هم به جی بیلی ، ههستی ده گرد له شادی دا غدره ببوو ، ئه و بیستا دهی
زانی که تاقی کردنوه سه ته کهی به نمره هی به رز پشتکوی خستووه

کاتی گهنجه که ئه و هه واله گرتکهی بمحسین دا ، همروو کیان له خوشیان
له بیستی خذیان دا چیکیان نه ده ببوو ، محسینش هه والی گرنگی بوز گهنجه که پی ببوو ،
هه والیک که گیرانه وه کهی پیویست به کاتیکی گرتک هه ببوو

بهم شیوه یه محسین سه باره کهی به رو و پیکه یه کی پیچاو پیچ لی خوری تاسه ری
له گزفره بانی ا سانع فاتیما ا که یه کیک بتوو له گزفره بانه بهناو بانگه کانی ناوجه هی ا
میسری نوی ا و هدerna ، سه ره نجام محسین سه باره کهی به هیو اشی له بمردم مائیکی
دوو نهوم دا راگرت ، له نهومی سمره وه مام (عبدوه) به گرمی به لام به خه والوویی
پیشوازی لی کردن ، چونکه کاتی ئهوان گهیشن ئه و خه و تبوو و له دوای ئه وه که دوو
بیستیکان چای بوز هینان مؤلمتی خواست تا بروات

رهنفهت عاده‌تی وابوو ئهو شته‌ی کەله نیوان دوو دیداردا لەگەل محسین کە
پووی دەدا بینوسى ، ھەممۇ جارى محسین يەكەم جار راپۇرته‌کەی لى وەردەگرت و
لەگیرفانى خۆي دەھاوېش ئېنجا راستى ېرووداوه‌کەی لەزمانى گەنجه‌کەوە دەبىستەوە.
بەدرىزابى رېنگا بى دەنگ بۇون ، گەنجه‌کە بەخەمبار دەھاتە بەرجاچا پەلەھى بۇو
تا ېرووداوه‌کاتى دیدارەکە لەگەل مېرزا صروف ادا لىك بدامەوە ، محسین وەکو
پەيكەرىڭچى جوولە لەذۇي بېرىپوو كاتى کە مام (عبدو) لەزۈورە‌کەی ھاندەر
رهنفهت راپۇرته خۆي پېشکەشى محسین كرد كە دەھى گوت
- دەتوانم بلىم ئىستا بەته اوەي ئاماھەم !

محسین راپۇرته‌کەي خستەوە گىرفانى ، خۆي بۇ وەت و وېز ئاماھە كرد ، وەت و
وېز دەربارە ئەم و شانەي كەدەر بېرىنيان ئەستەم و تالە
- ئاماھە بۆچى ؟

گەنجه‌کە لەخۇشيان شاڭەشكە بۇ بۇو و ھاوارى دەكەرد
- ئاماھەم تا دەنگ و باسى ئەم جوولە‌کانەي کەله مىسر دان يەك بەيەك
بدرگىتم

گەنجه‌کە وا چاوه‌روانى لە محسین دەكەرد بەم ھەواڭ سەرسام بى و لىنى
بىكۈلىتەوە ، بەلام محسین گوتى

- ئەمە ئەم داخوازىھ نىيە كە من دەممەوى

گەنجه‌کە بەسەر سامىيەوە قىسە‌کەي بېرى

- تى ناگەم

- من ھەواڭ جوولە‌کە كانى مىسرم ناۋى

بى دەنگى يەك قورس ھەواى ژۇورە‌کەي داگرت ، بۇ ساتىك چاوه‌کانى
محسین لەچاوه‌کانى گەنجه‌کەدا توانەوە خورىيەكى لە دلن ھەستاند گەنجه‌کە
ھەستى دەكەرد كە چائىكى قولول لەزىز بېندا زارى كەردىتەوە .

- نازارەم ، لەمە ناگەم

- من ھەواڭ ئەم جوولە‌کانەم لەتۇ دەھوي كە ئىسراپلەين

گەنجه‌کە لەو ساتە وەختىدا ھەستى دەكەرد كە لىدانە‌کانى دلى ئازارى پى
دەگەيەنى

محسین ههستاو له کاتیکدا کله ژروره کهدا پیاسه‌ی ده‌گرد گوتی
 - من نامه‌ی هه هه تیستا و هلام بدنه‌یتهوه به‌لکو ده‌ممه‌ی باش بیری لی
 بکه‌یتهوه

گه‌نجه‌که و هلام نه‌دایوه ، چاوی بزیه محسین ، ههستی ده‌گرد قورسایی
 خوی له‌دهست داوه و همروهه که‌نهوه کله ههوا دا مله بکات ، محسین دریزه‌ی پیندا
 - له‌دوای ببرکردن‌وهش ئه‌گهه هه خوت به‌بی توانا دیت ، گرنگ نیه
 له‌وانه‌یه ریکه‌یه کی تر هه‌بی که بتوانیت خزمه‌ت به‌دین و ثایین و ولات بکه‌یه !
 گه‌نجه‌که به‌خولیابه کی لهراده‌به‌دهرهوه دوباره‌ی کردهوه
 - دینم ، ثایینم ، ولاتم ؟
 - بملن به‌لام ره‌لهمت ته‌نها شتیک که حوزم لیه پیت بلیم ئه‌وهیه که
 ولاته‌که‌ت پیلویستی پیتنه

ره‌لهمت راستگونانه گوتی من گیانم له و ریکه‌یه بهخت ده‌کهم ئه‌هو
 رسته‌یه‌ی هینده ساده‌و بی‌گری و گولن ده‌برپی که دلی هه مرؤوفیکن ده‌خسته زیر
 کاریگه‌رهوه محسین له کاتیکدا که‌لیک نزیک ده‌بیوه گوتی نا ! ده‌ممه‌ی باش
 بیربکه‌یتهوه

- من پیت ده‌لیم سه‌رم له و ریکه‌یه داده‌نیم
 - ره‌لهمت !

- گه‌نجه‌که ههستاو ره‌وبه‌رووی محسین راه‌وستا
 - ناوی من لیوی کوهنه ناغای محسین به‌گ ، وه ناوی راسته‌قینه‌ی من که
 ئه‌وره میرزا صروف منی پی بانک کرد ، یاکوب بنیامین حنانیابه
 محسین بؤ چهند ساتی له‌دهم و چاوی گه‌نجه‌که راما ، هه‌والیک که شه و بؤ
 وی هینتا ببو زور پیر بایه‌خ ببو بؤ چهند چرکه‌یه که جه‌په‌سا ، چونکه ئه‌و میرزا
 صروفی چاک ده‌ناسی ، پلهو پایه‌ی ئه‌وی له‌نیو جووله که کانی میسردا دمزانی ، محسین
 بؤ لای کورسیه‌که ره‌پیشت و ره‌وبه‌رووی گه‌نجه‌که دانیشت ، گوتی :
 - ره‌لهمت و هره پیم بلیج ره‌ووی داوه ?
 - ئه‌و باوکمی ده‌ناسی
 مه‌حاله که پیلانیکی هینده ورد نه‌گاته تریکی سه‌رکه‌وتون ...

- له پیش ئوهی که باوکم ا میرزا بنیامین خانیا) کوچ بکات ، میرزا صروف ئامؤزگاری کرد بwoo که خۆی له سەفەر كىردىن دوور بىرى و بۇ وي وا بەباشتى دەزانى ، كەھەر لە مىسىزدا بىيىتەھو بەلام باوکم رىكابەرى كردى بwoo و شەكانى گەنجە كە بۇ محسىن وەك مروارى بەقىمەت بوون

- ئەورە چۈومە فرۇشقا تا ھەندىتىك پاره له ھەل خۆم دا ھەل گرم و بېچ نموونەئى كالاڭان بىئىم ، دېتم كە كارمەندان بەمەن دەلىن : میرزا صروف كارى پېتىھەن گەنجە كە درىزەھى بەگىرانەھەن بىسەر ھاتەكەدا بۇ محسىن مەتاز بەسەرەتايىك كە بەرھەمى شەش مانگ ھەول و كۈشىشى شەم و بۇزى ئەوان بwoo محسىن لەو شەمە لە ياد نە كراوهدا كاتى بۇ مال دەگەرلەيدە لە بىرى گەنجىتكە دابوو گەنجىتكە كە ج لە بەنەماھەكەي و ج لە ولاتەكەي تەنها بەنچ و ئەشكەنچى كېشىا بwoo ، گەنجىتكە خىرى لە خۆي نەدىبىو ، بەلام سەرەتايى ھەممۇ ئەوانەش كاتى كەزانى ئەوان پېۋىستىيان پېتىھى گىانى خۆي لە سەر بەرى دەستى دانا ھەندىتكە جار وە هەستى دە كرد ، ئەو بە كېتكە لە سەربازە شۇرۇشلىكىرە كان و دەبەھى ئەتكاۋ بۇ بىيات نانەھەن و لاتەكەي ھەل بىئىن ، بەلام ئەو ج گەنجىتكە ؟ دزىتكى دۆپرا ، گەنجىتكى شەكتى خواردۇو ؟ كەچى دەبەۋىت ئەتكاۋ بۇ جەركەي مەترىسى ھەل گرى ئا

محسىن بۇ لاي قەرەۋىلە كە ۋۇيىشت بەلام خۇوى لىن نە كەمەت ھەرچەندە زۇر ماندوو شەكەتىش بwoo ، ئازار بە مۇخى ئىسقانەكانى دا دەچۈ خوار ، ھەممۇ گىانى دىشىا ، بەلام ھېشىتا ھېپەر لە سەر خۇ بwoo ، لە سەر قەرەۋىلە كەي ھەستاۋ بۇ ژۇورى خۇنىندەھەن چوو ، لەناكاۋ زەنگى تەلمەلۇنە كە لىيىدا ، تەماشى سەعاتەكەي كرد سەھات نزىتكى دووی بەيان بwoo بىرى كرددەوە ھەنمەن ھاوا كارو ھاول و سەرۋەكە كەي ھەمسەن سەر كارى پېتىھى ، دەسکى تەلمەلۇنە كەي ھەل گرت ، دەنگى زەنگە كە بېچراۋ بى دەتك بۇزۇ

- چەناب سەر لەشكەر محسىن مەتاز ؟

دەنگە كە هيىنده جىدى بwoo کە محسىن ھەملەھەرزى ، محسىن مەتاز لەو وەختىدا سەر لەشكەر نە بwoo و لەھەممۇ ژىيانىشى دا قەمت نە كە بىز ئەو پەلە بە ... محسىن مەترىسىھەن ھەست پى كرد بەلام بەرپىابى دانى بەخۇپىدا گرت ، پاشان گوتى :

- من محسینم کی قسه ده کات
- ببوره چه ناب ... تکایه ده سکن
- لهدوای چهند چرکه یه ک ده نگی ره ئلههت هات
- شهو باش محسین به گک .
- کی قسه ده کات ?
- من ره ئلههت نهل ههجان
- لههزری محسین دا ده نگیک ده هات ووه ک ئه ووهی شتیک رووی دابن
رووداویکی وا که ههموو شتیکی ده کرده دوه به بلقی سهر ئاو
راستیده که بوجن ره ئلههت ناوی راستمینه خوی له تمهه فوئه که دا گوت ؟
بی ده نگی بؤ چهند چرکه یه ک دریزه هی کیشا ، لهدوای ئهمه گهنجه که گوتی :
- من ره ئلههت نهل ههجانم ، قوربان !
- له کوئیوه قسه ده کهی ?
- له بازگهی (گوستکا)
- کی نوی گهیانده بازگهی (گوستکا) ?
- شتیک که رووی دا ساده بwoo ، به لام بؤ ههلوه شانه ووهی ههموو کاره کان بهس
بwoo ، ههموو پیلانه کانی ده کرده دوه به بلقی سهر ئاو

بهشی ۵۵ یه م

دویید شارل سمحون دووباره زیندو و ده بیته وه

کانی گهنجه که لهو شهودا له محسین جودا بیوه ، زور بهجوش و خروش بیوه
باسه کهی بهلاوه وه که جوزه شیتی به ک وابیوه ، بهشیک له قسه کانی محسین ممتاز
نه وه بیوه که پیوسته سه فر بکات بؤ تیسرائل و له ناو جهگهی تیسرائل دا وه کو
جووله که به کی تیسرائلی که باوه ری به تیمپر بالیزم هه یه مامه له بکات و نه ک ته نها
هر په یوهندی يه کانی له گهان تیسرائل دا پیچریتی بملکو به رواهه تیش رکابه رایه تی
بکات ، ئایا ئه و ده تواني کاریکی وا ئه نجام بداعات ؟

له گاتیکدا که شمه نده فرهه ژیر زه مینه که ئه موی لهو شهودا به ده نگه
نده ساوه کهی خوی له خالیک دووره وه تا ناوهندی شار ده برد ، گهنجه که ههستی ده گرد
که زور رازی يه چونکه مهترسی يه کانی ئه و کارهی جیگای پیش بینی گردن نه بیون
به لام ئه و خوشی نه ده زانی که بؤ ده بی بؤ سه فر گردن بؤ تیسرائل ئه و هه مموو بی
ئوقره بی يه له خویدا بینته دی ، لمماوهی گفت و گوکانی له گهان محسین لی پرسی
نه گهر له ناو تیسرائل دا هه لیان ناو پیلانه که سه ری نه گرت چی ...

محسین به ولامه کمی پیکه لی و گوتی :

- شیتیکی مه حاله تو همل بینن ، هملبته نه گهر بهوردي و به بی سمریچی و
لامی مه شقی پیوست بینن ... دوباره گهنجه که نکوئی گرد
- جه نابی محسین ! استغفار الله ته نها خوا همله ناکات ، واي دانی من
هه لام کردو ناشکرابووم ئه و کاته چیم ل ده کهن

محسین به اشکاواي گوتی

- له وانه يه له سینداره ت بدنه

گهنجه که ده بارهی ئه وهی که بیستی زور بیدی لی نه گرده وه ، بملکو هه ولی
دا له خزمه ت محسین دا له قسه هی خوی په شیمان بینه وه به لام نه تواني ، ههستی
ده گرد که چاره نوسیکی نادیار به رمو شتیکی ون پالی ده نیت گهنجه که که سیکی
سیاسی نه بیوه ، قه تیش گرنگی به سیاست نه ده دا ، بملکو ههستیشی بی نه ده گرد ،

به‌لام ئەوهى كە دەربارەي رەفتاري جولولەكە كان لەگەل عەرەبەكانى فەلەستىن دا دەي
بىسست ، دلى رادەچەلەكاند كىدارى نامروقانە و سەتم كارانە دلى وەك بەردىشى
دەھىندا ھەزان

ئەو ئىستا لەدىنى خۇيدا دۈزمنابىتى يەكى سەپرى سەبارەت بەجولولەكە كانى
ميسىر ھەست پى دەكىد ھەرچەندە كە بەرەگەز ميسىرىش بۇون بەلام نەفرەتىان
لەميسىرى يەكان دەكىد ، ئەو كاتىھى كەئو لەدایك بۇو بۇو و نرابۇ بەر خۇيندن و
لەگەرەك و سەرشەقام لەگەل ھاوتەمەنەكانى خۇى يارى دەكىد ھېيج چياوازىيەك
لەئۇان موسىلمان و مەسىحى و جولولەكەكاندا نەبۇو

جولولەكە كانى ميسىر وە كۆ ئەوانى تىر كاريان دەكىد ، لەكارە ھونەرىيەكاندا
سۈوددەندىبۇون ، زېرەك بۇون بەلام تابلىق چاو چنۋەك بۇون ، چاو چنۋەكى و تەمماع
كاريەكەيان نەك تەنها لەميسىر بىلکو لەھەممۇ دەنگى دابۇز

رۇزىك گەنجەكە بە مەسىنى گوت ئەگەر ئەوان لىرە ھىننە قىن لە دل بن
لەئىمە ئەدى دەبى لەوي قىن لەدىيەكەيان چەندو چۈن بى ؟ ئەو زۆر ھەمۈلى دەدا
كەلە بارەي ئەو باسەو خۇى لە مەسىن بىدۇزىتەوە و مەسىن نىڭلى و پىدا گىرى كىد
- رەڭلەت من نامەوى ھەر ئىستا بېرىار بەدى و خۇت يەكلا بىكەيتەوە

- جەنابى مەسىن ، من بېرىار خۇم داۋە و تەواو
ئەگەر واپىر بىكەيتەوە كە بەرازى بۇونت لەوانەيە دووبارە رېپېچىن
بەندىخانە كەرىيەتەوە ئەمۇ بى گومان بەھەلە داچووى ، تو دەبى ئەمۇ بىزانىت كە ئابىو و
پىاوهتى خۇت بەخۇتەوە يە جا پازى بى و چەرازى نەبى كە بىرۇي بۇ ئىسرايىل
مەسىن لىنى نزىك كەوتەوە دەستى لەسەر شانى داناو بەھەزەبى يەوە
درېزەمى پىدا

- ھول بى دە ھەممۇ بېرەوەرەيە تالەكانى را بىردوو لەبىر خۇت بەرىتەوە ، ھەتا
ئەگەر بىتەوى لەميسىرىش دا دەست بەكار بى دۆسىيەكەت پاڭە
گەنجەكە ھەستى بەبەختەوەرەيەكى راستەقىنە دەكىد ، چونكە ئەمۇ دەرفەتىكى
زېرىن بۇو كە بۇ ئەو رەخسا بۇو تا سەر لەنوى تى ھەلچىتەوە بەلام ئەو دوا بېرىارى
خۇى دابۇو و باسەكەي بېرىتەوە

بهههر حال محسین بهجی هیشت تا دیسانیش دهرفتی بیرکردنهوهی هههی
، محسین دهی زانی که دانانی (جون دارلنگ) بهرهنهنهت ئموی لهنیو جووله که کاندا
زور خوشومیست کرد بwoo
محسین بناغهی پیلانه که له گهل رهنهت دا دامهزراند ، پیویسته گمنجه که
دزهی خوی لهنیو جووله که کاندا زیاتر بکات
پیبری جووله که کان بههموو جیهاندا بلاو بوونهنهوه و جوزهها شیوهو پیکمهی
پاسایی و نایاسایی لهزموت کردنی سهرو مآلی خلهکدا ده گرنه بمر ئامانچ
له گواستنهوهی کهل و پهلى جووله که کانی میسریش بؤ دهرهوهی ولدت همراهس پی
هینانی ثابوری میسر بwoo ، (جون دارلنگ) هیچ نهبوو جگمله زایتنیه کی به گپیشه که
تابیهنهندی ههبوو له گواستنهوهی سامان و موکتی خلهکدا ، کمسیک بwoo که ناوی
بنهرهتی و شۇرمشگىپرى لای هممۇو كەنس نادىيار بwoo بۇنىي بwoo بwoo به سەرچاوهى قىسەو
باس ، قىسەو باسى زۇرى له بارهوه دەكرا ، ئەو له زۇر لەلاتان لمىزىر چاودىپرى دا بwoo ،
ئىستا دەبوا گمنجه که هەۋلى دابا کە جەك لەوهى هەممۇو شىتىك وەلادەنی
جووله که کانیش دووجارى دلەپاوكى بکات کەلەوانەيە ئەو (جون دارلنگ) بىن .
لەممۇلا دەبوا گمنجه کە ئازايىه تىيە کە خۇي پاراستىبا و لەبرۇلى جووله کە يەكى
دەلسۆزدا دەركەوتىبا و لەمەدرناني سەرە مآلی جووله که کاندا بەشدارى كردا
محسین پیلانه هەنۈوكەبى يەکانى فيزىرىد تا لەمەدرناني سەرە مآلی
جووله که کاندا كەمتر بەشدارى بکات ، پاشان وا پیویست دەبوا كە بەشدارى له گىرى
بەستە کاندا بکات ئەو گىرى بەستانەي کە سەرمایەدارانى رېزىم لەھەۋلى
دەستە بەرگردنى دا دەبۈن

- ج رۈزىكى رەشم لەبەر دەم دابە

- ج بwoo ؟

- پۇيىس ئەو ناوهى ناسى ؟

- دىبارە تۇوا بير دەكەيمۇو کە ئەوانە قومار دەگەن ؟

پیویسته کە خۇت بەدەستى قەدمەر لهنیو جووله که کاندا قوتار بکەي و
بەتەواوى خۇت بەدى بەدەست تالع و چارنوسەوه ، پیویسته وشىيارانە تر مامەلە
بکەي

- جه‌نابی ناغا

محسین قسه‌کهی به‌به‌کجايی بري

لهدانيشتنه‌کهی نيون عهزيز جه‌بالي و خانم سمحون دا ، لمزورينکي ساده‌هی
رېکخراوي ئاسايش و هموڭىرى ، لەناڭاو خانم سمحون رقه‌کهی تەقىيەو ، فرمىسىك
بەرچاواي گرتىبوو

عهزيز كەمىك راما خانم سمحون لەكانتىدا كە بە دەستبۇركە
فرمىسىكە كانى دەسىرىيەو ، پى كەنى و گوتى :

- ئاغا جەبالي ئەو شەتى كە تو باسى دەكەي ، وەلامىكە بۇ دەڭراوكى و
رەزاز گەورە كانى ژيانى من بەلام ھيودارم كەبرىئە ساپىزبۇوه تانى ۋابددۇوم بىرىدار
نەكات

- كاتى كە بە كەم مەندالى بwoo دويد ا وەئەفت ا زۇر خۇشحال بwoo بەشىيەكە
كەمەو ھەممۇ شادمانىيە ئەو سەرم سۈرەماپوو ، بەلام لەھەمان كاتىشدا نىڭەران بwoo ،
نىڭەرانىيەك كەمنى ئازار دەدا ، كاتى كە ھۆي نىڭەرانىيەكەم لى پرسى شىتىكى واى
نەگوت ، بەلام جارجارە شىتىكى لەمن دەپرسى كە بەراسىتى بەلامەو سەير بwoo و پاش
كەمىك دەنگى نووساو فرمىسىك بەچاوه كانىدا ھاتھ خوار ا بى دەتىكەك بۇ ماوهى
چەند خولەكىك بالى كېشا تا ئەو كە ھەنلىن سمحون ھاتھو خۇۋا گوتى وا باشتىرە
بىگەرەمەو سەر قسه‌کهى خۇم چونكە حەز ناكەم زىاد لەھەي كە پىۋىستە لەكانتى
بىگەم . عهزيز جەبالي بۇ رېز لىنان لەبادگارە پىم لە تاسەكەي شىتىكى نەگوت و درېزەي
بەقسەكەي خۇيدا

گەنچەكە ھەستى مەتمەنە بەخۇبوبۇنىكى سەيرى لەلا پەيدا بwoo ھەستى
دەكەد دنيا لەگەلەيدا ئاشت بۇتهوو ، ئىستا يەكەمەن جارىەتى لەزىيانى دا كەھەست
بەشانازى و سەرفەرازى دەكات ، شەقامەكانى قاھىرە لەبەرچاوايدا دەدرەوشانەوو ،
واڭۇنى شەمەندەفەرى لەناو قەدى شار بەجىن ھىشت و ھەممۇ رېڭاكەي ھەر
لەشمەقامى عىمادالدین تا شەقامى سليمان پاشا ئەدو جىڭايىھى كە چىشتىخانەكەي
ليستانىبىلؤس الى بwoo بە پى برى

له چیشتخارنه که ئەفرایم سلومون دىت ، ئەفرایم سلومون ھەر كاتى رەئفەتى دەدى پېنى دا دەنساۋ دەست بەردارى نەدەبۇو مەڭەر گەنچە كە بەزۋەرە ملى خۇى لە بەردىستانى قوتار كردىا ، سەعاتىك لە گەنيدا كەوتە دوان ، پاشان وىستى كەمەتكە بەتەنبا بىيىتتەوە ، نەى دەزانى كە محىسىن كەي مۇلەتنى سەھەرى پى دەدا ، بەلام دلىنا بۇو كەلە چەند رۆزىكى ئايىندهدا دەچىت بۇ ٹیسپرائیل ، ھەر لە وەختە كە گەنچە كە بەرەو چاخانە كە كەوتە رى ، ئەفرایم سلومون زانى كە قارەمانە كەي ئەو شەو كارىكى گۈنگ و نېتىن ھەيدە ، ئەو ھەولى دەدا بېز بۇ بى دەنگى يە كەي دانى بەلام نەى توانى ، پاشان لىنى پېرسى : نەخۇشى ؟ تى ماوى ؟ رەئفەت بەتۈرەبى و بەدەنگىكى نزەم گوتى :

- من لىرە زىيان نىيە ئەفرایم !

ئەفرایم بەناسەوە گوپى بۇ قىسە كە شىل كىرىبۇو
- پېوپىستە كۆچ بىكم ... پېوپىستە بېرۇم بۇ ٹیسپرائیل
لە كاتىكىدا كە بۇ رېۋىشنى رەپى دەبۇو لە وەختەدا گوتى
- تەنها من نىم ... ھەممۇ جوولە كە كان دوبى لەو شارە بېرۇن
پاشان مۇلەتنى لە ئەفرایم وەركىت و بەجىن ھېشىت ، رەئفەت ملى بەشمەقامى سلیمان پاشاوهنا بەرەو مال ، مائىك كە هەرجەندە مانگىكى تىيىدا ژىابۇو بەلام پېنى دەزانىيەوە ، لەناكاو ھەستى بلاپۇو ، لەپىڭا خۇى بە دوو گەنچ دا كىشا ، ئەوپىش چونكە درەنگىيان بۇو بەھەلەداوان درېزەيان بەرەپىشتنە كەيان دا
گەنچە كە ئاورى لى دانەوەو گوتى :

- زۇر شەرمە زازىم

ئەوەي گوت بەلام لەپېدا راچىلە كى ، دوو گەنچە كە لەشۈپىنى خۇيان حەپەسان ، يەكىك لەوان بەھاولە كەي گوت :

- دەمى بىنى ، دكتور

بەلام دكتور ئىقەى رەئفەتى بەرنەداو لە كاتىكىدا كە ددانى دەچىرىھە دەبرىدىن ،
ھاوارى كرد

- سەرەنجام كەۋىيە داو ، رەئفەت !

هیچ شتیک به لای گمنجۀ که و هینده گرنگ نه بوو کمله چیستخانه که دورو
که و تبایه و هو کرپاره کانی که ئه ویان بە قاره مانی میللى ده زانی سەرەداویکان لەم باره و
دەست کەوتىا

شەقامە كە تاپادىيەك چۈل بۇو ، بەلام هات و ھاوارى دووگەنچە كە لە شەمە ساماناك و بى دەنگەدا سات لەدواي سات زىارتىر دەببۇو ، ئەوان ئەويان بەساختەچى و دەستىپ تۆمەت بار دەكىد و دەيان گوت چە كېتكى پارەي تەزوپىرى بۇ راکىشوابىن ۋەنەتەت ھەر كە ئەمانى دى كەتوھە يادى رېۋازنى راپردو چونكە مەحال بۇو ئەو رېۋەز رەشانەي بى لەياد بىكىن ، كاتى كە ئەو لە ئەمرىكاوه بۇ كەندادا لە كەنداداوه ھەلدىھەت بۇ پاريس ، رېۋىگار ئەملى بە دەست تىۋەردان لەتاوانى ھەممەجۇر ھەن داشتبوو ، لەراستى دا ئەو بەرگىرىھە كى زۇرى لەخۇيدا پىشان دا ، بەلام سەرەنجام بىپارى دا كە لەگەل رېۋىگاردا تى ھەمچىتەتەو ، ئەم ئەمانى فەريداو چە كى تەزوپىرى دانى و لەبرانېردا چەند فەرانىتى فەرەنسى دەست كەوت ، بەو پارەيە ھەلات بۇ بەرتىانيا و ئىستانش دەيەۋىت لەو فرت و فىلە خۇي دەرىازېكىات ، دەپى لەو دادو فوغانەي سەر شەقامە كە ژمارەيەك لەرىبۇارانى لەدەورى خۇي كۆكىردۇتەتەو خۇي قۇتار كات چونكە ورده ورده قەرەبائىغىه كە زىاتر دەببۇو ، لە كاتىندا كە رەنەت زمانى دەگىردا قىسىمى بۇ نەددە كىرا ياسەۋانىك ھاتە لاياب و يرسى

- پرادران چ رُوُی داوه؟

و هنگفت کردی به همراه

- دەھەوی بىچمە يۈلىسز -

بنیاتیان نابوو ، همبلیووهشیتهو بهلام رهنهفت پهلاماری يه کیکیانی داو قور قوراگهی گرت و بهتوبه بین بو لای هاوه له کمی پان ناو گوتی

- تو چیت لهمن دهوي تو

ناچاربوو دوخته که گرژتر بکات تا راوهستانه کهيان زور دریزه نه کیشی و له کورتی بپرتهو ، نابلوقه که چرپر بیوه و يه کیک لهوان گردی به گله

- تمماشاکه تمماشا ! فرمانیشمان به سهرداده کات

- من دزم ... ؟ من تووم له کوئی ناسیوه ؟

پاسهوانه که زانی چار نیه ده بی نوچار خوی تی هملاقورتینی دهستی گهنجه کمی گرت چونکه ئهو گیچله کمی هملکتیرساند بیوو بهتوبه بی دهستی

راوهشاندو گوتی :

- کمس له شوینی خوی نه جولی .

گهنجه که گوتی

- سهرکار^{۱۰} خۆ بیستت چیان پی گوتی

پولیس گوتی :

- همر کەسى قىسىيە کى ھە يە با لە پولیسخانە بېکات يه کیک له دوو گەنجانە ويستى قىسىيە کە بېکات بهلام پولیسە کە بهتوبه بی

يەوه گوتی :

ئەدى نالىن فريوبان داوم دەباشه هەر ئە قىسىيە لە پولیسخانە بە چەنابى سەرowan^{۱۱} بلىن ، پولیس ئەوهى درکاندو برووی كرده قەره بالغىه كەو بەدەنگى بەرز گوتى :

- بەو شەوه بوجى كۈبۈونەتەوو ، هەر كەس بەلاي كارى خۆيدا بىرات ، جارىكى تىر چارەنوس يارىيە کە لە گەنل رەئەفت على سليمان ئەم ھەجان كە ئىستا بە ياكوب بنىامين حنانياو لىوي كوهن ناسراوه دەست پى كرددوھ

- دۇخى سىياسى له رۈزگارەدا لەمىسەر گىرزو ئالۇز بیو ، گرتىن و دادگاپىن

۱۰) پەبەكى سەرىازى يە با وانا (ملازم)

۱۱) پەبەكى لەلسەرى يە

کردنی نه بفرده سیاسی یه کان گه یشتبه لو تکه ، به شیوه یه که که حکومه تی
ئینقلابی ناچار کرا له هن دیک ناوچه باری نایسایی را بگه یه نی و بلاوه به خربونه و هو
کو بونه و هوی شوینه گلشی یه کان بکات ، له بمرئه و هو خمکانه که بتو تهماشا کردنی
و هستا بعون کاتی قسسه کانی پولیسیان بیست بلاوه بیان لی کردو شوینه که بیان به جی
هیشت .

دوو گه نجه که نه ک دهست به جی بر ازی بعون برقون بو مخفه ره که به ملکو
زوریش خوشحال بعون ، له راستی دا نهوان ببو بعونه هوکاری کو بونه و هوی خملک و
دهست به جی همه موباین بو لای کو لانی لاته نیشت که به گه ره کی ۱ کوستکا ۱ کوتاینی
دههات رویشن هر به عونه ده که ره لفهت له شه قامی بنهره تی دورر که و هو
نه ناسه یه کی ثار امن پر بسی یه کانی همل کیشا له مخفه ره که دوو گه نجه که
له بفردهم ئفسه ری میزد مندال زوریان به سه ره لفهت دا سه پاندو ئفسه ره
گه نجه که مش سری له قسسه کانیان سورما ببو دوو گه نجه که سه بارت به چه ک
قسسه بیان ده کرد که گواهه نه و له بفرانهیر چند فریانکیشی فره ننسی ، چه کی نایسایی
پیداون ، ئفسه ره که روی له ره لفهت کردو لی پرسی

- تو چه کی بن مؤله تنت پی داون ؟

ره لفهت سه بارت به وشهی که دوو گه نجه که دهیان گوت تکو لی نه کرد ،
چونکه نه و دهی زانی که نهوان راست ده گهن به لام له همان کاتیشدا له بیری
برنگه چاره یه کت دابوو

دوو زماره تله فون که یه کیان ئی مائی محسین و نه وی تریان ئی شوینی
کاره که ببو بیری که وتهو که شه ویک له مه و بمر لی و هر گرتیوون
دەنگی ئفسه ره که که له حائل پرسیار کردن دا ببو به رگوین که وت جه نای
مامؤستا ۱ به لام ره لفهت که وتبه بیر کردن و هویه کی قوه و هو
بەزەر دەخنه نه وو روی کرده ئفسه ره که و گوتی

- به لی ۱ قوریان .

- ناوت چیه ؟

- ره لفهت عەلی سلیمان ئەل هەجان ، قوریان

ئەگەر پىڭەوتىكى گۈلانەت تىرىپى داباوجولەكە يەكى تىريان بۇ وېستىمى ۱
كۆستكا ئەيتىبا لەو ساتەدا ئەوان ھەممۇ ھەنگاوه كانيان دەبۈونەو بىقى سەر ئاو

گەنچە كە گۇنى

- ئەوانە دەلىن چى ؟

- تۇ چە كى بى مۇلەتت داوه بەوان ؟

- لەوانە يە دەست خۇشانە لە (سەركار) بىڭىم

- بەلى قەرمۇو

دەتوانىت دەسىكى تەلەفۇنە كە ھەلبىرى و لەگەل سەرتىپ محسىن مەتاز دا
لەمالەوە پېيەندى بىڭى

- سەرتىپ محسىن مەتاز كى يە ؟ لەۋەزارەتى ناوخۇ ؟

- نا قوربان ... ئەو ئەفسەرى سۈپايە

- كارى چى يە ؟

من نازانىم تەنها شىتىك كە لەبارەيەوە دەزانىم ئەو كورە خالى منه
ئىتقىلاپ ، ئىتقىلاپلىكى سۈپايى بۇو ، ھەممۇ سەزكىرە كان ئەو ئەفسەرانە بۇون
كە تازە پى دەگەيشتن ، راپەرە كەشىان سەزكىرە كە بۇو بەلام ئەدى جەنابى سەرتىپ
محسىن مەتاز كى يە ؟ ئەفسەرە كە لە گومان و دەلمۇرىكى دا بۇو ، ئەو دوو گەنچە
كە يەكىيان پىزىشىك و ئەوي تىريان ئەندازىيارەوە لەدەرەوە خۇپىندۇيانە باڭىشىمى ئەو
دەكەن كە گوايە كلاؤ خزاوهتە سەرىيان و فرييو دراون و لە لايەكى تى ئەگەر بۇونى ئەو
سەرتىپە راست بىن و كورە خالىكە ئەت تۆمەت باربىن كارە كە چى لى دى ؟ بارە كە بەكام
لادا دەگەوى ؟

ئەفسەرە كە دەسىكى تەلەفۇنە كە ئەل گىرت و پرسى

- زمارەت تەلەفۇنە كە چەندە ؟

- ۹۷۹۳۵ -

رەئەفت بەدىنياپى يەوە زمارە تەلەفۇنە كە وېدا ، ئەفسەرە كە زمارە كەى
لىداو چاوهرىوانى زەنگى تەلەفۇنە كە دەكەد ، دەنگى زەنگە كە پەچرا ، ئەفسەرە كە
جۈولەكە كە دەنگى محسىن دورلە تەلەفۇنە كە بىستىرا ، لېنى پرسى
- جەنابىت سەرتىپ محسىن مەتازى ؟

- بهلی من محسینم کی قسمه ده کات

- ببوره قوربان با ساییک ده سکی تله فونه که لخزمت دابی
کاتی که ئەفسەرە کە گوئى لەدەنگى محسین بۇو باوهېرى كردو بەریزەوە
ده سکی تله فونه کەی دا بەرەئەفت ، رەئەفت لە بەرەم ئەوانى تر خۆي واپىشان دەدا
کە نىگەرانە

- شەو باش ، محسین بەڭ

ئەفسەرە دوو گەنجە کە چاويان بېرىپە رەئەفت لەو لاشه وە تەلمەفونە کە
بەدەنگى محسین دەلەرايەوە ، رەئەفت ھەۋائى دەدا کە راستەو راست كىشە کەلى لى
خانى بکات ، محسین دووبارە پرسىيەوە

- دىسان چ بۇوە ؟

رەئەفت بە كورتى ھەممۇ رووداوه کەی بۇ باس كرد ، محسین ممتاز تەواو
تۈرە بۇو بۇو و لە كەۋالى خۇبىدا جىڭەي نەدەبۈوە بەرەۋام ھەرەشەي دەكىد و
نەفرەتلى دەبارى رەئەلتىش بەشىۋە يەك دە سکى تەلمەفونە کەی گرتىبوو كە
ئەفسەرە گەنجە کە و سکالاپىچە گەنجە كان بتوانى دەنگى محسین بىيىتن
پاشان بى وچان دەنگى محسین دەھات کە دەي گوت تەلمەفونە کە بىدە بە
ئەفسەرى ئىشتىڭىز

ئەفسەرە کە دەستى درېز كرد تا دە سکى تەلمەفونە کە ھەن گىرى ، بەلام پىش
ئەوەي کە رەئەفت تەلمەفونە کەي وىدا ، نەو گوئى لەدەنگى محسین بۇو بۇو
ئەفسەرە کە بەریزەوە گوتى فەرمۇو چەنابى پاشا (لەپىش ئىنقلاب دا كاتى
كە ئەفسەرېك لە سوبادا پلەي سەرتىپى وەردى گىرت پىيان دە گوت پاشا ا بەلام لە دواي
ئىنقلاب ھەممۇ نازناوه كان ھەلەدەوە شىئىدرانھو بەلام لە نىيۇ خەلکدا بىرمۇيان ھە
ھە بۇو.

محسین لە قىسە كانى لە گەن ئەفسەرە پاسەوان دۆغىرى بۇو گوتى تۆ
ناتوانىت كەسىك بە تۆمەتىك كە ھېشىتا بە سەربىدا ساغ نەبۇتەوە بىرى ، تەنها
دە توانىت ناونىشانە کەي وەر بىرىپەت و ھەممۇ شىئىكى لە گەن داد گادا يە كلاپكە يەتھو
ئەو مەسەلە يە بەلاي ئەفسەرە گەنجە کەمە جۆزە خافللاندىك بۇو لە بەرئەوە
محسین رېڭە يەكى ياسايان و ژىرىپىزى گرتە بەر وەك ئەفسەرېكى كارامە دەي زانى

گەچۈن لەگەل ئەفسەر يېڭى ئەنجى تازە كاردا قىسە بىكات لەبەر ئەو ئەفسەرە كە راىزى
بۇو و گۇنى

- بەسەر چاو جەنابى پاشا !

- باشە ، گوئى لە تۆمەتبار بىگە تکايە

رەئفەت گۇنى لەقىسى ئەنجى مەسىن دەگرت

- دەبىي گوئى رايەلى لە فەرمانە كانى ئەفسەرى ئىشىگەر بىكەي ، ھەروەھا ئەوانە
يىنەوە مال تا ناونىشانە كەمت فيئرbin

بەلام رەئفەت دەبىي ويسىت مەسىن لىن خانى بىكات كەلە بالەخانىدا ھەممۇيان
ئەو بە كۆهن دەناسىن نەك رەئفەت !

- بەللى قوربان راستىيە كە دەرگەوانە كە بەچاڭى دەي ناسى

ئىستا كات بۇ مەسىن لەزىز بەنرخ تە بۇو ، بۇيە دەبوا لە ماۋەيە كى كورت دا
ھەممۇ مەسىلە كان يە كلاپاكاتەوە

لەلای گۈزەپانى سليمان پاشاۋە ئەفسەرە كەمۇ گەنچە كە و يەكىن لەپياوانى
پۈلىس ھاتبۇون بۇ دەلىيابى بۇون لەشۈنى ئىشىتەجى بۇونى رەئفەت

چەند ھەنگاۋىتكە لەپىش ئەھىدى بىكەنە گۈزەپانى سليمان پاشا ، رەئفەت
سەبارە كەي مەسىن بىنى ، ھەممۇيان گەشتىنە بەر دەرگاي بىناكە ، دەرگاكە داخرا بۇو
، پۈلىس بەتوندى لە دەرگاكە دا ھەروەك كەسىك كە خاوهەنى مال بىنى ، دەنگى
دەرگاوانە كە بەخەوالووپى دەيىسترا

- بەللى قوربان

دەرگاكەي كرددەوە ، دەرگاوانە كە بالاپوشىتكى كرددۇ بەرى و خۇي لە بالتۇزىبەك
و مەرىنچا بۇ تا لە شەھى سەرما پارىزراو بىن ، ھەروەھا چىتىكى لە سەرى ھالاند بۇو كە
يىچە كەي لە تارىكى دا دەشاردەوە ، رەئفەت ھەر زوو تىن گەيشت كە ئەو پىاوا
دەرگاوانى راستەقىنە نىنە ، پاسەوانە كە گۇنى :

- تو كىنى ؟

- مەم عبدالمەسىنى دەرگاوان خىزە انشالله شتىك بىرۇمى داوه ؟

- ئەو پىاوا دەناسىن ؟

- کی؟ رهنهفت بهک؟ حمزه‌تی ئاغا خیره انشالله

پاسهوانه‌که بەتۈرەن يەوه گوتى

- ئەوه دەناسى؟

- بەلىن بەلىن دەن ناسى ئەوه ئاغاي رەنهفت بهك كە لە بالەخانەي

ئىمارە ۱۶۲ دا دەن گۈزىرىنى

پاسهوانه‌که بۇ لاي دەن گەنجە‌کە گەرایەن و گوتى

- پىت خۇشە بالەخانە‌کە بىبىنى يان تا ئىرە بەسىه؟

دەۋوگەنچە‌کە تەماشى يەكتىريان دەكىد پاشان يەكىن لەوان گوتى:

- نا، بەسىه

بەم شىوه يە دەۋوگەنچە‌کەو پۆلىسە‌کە گەرائىن و پۆلىس ھۆشىيارى دا
بەدەرگاوانە‌کە كەلە بەرانبېر شاهىدى يەك كە داۋىتى لەبەرددەم ياساو حەكمەت دا
بەرپرسىyarە

رەنهفت چۇناو بىناكەو بە بالا بەر بۇ دەۋوادەمەن نېئۇم سەركەوت ھەرچەند
لەبارەي كارىتكەو كە مەسىن ئەنجامى دابۇو كەوتۇر بېرىكىرىنەوە بەھۆزى ئەوه كەلە
مالى خۇيان نزىك كەوتەوە و يىستى كليلە‌كە لەقۇفە‌كەدا بادا لەپىر دەنگىك لەپشت
سەرىيەو بىسترا

- رەنهفت بەتەنئى؟

گەرایەن دوو كەس لەتارمايى دا زاوهستا بۇون گوتى:

- تو كىنى؟

- تو بەتەنئى؟

- بەلىن

- فەرمۇو لەگەل ئىيمە وەرە مەسىن بەك چاومەرىنى تۆيە
رېكە چارەيەك جىڭە لە خۇبىدەستەدەن لەبەرددەمەدا نەمابۇوه يەكىن
لەوان جانتاڭەي بۇ ھەلتىرىبوو، كاتى كە رەنهفت برا ناو مالى تازەتى خۇى ۱ كەلە
ناوجەيەكى تزو دۇور لەناوەراسلى شار بۇو اتى كەپشت كە ھەممۇو بەرگ و پۇشاڭ و
ھەرجى پەيوەندى بەمەوە ھەبە گوازراوهتەوە بۇ ئەو مالە!

رهنفهت ههروا بهدوای کاری قاچاخی راگوازنی کالای جووله که کانه وه بwoo که دهیانه ویست سهرمایه کانی خویان لمیسر ودهرنین ، بهزیره کی و لیباتووی دهچو ناو مآلە کانیان بشیوه که که خوی وک قاره مانیکی میلل له نیو جووله که کانی میسردا پیشان دهدا ههموو جووله که کان ناوی ثویان دهزانی لددهره وه نوبنهرانی پنکراوه جیوازه کانی زایونی بو بهستنی گری بهست دههانته لای رهنهفهتیش لەمامەله و هەلسوكەوت لە گەلیاندا زۆر بەبويزو ئازا خوی دەردەختست ئەو هەموو شتیکی لای محسین دەگوت ، محسینیش ئەوی لە کاره کانی خویدا ئازاد کرددبو تا لە بەراناھ پوئیسی میسردا هوشیاری و زیره کی خوی ناشکرا بکات ، لەراسنی دا ئیستا پوئیس بەبى بەزەبیانه تاقیبی دەگات چونکە رهنهفت لە گەل سەرمایدەداره گەورە کانی جووله که گری بهست بەستبوو و ھیندەن نەمامبوو کە کاری ھەلگرتەن و گواستنەوە کەی تەواو بى بەلام پیاوانی پوئیس قاچاخچیه کانی ئابلۇقەدان و رهنهفهتیش بشیوه کەی سەپر ھەلات ، بەم شیوه کە رهنهفت ئەل ھەجان يان ھەمان ياكوب بنیامین خوی لە دادگاین کردن قوتار کرد ھەرچەندە کە ئیستاش بەناوی لیوی كوھن زیان بەسەر دەبات

ئەو لە سەودایە کى تردا کەوته بۆسەوە ، نەی تواني ھەلیت و گىرتیان ، بەلام چونکە نەیان تواني تۆمەتەگەی بەسەر دا ساغ بکەنەوەوەوە لەلایە کى ترىش بىرکاره لېزان و جامبازارە کەی ا کە جوولە کە بەکى سەرمایدەدار بoo ا تواني قوتارى بکات ، بەم بارو دۆخە دژاوه رەوە دوور نەبۇو کە جوولە کە کان قارممازىك لە قارممازە کانی خویان بەجى يېلىن ، بەتابیەتى لەدواي ئەو کە پوئیس شوېنى نىشته جى بۇونە تازە کەی ھەلناپۇو و بەتوندى خراپۇ ژىر چاودىرىيەوە ، جوولە کە کان لى نەدەگەرەن ئەو هەروا لە بن دەستى پوئیس دا بەمېتىدەوە

خەسلەتە رەسمەنە کانی رەنفەت وايان کرددبوو کە ھەر كەس لە بەر خویەوە دەی بىرده وە مال و لەسەر میوانداریە کەی لېيان دەبۇو بەمشتومر و دەمەقالە و يەكتريان دەبۈغزاڭ ، بەتابیەتى ئەو مالانى کە دەستیان دەرۋىشت و دەيانە ویست ملک و مالى خویان لەرگەمە ئەوەوە لە میسر و دەرنىن گەنچە کە بoo بەئەندامىكى دانەبرەوى كۆمەلگاي جوولە کە ، ئەو بەناخى نەربىت و كلتوري ئەو كۆمەلگايەدا رېچەپپە خوار ، لەنیو مال و كۆشكە رازاوه کانی ئەوان دا

ژیانی به سه مرد دهد بد رد به همیزی همول و کوشنی خوشی زمانی عیبریش فیر بوو نه و
له بعده دهم جووله که به کری گیراوه په رش و بلاوه کاندا نه فرته تی له تیره جووله که کان
ده کرد ئه وانه که بوو بونه مایه ئه ووه که جووله که کان زمانی بیگانه فیدن و
زمانی زگماکی باب و با پیرانیان له بیر بکهنه له روزگار دادا ژیانی گه نجه که پر بوو
له روداو و به سه رهاتی سه برو سه مهره له دیدی محسین ممتاز شدنا که سیکی
به ختمه مر بوو چونکه ره لنه تی گه يشتبه ئاستیک که نوینه رانی ریکخراوی جووله که کان
خوازباری ئه ووه بونه که دیداریان له گملدا بکات ، ره ئفه تیش له بهرگی دوستیکدا رولی
بیلان گیری که ده بینی

له پیش ئه ووه که سی مانگی یه گمنی سالی ۱۹۵۵ تمواو بی ، ده رکهوت که
حکومه تی میسر به توندی نه یاره له گهان کوچکردنی ئه و بو ده ره ووه ، ئیستا هم مهو
ریکخراوی کانی جووله که همول دهدن تا یا کوب بنیامن خانیا لمیسر و هدرنین ، ئه و
دوخه دریزه کیشا تا به هاری هه مان سان

* * *

همم وو ئه و نامه بانگیشتانه که به دهستی ده گهیشتن ، بانگیشتیکشی له
لایه ن یه کیک له مليونیه کانی ئه سکه نه ده رهیه ا شارل سمحون ا پی گهیشت ، شارل
سمحون یه کیک بوو له پیاوه ناسراوه بازرگانیه کان که ماوه یه کی زور بوو دهسته لایان
به سه ره بازاری بورسیه ا کمین و فرۇشتنی دراوی بندخ ای ئه سکه نه ده رهیه دا هه بیووه
، ئه و پیاوی کی دهوله مهند بوو که خالقی به سه ره سورمهانه وو باسیان ده کرد ، له بئر ئه ووه
بز ره ئفه تی ثاسان نه بیووه که بانگیشتنه که دی قبول نه کات هه رچه نه ئاکاری وابوو که
ئه و بانگیشتانه که به دلی نه بن قیوی نه ده کرد به تابیه تی ئه و ماله سه ره مایه دارانه
قاھیره که دالدھی دابوون ئاشکرا ده بیوون

له تاریکی شهودا به همیزی ئه و ده مه قالله و چنه بازیه که سه رنجی پژویسیان بو
لای خوشی را ده کیشا ، ره ئفه تی توانی له جهشارگه که ههلى ئه و به ته نی که و ته ری و
نکوئلی ده کرد له ووه که هیچ جووله که بیک بتوانی بو پاریزگاری و په رده پوشیه که دی
له گه لیدا بپروات ، دهی گوت ئه گه ره ته نی بم سه ربھ است ترم

کاتی بو یه که مین جار چو ناو کوشکی خاوهن شکو شارل سمحون (کوشکیک)
له برزاین ته پوکه به کی پیرۆز له سهر دهربای مدیترانه ، خیزانی سمحون لیں ئالابون
و له دهوری ده گهربان ، خزمت چیانی ماله و هش له خزمتی دا راوه ستابون .
رهنفهت له کوشک سمحون زیانیکی ئه فسانه بی ھەبوو ، چەند ھەفتە به ک بوو
کە ھەوتپو ناو زیانیکی خوشگوزه ران و ناسوده ، ئەو ھەممو شهوان له مال دههاته دهرو
چاوی به محسین ده کەوت چاوین کەوتنه کانیان ئالیزو بەر بلاو بون و چەمەل چەند
خولەکیکی دیاری کراویش مؤله تى قسەو باسیان نەبوو ، شەویک خزمت کاران زووتر
مالیان بەھین ھیشت ئەوانیش ئیواره خوانیکی ساده یان خواردو گوییان لمؤسیقا
گرت .

له پیش ھەوهی کە کۆپی بیستنی مؤسیقا دەست پى بکات ، خاوهن شکو شارل
داوای لەرەنفهت کرد تا بچىنە ژوورى خوبىندنەوە ، شارل سمحون مليوئىرى جوولەکە
سرۇشتى وابوو کە رۆزى يەك جار چەمەرە دەکىشنا ، ئەو له دواي نانى ئیواره له گەل
خیزانەکەی چوونە نوسینگە تا جەمەرە بېشىن ، پاشان له تەنیابى دا خۆی بەخوبىندنەوە
دەخالاند يا بە حىسابە کانیدا دەچۈوو له ژوورە کە خۆيدا تا سەھمات ۱۰ ى شەو
دەمایەوە ، پاشان دەچو ژوورى خەوتىن ، له کاتىكدا کە رەنفهت لەتاو پۆلیسى ميسىر
پەنای بو کوشکى شارل سمحون ھېتابوو ، ھەندىك جار شارل سمحون میوانە کانى خۆى
بو قسە كردن و چەمەرە كىشان باتىك دەگردد ژوورە کە ئەو ھەوش له بەر چاوی
بنەمالەکەی و خەلکى تردا جۇرە رېزلى نانىكى بوو كەلە ياكوب بنیامین خنانیاى دەنە
رهنفهت ھەستى دەگرد کە ئەو پىاوا ۶۰ سالە يە بەچاۋىكى سەير لىي دەرۋانى ،
بەلام ئەو له هەمان کاتدا ئارام و بى دەنگ بوو و له زوربەي ئەندامانى خیزانەکەي
لىزان ترۇ بە بەزبى تر بوو ، رەنفهت ھەستى دەگردد ژوورە بەدەرەي بايە خدارە كە لە بەر انبىر
ژوورى خوبىندنەوەي كرد ، ئەو شەوە رەنفهت له سەر قەنەفە بايە خدارە كە لە بەر انبىر
مېزى شارل دانىشىبۇو و بە سەر سامىيەوە تەماشاي پىاوه كە دەگرد ، پېرىمېرىدە كە
كەمېك بە شەمزاوو نىگەران دەهاتە بەرچاو چەمەرە کە داڭىرساندۇ وەك ئەوهى
كە بىھوى بە سەر گۈزبۇونى ماسۇلەکە کانى خۆيدا زال بى ، رەنفهت ھەستى دەگرد كە
شىتىك ھەيدە پەبەندى بەمەوە ھەيدە بەلام مەتقى لېۋە نەھات ، ھەتا كە بەزمانى
فەرەنسى لەرەنفهت پرسى : له داھاتوودا دەنھويچ بکە ؟

رهنفهت لەشتوین خۆی ریک دانیشت و گوتى

- هیچ ریکەيە كم لەبەرددەم دا نەماوهەتەو جە لە وەي كەدەبىن كۆچ بەكم بۇ

ئىسرايىل

پېرىھەمېزدە كە بىن وچان سىلە چاوىتكى تىن دەبىرى پاشان رەنفهت گەرایەوەو
درېزەي پىندادا

- زيان لەميسىدا بۇ من مەحالە ، ئەوان ھەميشە تاقىباتىم دەكەن و ھەلم
دەنلىن ، دەنلىن ئىستا ناوى راستەقينەي من باكوب بىنامىن خاتايابە ، ھەممو
ھەدول و جوولەيە كم خراوهە ئىزىز چاودىرىيەوەو ئىستا من بۇمەتە بار بەسەر ئىۋەوە
لەگەل ئەوهدا كە رەنفهت بەقسەي كۆتايى خۆي وىشتى ھەشتى ئەم بورۇزىنى
بەلام هىچ نىشانەيەك لەرۈخساري پېرىھەمېزدە جوولە كە كەدا دەرنە كەھوت .
پېرىھەمېزدە كە دوباره پرسىيارى كەرددە

- ئىستا ، بىزام چۈن كۆچ دە كەي ؟

ئەوه ھەمان ئەم شتەيە كە ھەمول دەدەم لەمەودۇدا رېكە چارەيەكى بۇ
بىدۇزمەھو

- من ھۆكارە كەم دۆزىيەتەوە

رەنفهت چىڭە كەي گۈرى ، قىسە كەي شارلى سەمحۇنى زۇر بەلاوه كەت و پېرى بۇو .
پېرىھەمېزدە كە واي لېك دەدابىوھە كە گەنجە كە زۇر دەنخۇش بىن ، بەلام لەراستى
دا بە پىچەوانەمە بۇو ، لەيەك سات دا قىسە كەن مەسىنى بىر كەمەتەوە ، شەھوپىك لە
مەسىنى پىرسى لەكەيەوە مۇئەتى كۆچ كەدىن بۇ ئىسرايىل بىن داوى ؟ مەسىن داواى
لى كەرد تا پەلە نەكەت چونكە خودى جوولە كە كان ئەم كارە دەكەن و كاتى كە ئەوانىش
ئەم كارە بەكەن ئەوه بەرژەمەندى مەسىن لەنىشتمانى تازەدا دەبىن

رەنفهت لەكەتىدا كە بەسەر پېرىھەمېزدە سەرمایمەدارە كەدا دەچەمايەوە گوتى:

- توخوا چۈن ئەم رېكەيەت دۆزىيەوە ؟

پېرىھەمېزد چە دوكەلى جەھەرى لەبۇشاپىن ژۇورە كەدا بەرەلەكىدە پاشان ھەستا
بىن و بۇ لاي پەنچەرەي ژۇورە كە چوو كە بۇوە دەرمانىدا دەكەنلىنى
ھەلبىزاردە پېرىھەمېزدە كەي خستە ئىزىز سەرنج و دەرمانەوە ھەرروھە كە ئەھوھى كە بىھوئى
نېيىنى يەك بىدرەكىنى ، بىن دەنلىنى بۇشاپىن ژۇورە كەي داگرت ، تەنها دەنلى شەپەلە كان

بیون بەرگوی دەکەوتەن پېرەمیزد دەستت بەھى و بەبى ئەھوی ئاۋەر لە رەئەفتەت بىاتەوە گوتى

- من كۈرىكى ھاو تەممەنى تۆم ھەبۇو ، ناوى دويد بۇو

رەئەفتەت جەڭەرەكەي تۈردى ، بېپىوه زەرد ھەلگەرە گەرمابى لەلەشى بىرا
پېرەمیزدە كە ئاۋەر داوه ئەو دىمەنەي بەخەفتىبار دەھاتە بەرچا
كەمېك لەپەنجەرە كە دوور كەوتەوە لىنى زىاد كرد :

- كاتى لەدايىك بۇ بەلگەنامەي لەدايىك بۇونم بۇ وەرگرت بەلام لە تەممەنى
8 سالى دا مردو منىش بەلگەنامەي مردىن بۇ دەرنەھىنا

رەئەفتەت ھەولى دەدا شىتىك بلى بەلام لەبەر سامانلىكى چىروكە كە زمانى گىرا ،
پېرەمیزدە كە دىسان درېزەي پىدا

- دويد بەنەخۇشى گرانەتا 24 سال لەممەوبەر مەر بەلام لە روانگەي
حۆكمەتى مىسر ئەو ھېشتا زىندىووه لەزىيان دا ، ئىستا رەئەفتەت بە وردى لەقسەكانى
پېرەمیزدە كە حائى بۇو

- ناوى مەنالەكەم بەناوى تۆۋە كرد لەسبەينىو ناوى تو دويد شارلى
سمۇعون دەبى بەلام ئىمەر بېگەت بى نادەبىن بۇ كۆچ كەردىنت بۇ ئىسرايەل بەلگۇ دەبى
بېچىيە دەرەھوەي ولات ، بەلام ئەگەر لەمىسىر دەرچووی لەدەرەقان دايە ، گەنچەكە
بەبەزەبى يەھو گوتى :

- بەلام ئەوان دەيانەۋىت بىزانىن كە من چۈومە دەرەھو ئەو كاتە تۆچ
دەكە ؟

- پەيوەندىيەكى بە تۆۋە نىيە ئەو كارە بە من بىسپىرە
میرزا شارلى ئەھوەي گوت و بۇ لاي كورسييەكەي خۇى گەرايەوە قومىكى
خواردەوە دەستى بۇ لاي كىتىبىك درېز كرد كە لەسەر مىزە كە دانرا بۇو ، لە كاتىندا
كە كىتبەكەي لېك دەگرددەوە گوتى ئىستا دەتونىيت بىرۋىت !

رەئەفتەت لە كاتىندا كە ژۇورەكەي بەجى دەھېشتەنەندەي نەمابۇو لەنانوان
بەتەقىتەوە ، ئەو لەو سانەدا جەڭەلە دېتى مەحسىن مەمتاز ، ئارەزویەكى ترى لەو دىنیايدا
نەبۇو

بهشی یازدهم

کوچ

گهنجه که لهو شهودا تی گهی کمه چند رُزْبَیک زیاتری نهماوه لمیسرو
سه‌فرکردنی بو ئیسرائیل بیویستی خوی نیه ، تا زه ئهو ناچاره که له گهَل جووله که کان
مهدار بکات تا هیچ گومان و دلپراوکی يه ک بدریا نعیی
رهنفهت له دواى ئهودی که نوسینگه شارل سمحونی بهجی هیشت که وتهوه
بیری خوشکی شهریله ، پیویست بورو تا بههـر شیوه‌یه ک بـن خوا حافیزی لـی بـکات
محسین داوای لـی کـرد تـا دـیدـارـی خـوشـکـهـی دـوـابـخـاتـ تـا ئـهـوـ کـانـهـیـ کـهـ بـهـ
خـیـالـیـ ئـارـامـ وـ ئـاسـوـدـمـوـ دـهـچـیـتـهـوـ سـوـرـاخـیـ ،ـ بـهـدـرـیـاـیـ ئـهـوـ هـمـمـوـ مـانـگـهـ شـهـرـیـلـهـیـ
لهـيـادـ نـهـ کـرـدـ وـ شـیـوهـکـهـیـ وـهـکـ تـارـمـایـیـ يـهـ کـ بـهـرـجـاوـیـ بـهـرـنـهـدـدـاـ هـهـرـچـنـدـهـ هـهـسـتـ
کـرـدـنـ بـهـوـ بـهـرـیـسـیـارـیـتـیـ يـهـ کـهـ پـیـنـ سـیـرـدـرـاـ بـوـ بـهـنـاخـیدـاـ چـوـ بـوـ خـوارـیـ
رهنفهت چـوـ بـوـ ژـوـورـیـ خـهـوتـنـیـ خـوـیـ ،ـ سـانـیـکـ لـهـپـشتـ پـهـنـجـهـرـهـوـ وـهـسـتاـ ،ـ
تمـاشـایـ دـهـرـیـاـیـ دـهـکـرـدـوـ گـوـنـیـ بـوـ شـلـبـ وـ هـوـرـیـ شـهـپـوـلـهـ کـانـ هـهـلـ خـسـتـبـوـوـ
لـهـمـوـبـهـرـ هـرـ کـاتـیـ کـهـ مـیـسـرـیـ بـهـجـیـ دـهـهـیـشتـ دـهـیـ زـانـیـ کـهـ بـیـهـوـیـ وـ نـهـیـهـوـیـ رـوـزـبـیـکـ
دـهـبـیـ هـرـ بـوـ وـلـاتـ بـگـهـرـبـتـهـوـ بـهـلـامـ ئـهـوـ چـارـهـیـانـ پـرـسـیـارـیـ لـهـخـوـیـ دـهـکـرـدـ دـهـبـیـ
رـوـزـبـیـکـ بـگـهـرـبـیـمـهـوـ ؟ـ قـهـتـ دـهـگـهـرـبـیـمـهـوـ يـانـ پـهـقـنـیـ سـیـدـارـهـ بـهـشـمـ دـهـبـیـ ؟ـ
سـهـرـ لـهـبـهـیـانـ ئـهـوـ رـوـزـهـ رـهـنـفـهـتـ زـوـرـ حـمـزـیـ دـهـکـرـدـ لـهـپـهـنـاـ مـیـزـیـ زـانـ خـوارـدـنـ دـاـ
لـهـ گـهـلـ مـیـرـزاـ شـارـلـ سـمـحـونـ دـاـ دـیدـارـوـ گـفتـ وـ گـوـ بـکـاتـ ،ـ دـهـبـیـ لـهـ گـهـلـ شـارـلـ سـمـحـونـ
سـهـبـارـهـتـ بـهـبـاهـتـیـ جـوـرـاـوـ جـوـرـ کـهـ هـیـشتـنـهـاـتـبـهـنـ بـهـرـبـاسـ وـ لـیـکـوـئـیـنـهـوـ دـیدـارـوـ گـفتـ وـ
گـوـ بـکـهـنـ ،ـ شـوـنـهـوـارـیـ رـامـانـ وـ خـهـفـهـتـ لـهـسـهـرـ دـهـمـ وـ چـاوـیـ رـهـنـفـهـتـ نـهـخـشـیـ بـهـسـتـبـوـوـ ،ـ
پـیـرـهـمـیـرـدـهـ کـهـ دـهـیـ زـانـیـ کـهـ دـلـیـ گـهـنـجـهـ کـهـ کـهـجـیـ تـبـدـایـهـوـ دـهـیـهـوـیـ بـلـیـ چـیـ ،ـ پـاشـانـ
داـواـیـ لـهـهـاـوـهـلـ سـهـفـهـرـهـ کـهـیـ کـرـدـ کـهـ بـهـشـوـفـیـرـهـ کـهـ بـلـیـ سـهـیـارـهـ کـهـیـ بـوـ ئـامـادـهـ بـکـاتـ ،ـ
هاـوـسـهـرـیـ شـارـلـ سـمـحـونـ دـلـنـیـاـ بـوـ کـهـ ئـهـوـانـ قـسـهـیـ تـایـیـهـتـیـ وـ نـهـیـیـانـ هـهـیـهـ ،ـ بـوـیـهـ
دـهـسـتـ بـهـجـیـ شـوـنـهـ کـهـیـ بـوـ بـهـجـیـ هـیـشـتـنـ ،ـ رـهـنـفـهـتـ سـهـرـیـ بـهـرـزـ کـرـدـهـوـ وـ رـوـوـیـ لـهـ

- شارل سمحون کرد، سمحونیش به چاوه تیز و چهق بهستوه کانی خوی ته ماشای ده کرد
؛ رهنهت به هینواش گوتی
- ئهوه هه مان ئه و شته یه کمله تۆم چاوه روان ده کرد
رهنهت قومیکی له چایه که داو گوتی
- واي بۇ دەچم كەنچار بىم بۇ ئەنجامى ھەندىك لە پاشماوهى كاره كامن بېچمە
قاھیرە
- پېرىمېردىكە لە كاتىكدا كە ئاپوري دەدایه و دەستى لە خواردن ھەلز گرت و بى
دەنگىش بۇ چەند ساتىك بالى كېيشا ، پاشان گوتى
- ئەوه يان بە باشى دەزانى
وەلامى پېرىمېردى بۇ رهنهت لە راستى دا بەس نەبوو بەلام بى دەنگى ھەلبىزارد
تا ئەوهى كە پېرىمېردىكە درېزىھى پىدا
- وا ھەست ناكەم كە پېۋىست بەھە بکات ئامۇزىگارىت بکەم
- لە چى؟
- پېۋىستە هيچ كەس ئەم باسەي دويىنى شەھوئى نەزانى
پاشان شارل سمحون بە سەرىدا چەمايھ وەو بە هینواش پىنى گوت :
- ھەتا هيچ جم و جۈلىكىش نايى بەزانى
پاشان پېرىمېردىكە درېزىھى پىدا :
- من ھەتا بە خىزانى خۇشمى ئالىم تا دەگە يە شوينى ئارام لە ئىسرايل
رهنهت وە بىر خوی ھىنبايھ وە
- زىاتى لە ھەفته يە كە قاھيرەدا نامىنەمە وە
- چوار وىنەم بۇ وەرگىتنى پاسپۇر تەكەم دە دەسى
- رهنهت پىنكەنی و لە كاتىكدا كە دەستى لە گىرفانى خوی رادە كرد گوتى
- لەو شىۋوھى يە ھەندىك وىنەم ھە يە ، ئومىدەوارم بەخت ياخورت بى

* * *

رهنفهت ههاؤله کانی بؤ محسین ده گوازنده و محسینیش لهو پهري بى ده نکی
دا گوین لى ده گرت ، محسین مختار زور خوشحال بwoo چونکه پیلانه کهی بهزونرین کات
سنه ری گرت بهشیوه یه که که به خهیالیش دا نهددهات
ده یهوبست مؤلهت بخوئی بدات تا خوئی بؤ ئاماده بکات و هزری یه که ری
بکات

دوای ئمهوه که قسهه کانیان تمواوکرد محسین پئی گوت
- نیازت وانیه شهريغه بیبنی ؟

دلى رهنهفت به سهختي که وتهه تربه به لام راستگویانه گونی
- من لهو دیداره ده ترسم

- مه حاله پیش ئمهوهی که ئمهوه بیبنی سه فهر بکهی
- ده زان

- پیویسته که دیاریه که له گهله خوت دا بؤ تاریق بیهی
رهنهفت بى ده نکی بـوو ، پاشان محسین پرسیاري کرد

- بـو بـو ده نکی ؟
- نازانم چى بـلـیـم

- بـیـ بـیـ کـهـلهـ وـلـاتـیـکـیـ عـهـرـهـ بـیـ کـارـیـمـ دـوـزـیـوـهـهـوـهـ

- چـگـهـ لـهـ مـامـوـسـتـیـاـنـ کـمـسـ بـوـ وـلـاتـهـ عـهـرـهـ بـیـ کـانـ نـاـچـ ؟
- کـیـ وـادـهـلـیـ ؟

- هـمـموـوـ دـنـیـاـ ئـمـهـوـهـ دـهـ زـانـ

- وـلـاتـهـ عـهـرـهـ بـیـهـ کـانـ نـهـوـتـیـانـ هـهـیـهـ وـتـوـشـ تـایـهـ بـتـمـهـ نـدـیـتـ هـهـیـهـ لـهـ کـوـمـپـانـیـاـ
نهوئیه کاندا

محسین دهستي بـزـ گـیـرـفـانـیـ بـرـدـوـوـهـ وـ کـیـسـهـ باـخـهـلـهـ کـهـیـ دـهـرـنـداـ گـوـنـیـ

- من نـهـ ژـمـارـد~وـوـهـ ئـهـوـ ۵ـ لـیـرـهـ مـیـسـرـیـ يـهـ بـالـهـ حـیـسـابـهـ کـهـدـاـ بـیـ تـاـ بـؤـ تـارـیـقـ وـ
خـوـشـکـتـ دـیـارـیـهـ کـهـ بـکـهـیـ

پـارـهـ کـهـیـ لـهـ بـهـرـدـمـ گـهـنـجـهـ کـهـ دـانـاـوـ لـهـ کـاتـیـکـدـاـ کـهـ هـهـلـدـهـسـتاـ گـوـنـیـ :

- پـیـوـیـسـتـ نـاـکـاتـ لـهـ کـاتـمـدـاـ جـگـهـلـهـ شـهـرـیـغـهـ کـهـسـیـکـیـ تـرـ تـوـ بـیـبنـیـ ، سـیـهـ بـیـنـیـ
بـهـیـانـیـ زـنـنـگـیـ بـؤـ لـیـدـهـوـ پـاشـانـ لـهـ پـیـشـ ئـمـوـدـاـ بـرـهـ بـهـ لـامـ لـهـوـیـ زـورـ رـانـهـوـهـسـتـیـتـ .

رهنفهت لا بەلا چاوی بېرىھ ۵ لىرىھ كە پاره لای ئەو پۈوج و بى بايەخ بۇو
 ساتىك بىرى كىردىوھ کاتىن مروقە لەئامانچى باشىترو بايەخ دارتىر خۇنى نزىك دەخانەوھ
 پاره چەند بچۈك و بى بايەخ دەپپەوھ
 دەنگى شەرىفە لەو لاوه ھانە بەرگۈي
 - رەنفهت !
 - چۈنى شەرىفە
 - تۆلەکۈنى ؟ !
 - من !
 - ئەم ماوهىدە لەگۈي بۇوي ؟
 - راستىيەكەت دەووي من كار
 - لەكۈنىۋە قىسە دەكەي ؟
 - لەشمۇقامى قىص
 - منت دەنگى كرد
 - شىتىكى سەيدى
 - وانە بى ئاڭام ؟
 - باشە ، دەممەوى قىسە بىڭىم
 دەنگى شەرىفە نووساولە كاتىيىلدا كەبە دەنگى بەرز دەگىريا گوتى
 - باشە بۇ نايەپتەوھ ؟ منت ترسانىد
 - ساتىك ئازام بىگە ، دىيەمەۋە لات .
 دەسىكى تەلەفۇنەكە فېرى داوۇزى كىرىپ يېش ئەوهى كەس فرمىسىكە كانى

بىبىنى

ئىستا تاكسى رۈووه و مائى شەرىفە كەوتۇتە رى جانتايەكى پې لەيارى
 مندالانەي بۇ تارىق و دەستە جلگىكىشى بۇ شەرىفە خوشكى بى يە
 جارىك كە بچۈلانە دەبى دەبەوى لەگەل خوشكەكەي يارى بىكەت ، لەپەدا
 شەرىفە زللەيەكى قايىمى تى دەسرەۋىنى و ئەوبىش پى دەكەنى و دەستى خوشكەكەي
 ماج دەكەت ، جارىكى تى لەدوايى مردىنى دايىكى ھانەوھ يادى كە خوشكەكەي لەو بچۈكتە

بوو و بېبى ئەوهى كەھەست بە مردۇنى دايىكى بکات دەي قىزىاندو چەنگى لەدەم و چاوى
رەنگەت قىردىكەن دەي گوت دايىه دايىه

بیره و هریه کان بر دیانه و سه رده مم را بردوو ، کاتی هاته و هونش خوی دیتی وا
تاكسيه کمه لبه ردهم باله خانه هی خوشکی را و هستاوه کریه کمه دا به شو قیه که و
دواوی لی کرد چاومری بکات سه یاره کمه ب هجی هیشت ، سه ری ب هر ز کرده و
شمیریه که هم اسانی دیت که له سه ره و ته ماشای ده کات و دهستی بو را ده و هشینی
له کاتیکدا که دیاریه کانی له گه ل خوی بر دبوون قادر مه کانی دوو پلیکان دوو پلیکان
ده بیری ، شهریه له پیشوازیدا را و هستا بwoo و له خوشیان هه ل دله رزی بوقی دایک و
بابی لی ده کرد ، تاریق له خوشیان خه نی بwoo و هاو اری ده کرد

شهریقه له سالونه که دای نیشاند و له پهنهای دانیشت ، به پرسیاران گیزی
کرد ههتا بواری وهلات دانهوهش نهددا ، ئینجا بؤ لای چیشتخارنه که راهی کرد و یه ک
دولکه کاوی ساردي بؤ هینا ، رەنگەت دەستى بؤ لای دۆلکە کە درېز کرد تا گەرروه وشك
ھەلتووه کەتىم بکات ، له تاوان خۇنقى خواردنى نەکرد ، له کاتىنکدا کەخۇي لەدەست
دۇوچاوه شەرەنگىزە کانى خوشكە کە قوتار دەکرد ، خوشكە کەتى گۇتنى
- پىم بلى لەکوئى بۈوى ، لەو ماوهىدە چىت دەکرد ، ئىستا لەکوئى ، لەراستى
دا باس و خواس چىيە ؟ ئەوه يان قەيدى ناكات بەلام چۈن ئەمە مەواه دوورو درېزە
ون بۈوي بەبى ئەوهى کە زەنلىكىم بۇلى دەھى يان نامە يەك بىنلىرى ؟
ويستى قىسىمە كەتىم بەلام خوشكە کە دەستى پى كەرددەوە گوايە شىنىك
999 - 1000

- ئەو كىشىھى پلىتى فرۇكە كە لەئەلمانىدا داوات كىرد چى بۇو؟
- ويستى وەلام بدانەوە بەلام خوشكەمى لە كاتىيەدا كە گرياب بەرىيىنگى گرتىبىو
فرميسىكى ھەملەرنىتىن و دەرى قىزىاند
- چى تۈرى نارددە ئەلمانىا؟!

متهمی لیویه نه ها ت، ته نیا بی ده نگی هله بزارد فرمیسته کانی سری و له نیو
قیزه قیزی تاریق که به یاریه و سدر گهرم بتو، خوشکه که دو و باره پرسیمه وه
- جو نتیت رله هت؟

ویستی وه‌لام بدانموه به‌لام نه توانی ویستی شتیک بلی به‌لام هیچی بی
نهبوو

- بچی بی دنگی ؟

- ناتوانم پیت بلیم که چنده تامه‌زروی دینه‌وهت بوم
ئوهی گوت و فرمیسک به‌چاوه‌کانیدا هاته خوار لیکی زاری بهزه‌حمدت بۆ
قوت ده‌درا ، له‌بهر خویمه‌وه دهی پرسی دهی شهربیله له‌مهدو دواج بکات ؟

شهربیله له‌نیو ئاویته بومونی گربان و فرمیسکدا در‌کاندی :

- ره‌لهمت من جگه له‌تو که‌سی ترم نیه

- منیش کەسم نیه

- ئەمدى بچی له‌بهر خاتری خوا له لای من نامینیه‌وه و ئۆقره و ئاسووده‌بی بۆ
گیان و دلم ناگمریتنه‌وه ؟

- ته‌واو بوم خوا کاره‌کانی راسته ری کرد ، ئوهی گوت و باسی کاره
تازه‌کەی بۆ کرد که چونکه يه‌کیت له ئەندازیبارانی نه‌وتی ئەمریکاین که له ده‌ریای
سووردا ھاوکاری ده‌کردم و ئیستا گوازراوه‌تموه بۆ يه‌کیت له ولانه عفره‌بی يه‌کان ،
دوای لى کردم له‌گەلیدا بروم ، دیسان دریزه‌ی پندا ئیستاش کۆمپانیاکه له‌بواری
خۆریکختن دایه ، ئهو ناوجانه‌ش که کاری تبّدا ده‌کەن دیاري کراو نین و ده‌بی بۆ
دۆزینه‌وهی نه‌وت بیابانی وشک بکەن مەلبه‌ندی توپرینه‌وه ، به‌لام داهاته‌کەی زۆر
باشه

- واته ناتوانم نامه‌ت بۆ بنیزم ؟

- هەر کاتی ده‌رفه‌تم بوم نامه‌ت بۆ دنوسنم

- شهربیله ! را بردوو تی پەرى ، هەرجى ریووی داوه تازه ناگمریتنه‌وه
پاشان متمانه‌ی دا بەخوشکی که تەنها دوو سالی تر لىنى دوور ده‌بی و هەر
کاتی پاره‌و پولیکی باشی پیتکوو نا ئەمەن مەلبه‌ندی توپرینه‌وه .

- واته تو ده‌بی دوباره سەھەر بکەیه‌وه ؟

- هەفتەی داهاتوو خوا حەز بکات !

شهربیله چاویکی قولی تی بېرى و به وردی لمقلافه‌تی روانی و له‌بهر خویمه‌وه
کەوتە بىرکردنەوە ئەوجار ده‌بی چەند لمدیتى براکەم بى بەش بىم

- واتە دوو سال تو نايىنمهوه ؟

- نەو دىيارە مۇئەتە كەم وايە

- بىلە ئەنەنە !

- بەقى شەرىفە

- چىم لى دەشارىيەوه ؟

بەلام ئەو پىكەنى و خۇى بەكەل و پەلى تارىقەوه خافلاند كاتى هاتنى
شۇووبىراكەي نىزىك دەبۈوه بۇيە ھەستا بېروات ، كاتى كە قالىدرەمە كانى دەبېرى دەتى
شەرىفەي بىست

- بەخىزىر چى رەئەفت !

- ساغ و سەلامەت بى !

- ئاگاڭات لەخۇوت بى !

- خوا ھەممومان بىارىزى بەويىسى خوا

- ھەر دەم لەسەلامەتى خۇت ئاگادارم كەرەوه !

- بەسەر چاوشەرىفە !

- رەئەفت لە كاتىكىدا كە دوا پىلەكانى دەبېرى ، دەنگى شەرىفە راي چەلەكىند ،
سەرى بەرزكەدەوهو ئاۋۇرىكى لى داوه ، ھەر دەوووك چاوبىان تىك بېرى

- خوات لەگەل برام

پاشان بەخىرايى بۇ لاي سەبارە كە راي كرد كە هيىشتا چاومەروانى دەكىدو
بەچاوبىكى بېر لە فرمىسىكەوه بەجىنى هيىشت

* * *

محسین ممتاز لەگەل سەرۋەك و ھاوکارى خۇى حسن سەفر لەو شەھەدا تا
بەيانى نەخەوتىن ، لەپىش باس و تۆۋىزىنەوهى كارە كە بەپىنى بىنەما سەرەتايى يەكان
محسین ممتاز لە نوسىينىگەي حسن سەفردا بەتمەفۇن قىسى كەل كەسىكىدا كرد
بەناوى عىددالرەحمن لە شارى ئەسکەندەرەيە ئەو يەكىن بۇو لەكار بەمدەستانى
فەرمانىگەي پاسپورت و مانهوه ، محسین داواي لى كرد كە بەرىپەرچىك لەرىنگەي

دەرچوونى پاسپۆرتى كەسىتى جوولەكە بەناوى دويد شارلى سمحون دا نەنى و كارەكەدى دەست بەجى بۇ راپەرىنى ھەلبەتە بەپىش ياساي كارەكە

ھېنگەنە نەبرد كە رەئەفت لە ھەممۇ ئاوان پەرىمەوە شىوازى نوسىن و جىوازى خەتكان ، رېكەكانى پەيوهندى بە برسىكە يان لەرىڭە نامەوە ، رەچاوكىدىنى شىوازى كانى پەيوهندى لە شارەكانى ئەورۇپادا ، بەلام دەبوا رەئەفت لەپىش ھەممۇ شىتىك و لەپىش ئەوهش كە سەفەر بىكت دەبوا چاوى بەكەسىك كەوتبا بەناوى مصطفى عبدالعظيم

ئەوان باسەكەيان لەھەممۇ گۈشەو كەنارىكەوە توپىزىھەوە بىبرۇ رېيان لەسەر ئال و گۈزە كەرد ، ئاراستىمى گفت و گۆكانىيان زىاتىر پەرددە پۇش كەدنى رەئەفت بۇو لە ئىسراپلەدا كە بتوانى لەپەنا وان دا لە ئەم ئەپىب ا بىگۈزەرىنى ، مەسەلەتىك ئەوهبوو كە دەبوا رەئەفت لە ئىسراپلەدا كارېك بىدوئىتەمەوە زۆر بە ئاسايىن ژيان بەسەر بەرىت

ئەوان كاركىدىنى رەئەفتىيان لەسىنەمادا بەمەحال دەزانى چونكە لەو سەرددەمەدا پىشەسازى سىنەما لە ئىسراپلەدا نەببۇو ھەرروھە كاركىدىنىشى لە كۆمپانىيا نەوتىكەندا مەحال بۇو چونكە فەلەستىنى داگىرەتىراو لەنەوت بى بەش بۇو ، تەنبا دووكار لەبىرددەمى دا ماپۇو گەشت و گۈزارو بازىغانى ، بۇ وان كۈجاوتىرىن پەرددەپۇشى كارە گەشت و گۈزارىيەكان بۇون چونكە سروشتى كارەكە وابۇو ھەركاتى ئىستېتىيان دەيان توانى ئىسراپلە بەجى يېلىن و پەيوهندى پۇوهەنەشىيان لە لايەن خەلکى تەرىجىتى گومان نەببۇو ، ھەرروھە رېكە لەبىرددەمى دا والا دەبوا تا لەگەل گۈرپە گەشت و گۈزارىيەكانى تەرىجىتى سەفەر بىكت ، ئەوهش دەرفەتىكى زېرىن بۇو تا لەھەممۇ بىرۇيەكەوە زانىيارى كۆبىكتەن

ئەو كارە بەبىرۇ بۇچۇنى وان گۈنجاو تىرىن رېكە بۇو بۇ رەئەفت ئەل ھەجان يان دويد شارلى سمحون ، بەلام پىشەسازى گەشت و گۈزار پىۋىستى بەسەرمایىيەكى زۆر ھەببۇو بەلام رەئەفت كوا دەي توانى ئەو بېرە پارەيە دابىن بىكت ؟ لەكائىندا كە رۈزگار بەخېراپى تى دەپەرى و ئەوانىش كاتى زۆريان لەبىرددەست دانەببۇو بۇ كەلەكە كەردىنى سەرمایىيە لەبىر سەفەرى ئىسراپلە

چفره‌یه کیان ا خشته‌ی نینی ا دانا بوو بُو لیکدانه‌وهی وشه رهمزیه کان
بونمونه ئەگەر بەم مەبەسته برو سکه‌یه کیان بُو رەئفەت لى دابا كە لەسەعات ٤ ئى
دوای نیوهرەی رۆزى ٢٨ لە رۇم چاومان پىنت بکەويى دەبا واي لىك داباوه لەجيانى رۇم
پاريس و لەجيانى سەعات ٤، سەعات ٤ ئى دواي نیوهرە و لەجيانى ٢٨ رۆزى ٣٠
ھەلبازاردا ، رەئفت دەبا راپورتە کانى خۇي لەسەر كاغەزىكى چەور نوسىباو كاغەزىكى
سېلى لەزىز دانا با تا ئەم ماددە چەورە بە كاغەزە سېنى يەكەو نوسابا بەبىن ئەوهى كە
نوسىنە كە دىيار بىرى ، مەسىلەيەكى گۈنك كە رىتكخراوى ئاسايىش لەسەرلى كۆك بۇو
ئەوه بۇو كە گەنجە كە دەبا لە قوتاغى يەكەمى سەفەر كىردىنە كە زۆر بەنینى و خۇ
حەشاردان خۇي حاواند باوه خۇي لەھەر جم و جۈلتىك دور خىستباوه رەئفت دەبوا
كۆمەلگى ئىسرائىلى و خەلکە كە باش ناسىباو خۇي خزاندبا نىو ئاپەرە و مامەلەي
خەلکەمە خۇي بەكرين و فروشتنەو خافلاندبا

* * *

كانتى كە محسىن لەكانتى دىيارى كراودا لەپىشت دەرگاوه دەركەوت تەنها
نەبۇو رەئفت كەمېك حەپەسا ، ئەمە لەگەل محسىن و میوانە كانى توقىي كرد ،
پاشان محسىن لە رەئفتى پرسى

- چۈويە لاى شەرىيە ؟

- ئەم خۆزگە نەچۈوبام

- حەتمەن زۆر ماندوو بۇو ؟

- هەتا ئىستاشن ھەر ماندوووم

رەئفت تى گەيشت ئەم پىاوهى كە لەگەل محسىن دا ھاتووھ ھەممۇ شىتىك
دەزانى ، بارىكەلەمە رەوو خۇش بۇو ، سەمەلىكى بارىكى ھىشىتۈۋە و زىباتىر لەسەرمایەدارە
ھىندى يەكان دەچوو تا مىسىرى يەك رۇخسارىكى كراودە دەم بە خەندەي ھەبۇو ،

زۆر پۇشتمە پەرداخ بۇو

گەنجە كە پرسى

- شىتىك ناخۇي ؟

محسین دوای لی کرد چای بُ یَنی چونکه لمدای رُزیک کاری سهخت و بی خُوی نیازی بهدهسانهوهیه کی میشکی ههبوو سینی یه چایه کهی هیناو لهپیش وانی دانا محسین راستهوخه گوتی

- کاک اصطلاحی عبدالعظيم ا تان پی دهناشیم !

- به خیریتی !

- کاک اصطلاحی عبدالعظيم ا لمدهرهوه چاوی پستان که وتووه گهنجه که بهدهماسهوه هاواري کرد

- ئیوهن محسین بهگ ؟

محسین پیکنهنی و گوتی

- بُ من بی کارم برا تا چاوم تیتهوه بی

هر سیکیان پیکنهنی پاشان بُ چند چرکه بهک بی دنگ بونون ، دوباره محسین دریزه پیداوه

- هملبهته من بُبی هاتووم تا چاوم پیت بکهوى چونکه دلم بُوت تهنج بوروه چند سهعاتیک لهنیوهی شمه تو پمپی بورو که رهئفت له گەل پیشنازه کانی محسین دا نهیاری خۆی پیشان دا

- هممود ئهوانه براسن ، بەلام محسین بهگ ، نوسینگه گهشت و گوزار پیویستی به پاره هەیه ؟

- هملبهته

- تو بے منت گوت که من له بېرگى جووله کەیه کی کۆچبەر و ھەزاردا دەنیز بُ

ئیسراشیل

- ئەوهش راسته

- من له سەر سفره يه کی بەتال دانیشتووم ، ياكوب بنیامینیش بهدواي کاردا دەگەری و شتىکى نەدۆزیوه تەھو بىخوات ...

- راسته

- بەس حەنەن من دەنیز نە لای ا موشاف ياكیتوس)

- له واندیه ئەگەر پول و پاره يه ک پیکەوە بىتىن و دەستى له گەل تىكەل کەی

- ئەدى لیوی گوھن يان ياكوب بنیامین چۈن دەولەمەند دەبىن ؟

- ئەوهشى راستە رې كرد
- رەئفەت وىستى قىسە بىكەت ، مەحسىن بەقىسىھە كانى خۇي مەتقى لى بېرى !
- خۇ گۈتم ئەوانە ئىمە جى بەجىيان دەكەين
پاشان رەئفەت بى دەنگ بۇو
- لەكتايىن رۇزىدا دىدارى وان ۵ سەھعاتى تەواوى خايىند و لەدواى ئەوه رەئفەت
گۇتى بە مەحسىن :
- تو وادەزانى كە ئىسرائىلى يەكان نوسىنى سەر كاغمىزى چەور نازان ؟
- - هەلەيەتە دەزانن .
- - ج شانسىكى خراپە
- - ج بۇوە ؟
- ئەوانە لەوانە يە نېتىنى من ئاشكرا بىكەن
- كاتىك دەتوانن تو بىناسن كە نامەكانى تو بىكەۋىتە بەردىستىان ، بەلام ئەگەر
نامەكان لاي خوت بن ئەوان چۈزانن نېتىنى تو چى يە ؟ ئەگەر وابى دەبى كۆمەتكاى
ئىسرائىل لەگۇمان دابن .
- واتە تو ھېيج نامە يەك بۇ من نانىزىرى ؟
- بۇچى نامەت بۇ بىنىرم ھەر كاتى دلەم بۇت تەنگ بۇو بىرسكە يەكى ئاساسىيت
بۇ دەنيرىم بۇ نموونە دەنۈسم كاتى دىدارى ئىمە رۇزى ۱۸ ، سەھعات ۹ ئى بەيان لە
لەندەن دەبى واتە كاتى دىيارى كىراو لە (بۇن) سەھعات ۱۱ ئى بەيانى رۇزى ۱۶ ھەمنى
ھەمان مانگ
- محسىن لەو كەسانە نەبۇو كە چاو بەستەكى لى بىكەت و لەدەستى قەدەر ھەن
بىت ، ئەو چاڭ دەي زانى كە ئەو شىۋازانە زۆر سادەن لەپەر ئەوه شىتىكى نەبۇو جە
لەوه كە بەگەنچە كە بلى :
- مىشىكت باش بىخەرە كار ، ھېيج كارىك لەخۇتەوە ئەنجام نەدەي جەلەوه كە
كۆمپانىيە گەشت و گۈزار داي پىشىن .
- وە ئەگەر
- ئەگەرى ناوى رەئفەت ! ساغ و سەلامەتى تۆم لەھەممۇ شىتىك بەلاوە
گەنگىزە

محسین ئاماده بود که بپروات بەلام هەستى غەربىن و نامۇنى تا سەرمۇخى
بۆچۈو بۆذوار ، پاشان محسین گوتى
- لەبىرت نەچىن ، كاتى كەلمە كەشتى يەكە دابەزى لەبەندەرى (ئاپل) يەكەم
جار بەدواي نوسىنگەي جوولە كەكاندا دەگەربىن و پېيان دەلىن كە من دەممەوى بېچم بۆ
ئىسرائىل

گەنجە كە ويستى قىسىمە كە بکات بەلام محسین مۇڭەتى نەداو درېزەي پىدا
من دەتوانم ناوىشانە كەيت بىدەمىن بەلام دەممەوى كە خۇقۇت بەدوايدا بىگەربىن

- حەتمەن سەرىشىيان قالە
- وا بىر دەكەيدەو ؟
- حەتمەن لەگەل كاك مەصفىي ھەر دەھاتىن توپ بىشىن .
رەئەفت ئىستا هەستى دەكىرد كە دلى بۆ محسین لى دەداو ھۆڭرى بودو ،
محسین گوتى :
بەھەر حال ئىمە لە ئەسکەندەرىيە لەپىش ئەوهى كە بىرقى چاومان
بەيەكتىرى دەكەۋېتەو
- بەلام باھەتى يارھى كۆمبانىيى گەشت و گۈزار كەمەتك منى دلتەتگ كرددوو
- دلتەتگ مەبە ئەوهىيان بىخەرە ئەستۆي من ئاڭات لەخۇقتى .

* * *

كاتى گەنجە كەرىايدە بۆ ئەسکەندەرىيە بىنك ٦ رۆزى تەواوى تەرخانى
مەشق كردن كرددبوو
كاتى كەيشتە مالەوە ، خىزانى سەمحۇن پېشوازى يەكى گەرمى لى كردو ھەممۇ
ئە دواي نىيەرمۇزبەي تا كاتى ئىۋارە لەگەلدا بەسەر بىردى لە دواي ئىۋارە خاوهەن شىڭ
سەمحۇن بۆ ژۇورى خۇرى بانتېيىشنى كردى

گهنجه که زور تامه زرخ بتو تا سهره نجامی هدول و کوشش کهی له رینکهی
و هرگزتن و دهسته به رکردن پاسپورت و مؤلهتی ده رجونی بهناوی دوده شارل
سمحون بازی ، رهنه تیش بی دهنگ بتو و هیچ پرسیار یکی نه کرد
رهنه تیش به دوای پیره میرده که دا کوتاه ری ، پیره میرده بولای میزه کهی خیزی
پریشت له همان سات دا قفلی سنوقه کهی کرده و کاتمدا که رهله مت
دهیه ویست له سهه کورسیه که دانیشی ، له ناکاو دیتی که پاسپورتیک له سهه میزه که
له بهدمه میدا فری دراوه ، پاشان دهستی دریز کرد تا پاسپورت که به تاسه و هن بکری
و گوتی

- بهو پهله پهله ؟

- من همه میشه کاره کانی خوم به وردی و بی دووا که وتن ئهنجام دهدهم
گهنجه که له کاتیکدا که پاسپورت کهی به رگ ده کرد کردي به گاله
- مؤلهتی ده رجونی شیست و هرگرت !
پیره میرده که له کاتیکدا که بولای کورسیه گرانبه ها کهی ده جو گوتی
شتبیکی وا نه ماوه جگه لهوه که برؤزی سه فهره که دیاری بکهی دهنا ناچار ده بین
سهه له نوی مؤلهتی ده رجونی تازه بکهینهوه
- سبیه بینی به ای ده جم پرسیار له سهه عاتی ده رجونی که شتی ده کهم
- زه حمهه مه کیشی !

پیره میرده که دهستی بولای میزه که دریز کردو پهله کاغه زیک که له سهه
میزه که بتو دای به گهنجه که و گوتی :
- نهوه بهرنامه همه میوه که شتی به کانه کمه ماوی دوو همه فتهی ثایینده دا
ده چن بؤثهوریا
بی دهنگی بالی کیشا ، پیره میرده که چگه ره کهی دا گیرساندو دوکله کهی به ناو
همه ای ژووره که دا ویل کردو ورد لی برووانی پاشان له ناکاو گوتی
- بی ده چن بتھویت هاو سهه گیری له گهان کچه گهوره که مدا ا ماجی) ئهنجام
بدهی

- واي بؤ ناچم مه رجنی خزمایه تیم له گهان ئیوهدا بیبار دای
پیره میرده که چاوه کانی بپیه گهنجه که و دریزه بیدا

- همر وه ک خوشت دمزانیت که ژیانی من لیره و لهوی به و راسته ری نیه ، له لایه کی تریشهوه من بژ چیگایه کی نادیارو ون ده روم که شاره زایم لین نیه لهوانه یه بارو دؤخه که له یسرائیل دا باش بن ، لهوانه شه باش نه بن پاشان چون کچی تو له گهان خومدا بین ؟

له چاوه کانی بیاوه که دا رازی بون و لاری نه بون ده بینراو گمنجه کمش لمم باره وه به هلهی نه ده برد : لهو کاتمدا پیره میرده که پرسی :

- ده تویی له یسرائیل دا چ بکهی ؟

- به شیوه به کی ورده کاری نازانم و لهوانه یه لهوی خه یالیک به هزرم دا خوذه

پکات

- بژ نمودونه ؟

- من له کلارو باری گشت و گوزاردا ئازمونم ھە یه

- ئایا ده تویی له کۆمپانیا یه کی گشت و گوزاردا کار بکهی ؟

- نا ، وا رانه هاتووم کمله ژیر چاودیرى گەسدا کار بکەم

- بەلام دەبىن کۆمپانیا یه کی یان نوسینگە یه کی گشت و گوزار بکە يتەمۇه

- کېشىھە کە ئەوهندىدە ؟

پیره میرده که دەستى بژ گىرفانى لاتەنىشتى چاکە تەکەی بىدو كاغەزىكى

دەرىناؤ داي بە گەنجه کەو گوتى :

- ئەوه چەكىنى ۱۵ دۆلارى يه ، تو دەتونانىت بەو پاره يە بگەمی بە ئاوا تەکەی

خوت

رەلەفت لە پەيدا رۇخسارى مەحسىن مەتلارى ھاتەوە بەرچاۋ کە دەھى گوت
كېشىھە کە چارە سەھر دە كەم ئایا ئە و دەھى زانى كە ئە و پیره میرده
دەولەمەندە پاره يە پىنۋىستى دابىن كەرددوو ؟

پیره میرده که له گهان ئەوهى كە عەلاگە پاره كەي بژ لاي رەلەفت را داشت

پرسى :

- پارەت ناوى ؟

گەنجه کە لە شويىنى خۇي وشك ھەلاتبىو ، كاتى ھاتەوە سەرخۇي ، بەبى ئەوه
كە عەلاگە كە وەرگىر گوتى

- تۇ لە بەرخانىرى من زۆر كارت ئەنچام داوه

- ھەمەو شىتىك نەزى خۇي ھەبە

- ئەدى ئەو نەزەكەي چى يە ؟

- ئەو بەيە كە ناوى خۇت نەگۈرى ھەر دويد شارلى سىمحۇن بىتىنەوە

* * *

رۇز لە ئاسو نزىك دەكەۋەھە دەت گوت دەيەۋىت لەو بەرزايىن بېنىشىت
، دارو بەرد زەرد ھەلکەرابوو ، ناوى دەرياش زەتكە زەرد ھەلکەراوهەكى وانى گىرتىبوو
، مەحسىن و رەئفەت لەدەم لىوارەكە سەر گەرمى وەت و وېز بۇون ، ئەو دەۋاين
دىدارى وان بۇو لەميسىدا

گەنچەكە نامەبەكى پېچەراوى لە گىرفانى دەرىننا ، بەھەلەيىتى جوان لەسەرى
نووسىرابوو كە : « نە كەرىتەوە مەگەر لە دواى مردىنم » ، لەسەر پىشەكەي ناوى رەئفەت
لەل ھەجان و ئىمزاڭەي دەپىندرار ، پاشان نامەكەي دا بە مەحسىن و گۇنى :

- دەتوانىت ئەو لە لای خۇت بىارىزىت ؟

مەحسىن ئەو شتەي كە گەنچەكە لە پېشى نامەكەي نوسيبىو خۇنىدەوە ، پاشان
چاوبىنى سەركۈنەنى تى بىرى ، گەنچەكە گۇنى :

- مەحسىن بەگ ، ژيانى مەرۋەقە كان لە دەستى خوادا يە

مەحسىن لە كاتىكدا كە بى دەنگ وەستا بۇو ، نامەكەي لە گىرفانى دەرىننا ،
پاشان گەنچەكە بە دەنگىكى ئاولىتە لە گەل ھەست و سۆزدە گۇنى :

- بەملىنت پېداام كە لە گەل مەسطۇرى بىنە لاي من

- خوا حەز بىكەت وەقا بە بەملىنەكەم دەكەم .

- ناتەوي شىتىكى تىرم بى بللى ؟

- بەلىن دەمەوي مەسىلەبەكى گەرنىكتىپ بى بىڭىچەيمەن

- وەك چى ؟

- ولات ، بىشتمان سپاردا بەكە لە دەستى تۇ دايە

- منیش هنگاوه کانی بهره و پیش چوونم ، پاشان یه کنتریان به گهرمنی له ئامیز

گرت

رهنفهت له کاتیکدا که به پی پلیکانه کانی کەشتی ا ئیسریا ا دا هەلدە گەرا ،
ھەر وە کە محسین بۇی باس كردبوو ، جوولە کە گەلتى زۆرى دەدیت کە له سەر
تەختە بانی کەشتی يە كە دانىشتبۇون و له نیوانیاندا سوسو لیوقى ا بازىرگانى سەعات
دەبىندرى كە ھەممۇ شتە کانی خۇي فرۇشتىبوو و حسابى خۇي يە كلا كىرىۋەتەنەن
ھاوسەفەرى رەنفەتە ، گەنچە كە سەرلى لە جوولە كە كان سۈرەما بۇو ، رەنگيان ھەلبىزىر كا
بۇو بەلام بىزارىان پېو دىيار نەبۇو ، جوولە كە يە كى ملىيونىر ھاوسەر و دوو كەچە كەمى بۇ
بەرى كەدنى ھاتبۇون

ئىستا رەنفەت بە پلیکانه کانی کەشتی يە كەدا ھەلدە گەرى و بەرە و شۇنېنىك
دەچىت کە يە كىيىك لە ئەفسەران چاومەوانى دەگات و تىنى كە يەنراوە كە ئەو براەرە
لە پېوارانى پله يەك و بەرىنە ، جانتاكەلى ھەلتىرت و بۇ نېۇمىن سى يەم پېتۇنى كەد
. ھەممۇ جوولە كە كان ھەروا له سەر كەشتی يە كە سەرقان گفت و گۇ بۇون .

رەنفەت لەپىدا كەنۇنۇ يادى خوشە كەمى و چزووچى بەچەرگى دا دېنان ،
دەنگى ھۆرنى كەشتی يە كە وەختى رەپېشتنى راڭە ياند ، كەشىۋانە كان وھ خۇ كەوتىن
كەشتی يە كە لەقەراخ دەرىيا كە دوور كەنۇنە
رەنفەت بۇ دوايىن جار چاپىكى بېرىھە ولاتە كەمى ، لەناكاو واقى ورمە چونكە
محسىنىش له نیو خەلتكە كەدا بۇو و دەيەوېسىت دەستى لى راوهشىنى ، ئەو رېتک لەپېشت
سەرى خاوا خىزانى سەمحون راوهستا بۇو ، وېستى دەستى بۇ بەرز كاتەوە بەلام سەرى
نە گرت

كائى كە خانم سەمحون لە بەر دەرگاي پېشوازى بېتىخراوى ھەواڭىرى ئاسايىشى
گەشتى ميسىر راوهستا ، تارىكى شەم و بالى بە سەر شارى قاھىرەدا كېشا لۇو و گلۇچە كانى
سەرجادە كان ھەل بۇو بۇون ، لەپەنا ئەودا عەزىز جەبالى راوهستا بۇو كە زۆر ماندوو
دەھاتە بەرچاوا ، پېش ئەھوھى كە خانم سەمحون سوارى سەبارە رەشمە كەرى بېتىخراوى
ئاسايىش بىن بە عەزىز جەبالى گوت

- لە ماوهى ئەو دوو رۆزەدا وا ھەست دە كەم كە سالانىكى زۆرە لە زيان دام
پاشان سەرسامىن واق ورمانە كە خۇي بۇ عەزىز جەبالى دەرىبەرى و گوتى

- لە زوربەي كاتدا وا ھەستم دەكىد كە تو گىتىيەم بۇ دەخونتىيە و خانم سەمحون ئاخىنلىكى ھەل كېشاو لە كاتىيەدا كە بۇ سواربۇون ئامادە دەبۇو درېزەي پىندا ئەو چىرۋەتكى ژيانى رەئفەت ئەل ھەجان بۇو ئايا وانىيە ؟ عەزىز جەبالى پېرسى :
- خانم سەمحون مەبەستىان چىيە ؟
- من چاومىرىنى سېھىپى دەكەم تا چىرۋەتكى ژيانى دويد شارلى سەمحون بېيىستم ؛ ئەوهى گوت و سوارى سەيارە كەمى بۇو

بودابه‌زاندنی جوهرها کتیب: سهردانی: (منتدى إقرأ الثقافی)

لتحميل أنواع الكتب راجع: (منتدى إقرأ الثقافی)

پرای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدى اقرأ الثقافی)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی . عربی . فارسی)

نەم رۆمانە ، رۆمانیکى نامانچ دارى دەگەمەن و پېویستە ھەمۇو كوردىك . كە
ناواتى دروستىكىرىنى دەولەتسى كورد و پازارتنى ناسايىشى نەتەۋەدىيى لە دەندايە
. بىخۇينىقىتەوە .
ھەلبەت . حەپقى لەو جۈزە رۆمانە لە كەتىپخانەي كوردى دا وەددەست ناكە وىت
. بۇيە وەرگىرائى بۇ سەر زەمانەكەمان . كارىكى زۇر بە جىن و شەركىكى مىزۇویى
و نەت وايەتىيە

مسەتفاي سەيد مىنە
ماستەر لە زەمانى كوردى

لە سەر شەركى كەتىپخانەي (مەحوى) لە رايىھ بە چاپ گەيەنزاوە